BATALION DE MARȘ

SVEN HASSEL

SVEN HASSEL

BATALION DE MARŞ

Traducere de
Paul Sterescu

March Battalion
1962

EDITURA BOGDANA

— Nu-i prea mare diferenţă, spuse Barcelona şi scuipă pe partea laterală a tancului.

— Eu am început cu războiul din Spania. Eram miliţian şi mă alocaseră la Serviciile Speciale din Madrid. Cei suspectaţi că ar fi fascişti sau că ar aparţine coloanei a cincea erau aduşi pe strada Ave Maria până la zidul de execuţie, unde nisipul era atât de uscat, încât absorbea instantaneu sângele. Nu era nevoie să se facă niciun fel de curăţenie. Preferam să-i împuşcăm în picioare; dar unii se aruncau la pământ şi nu era uşor să-i faci să se ridice. Mulţi strigau „Trăiască Spania“.

Apoi am fost luat de naţionalişti şi trântit în Legiunea Străină spaniolă. Trebuia să dovedeşti că eşti un bun german, că eşti în stare să repeţi samavolniciile ucenicilor generalului Miaja.

Mă alocară companiei a treia, batalionul 2, aceia care purtau fulare albastre. În compania asta făceam acelaşi lucru pe care îl făceam şi la Serviciile Speciale ale generalului Miaja, numai că îi împuşcăm întotdeauna aşezaţi pe scaun şi întorşi cu spatele. Şi ei strigau „Trăiască Spania“.

Când sosi sfârşitul, lucram în stil mare. La Barcelona îi puneam în linie în arena coridei şi îi seceram cu mitraliera grea. Patru escadroane de mauri ne dădeau ajutor; apoi sosea poliţia care trăgea la ţintă asupra morţilor. Toţi muriseră în acelaşi fel şi niciunul nu era vinovat.

Trebuia să denunţi pe cineva pentru a demonstra că eşti un bun patriot. Unde comanda generalul Miaja, judecătorul striga: „Gura, porcule“ acuzatului care încerca să se apere. Unde comanda altcineva, i se spunea: „Linişte, porcule“.

— M-ai plictisit cu războiul ăsta. Gata! protestă Micuţul. Vorbeşte despre coride şi despre fete frumoase la soare.

Barcelona îşi şterse ochii pentru a alunga viziunile execuţiilor. Apoi începu să povestească şi noi ne amuzam în răceala frigului şi a zăpezii. Vedeam soarele Spaniei, auzeam zgomotul mulţimii extaziate, nimic altceva.

Până chiar şi T-34, tancul rusesc pe care stăteam, uitase, ascultând, că are nevoie de ulei şi sforăia în surdină, foarte mulţumit, imaginându-şi că are în spatele lui un mare taur negru.

COMANDO SPECIAL

Zăpada era spulberată pe stepa îngheţată. Fulgii albi biciuiau tancurile aliniate într-o companie strânsă, unul în spatele altuia. Toţi oamenii se adăposteau sub tancuri sau se ghemuiau pentru a-şi proteja faţa îngheţată de muşcătura rafalelor de vânt.

Micuţul se ascunsese sub tancul nostru, un Panzer IV.

Porta îşi fabricase o specie de saltea între şenile. Părea o enormă cucuvea de zăpadă cu capul intrat între umeri; de piciorul său stătea lipit Legionarul semicongelat.

Toţi aşteptau pentru moment, simţind că nimeni nu avea să-i întrebe de ce.

De altfel, nici nu ne păsa de acel „de ce“. Să stai nemişcat în aşteptare sau să faci altceva era acelaşi lucru. Era tot război.

Julius Heide, stând într-o groapă, propuse o partidă de cărţi, dar i se răspunse că era dificil să ţii cărţile în mână. Legionarul avea degerături urâte pe mâini şi pe urechi. Pomada distribuită de îngrijitori nu reuşea decât să facă şi mai rău. Porta o aruncase în stradă încă din prima zi, declarând că puţea a rahat de pisică.

Bătrânul sosi pufăind – stătuse la comandant. Aruncă puşca-mitralieră pe zăpadă şi apoi se trânti şi el.

— Ce a spus împuţitul ăla? întrebă Porta, ferindu-şi mâna acoperită de degerături purulente.

Bătrânul nu răspunse; îşi încărcă pipa, vechea pipă cu capac făcută de el însuşi. Legionarul îi împrumută bricheta; era cea mai bună brichetă din lume, din acelea care nu se fabricau nicăieri. O făcuse dintr-un cartuş gol, puţin sfâşiat, cu pânza arsă, şi dintr-o aşchie de lemn cu o pietricică şi o bucăţică de lamă de ras. Lama făcea să apară o scânteie pe piatră, aprindea pânza şi apoi pipa sau ţigara; după aceea se stingea, închizând capacul. Cel mai puternic viscol nu o împiedica să funcţioneze, şi lumina ei slabă era mai puţin vizibilă decât aceea a unui chibrit.

— Deci, ce a spus? întrebă iar Porta, scuipând cu nerăbdare.

Micuţul se lipi de coapsa lui ca să se încălzească.

— Doamne, ce frig! (Îşi şterse cu grijă faţa.) Credeţi că mai este mult până la primăvară?

— Imbecilule! exclamă Porta printre dinţi. Mai sunt trei săptămâni până la Crăciun. Suntem abia în mijlocul infernului.

Dar tu nu vei avea parte de daruri, în afară de unul, poate, fără zahăr. Ţi-l va trimite Ivan.

Bătrânul trase afară o hartă din tunica albă. O întinse pe zăpadă şi cu degetul murdar ne arătă un punct.

— Va trebui să mergem cu toţii acolo.

Micuţul se aşează între şenilele tancului şi încercă să descifreze numele satului indicat.

— Satul unde trebuie să ajungem acum se numeşte Kotilnikovo, spuse Bătrânul. Se află la trei sute de kilometri de poziţiile germane, lângă Stalingrad. De la Kotilnikovo ne vom îndrepta spre Obilnoie pentru a arunca o privire asupra concentrărilor de trupe ruseşti. În sfârşit, vom merge în recunoaştere prin părţile Sarpei. Vom rămâne izolaţi şi nu vom mai putea reveni – şi Bătrânul schiţă un râs –, vom primi ordinul de a ne uni cu Armata a IV-a română care se găseşte la sud-est de Volga. Bănuind că ea va mai exista când vom fi ajuns noi acolo.

Porta izbucni în râs.

— Ia spune-mi? Sunteţi nebuni, tu şi împuţitul ăla? Ivan nu este orb. Va vedea tancurile noastre de la o sută de leghe. Ce magnifică ţintă!

Bătrânul îşi mângâie barba şi închise ochii.

— Nu, dragul meu. Toată treaba este o păcăleală nemaipomenită, înainte de orice, în fiecare dimineaţă, va trebui să trimitem un mesaj radio la corpul de armată.

Făcu o pauză, trăgând lung din pipa pe care apoi o scoase din gură pentru a-şi scărpina o ureche.

— În al doilea rând, vom îmbrăca uniforma rusească şi vom călători la bordul unor T-34.

— Este o sinucidere, exclamă Legionarul. Dacă Ivan ne gineşte în straiele lui, călare pe cutiuţa cu stea roşie, nu vom scăpa niciunul.

— Prefer funia unei morţi lente la Kolima.

— Prostii, şuieră Legionarul. Tu ne vei duce cu mare viteză la capul Deşnev, dacă te lăsăm să alegi. Să ai astfel de preferinţe este stupid. Noi ne batem mereu pentru a rămâne în viaţă, o viaţă amară şi păduchioasă. Asta este voinţa lui Allah.

— Şi Allah ne ordonă să ne îmbrăcăm în straiele lui Ivan, răspunse Porta, zeflemitor.

— Allah! Prevede totul, afirmă dogmatic Legionarul.

— Cum! strigă Micuţul de sub tanc. Tu singur spui că Allah este bun.

Legionarul răspunse ridicând din umeri. Pentru el, Allah nu intra în discuţie. Bătrânul se sculă în picioare şi apucă puşca-mitralieră.

— Înainte, marş! Spre căpitanul Lander. Moare de poftă să vă vadă.

Ne sculărăm încet; cumpănind armele pe umăr, ne îndreptarăm într-o ordine care era oricum, numai regulamentară nu, spre tancul comandantului de companie.

Căpitanul Lander sosise de puţin timp în batalionul de asalt. Se ştia sigur doar că era un nazist fanatic şi că se născuse la Schleswig-Holstein. Dar circula zvonul că pe front fusese trimis pentru ceva foarte dubios. Se povesteau atâtea, şi Porta, ca de obicei, descoperise adevărul cu ajutorul prietenului său de la statul-major al regimentului, instructorul de clasa I, Feders. Se pare că torturase copii: băi îngheţate într-un institut de educaţie sau lucruri de felul acesta. Într-o zi descoperisem totul. Pentru noi era destul: tipi care se băteau cu palma pe spate, numindu-se camarazi, tipi care distribuiau ţigări, tipi care primeau pachete cu slănină din Danemarca, tipi care se lăudau cu sentimentele lor de fraternitate faţă de populaţia ţărilor ocupate. Nimic altceva. Pungăşiile lor ajungeau pe diferite căi la urechile noastre. Atunci, Porta şi Legionarul decideau cum trebuie să ne purtăm cu ei.

Unii se alegeau cu un glonţ în spate în timpul unui atac, pe alţii îi predam ruşilor, şi ce li se întâmpla după aceea nu se mai ştia cu certitudine, dar oricum erau bine aranjaţi. Pe alţii îi lăsam, pur şi simplu, să moară de frig.

Căpitanul Lander ne aştepta, deci, cu picioarele larg desfăcute, cu mâinile în şold. Era un om mic şi gras, de circa cincizeci de ani. Se ocupa cu negoţul de delicatese. Porta îl numea „dragostea grasă“. Cum reuşise să fie în acelaşi timp preşedinte al consiliului fabricii din parohia sa şi fabricant nu ştiam încă, şi nici cum ajunsese să prezideze consiliul local de tutelă. Îi plăcea să citeze Biblia şi, când trimitea pe cineva la Consiliul de Război, spunea cu accent dureros şi emoţionant: „Cât de greu îmi vine să o fac, dar este voinţa lui Dumnezeu. Calea sa este insondabilă când vrei să readuci la turmă oile rătăcite“. Se ruga mult. Înaintea zilei de Paşti, recita

„Binecuvântează-ne“; invoca pe Sfântul Spirit înainte de a semna ordinul de execuţie a civililor ruşi pe care îi considera partizani şi îşi lingea buzele în faţa corpurilor sfâşiate de proiectile.

— Cine ridică spada, de spadă moare, zicea, ridicând la cer ochii de peşte fiert.

Îl confunda pe Dumnezeu cu Hitler, dar nu-l mai numea Iisus: nu era la modă.

Într-o zi, când el însuşi judeca o fată tânără, îi spuse în timp ce aceasta stătea în genunchi în faţa lui: „Vei găsi o lume mai bună în regatul lui Dumnezeu“. Apoi o mângâie încet pe cap şi găsi sistemul de a o împuşca de două ori.

Căpitanul stătea mereu la o distanţă respectuoasă faţă de trupă. „Crucea de Fier“ o obţinuse cu mari greutăţi; dar, când la regiment voiră să afle motivele, piesele grele din Bendlerstrasse ordonară comandantului nostru, locotenent-colonelul Hinka, să suspende cercetările.

Când bătrânul sfârşi de dat raportul, căpitanul Lander luă cuvântul:

— Războiul îşi cere victimele sale, este dorinţa lui Dumnezeu. Războiul fără victime nu este război. Misiunea pe care am să v-o încredinţez înseamnă, fără nicio îndoială, moartea pentru cea mai mare parte dintre voi, dar va fi o moarte în mijlocul luptei, o moarte onorabilă.

— Îmi rupi sufletul, exclamă Micuţul, cu o voce mai curând tare.

Lander tăcu un moment; privirea sa exprima reprobare, nu mânie. La Şcoala Militară din Dresda învăţase că un ofiţer nu trebuie să-şi piardă controlul asupra lui însuşi.

Cadetul Lander umpluse o sută douăzeci de caiete cu preceptele instructorului-şef şi unul întreg despre comportamentul ofiţerului pe bicicletă. Aruncă deci o privire mândră şi dispreţuitoare spre oamenii din plutonul I.

— Moartea poate fi frumoasă, reluă pe un ton mieros. Poate fi chiar şi dulce, strigă, adresându-se în zadar zăpezii, accentuând cu voluptate cuvântul *dulce.* Datoria unui soldat german este de a lupta pentru marea sa patrie. Cel mai frumos sfârşit pentru un german este să moară ca un erou.

— Şi de ce să nu crăpi tu, brută nătângă? mormăi zeflemitor Micuţul.

Căpitanul făcu o sforţare imensă pentru a-şi înăbuşi un urlet de furie. Apoi închise gura lividă de frig.

— Hei, caporal, taci, te rog, până când îţi voi adresa cuvântul.

— Da, domnule căpitan! Va fi o plăcere să tac până când domnul căpitan îmi va adresa cuvântul!

Porta surâse. Surâse de asemenea şi Legionarul. Steiner scuipă cu dezinvoltură spre un cadavru ce îngheţa în zăpadă. Bătrânul bătea picioarele şi îşi lovea palmele de coapse.

Comandantul companiei îşi muşcă buza, îşi ajustă centironul pe care îl trase uşor în jos şi cu o voce mai dură continuă:

— Este voinţa lui Dumnezeu ca voi să îndepliniţi o misiune în spatele liniei ruseşti, misiune magnifică, de care puteţi fi mândri.

— Bancuri, spuse Micuţul. Dumnezeu este, deci, general?

De data asta, Lander uită de caietele sale. Făcu trei paşi şi se postă în faţa uriaşului, urlând cu o voce strangulată:

— Porcule! Câine! Trei zile de închisoare pentru indolenţă faţă de comandantul tău. Un singur cuvânt, şi te omor ca pe un împuţit ce eşti. Repetă ce am spus mai devreme.

— Da, dacă îmi promiteţi să nu mă împuşcaţi, domnule căpitan, răspunse Micuţul pe un ton de cazarmă; de ce domnul căpitan să greşească lovitura, când poate să mă târască în faţa Consiliului de Război şi să mă împuşte!

Faţa căpitanului deveni apoplectică. Îşi duse mâna la pistol şi crezurăm că va trage.

Singurul care îşi păstră calmul era Micuţul: stătea impasibil, privind liniştit norii.

— La pământ! ordonă căpitanul.

— Cine? Eu? întrebă candid Micuţul.

— La pământ! repetă Lander cu vocea furioasă.

Micuţul se aruncă la pământ ca un sac de cartofi care se rostogoleşte pe scara de serviciu. Grasul ofiţer îl privi, scuipă şi, adresându-se restului companiei, reluă discursul:

— Acest criminal dezonorează întreaga companie. Vă pot garanta că zilele sale sunt numărate. Primul consiliu de disciplină care se va reuni se va ocupa de el.

Băcanul din Schleswig nu auzi, din fericire, ceea ce bolborosea Micuţul în zăpadă şi continua să ne dea informaţii despre misiunea noastră.

Toţi oamenii din plutonul nostru erau obligaţi să îmbrace

uniforma rusă, să urce la bordul a patru tancuri ruseşti de tipul T-34 şi să meargă în recunoaştere în spatele liniei ruseşti. Exista desigur în Germania o cu totul altă opinie despre Convenţia de la Geneva, cel puţin judecând după felul cum se trăgea şi pe la spate, dar această găselniţă genială o viola din plin.

Cu un gest dispreţuitor, căpitanul concedie pe toţi oamenii.

În ochii lui eram deja daţi dispăruţi.

Lucrul cel mai dificil fu să găsim o uniformă care să poată cuprinde cei doi metri ai Micuţului.

Acesta blestema, urlând că se viola dreptul oamenilor impunându-se să poarte uniforma lui Ivan; agăţă de turela unui tanc o căciulă de blană prea mică; dădu un picior la o puşcă-mitralieră şi făcu eforturi disperate pentru a intra într-un pantalon cazon rusesc.

— Şi acum ce trebuie să fac? întrebă pe neaşteptate. Ar trebui să-l rog să-mi ierte pedeapsa. În plus, după regulament, un condamnat poate cere să fie scutit de perioada de detenţie dacă este trimis să facă un lucru care îl plictiseşte.

— Eşti nebun! îi spuse micul Legionar. Băcanul te va face imediat să ceri iertare.

— E aşa cum îţi spun eu! insistă Micuţul. Amintiţi-vă ziua când l-am ales pe Adolf ca *Führer* şi nu ştiam cum se votează!

Toţi cei vechi din companie începură să râdă, gândindu-se la faimoasa zi în care fuseseră chemaţi la vot. Era vorba de marele referendum liber din 1930, prin care trebuia să se dovedească unanimitatea poporului german. I-au obligat pe toţi să voteze, atât pe soldaţi, cât şi pe prizonierii din lagărele de concentrare. La noi, care eram în acel moment în regimentul de tancuri din Eisenach, totul începuse cu lipirea pe ziduri a afişelor multicolore ale diverselor partide. În dormitoare fură ţinute discursuri politice pentru a da o idee despre alegeri. Se ajunsese chiar şi la organizarea discuţiilor „libere“ în timpul orelor de serviciu.

Toate inimile se înflăcărau în timpul acestor discuţii.

În plutonul nostru erau patru comunişti şi şapte social-democraţi; ceilalţi nu prea înţelegeau mare lucru din politică. Dar, după un timp, toţi ne făcurăm ideea că ar fi mult mai bine să votăm împotriva lui Hitler, fără să ne dăm însă bine seama de ce. Sosi ziua votării. În Eisenach, fanfara cânta şi un răpăit de tobe scanda ritmul. Steagurile erau desfăşurate. La ora

cincisprezece toţi trebuia să fim în cazarmă pentru a vota. Micuţul spusese cu voce tare că o să voteze pentru partidul care îl va lăsa la vatră. El şi Porta se duseseră deja să-şi împacheteze efectele pentru a le restitui la magazie; era doar o chestiune de ore. Uşa se deschise. Locotenentul Pötz, supranumit Surioara, intră. Avea în mână un pachet de fişe.

— Atenţie! strigă caporalul din cămăruţa afectată pentru scrierea raportului.

După ce îl ascultă, locotenentul îşi duse trei degete la beretă, inspectă cămăruţa pentru a se asigura că totul este conform regulamentului. Sub ghetele lui Porta rămăsese puţin noroi care provenea din plimbarea făcută duminică. Micuţul, care se mânjise cu unsoare de puşcă, fu condamnat să facă un tur suplimentar de gardă. Disciplina era salvată.

Surioara comandă:

— Repaus!

Întinse solemn fişele pe masă, îşi trase în jos tunica şi roti împrejur o privire întrebătoare. Ceea ce văzu îl linişti: eram ceea ce păream, o turmă de indivizi disciplinaţi, gata pentru moarte.

Tuşi, limpezindu-şi gâtul, îşi trase din nou tunica ornată pentru ocazie cu un pumnal de paradă şi surâse ca o fetiţă.

— Camarazi! strigă el. Astăzi, Marea Germanie trebuie să voteze. Trăiţi o zi frumoasă. O zi frumoasă, în care se petrece ceva de o importanţă capitală.

Se întrerupse din discurs, observând că Micuţul nu ascultă.

— Soldat Creutzfeld, ce se întâmplă?

— Muştele, domnule locotenent.

— Ce muşte?

— Alea două care fac dragoste acolo pe lampă, domnule locotenent, şi Micuţul indică cu degetul două muşte pe punctul de a se împreuna.

— Idiotule! mormăi locotenentul. Repetă ceea ce am spus mai devreme.

— Domnul locotenent a spus că astăzi este o zi mare.

— Da, şi de ce este o zi mare?

Micuţul îşi luă un aer mirat, aproape că se auzea cum îi lucrează creierul.

— Ei bine? întrebă din nou vocea dură.

Micuţul avu o inspiraţie.

— Este o mare zi, pentru că astăzi avem liberă ieşire şi

soarele străluceşte mai mult pe cer.

— Cretinule! urlă locotenentul, administrându-i o pereche de palme.

Când îi reveni calmul, Surioara reluă discursul:

— Camarazi, vă ordon să simţiţi în sufletul vostru cea mai profundă emoţie pentru această zi. Dacă unul dintre voi nu o simte, îi voi administra o asemenea bătaie cu nuiele, încât pe curul lui se vor putea coace ouăle. Sper că m-aţi înţeles cu toţii, imbecililor!

Îşi ajustă pumnalul de paradă.

— *Führer*-ul nostru, Adolf Hitler, binecuvântat de Dumnezeu, a permis ca nişte împuţiţi de teapa voastră să poată vota pentru el; îmi vine greu să-mi imaginez că unul dintre voi s-ar putea gândi să voteze pentru altcineva, deşi am de-a face cu imbecili de calibrul vostru.

Strigărăm de trei ori: *Heil*, inclusiv comuniştii şi social-democraţii... Un om fu chemat la masă.

Locotenentul îi vârî un creion între degete şi îi arătă foaia.

— Pune o cruce aici.

Furăm chemaţi unul după altul şi procedarăm în acelaşi mod, când, în sfârşit, veni şi rândul Micuţului. Uriaşul era evident nervos şi puse crucea într-un alt loc. Unde? Nu se mai ştie. Însă locotenentul Pötz explodă ca o bombă.

— Este înaltă trădare! Porcule! Te voi biciui!

Îl obligă pe Micuţul să pună crucea unde trebuia, apoi îl pedepsi să facă trei tururi de gardă suplimentară şi condamnă plutonul la o serie de exerciţii de pedeapsă.

În aceeaşi seară, comandantul companiei l-a pedepsit pe Micuţul cu patruzeci de zile închisoare pentru vina de a fi pătat onoarea companiei în ochii altor ofiţeri.

— Te vei căi pentru fapta ta, strigă acesta, scuipându-l pe picioare, te voi expedia în faţa plutonului de execuţie.

În final, comandantul transformă pedeapsa în trei luni de închisoare.

— Dacă faci apel, imbecilule, vei merge la Consiliul de Război, îi spuse acesta. În orice caz, îmi pare rău că nu mai suntem în Evul Mediu.

Era un singur mijloc pentru a scăpa cu mai puţin: să cerşeşti imediat iertarea păcatelor.

Zece minute după aceea, Micuţul era în celulă şi timp de trei

luni nu făcu altceva decât să cerşească îngăduinţa de a vota.

*

* *

Bătrânul sosi cu pasul său bălăbănit.

Comandă pe un ton sec:

— Terminaţi cu îmbrăcarea uniformelor ruseşti şi pregătiţi tancurile T-34. Se pleacă într-o oră.

Nu ne petrecură cu fanfară la plecarea plutonului. Asta ne întristă pur şi simplu.

Comandanţii de tancuri ne urmăreau cu privirea în semn de salut. Şi asta fusese totul.

— Nu îi vom mai revedea, spuse un locotenent din compania a patra. Dacă îi prinde Ivan, îi spânzură imediat; şi, dacă vor încerca să ajungă în liniile noastre, vom trage noi în ei.

Scuipă şi surâse amar.

— Toată treaba este o curată sinucidere, spuse Micuţul, încercând să lărgească o căciulă de blană prea strâmtă.

*

* *

Tancul se antrenă cu greutate pe pantă, cu motoarele ambalate; din ţeava de eşapament ieşea puţin fum albăstrui. Porta dădu gaz. Zgomotul motorului primi ecoul din munţi.

Plutonierul-major Blom din Barcelona, care nu se gândea la altceva decât la portocalii pe care îi va cultiva după război, deschise o uşiţă laterală şi privi în noapte; furtuna aduna nori de zăpadă de peste tot.

— Munte, nimic altceva decât munte.

— Da, şi în acest munte este Ivan, spuse Bătrânul.

— Suntem deja în spatele liniei ruseşti? întrebă Porta, accelerând din nou.

— Da, mult, mormăi Bătrânul care, cu fruntea apăsată pe vizor, încerca în zadar să vadă ceva în întuneric, prin sticla densă.

— Poate dăm peste o mină T? gândi cu voce tare.

Legionarul râse sarcastic. Micuţul nu reuşise să-şi lărgească deloc căciula de blană şi îşi puse pe cap melonul gri. Acest melon gri, ca şi jobenul lui Porta, făcuse mulţi nervi superiorilor.

— Crezi că voi intra în grădina lui Allah? Religia nu este punctul meu forte.

— Închină-te până la pământ şi roagă-te lui Allah, îl sfătui

Legionarul. Allah te va ierta.

Porta începu să râdă.

— Nimeni nu va ierta gorila asta! Nici chiar Allah cu toată marea sa putere.

— Dacă ne duce acolo sus la el, ricană Heide, atunci chiar la SS Heinrich vom ajunge, şi asta nu se poate. Allah nu poate permite asta.

— Destul, tună Legionarul. Lui Allah nu-i pasă de voi prea mult. Dar trebuie să ştiţi de respectul pe care i-l datoraţi.

Un strigăt sufocat al Bătrânului ne trezi din divagaţiile noastre. Într-o clipă furăm din nou acei oameni gata să ucidă. Porta frână la timp, evitând să lovească în plin un pluton rus în marş. Soldaţii făceau semne, strigau ceva pe care zgomotul motoarelor îl acoperea, apoi dispărură în spatele nostru într-un vârtej de zăpadă.

Puţin după aceea, spre marea noastră uşurare, apăru şi celălalt tanc, tot într-un spulber de zăpadă; nimeni nu suspectase tancurile T-34 cu stema roşie pe turelă.

Vocea Bătrânului răsună în microfon, puţin sufocată.

— Tancuri, distanţaţi-vă.

Celălalt tanc încetini: îl mai văzurăm puţin, ca pe o umbră, apoi dispăru. Numai un uşor zgomot în telefon ne trăda prezenţa.

— Dora. Aici Dora, şopti Bătrânul. Direcţia 216, viteza 30, indicatorul 60. Stop.

Zgomotul dispăru.

— Crăp de frig, spusei.

— Coboară şi aleargă în spatele nostru, propuse Porta. Totodată poţi să şi strigi *Heil!* Vei vedea ce se va întâmpla. Îţi garantez că te vei încălzi.

— Este, oricum, o tâmpenie să alergăm aşa, flanc lângă flanc cu Ivan, spuse Heide. Ne va suspecta cineva…

— Vom sări cu toţi în aer, tăie scurt Bătrânul, cu un râs obosit. Şi nimeni de pe lume nu le va găsi vreo vină dacă ne vor arunca în aer. Este o violare flagrantă a legilor războiului.

— Atunci, de ce nu ne-am opus? întrebă Micuţul. De fiecare dată când poliţia mă întreba de ce am furat, îmi spunea tocmai că am violat legea.

— Dacă am fi refuzat, spuse Legionarul, ne-am fi pus ştreangul de gât noi înşine. Să refuzi să îndeplineşti ordinul, aşa

pe degeaba?

— Nu înţeleg nimic, protestă Micuţul.

— Atunci, nici nu te obosi să înţelegi şi ascultă, spuse Legionarul.

Toată noaptea străbăturăm şosele acoperite cu zăpadă în care tancul se afunda.

Deodată, Bătrânul scoase un strigăt de teroare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Micuţul.

Nimeni nu îi răspunse. Râzând amar, Legionarul spuse:

— Aici e sfârşitul, ascultă-mă pe mine.

— Fiţi gata de luptă, şopti Bătrânul.

— Corp la corp, completă Porta, frânând tancul.

Legionarul armă puşca-mitralieră; eu apucai o grenadă în tăcere, în timp ce Barcelona îşi lipi ochiul de periscop. O voce spuse ceva în ruseşte. Bătrânul răspunse în dialectul baltic. Tancul T-34 care ne urma sosi ca un zgomot asurzitor. Ne văzu prea târziu pentru a frâna la timp şi ne lovi cu violenţă.

Rusul îl apostrofă, urlând blesteme obscene şi Dumnezeu ştie mai ce pe limba lui.

— Urmaţi tancurile care sosesc, spuse sărind pe tancul nostru.

Era un comisar cu trese verzi şi căciulă albă, pe care se vedea crucea verde a NKVD. La vederea ei, frica ne paralizează. Micuţul fu pe punctul de a striga, dar Legionarul îi puse o mână pe gură. Bătrânul începu să discute în ruseşte cu comisarul.

— Sunteţi baltici? întrebă rusul.

— Da.

— Se înţelege după dialectul pe care îl vorbeşti. Să înveţi să vorbeşti cum trebuie, după război.

— *Davai*[1]*,* fiu de căţea, spuse Bătrânul, îngenunchind, ca şi cum ar fi făcut o litanie de blestem.

Ne aşezarăm în urma unui lung şir de tancuri. Poliţiştii din NKVD se chinuiau, ţipând şi înjurând, să pună coloana în marş.

— De unde dracu’ veniţi? întrebă comisarul, oferind o mahorcă Bătrânului.

Bătrânul mormăi ceva despre o misiune specială, ceea ce în fond era adevărat.

Totuşi, comisarul încercă să afle de ce se produsese aglomeraţie pe şosea, şi în felul acesta trebui să discute cu superiorii săi şi să ceară o trecere şi pentru noi. Trecerea îl

[1] Imediat.

interesa desigur şi pe el, se vedea că-i era frică şi se folosea de noi pentru a o lua înainte.

Strigătele sale de ameninţare cu trimiterea în Siberia îşi făcură efectul şi pasajul fu lăsat liber.

— Mai repede, mai repede, comandă, sărind din nou pe tanc.

Adresă complimente lui Porta pentru modul magistral în care conducea tancul şi îl întrebă pe Bătrânul dacă vrea să-l cedeze pe şofer. Bătrânul promise să vorbească comandantului. După un sfert de oră, comisarul, care îngheţase afară, ceru să i se facă loc în tanc. Bătrânul se strânse în tăcere mai aproape de Julius Heide, în timp ce deasupra capetelor noastre apăreau cizmele comisarului. Dunga verde a pantalonilor kaki strălucea ameninţător. Bătu din picioare pentru a se încălzi.

— Ce bordel! spuse el, dând un picior în traista Micuţului. Aveţi votcă, fii de bastarzi?

— Da, răspunse Bătrânul, oferind o ploscă, care imediat fu golită pe jumătate.

Puţin după aceea, la o intersecţie, iată poliţia. Un sergent din NKDV ceru parola de trecere.

— *Papliji tumani nad rjegoj*, răspunse comisarul.

— Sunt tancuri din Regimentul 67? întrebă din nou sergentul, aruncând o privire pe acte.

— Nu, făcu comisarul. Misiune specială.

Sergentul ne rugă să aşteptăm; trebuia să se consulte cu şeful său.

— Blestem! înjură comisarul, sărind la pământ. Suntem grăbiţi.

Tot mormăind, îl urmări pe sergentul care se îndreptă către un copac, sub care discuta un maior înconjurat de tipi din NKVD.

Îl văzurăm pe comisar prezentând actele. Maiorul râse şi spuse ceva comisarului, arătându-i cu degetul o maşină particulară. Omul nostru izbucni şi el în râs; evident, îi propunea un mijloc de transport mai confortabil decât tancul T-34.

Sergentul se întoarse şi predă actele Bătrânului.

— Iată noua parolă, *gospodin.* Puteţi rupe vechea parolă. Se pare că nişte porci de nemţi au trecut în spatele liniilor noastre, cu cinci tancuri, dar îi vom prinde noi. Schimbăm toate parolele şi cuvintele de ordine. Aveţi votcă?

Bătrânul îi întinse plosca Micuţului. Ceea ce rămăsese dispăru imediat. Sergentul aruncă plosca goală şi râgâi zgomotos.

— Scrieţi noua parolă. Niciun german nu va mai şti să o pronunţe din memorie. La fel şi voi, câini baltici, aţi face bine să o învăţaţi pe dinafară. *Panimaieşi?*

Răspunsul nu îl convinse şi repetă:

— *„Raszvietili jablonski i gruschi“.* Răspunsul este: *„Şaumiana uliza[2]“.* Puteţi fi siguri că niciun german nu o ştie (râse şi se căţără pe tanc pentru a-i arăta Bătrânului şoseaua).

— Du-te în direcţia Sadovoje, dar nu intra acolo. Acolo este cantonată Divizia a XIV-a. Mergi spre sud, apoi spre est, spre Krasnoie, şi îl traversezi; la comandament îţi vor da noul cuvânt de ordine; te vei îndrepta apoi spre Elissa şi acolo te vei prezenta la ordin, deoarece nu cred că trebuie să mergi mai departe. Îţi vor da o altă misiune specială. *Panimaieşi, gospodin?*

— Da, mormăi Bătrânul, în timp ce sergentul ne făcea cu mâna semne de rămas-bun.

Câteva ore merserăm în direcţia est, ocolind toate satele. Formaţii ruseşti ne întâlneau, dar numai o dată ne cerură parola.

Seara târziu, sosirăm în inima muntelui, într-o pădure.

Tancurile fură mascate atât de bine cu crengi şi zăpadă, că nu se vedea nimic de la un metru distanţă. Bătrânul instală aparatul de radio-emisie şi începu să raporteze la Comandamentul Suprem al Armatei (AOK). Ordinul veni fără zăbavă:

— Mergeţi spre Tuapse!

— Tuapse? (Bătrânul râse sarcastic.) Nu prea au fantezie ăştia de la AOK.

— Se pare că vom nimeri într-un frumos bordel de-al lui Stalin, spuse Micuţul, gânditor. Avem ocazia să îndeplinim o acţiune bună.

— Ce acţiune bună? hohoti Barcelona.

— De care să profitaţi personal. Sărutul Micuţului aduce aceeaşi fericire pe care o dă cucernicul sărut al Sfântului Papă de la Roma.

— Încetează să amesteci lucrurile sacre cu porcăriile tale, îi spuse Legionarul. Ţi-am mai spus-o deja şi altă dată. Ai înţeles sau nu?

— Nu am spus nimic împotriva lui Allah.

— Este acelaşi lucru. Nu există decât un singur Dumnezeu,

[2] Pe această stradă era sediul NKVD din Tomsk

deşi i se dau diverse nume. Încercaţi să vă băgaţi în cap asta şi să nu mai înjuraţi!

Heide deschise gura, dar nu spuse nimic văzând privirea Legionarului. Cunoşteam această privire. Mulţi dintre noi aveam cicatrice de la loviturile de cuţit primite în timpul discuţiilor religioase. Nimeni nu uitase pe SS-istul care se distra trăgând într-un crucifix. Legionarul îi tăiase beregata dintr-o parte în alta. Crima a fost pusă apoi în seama partizanilor.

Ore întregi tancul aleargă urlând, în direcţia sud-est.

— Benzina este pe sfârşite, anunţă Porta.

— Şi acum? întrebă Micuţul. Trebuie să continuăm pe jos? Sfântă Maria din Kazan! Eu am hemoroizi.

Bătrânul râse încetişor:

— Vom mai vorbi când vom ajunge la Cikin Sala.

Urmărind norii grei, ne îndreptarăm către vest.

Muntele devenea tot mai sălbatic; şoseaua, care pe hartă era largă, se restrângea câte puţin.

Vehiculele grele alunecau pe terenul îngheţat şi cereau toată priceperea conducătorilor, Porta şi Steiner, pentru a evita să iasă pe şosea. Periscopul nu mai era decât un bloc de gheaţă. Trebuia să ţinem uşiţele deschise, şi viscolul ne izbea cu valuri atât de compacte de zăpadă, încât nu se mai vedea gura tunului.

Deodată, tancul lui Steiner făcu stânga împrejur şi se trezi cu botul spre munte. Coborârăm cu toţii. Îl agăţarăm de al nostru; dar două cabluri de oţel se rupseră. Fu scos afară lanţul de remorcare. Încet, tancul vira spre marginea drumului, dar deodată alunecă din nou şi rămase în cumpănă. Câţiva centimetri încă, şi tancul nostru ar fi fost târât şi el.

Steiner sări pe pământ, aducând un ciocan greu şi bătu disperat în cârligul de ancorare.

Ne ţineam respiraţia. Pe neaşteptate şi tancul nostru alunecă spre marginea şoselei. Porta accelera. O mulţime de scântei ieşeau din şenilele care patinau. Dar exact în momentul în care ne credeam pierduţi, cârligul saltă şi tancul lui Steiner se trase, huruind.

— Câtă benzină mai este? întrebă Bătrânul.

— Atât cât ar trebui pentru a curăţa pantalonii Micuţului.

— Atunci, cam o sută de litri, observă Heide. Sunt numai o pată de grăsime.

— Gata cu porcăriile, îl repezi Bătrânul. Vreau să ştiu câtă benzină mai avem.

— Indicatorul este pe zero. Ar mai putea fi cinci litri de rezervă.

— Bine, spuse Bătrânul. Vom arunca în prăpastie tancul. Demontaţi mitraliera şi recuperaţi tot ce ar putea să ne servească, şi atenţie că muniţia este mai importantă decât votca. De aici avem cinci sau şase sute de kilometri până la poziţiile germane.

— Ce este pentru noi o plimbare de cinci-şase sute de kilometri! hohoti Porta. Începu să cânte:

Sunt o vrăbiuţă călătoare
Care hoinăreşte prin ţară...

— Terminaţi cu flecăreala! spuse Bătrânul. Dacă vi se ordonă să continuaţi pe jos, o veţi face, deoarece nu există alt mijloc pentru a ajunge în liniile noastre.

— Deja de mult suntem consideraţi morţi, spuse Heide pe un ton dispreţuitor. Sunt sigur că de acum încolo vom hoinări atârnaţi într-un ştreang.

Micul legionar aruncă pe uşiţă raniţa şi trei puşti-mitralieră şi îl privi pe Porta care se sprijinea de tanc.

— *Nassib lossom!*[3], murmură el.

Ultima traistă fu aruncată afară. Porta porni motorul, îl puse în mişcare şi sări la pământ.

Colosul dispăru dincolo de marginea şoselei.

— Să mergem, eroilor, direcţia vest, râse Steiner, aruncând pe umăr puşca-mitralieră. Nu pot să spun că mă simt la largul meu, de partea asta.

— Este cam departe Reeperbahn 26, murmură Micuţul. Sfântă Maria din Kazan, cât este de departe!

— Dar de ce te referi la Reeperbahn 26?

— Un bordel magnific cu nouă târfe. Făceau pe omul-sandviş pentru turişti. Drace, ce minunată meserie!

— Dacă asta te poate consola, să ştii că este şi mai mult încă de aici până la Irkuţk, observă Legionarul, şi că avem o mai mare posibilitate să ajungem acolo decât la bordelul tău.

Făcurăm o haltă până a doua zi.

---

[3] Zarurile au fost aruncate.

— Ce porcărie! oftă Micuţul, trăgând afară din taşcă un pachet de mahorcă, unul dintre acele pachete plate care constituiau raţia ruşilor.

Cine n-a mai făcut parte dintr-un comando nu poate să înţeleagă valoarea acestei mahorci atât de dispreţuite. Te făcea să uiţi frigul, îţi dispărea foamea. Din când în când, se auzea un mare oftat de satisfacţie; surâsuri abia schiţate; aveam mahorcă şi eram liberi. Încet, ne revenea curajul.

Porta se simţea în formă. Sticla de votcă trecea din mână în mână. Râgâiam satisfăcuţi şi scuipam.

Prin spiralele de fum, situaţia nu ni se mai părea atât de disperată.

— Aceşti cinci sute de kilometri sunt ca şi făcuţi, spuse Barcelona. Dacă reuşim să găsim un refugiu aici în Rusia, nu trebuie să facem altceva decât să ne instalăm înăuntru şi să aşteptăm americanii.

— Credeţi că îl vor spânzura pe Adolf şi pe Heinrich la Poarta Brandenburg? întrebă Micuţul.

— Nu este nevoie, spuse Steiner. Un copac din grădina zoologică va fi suficient pentru aceşti câini.

Apoi începurăm să vorbim de război, de proiectele noastre, fascinant amestec de jafuri şi răzbunare.

În ziua următoare, ajunserăm în câmpie. Bătrânul mergea înainte cu Blom din Barcelona şi cu Steiner. Porta, Legionarul şi Micuţul mergeau pe lângă stânci şi îşi împărţeau puţină pâine, ultima. Eu mă odihneam întins pe zăpadă la adăpostul unui tufiş.

Deodată strigătul *Stoi kto!*[4] sfâşie aerul ca un cuţit. După acest strigăt, urma o rafală de puşcă-mitralieră dacă nu ascultai pe loc.

Ridicarăm cu toţii capul şi aproape că nu ne venea să credem ochilor. O sanie lungă, trasă de nişte câini mici siberieni, acei mici câini robuşti, capabili să alerge fără oprire, cobora panta cu viteza maximă. Sania execută un elegant viraj împrejurul Bătrânului, al lui Barcelona şi Steiner, imobili ca nişte statui.

Stoi kto! strigară cei doi soldaţi cu cruce verde pe căciulă, o căciulă scurtă, înfăşurată în piei albe, pe piept cu puşca-mitralieră şi cartuşele, iar la brâu cu cravaşa cu coadă. Se opriră cu hohote de râs. Gestul care se face pentru a cere actele este

[4] Stai!

acelaşi oriunde; nu ne puteam înşela chiar şi într-o stepă acoperită cu zăpadă aflată la extremitatea Caucazului.

Un soldat NKVD îşi acoperea camaradul, ţinând cu puşca-mitralieră. Din câini ieşeau aburi; se chirciseră în zăpadă. Eram cu toţii hipnotizaţi. Ce să faci? Imposibil să tragi fără a atinge pe cei trei tovarăşi ai noştri. Numai Legionarul înăsprit în unul dintre cele mai dure războaie ştia cum să ne scoată din bucluc. Târându-se ca un şarpe, ca o cobră care îşi pândeşte prada: aproape că nu se mai vedea. Ajunsese deja la ţintă. Ridică puşca-mitralieră, se puse într-un genunchi şi şuieră cuvintele cele mai temute în toate ţările din lume:

— Mâinile sus!

Cei doi NKVD se întoarseră şi priviră cu spaimă la soldatul sfrijit.

— Amicii mei, războiul s-a sfârşit!

Puşca-mitralieră ţăcăni. Unul dintre ruşi căzu imediat, scoţând un strigăt; celălalt începu să alerge, dar căzu şi el, cu cuţitul Micuţului între omoplaţi.

Bătrânul se precipită spre câini; apucă animalul din frunte de hamuri şi îl ţinu la pământ; câinele mârâia şi încerca să muşte, dar Bătrânul îl ţinea strâns de bot, şi acesta deja începuse să se calmeze.

În sanie găsirăm hrană şi muniţii, ca şi două butoiaşe cu votcă, băutură care ne reconfortă.

În cinci minute, cei doi soldaţii NKVD rămaseră în costumul lui Adam şi totul le fu luat, chiar şi actele de identitate. Sania nu se mişcase încă, şi cei doi erau deja congelaţi într-o imagine grotescă.

— Ah! strigă Bătrânul, plesnind din bici.

Câinele din frunte urlă lung, sania se puse în mişcare şi noi o urmarăm pe schiuri, gâfâind.

O chema Profesoara. Era norvegiană, studentă la Oslo, şi se înrolase voluntar în S.S.

Nimeni nu putea să o sufere.

Porta spunea că e o trădătoare şi că va fi spânzurată la Gudbrandsdal, la reîntoarcerea în patrie.

Bătrânul protestă şi afirmă că, înainte de a o condamna, trebuiau să se gândească cel puţin un an întreg. Profesoara putea să aibă motive.

— Atunci e stupid, spuse Porta, scuipând, şi stupiditatea se va pedepsi.

— Calm, calm, nu te mai enerva, zise Micuţul, care se simţea cuprins de mirare.

Bătrânul spunea că Profesoara va sfârşi rău şi că poate cădea în orice moment. Cât era de stranie această studentă din Oslo! Îl alesese pe Hitler şi apoi rămăsese atât de inocentă, încât credea că este liberă să spună adevărul despre ofiţerii SS! O expediară în lagărul de concentrare KZ şi de acolo la batalionul de marş. Micuţul îi oferi cu mare curtoazie un pistol pentru a se împuşca.

Eu îi vorbii în limba daneză. Fu fericită şi mi se confesă că ştia că trebuie să moară în curând; această confidenţă nu mă afectă prea mult. Erau atâţia care trebuiau să moară imediat! Tot regimentul...

Ce importanţă avea o norvegiană în plus sau în minus?

PATRULĂ ÎN SANIE

Când Micuţul se împiedică de un troian de zăpadă, stepa imensă răsună de blesteme înspăimântătoare.

Profesoara, complet orbită, îşi ştergea frenetic ochelarii acoperiţi de zăpadă.

Nu mai putea să meargă pe schiuri şi plângea convulsiv.

— Voluntar SS! hohoti Porta. Nu eşti sătulă de gradul tău? Aşteaptă puţin ca NKVD să vină să-ţi cresteze curul. Aici suntem la opt mii de kilometri de Kolima! Când vom ajunge, vei şti să mergi pe schiuri.

Râsul său fu înăbuşit de furtuna de zăpadă.

Sergentul Julius Heide alerga în faţa haitei şi înjura câinele din frunte. Dar câinele cel galben părea insensibil la înjurături:

mârâia şi muşca turbat hamul de piele.

— Bastardule, strigă Heide. Hai, hai, mai repede! Poate nu înţelegi germana? *Ciorni!*[5] Mă înţelegi acum?

Lungi pasul şi reuşi s-o ia înaintea câinelui care acceleră în spatele lui. Animalele gâfâiau din cauza efortului. Câinii şi oamenii erau la fel: la fel de încăpăţânaţi, la fel de răi.

Heide privi lateral la câinele care îl ajungea:

— Caporal împuţit! Ţi-ar plăcea să-l muşti pe Julius, ai? Julius urăşte evreii, câinii şi zăpada. Mă înţelegi? Eu sunt Julius Heide, sergent tanchist şi urăsc lumea, toată această lume împuţită!

Se împiedică şi căzu. Câinele părea că râde. Sania sări înainte; haita fugea aţâţată de câinele galben. Heide rămase un moment întins în zăpadă, apoi se ridică şi urmă sania cu pasul său lung şi dezinvolt.

— Vin şi eu! gâfâi el. Acel bastard galben nu va fugi de Julius Heide.

Bătrânul plesni din biciul căzăcesc.

— Ha! Ha! strigă.

Haita galopa în tăcere, trăgând sania lungă cu încărcătura sa grea.

— M-am săturat, îi spusei deodată lui Porta.

— Atunci, aruncă-te la pământ şi crăpi, fu răspunsul.

Începui să număr paşii pe care îi făceam; fiecare pas avea circa un metru, dacă nu mai mult. Nu, trebuia să fie doar un metru. O mie de paşi un kilometru. Făceam un kilometru în trei minute. Încercai să calculez cât am face în douăzeci şi patru de ore, apoi în cinci zile. Căzui, mă ridicai, uitai să număr paşii. În patruzeci de zile trebuia să ajungem la liniile germane, asta în cazul când se va mai putea vorbi încă de linii…

Bătrânul consulta din când în când busola pentru a ţine direcţia nord-vest. Departe, foarte departe, spre nord-vest era Baltica şi de acolo Suedia şi Danemarca. Gândeşte-te! Să faci o plimbare până la Malmö cu un melon. Ideea melonului mă făcu să râd. Aruncai o privire spre feţele camarazilor mei: erau toate ca şi a mea, înspăimântătoare.

Deodată, Profesoara strigă: îşi rupsese un schiu.

Fără schiuri pe zăpada moale, eşti pierdut.

Bătrânul opri sania, se ridică încet şi începu să-şi umple pipa. Făcea totul cu mult calm. Era un popas, şi pentru Bătrânul

[5] Porcule!

popas însemna pipă. Cu degetul mare îndesă tutunul, apoi surâse. Surâsul Bătrânului! Asta ne liniştea, nu era nimic cu adevărat teribil, dacă Bătrânul surâdea.

Micuţul stătea pe zăpadă, cu picioarele larg desfăcute. Porta, obosit, se sprijinea de o patină a saniei. Heide se aruncase pe burtă în zăpadă şi părea mort. Legionarul se sprijinea cu cotul de puşca-mitralieră şi privea spre răsărit într-un mod bizar. Barcelona şi Steiner stăteau la pământ la fel ca şi Heide. Toţi îl fixau pe Bătrân care fuma lângă sanie. Era ora somnului. Câinii se culcaseră cu botul pe labe. Se lipiseră unii de alţii, formând în zăpadă o grămadă de blană.

— Faceţi precum câinii, spuse Bătrânul, arătându-i cu pipa. Cei doisprezece tovarăşi pe patru labe cunosc problema şi ştiu ce trebuie să facă. Un câine de sanie nu moare niciodată de frig.

Începurăm să excavăm zăpada, cu scopul de a face blocuri pentru a construi un iglu. Micuţul părea un tractor. Ducea patru blocuri, în timp ce noi doar unul.

— La dracu'! strigă el. Cine a mai pomenit să faci pe zidarul la această oră?

Câteva blocuri de zăpadă îi scăpară din mână şi le sfărâmă furios cu picioarele.

— Ruşii ăştia afurisiţi cred că îl vor fraieri pe Micuţul?

Şi, luându-l pe Heide de imbecil, îi aruncă un bloc de zăpadă în cap.

Porta râse:

— *Job twomadj* este un sport. Oamenii şi-ar plăti cine ştie cât numai să fie în locul nostru.

— Voi nu auziţi nimic? întrebă Legionarul care continua să privească spre răsărit.

— Ce? întrebă Porta, întorcându-se în direcţia arătată, cu aerul unuia care nu înţelege nimic.

— Trebuie să auziţi, şopti Legionarul.

Deodată câinii îşi ciuliră urechile şi îşi zburliră părul. Auziseră ceea ce Legionarul auzea de mult. Ne întoarserăm toţi spre răsărit, cu urechile şi nervii încordaţi.

— Nu aud nimic, spuse Barcelona. Vise.

Legionarul, fără să răspundă, îşi apucă puşca-mitralieră, ca şi cum s-ar fi aşteptat să vadă apărând ceva din zăpadă dintr-un moment în altul.

Deodată, câinii începură să latre; se sculară şi priveau spre

răsărit. Nu mai era niciun dubiu. Acolo, departe în stepă, se întâmpla ceva.

Profesoara îşi deschidea larg ochii miopi în spatele lentilelor groase de la ochelari.

— Mai bine ţi-ai alungi urechile; cel puţin, ar sluji la ceva, bombăni Steiner.

Norvegiana nu răspunse. Deodată, ochii Bătrânului avură o lucire.

— Câini! spuse cu voce joasă. Atenţie la flancuri. Culcaţi-vă la pământ. Tu, „profesoaro“, rămâi cu câinii, şi doar Dumnezeu te va scăpa dacă din nefericire vor începe să latre. Porta şi Heide, acolo înainte, cu mitraliera grea. Barcelona şi Sven la stânga, cu mitraliera uşoară şi cu aruncătorul de flăcări; ceilalţi, vă răspândiţi. Cincizeci de metri între voi.

Apoi, la fel de repede cum fură spuse ordinele, se şi executară. Ne culcarăm la pământ, zăpada se însărcina să facă restul. Ca să vezi ceva, trebuia să fii foarte aproape.

Toţi îi auzeam acum: lătrături, strigăte. Zburau ca fulgerul: două sănii cu trei soldaţi NKVD în fiecare. Îi auzeam cum strigau pentru a îndemna câinii. Mergeau cu douăzeci la sanie, într-un ritm infernal. Trecură doar la patruzeci de metri de noi în direcţia sud. Ne ţineam respiraţia, terorizaţi că unul dintre câinii noştri ar putea începe să latre.

Lucru surprinzător, nu se întâmplă nimic. Imaginea se estompă, aşa cum apăruse.

— Doamne! oftă Heide, mă vedeam deja la Kolima.

— Mie nu-mi pasă de ei, murmură Micuţul. Nu erau decât şase.

— Nu ştii niciodată cum reacţionează omul când este surprins, spuse Barcelona. Un soldat NKVD valorează cât cinci tipi ca tine. Dacă unul dintre ăştia strigă *Stoi!* Îţi îngheaţă şi sângele.

— Mie nu-mi este frică de nimeni, reluă uriaşul, aplecându-se spre Barcelona, ameninţător. Micuţul nu-şi uită promisiunile sale, înţelegi tu, crescătorule de portocale?

— Dar eu nu ţi-am făcut nimic!

— Norocul tău, altfel, adio portocale!

Furtuna deveni mai violentă. Nu mai sufla, urla. Părea că ne urăşte pe noi, străinii. „Eu sunt Rusia şi vă voi distruge“, mugea furtuna.

— Nu vom mai scăpa, gemu Heide.

— Sunt atât de obosită, se smiorcăi Profesoara.

— Cretino, mormăi Porta. Ce te împiedica să rămâi în Norvegia, în loc să ajungi în SS? Tu ai vrut război. Să fii o eroină, un bastion contra bolşevismului. Probabil Quisling te-a sărutat când ai plecat, nu? Dar aşteaptă repatrierea. Te vor spânzura de picioare.

— Nu vreau să mă repatriez, murmură Profesoara.

— Atunci, te va spânzura Ivan. Nu ai auzit „Vocea liberă“ a Moscovei?

— Nu. Ce spune? Nu este permis să asculţi transmisiuni străine.

— Sfântă Fecioară! (Micuţul părea trăsnit şi îşi bătea o mână pe frunte ca pentru a constata o maladie incurabilă.) Dar tu nu ştii în ce situaţie am ajuns?

Norvegiana îşi clătină capul cu tristeţe:

— Crezi că războiul este pierdut?

— Ăsta? Îi prevedeam sfârşitul încă din 1939! Acolo jos, departe, departe (arătă cu degetul spre nord), bubuie tunuri în număr suficient pentru a zdrobi Armata a VI-a. Şi oricare altă armată, în afară de ultimul soldat. Tu ştii cine este ultimul soldat?

Profesoara clipea din ochi, înspăimântată.

— Nu este altul decât Micuţul. Pe ruinele Cancelariei Reich-ului, să ştii că eu voi scuipa pe oasele calcinate ale eroilor morţi!

— Nu m-ar surprinde deloc, mormăi Bătrânul.

Deodată, scoase un strigăt. Uriaşul găsise ceva în zăpadă, începu să sape. Legionarul sări să-l ajute. Şi apăru o mână, apoi o faţă înspăimântătoare, vineţie. Puţin după aceea, traserăm afară două cadavre ale unor soldaţi germani: unul din cei doi ne ameninţa cu o mână acuzatoare. Micuţul dădu un picior mâinii moarte.

— Nu este prea atrăgător. Am mai văzut tipul ăsta în viaţa mea.

— Vezi dacă are ceva în scurtă, spuse Barcelona.

— Fă-o tu! spuse Porta. Nu-mi place acest cadavru care mă ameninţă cu degetul.

Legionarul întoarse într-o clipă cele două cadavre pe burtă şi tăie cureaua unei ploşti pe care o aruncă lui Heide. Acesta mirosi conţinutul, în timp ce toţi îl observam în tăcere.

— Miroase a votcă. Dar nu vreau votcă.

Trecu plosca lui Barcelona, care pe neaşteptate deveni alergic la alcool. Micuţul nu voi să se atingă nici el.

Legionarul o smulse din mâinile lui Porta, care o adulmeca precaut.

— Idioţilor! îi mustră, luând o gură.

Privirăm atenţi mişcarea gâtlejului, ca şi cum ne-am fi aşteptat să cadă pe loc la pământ.

— Nimic rău. (Îşi şterse gura cu dosul palmei.) Nu este votcă, dar este bună şi te încălzeşte.

Bătrânul luă plosca şi bău la rândul său.

Dintr-o dată, Porta şi Micuţul se aruncară pe cealaltă ploscă şi reuşiră să vină cu ea în mână. Steiner luă actele celor doi morţi şi cele două plăcuţe de recunoaştere. Apoi alunecarăm în iglu, ghemuindu-ne unul lângă altul, precum câinii, şi adormirăm imediat fără să luăm în seamă protestele Bătrânului. Nimeni nu voia să facă de gardă.

— Avem doisprezece câini de gradă, spuse Micuţul, ascunzându-şi capul sub scurta lui Heide.

Părea un urs în hibernare.

Sergentul Julius Heide era fiu de proletari. Toată viaţa lui n-a fost decât un şir de violenţe. La şcoală, profesorii nu puteau să-l sufere; preotul îl biciuia; tatăl îl maltrata.

Pentru el ziua începea la ora patru în casa unui brutar, unde lucra. La şcoală ajungea de obicei cu un sfert de oră în urma celorlalţi. Profesorul, care era înscris în SS, profita în fiecare zi pentru „a da un exemplu“. Brutalitatea continuă îl întărise. Nu avea încredere în nimeni. Dintre toţi, el era cel mai bun, în cele mai aspre lupte. Totdeauna pieptănat, aranjat, putea să ţină casca pe cap ore întregi fără să o mişte; uniforma sa era perfect regulamentară totdeauna, în prima linie ca şi în cazarmă.

— Eleganţa dă siguranţă şi impune respect, zicea el.

— Ţie îţi place războiul, spunea Porta, suflându-şi nasul cu degetul.

— Nu, răspunse Heide. Este o tactică. Chiar în carceră, respectam un soldat îngrijit.

Povestea vieţii lui ne uimea. Bătrânul îl privi şi spuse:

— Eşti cel mai teribil dintre noi, Julius. Tu nu trăieşti decât pentru a te răzbuna.

SCHMIDT CEL ROŞU

Făceam un popas. Câinii culcaţi pe zăpadă gâfâiau zgomotos, scoţând nori de abur din boturi.

Barcelona încerca să mestece puţină pâine îngheţată. Bătrânul aşezat pe o patină a saniei fuma în tăcere.

Deodată, Julius Heide începu să vorbească. Vorbea fără oprire. De obicei, nu-l asculta nimeni. Se întâmpla adesea ca unul dintre noi să înceapă să vorbească, fără ca ceilalţi să se simtă obligaţi să-l asculte. Se întâmpla ca, din când în când, să simţi nevoia să-ţi vorbeşti ţie însuţi, fără să te adresezi nimănui. Şi asta din vina zăpezii, a fricii, a morţii. În plus, nu eram decât noi. Dormeam împreună, mâncam împreună, ne prindeam împreună puricii; totul, unii în faţa altora, fără să roşim.

Şi, deodată, Julius Heide începu să vorbească. Vorbea stepei, spinilor ascuţiţi cu ramuri scheletice. Pentru el nu mai eram acolo.

— Bătrânul meu era un beţiv, scuipa ca prostul împotriva

furtunii. Bea ca o găleată spartă. Doamne, ce se mai îmbăta! Porcul bătrân avea o curea cu o cataramă care reprezenta o fată goală şi un negru; era o curea a dracului de lată; pentru a o închide, bătrânul unea fata cu negrul. M-am întrebat adesea de unde reuşise să-şi procure această cataramă, dură ca oţelul.

Se uită către vest. Avea ochii extraordinari de albaştri.

— Bătrânul ne bătea cu cureaua când era beat. Şi, deoarece era mereu beat, asta se întâmpla foarte des. Mama se ruga mult. Rugăciunea era singurul ei moment de bucurie. Nu am putut să înţeleg ce spunea, deoarece murmura rugăciunea într-un mod bizar.

— Crezi că vă bătea pentru că era băut? Greşeşti. Într-un sens, este datoria faţă de marea noastră Germanie, deoarece disciplina este necesară. Numai chinuind carnea păcătoasă se învaţă mai bine disciplina.

— Într-o zi veniră poliţiştii să-l ia şi puteţi fi siguri că îi chinuiră carnea lui păcătoasă. Mama îl aduse acasă. În ce stare! Era tot albastru şi verde şi plângea rezemat de genunchii mamei. Ea era aşezată pe scaunul nostru; un scaun cu trei picioare; pentru a-l ţine, în locul celui de-al patrulea era un sertar, pe care îl ridicasem cu ajutorul ziarelor. Mama mângâia capul bătrânului şi încerca să-l consoleze pentru loviturile pe care i le administraseră la poliţie. Apoi se culcară şi continuă şi acolo să-l consoleze. Noi ieşirăm afară în stradă, deşi era noapte, deoarece nu ne privea pe noi cum îl consola. Noi ne duserăm în parc, cum făceam adesea, şi stăturăm în faţa statuii Kaizer-ului; un frumos monument cu Kaizer-ul pe un cal enorm. Eu o ţineam în braţe pe soră-mea, care avea un an şi nu ştia încă să meargă. În aceeaşi săptămână am dus-o cu ambulanţa la spital pe Berta, deoarece avea cancer la oase. Muri cinci zile mai târziu. Bătrânul găsi că era mai bine, pentru că puteam folosi zdrenţele ei. Berta era cea mai mare dintre copii şi hainele ei erau largi pentru noi ceilalţi. Mie îmi reveni trenciul ei din lână şi un tricou magnific. Doamne, cât era de frumos şi de călduros! Îmi amintesc că am mulţumit lui Dumnezeu pentru că Berta era în cer, unde stătea bine. Nu prea ştiam pentru ce altceva ar fi trebuit să-i mulţumesc. Iarna era teribilă şi nu mai aveam nicio haină. Odată am furat una, dar asta este altă poveste. Profesorul mă bătu, inspectorul mă bătu, pastorul, care era preşedintele comisiei de supraveghere a copiilor, îmi dădu o

pereche de palme atât de violentă că mă rostogoli peste o vitrină unde erau porţelanuri fine. Dumnezeule! Era furios pentru haină, dar în special pentru ceşti. Se spărseseră trei ceşti şi din acest motiv mă pedepsi iar. Spunea că erau autentice! (Heide începu să râdă.) Nu ştia de alte ceşti. Şi toată treaba era din vina mea. Făceau toţi atâta scandal din pricina hainei, că mi-am zis că era mai bine s-o fac pierdută. Unul dintre fraţii mei fugi de acasă şi ajunse în armată; ne-a scris odată, cerându-ne o fotografie. Era soldat la cavaleria garnizoanei, într-un sat oarecare de frontieră. După aceea n-am mai ştiut nimic despre el, dar cred că a sfârşit într-un lagăr de concentrare. Era comunist şi nu ştia să-şi ţină gura. Ţipa mereu despre victoria proletariatului şi o mulţime de lucruri din astea. (Heide râse din nou, gândindu-se la nevinovăţia fratelui său.) Apoi, fratele meu Wilhelm, acela care sărea din tramvai din mers când controlorul descoperea că nu avea bilet. O făceam, de altfel, destul de des. Era o plăcere să sari jos din tramvai, strigând controlorului că e un porc; acesta nu putea coborî să alerge după noi. Dar, în acea zi, Wilhelm sări lateral şi alunecă sub roţi. Lumea ţipa înspăimântată, dar, când, în sfârşit, tramvaiul reuşi să se oprească, nu mai era decât o grămadă de carne. Am făcut un mare tapaj. Sperasem să iau eu saboţii lui cei noi, dar nu-mi veneau; îmi rămânea în afară tot călcâiul – Wilhelm era foarte mic. Ruth fu cea care luă saboţii. Ei i se potriveau. Fu cumpărată (adoptată se spune) de nişte oameni bogaţi din Linz. Bătrânul o bătea, deoarece plângea la gândul că trebuia s-o lase; nu trecea mult şi surâdea tremurând, gândindu-se la ziua când vor veni să o ia; nu îndrăznea să facă altfel. Bătrânul îi spusese:

„Ascultă, fata mea, dacă nu te comporţi cum se cuvine atunci când aceşti porci de capitalişti vor veni să te ia, te voi spânzura cu propriile mele mâini.“

Bătrânul primi cincizeci de mărci de la domnul bogat din Linz, care venise cu un notar şi cu un ofiţer de poliţie, fără să mai socotim doi cocoşei eleganţi, cu pană de struţ la pălărie, care trebuiau să fie martori că Ruth nu mai aparţinea familiei noastre.

Bătrânul spuse din nou:

„Este un noroc pentru o fată ca asta.”

Cele cincizeci de mărci le cheltui pe alcool. Se întoarse acasă beat criţă; era nebun de furie. Eu şi Karl ne ascunseserăm în

mansarda familiei Schultze, aşteptând să-i treacă beţia. Cât a mai urlat! Încercă să ne facă să coborâm cu tot felul de promisiuni, dar nu aveam încredere în el. Am rămas acolo sus şi printr-o gaură din acoperiş îl vedeam mergând în sus şi în jos prin grădină. Se împiedică în ligheanul de rufe al doamnei Schultze şi-l răsturnă cu piciorul. Doamna Schultze se repezi cu o tigaie plină cu cartofi prăjiţi şi i-o aruncă în faţă. Totul se sfârşi într-un amestec de rufărie şi cartofi prăjiţi. Urlau amândoi, apoi veni Eva, fata doamnei Schultze, care avortase de trei ori. Începu să dea în bătrân, după care strigă: „Ajutor! Poliţia!“ Se denunţară unul pe altul la venirea poliţiei care-i mai altoi bătrânului o ploaie de lovituri; natural, el le întoarse cu dobândă asupra mamei şi a noastră.

Şi sosi acea zi în care mă întorceam acasă de la şcoală. Era o zi minunată. Ultima înaintea vacanţei. Eram atât de fericit! Sosind acasă, am fost surprins să nu simt maşina de gătit a mamei care de obicei mergea în plin. Când am intrat, am auzit-o pe mama gemând, un geamăt lung, la fel ca atunci când năştea.

Heide privi fulgii de zăpadă care cădeau din cer. Mângâie pe cap câinele galben. Aproape că nu ne venea să credem, câinele rău îi lingea obrazul, iar Heide îl scărpina după ureche.

— Sfântă Marie! Ce frică mi-a fost când am auzit geamătul mamei. Avea o mare dorinţă de a scăpa cu viaţă, dar nu îndrăznea. Mama era bolnavă. Uşa scârţâia teribil. Bătrânul avea obiceiul să o ungă cu tutun, dar nu mai fusese unsă de mult timp. Mama era întinsă pe o saltea, aşezată lângă perete. Aveam patru saltele, dar erau insuficiente. Eu şi Karl ne culcam pe nişte saci vechi de cafea pe care îi furasem din magazie. Nu erau deloc răi pentru dormit, aceşti saci. Cât îi mai regret aici! Ochii mamei semănau cu cei ai cadavrelor pe care le vedeam la fabrica din Kiev.

Într-o clipă revăzurăm cadavrele fabricii din Kiev. Fiecare avea câte o gaură în ceafă, iar unii o gaură de ieşire a glonţului lângă rădăcina nasului, dar asta nu era cel mai rău; toate astea le văzuserăm adesea… Nu, cel mai rău la aceste cadavre erau ochii: nişte ochi mari, cu o expresie temătoare.

— Era exact aceeaşi expresie pe care o aveau ochii mamei.

Heide privi din nou norii de zăpadă; avea mâinile îngheţate, o privire la fel de îngheţată, cu ochii ascunşi sub pleoapele umflate; urechea înroşită nu mai era decât o rană

dezgustătoare.

— „Tăticul se va înfuria în mod sigur când se va întoarce“, gemu mama. Respira cu greu şi scotea un fluierat, ca un motor înecat. Transpira foarte mult, mult mai mult decât noi când mărşăluiam în cazarma din Paderborn. Picăturile se scurgeau în special la rădăcina părului. Îşi ştergea sudoarea cu mâna, muştele veneau să-i sugă sudoarea. Erau foarte multe muşte. Tata se înfurie când mă găsi stând degeaba. Încercă să mă prindă, dar nu reuşi. Mama nu era o leneşă. Însă nu mai era în stare să facă nimic.

Heide ne privea, continuând să scarpine după ureche câinele galben.

— Băieţi, poate credeţi că vă mint, dar, vă jur, eu nu mi-am văzut mama beată niciodată.

Privi împrejur cu orgoliu, ştergându-şi cu precauţie faţa îngheţată, de pe care desprindea o crustă pe care o dădea câinelui.

— Mama mea era o femeie bine şi de familie bună. Tatăl ei era caporal, ca şi bunicul. Avea un apartament întreg, două camere la etajul al treilea, un pian castaniu. Toţi o adorau pe mama. Ea era cea care ţinea toată casa. Mama nu ne bătea, nu ţinea alcool ascuns, precum doamna Schultze, nici rachiu la contorul de gaz ca doamna Hinzeberg. Aceasta era atât de beată sâmbăta seara, încât devenea roşie la faţă. Doamna Schultze şi cealaltă erau bete amândouă, dar nu chiar atât de tare. Şi aceste târfe cântau cântece porcoase şi râdeau. Noi, copiii, ascultam la uşă, dar nu îndrăzneam să râdem până când nu erau complet bete. Când Hinzeberg cădea pe scară, începeau amândouă să urle. De astă dată noi, copiii, nu mai reuşeam să ne reţinem hohotele de râs. Dar mama nu mai era.

Heide scuipă.

— Doamne, cât doream să se facă bine mama! Îi mângâiam mâna, îi netezeam părul cum fac acum cu acest câine, îi ştergeam fruntea. Dacă vreţi să mă credeţi, făceam tot ce era posibil pentru a arăta cuiva că îi vrei binele. Când stăteam aşa lipiţi de mama, toată tristeţea dispărea. Ne linişteam. Făcea orice ca să nu plângă, dar nu era uşor…

Heide aruncă un bulgăre de zăpadă, un bulgăre tare, ca şi pumnul care îl făcuse.

— Am adormit acolo pe saltea lângă mama. Dimineaţă, puţin

după ce soarele răsărise peste grajd, m-am trezit. Nu ştiu dacă vi s-a mai întâmplat: am simţit imediat că se petrecuse ceva îngrozitor. Camera era înspăimântător de tăcută. Nu se auzea niciun zgomot. Am rămas nemişcat, rotindu-mi privirea prin cameră. Dintr-o dată am înţeles ce zgomot aşteptam: respiraţia mamei. Mama nu mai respira: am sărit în picioare şi am privit-o fix. „Mamă, am strigat disperat, mamă!“ Avea ochii deschişi şi acei ochi nu mai vedeau. Voi nu puteţi înţelege; nu aveam decât zece ani, ba chiar nouă, şi de atunci au trecut şaptesprezece ani. Am văzut atâţia morţi; nu mă mai impresionează, decât atunci când sunt la „Serviciul Special“ şi trebuie să spânzur sau să împuşc un amărât. Cu asta nu m-am putut obişnui deloc.

Îl priveam toţi pe furiş pe Heide. Era acolo, cu spinarea rezemată de un bloc de zăpadă, care îl apăra de vântul îngheţat, şi povestea tragedia întâmplată la mii de kilometri. Plângea.

— M-am aruncat asupra ei ca s-o trezesc, dar totul se sfârşise. Bătrânul intră beat criţă. Sosi cu Schmidt cel Roşu, de la mina nr.3. Ba nu, Schmidt cel Roşu nu mai lucra la mina nr.3; îl trimiseseră la ospiciu, unde bătea nebunii.

„Este ceva de băut? strigă el. Unde eşti, bătrână vrăjitoare? Mă auzi? Stăpânul tău vrea să mănânce.“ Se împiedică de o găleată şi se înfurie. Apoi cei doi porci mă văzură; bătrânul mă împinse cu un deget care tremura, urlând: „Stârpitură, te voi ciomăgi pentru a te învăţa să stai în picioare.“ Dădu un picior mamei. „În picioare, strigă. Doar nu crezi că duminica este făcută pentru a sforăi!“ Iar o lovi cu piciorul. Părea că loveşte un burduf de piele de capră plin cu vin. Unul dintre acele burdufuri care se folosesc în România şi care arată atât de caraghios. „Mama a murit“, spusei eu. Bătrânul mă privi cu gura căscată; la fel mă privea şi Schmidt cel Roşu. Mă fixau amândoi. Schmidt cel Roşu văzuse atâtea lucruri stranii la ospiciu. Se spunea că sufocase doi furioşi care atacaseră gardianul, atât de puternic era.

— Ce face acum Schmidt cel Roşu? întrebă Micuţul, care urmărea cu răsuflarea tăiată povestea lui Heide.

— Este gardian-şef la balamuc şi se ocupă de incinerări. În tot acest timp au fost mulţi morţi la ospiciu; toţi vorbeau de asta, deşi era *gekados* (secret de stat).

— Cum este posibil să fie un secret faptul că mureau? Ce, este un secret dacă tu sau eu crăpăm?

— Este cu totul altceva. La ospiciu îţi fac injecţii. Se numeşte euthanasie.

— Doamne Dumnezeule! exclamă Barcelona. Chiar îi omoară pe nebuni?

— Da, îi omoară medicii. Este legal, dar strict secret.

„Vrăjitoarele nu mor aşa, spuse Schmidt, râzând, şi îl sfătui pe bătrân să o ciupească pe mama. Se preface, ca la balamuc, bate-o, Karl. Biciuieşte târfa asta şi vei vedea cum îşi saltă fundul şi ne face de mâncare.“ Vedeţi voi, băieţi, din ce zi am început eu să-l urăsc pe Schmidt cel Roşu şi să simt că trebuie să-l omor?

— Te înţeleg, aprobă Micuţul, gânditor. Trebuie să-l omori. Dar cum vei face ca să-l prinzi? La Munster nu va fi uşor.

— Va vedea el atunci, afirmă Heide, cu un surâs diabolic.

Apoi continuă povestea.

— Bătrânul porc ezita. Îl apucă sughiţul. Adresă lui Schmidt cel Roşu un surâs complice şi începu să o lovească pe mama. Corpul mamei se ridică puţin sub lovituri. Eu îi sării în spate. Mă apucă şi mă izbi de zid. Mă alesei cu un braţ rupt şi cu o comoţie cerebrală. Schmidt îmi trase un picior în spate, coloana vertebrală mi-a rămas strâmbă, împiedicându-mă să uit. Se aruncară amândoi asupra mamei şi începură să o lovească cu furie. Apoi se întoarseră la birt. M-am dus să chem poliţia şi m-am prefăcut că nu-mi amintesc nimic. I-au închis pe bătrân şi pe Schmidt şi i-au ţinut acolo şase săptămâni; nu ieşiră decât în ziua în care am fost dispus să povestesc cum s-au întâmplat lucrurile. Dar bătrânul era atât de furios pentru lunga mea tăcere, încât loviturile sale îmi provocară o hernie. Când am ieşit din spital, m-am dus să-mi iau lucrurile mele şi să le împachetez.

— Aveai multe lucruri? întrebă Micuţul.

— Ai întotdeauna ceva, chiar şi la zece ani. Aveam un tricou cu o singură mânecă; şi nişte pantaloni scurţi albaştri, ajunşi albi în urma spălărilor. Mi-i dăduse nevasta *Gauleiter*-ului, pentru că-i adunasem bălegarul de cal dintre lalele. Mai aveam şi o pereche de pantofi, buni atunci când saboţii ţineau prea cald.

— De ce nevasta *Gauleiter*-ului punea bălegar la lalele? întrebă Micuţul, stupid.

— Credea că serveşte la obţinerea unor culori mai tari. Tatăl meu fu rechemat în miliţia teritorială. Aici îl cunoşteam pe

sergentul său major. Era dat dracului. Eram împreună cu Batalionul 5 Tancuri şi acest diavol de sergent-major mi-a promis că bătrânul va sfârşi la Torgau sau la Glatz. De acolo nu sunt decât două ieşiri: plutonul de execuţie sau batalionul disciplinar.

— Şi de unde ştii că acel Schmidt va veni la noi?

Heide râse răutăcios, ştergându-şi iar bruma de pe ochi.

— Când luptam în Regimentul 2 Tancuri din Eisenach, am intrat în Praga şi acolo l-am cunoscut pe un anume Pabst. Era din Gestapo şi avea sarcina să spioneze ofiţerii. Într-o zi am mers împreună să sărbătorim victoria şi mi-a povestit că era omul lui Heydrich. Dacă voia să scape de cineva, era destul să o spună. Acolo s-a decis destinul lui Schmidt cel Roşu. Pabst s-a dus să-l caute, şi cu Pabst nu te joci.

În patruzeci şi opt de ore, Schmidt fu luat de la ospiciu şi aruncat la Glatz. Acolo cunoşteam un plutonier care îi rezervă o primire specială. Şase luni după aceea, Schmidt cel Roşu, cu funia de gât, plecă spre Batalionul Disciplinar 937 din Heuberg.

Barcelona fluieră admirativ.

— Eşti dat dracului, Julius. Tipul ăsta nu trebuia să dea în cadavrul mamei tale. La Heuberg se afla sergentul-major Mirzenski, bătrânul scrib al companiei noastre, care-şi pierduse ambele picioare.

— Exact. O sticlă de votcă lui Mirzenski, şi acesta i-a pregătit lui Schmidt o primire călduroasă şi un program de activitate pe măsură. În primul moment, Schmidt a devenit maestru de curăţenie la WC-uri cu peria de ghete. Nu mai era tot atât de strălucitor, se zicea. Drace, toţi se întreceau în pedepsirea brutei, urmând recomandarea lui Mirzenski.

Înseninându-se la faţă şi aranjându-şi melonul pe cap. Micuţul strigă:

— Acum înţeleg ura lui Heide! Peste puţin timp va lua un bilet pentru Regimentul 27 Tancuri unde îl cunoşti pe plutonierul Skauw. Acesta se va gândi să-l trântească în Batalionul 1, aici este sergentul Hengst care îţi este un bun prieten şi care îl va găsi, aşteptându-l, pe sergentul Bock. Nimic pe lume nu va putea să-l scape de prezentarea la primul pluton şi mai precis al tău. Problema mea va fi să-l fac să treacă cu multă graţie pe linia de tir.

Porta surâse.

— Drace, Heide. Nu ai fi putut să o aranjezi mai bine decât mine. Îi vei plasa un glonţ regulamentar sau vom tăia o fantă în ţintă? Cum era cea pe care am rezervat-o căpitanului Mayer?

— Va avea acea tăietură, şi chiar în propriul cur… Dar va avea chiar şi dreptul de a trage din greu. Îi voi explica cum se sfârşeşte la noi. Singura mea teamă este că nu va ajunge la regimentul nostru sau, ceea ce este şi mai rău, că vom ajunge prea târziu, şi Ivan tocmai l-a lichidat. Ideea unei asemenea posibilităţi nu-mi dă pace.

Vestea explodă ca o bombă: eram la doi paşi de Turcia!

Imaginaţia prinse aripi. Porta începu cu tema sa preferată: bordeluri de lux, rafinamente sexuale. Mai mult, acolo suntem civili, spunea el.

— Şi cu mâncarea ce facem? întrebă Micuţul.

— O farfurie plină cu piure de cartofi şi cu friptură.

La toate astea vom adăuga vin, mult vin şi papricaş. Micuţul simţea deja în gură gustul piureului lui Porta.

— Numai să reuşim să trecem frontiera!

Dar totul nu era decât un vis. Turcia era foarte, foarte departe.

Lăsarăm deci satul în urmă şi pornirăm cu haita noastră de câini. Heide reîncepu să mângâie câinele galben.

LOVITURA ÎN CEAFĂ

Câinii se lungiră pe pământ, obosiţi. Era evident că nu ne pricepeam să-i conducem. Bătrânul, care părea să ştie totul, era expert cu adevărat doar în două meserii: cea de dulgher şi cea de soldat. O iubea pe prima şi o detesta pe a doua; dar haita nu ştia s-o mâne prea bine. În plus, niciunul dintre noi nu se descurcase mai bine decât el. Această ţară ostilă tuturor străinilor ne distrugea. Ne băteam între noi, ne muşcam, mârâiam. În dimineaţa asta, Micuţul şi Heide s-au bătut timp de douăzeci de minute. Heide s-a ales cu nasul umflat. Pentru a-i face să înceteze, Bătrânul a trebuit să-i ameninţe cu pistolul. Desigur, nu ar fi tras, şi toţi o ştiam, dar era mai multă autoritate în cuvântul dur al Bătrânului decât în urletele tuturor ofiţerilor şi generalilor luaţi la un loc. Pugilatul încetă deci, dar nu şi ameninţările reciproce cu moartea. Nimeni dintre noi nu putea înţelege ura feroce dintre ei.

Câinele care şchiopăta fu omorât. L-a omorât Micuţul: i-a tăiat gâtul, surâzând ca un dement. Acest surâs ne izbi şi îl mustrarăm. Atunci, se revoltă furios:

— Imaginaţi-vă cum îl voi înjunghia pe Julius, ucigaşul evreilor.

Câinele scoase un urlet prelung. Micuţul se întoarse şi îl privi pe Heide.

— La fel vei striga şi tu când îţi voi tăia mărul lui Adam.

Heide scuipă de furie, dar nu se încăierară.

Deodată, Bătrânul opri câinii lângă un fel de movilă.

— Pe Mahomed! exclamă Legionarul. Marea? Dar este imposibil!

Priveam harta, controlând busola, dar acolo în faţa noastră, fără niciun dubiu, era marea.

Porta începu să râdă.

— Ce bandă de aventurieri! După ce am călătorit în sanie prin stepă, va trebui să devenim marinari îndrăzneţi şi să înfruntăm marea.

Îşi săltă jobenul galben pe care îl purta deasupra căciulii din blană şi trase din raniţă cotoiul vărgat.

— Stalin, dragul meu, nu vrei un hering? Aici sunt legiuni de heringi, dar va trebui să-i prinzi, pentru să nimeni nu are undiţă la el.

Bătrânul mărturisi că nu înţelegea nimic, dar că în mod sigur n-am greşit direcţia.

După el, marea ar fi trebuit să fie mult mai departe.

— Atunci, noi visăm, spuse Porta, izbucnind în râs. Marea este aici, la treizeci de metri.

— Este în mod sigur un mare lac... E sigur un lac...

— Da, sergent, dar care lac?

Ne aplecarăm cu toţii asupra hărţii, dar nu era indicat niciun lac.

— Nu înţeleg nimic, repetă Bătrânul, privind prosteşte întinderea de apă îngheţată.

— Poate este o mlaştină, sugeră timid Profesoara, strângându-şi ochii miopi în spatele lentilelor groase, din care una era spartă încă din prima zi când căzuse.

Luna care apăru la orizont ne ajută în final să zărim ceva ce semăna cu un alt mal la doi sau trei kilometri.

— În cazul ăsta, este un râu, spuse Steiner. Dar care?

Legionarul plasă sextantul pe hartă, privi cu încredere la cer, apoi îşi ridică uşor capul, descurajat. Nu era nimic pe hartă.

— Nu este posibil ca toate sextantele să fie false; deoarece trebuie să mergem spre vest, nu putem face altceva decât să traversăm gheaţa.

— Nu avem prea multe şanse, ne avertiză Bătrânul care se rezemase de sanie. Dacă greşim direcţia, ne vor trebui zile ca să

găsim drumul.

Primul care s-a hotărât să se aventureze pe întinderea îngheţată fu Porta.

Alunecă cu precauţie pe burtă; noi îl urmăream cu privirea, înspăimântaţi. Gheaţa ne îngrozea. A face baie pe un asemenea frig echivala cu o condamnare la moarte. Legionarul, mai realist decât noi, îngenunche şi începu să taie crusta de gheaţă cu cuţitul său siberian. Îi măsură grosimea cu un surâs satisfăcut: stratul de gheaţă rezista la greutatea noastră. Descoperirea ne înveseli pe loc. Porta şi Micuţul se lansară într-o serie de alunecări, căderi, precum şcolarii pe un patinoar.

— Mă omorâţi cu prostiile astea! spuse Bătrânul, printre hohote de râs. Aţi uitat că suntem la o mie cinci sute de kilometri în spatele liniilor ruseşti?

— Ne plictiseşti! (Micuţul nu mai raţiona.) Dacă Ivan vine aici, îl vom invita chiar şi pe el la joacă.

O trosnitură surdă reteză deodată veselia. Ne privirăm înspăimântaţi.

— La dracu'! mormăi Porta. Să fugim cu toată viteza.

Avansam pas cu pas prin „deşertul" infinit, atenţi, cu umerii încordaţi; gheaţa pârâia sub paşii noştri. De fiecare dată când auzeam zgomotul, ne opream, gata să ne sărim în ajutor.

Bătrânul ne ordonă să avansăm depărtaţi unii de alţii. Mergeam de ore întregi cu sufletul la gură. În sfârşit, iată şi celălalt mal; un mal acoperit de mesteceni.

Am tăiat copacii şi am aprins un foc, cât mai mare posibil.

— E o prostie, observă Bătrânul. Focul se va observa de la câţiva kilometri. Vreţi să chemaţi pe dracul?

— Dacă un NKVD-ist vine din partea asta, îi vom plasa un glonţ în cap şi îl vom mânca. Poate că este gustos. Vă mai amintiţi de pisicile din cazarma Dibuvilla? Puteţi voi să spuneţi că un NKVD-ist gras ar putea fi mai puţin gustos decât un cotoi slab? întrebă Micuţul.

— Ba chiar ar fi o trufanda! îl întrerupse Heide. Încă puţin, şi o să ne faci canibali.

— Tu vei avea târtiţa, Julius, e bucata cea mai bună.

Erau imense flăcările focului vesel. Încercam prin toate mijloacele să le mai micşorăm aruncând zăpadă, dar zăpada părea că le aţâţă. Fie ce-o fi. Focul nu se stinsese încă şi noi căscam de somn. Nu trecu mult şi adormirăm cu toţii.

Un strigăt ascuţit. Ne ridicarăm înfricoşaţi şi apucarăm armele. Ochii scrutau noaptea. Ţipătul se repetă, lung şi tânguitor.

— Doamne, Dumnezeule! Ce ar putea fi? şopti Barcelona, apucând pistolul.

Focul cel mare era acum aproape stins, doar câţiva tăciuni mai trosneau. Şi deodată un monstru înspăimântat apăru dintre copaci. Porta scoase un urlet şi se ascunse în spatele Micuţului care, în genunchi, fixa monstrul, înspăimântat ca şi el. Alt strigăt în întuneric. De această dată, micul Legionar izbucni în râs, şi toţi am crezut că înnebunise.

— Pe Allah! O cămilă, şi aş jura că nu este singura. Un fel de cămilă sălbatică.

Ne apropiarăm cu toţii, prudenţi, cu degetul pe trăgaci. Nu se putea şti. Mai bine să tragi o dată în plus decât o dată în minus. Acum distingeam bine cămilele; primele trei sau patru se strângeau una lângă alta în vântul geros.

— Dumnezeule! exclamă Steiner. Doar nu sunt o mie!

Întunericul mişuna de cămile. Dar erau cămile sau dromaderi?

— Cămilele au două cocoaşe? întrebă Porta.

— Nu are importanţă, răspunse Heide, cu obişnuita notă de dispreţ din voce. Sunt dromaderi care au două cocoaşe. Se poate urca pe ele?

— Da, prietene, răspunse Legionarul, care mângâia prieteneşte un câine pe bot. Se poate urca pe cămile.

— Spune-le dromaderi; cine le spune cămile îmi face scârbă.

— Sunt cămile, confirmă Legionarul. Un tip de cămile cu două cocoaşe.

— Ce tâmpenie! exclamă Micuţul. Cămilele trăiesc în Africa. Marea din faţa noastră e Mediterana şi a îngheţat de puţină vreme.

Legionarul îşi clătină capul, ca şi cum s-ar fi găsit în faţa unui caz disperat.

— Mai imbecil ca tine nu există cineva pe pământ! Cămilele se găsesc până şi în China. Probabil că am ajuns în cine ştie ce zonă a Caucazului, unde sunt chiar şi cămile. Nu ştii că există divizii de meharişti în armata lui Ivan?

Cu cea mai mare stupoare văzurăm apărând trei oameni îmbrăcaţi bizar cu caftane din piei de animale. Scoteau nişte sunete de neînţeles, într-o limbă care nu avea nimic de-a face

cu rusa; cu degetul pe trăgaci, surâzându-le prietenește, le arătam cu o mână vestul.

— Fără violenţă, mormăi Bătrânul, astfel vom fi obligaţi să fugim de aici.

— Şi de ce să nu-i ucidem? întrebă Heide, ridicând pistolul.

— Termină cu idioţeniile! strigă Legionarul. Poate ne ajută.

Bătrânul, privind la omul care părea mai în vârstă, întrebă:

— Nzementz?

Răspuns neînţeles. Cu o ridicare din umăr şi clătinând capul, Bătrânul murmură:

— Nix panimaiu.

— Germanski?

De data asta, am înţeles. Ştiau cine eram. Ne denunţase cineva? Îmbrăcaţi în uniforme ruseşti, eram condamnaţi la spânzurătoare. Recunoscându-ne, începură să râdă şi îşi deschiseră raniţele, cu toate că Micuţul le inspira o oarecare teamă: cu fruntea îngustă şi cu nasul rotund, părea dracul în persoană.

Cei trei ne dădură pâine şi carne, adevărat ospăţ pentru noi, şi un lichid vâscos pe care-l turnau dintr-un burduf din piele de capră şi pe care îl bănuiam a fi lapte. În schimb, aveau mahorcă şi hârtie de ziar, în lipsa hârtiei de ţigări.

Începură să râdă, şi râsul lor caraghios ne molipsi şi pe noi. Cel mai în vârstă întrebă, cu multă discreţie, dacă avem votcă. Bătrânul, întotdeauna pregătit, mai avea ceva în ploscă, şi cei trei oameni o goliră într-o clipă. Căpătând încredere, îl luară pe Bătrân deoparte şi printr-o mulţime de gesturi şi cuvinte încercară să afle în ce parte era vestul. Unul dintre ei începu să alerge în cerc; strigând: Bum! Bum! Aruncându-se apoi la pământ, ca atins de moarte.

Două zile după aceea, intram cu cei trei într-un sat.

— Nu-mi miroase a bine! mormăi Bătrânul. Într-un sat sunt oameni şi unde sunt oameni sunt şi NKVD-işti. Dumnezeu să ne păzească.

Se pare că cei trei indivizi pricepură ceva din ce spusese, pentru că-şi luară un aer viclean şi amuzat. Unul dintre ei ne asigură pe un ton calm:

— Niciun politruc!

Sosirea noastră nu păru să trezească interesul. Şeful, care se chema Fiodor, ne indică o casă; un om luă în grijă câinii, apoi

Fiodor făcu semn Bătrânului să-l urmeze. Pentru că era clar că Bătrânul ezita, Fiodor repetă, râzând:

— Niciun politruc!

Legionarul îşi aruncă puşca-mitralieră pe spate şi se oferi să-l însoţească pe Bătrân. Acesta se decise, în sfârşit, şi, în timp ce se apleca pentru a ieşi prin uşiţa joasă, spuse:

— Dacă într-o jumătate de oră nu ne întoarcem, veniţi să ne căutaţi.

— Nu-mi place, şopti Barcelona, cu un aer neliniştit. Aceşti oameni ştiu că suntem germani; ajutându-ne, îşi asumă un mare risc, şi atunci, de ce o fac? Să vedeţi că ne vom trezi aici cu o bandă de NKVD-işti.

— Atunci, vor trebui să-şi pună aripi la picioare, spuse Porta, scoţând în afară un pumn de grenade: aceste petarde îi vor face să reflecteze.

— Să fugim, propuse Steiner. Am văzut unde au dus haita de câini.

— Oricum, nu-i vom lăsa aici pe Bătrân şi pe Legionar.

— La dracu'! Să aşteptăm în capcana asta…

— Poate că i-au omorât deja! observă nervoasă Profesoara. Apoi va veni şi rândul nostru.

— Te poţi considera norocoasă dacă se vor limita la a te împuşca, o admonestă pe un ton vesel Porta. Pe un erou din SS au obiceiul să-l facă să plătească mult mai scump. Dacă îţi vei salva pielea, oricum vei sfârşi la capul Deşnev. Ştii ce este asta?

— Nu, şopti nordica, strângând ochii.

— Este un anumit loc, unde cei din SS merg să excaveze plumbul cu unghiile până crapă.

Şi Porta începu deja o descriere colorată a minelor de plumb, când uşa se deschise brusc, lăsând să treacă Bătrânul, Legionarul şi Fiodor, acesta din urmă împingând înainte un individ mic şi slab, în uniformă de artilerie germană.

— Priviţi darul lui Fiodor. Sunt trei luni de când îl ţin ascuns. Spune că l-au împuşcat ruşii.

Priveam cu stupoare la soldăţelul livid care nu putea să aibă mai mult de optsprezece ani.

— Împuşcat, exclamă Barcelona. Ce vrei să spui cu asta?

Micuţul, care se despăduchea aşezat pe un birou, ridică ochii şi privi suspicios la tânărul artilerist.

— Dacă ai fost împuşcat, prietene, trebuia să fi fost mort; iar

dacă revii acum de pe tărâmul celălalt, înseamnă că eşti o fantomă. Şi asta nu-mi place pentru nimic în lume; eu te sfătuiesc să dispari, altfel te vom omorî ca să-ţi treacă pofta să mai faci pe fantoma.

— Mai termină cu prostiile astea! strigă Bătrânul, înfuriat.

Adresându-se necunoscutului, îi puse în braţe o ploscă dată de Fiodor.

— Bea o gură de rachiu.

— Nu pot. Nu pot să beau niciun fel de alcool.

Porta îşi îndreptă spatele.

— Şi de ce nu poţi să bei o picătură, frăţioare?

— Am capul spart.

Şi se aplecă pentru a ne arăta o plagă deschisă pe care o avea în ceafă sau, mai bine zis, o cicatrice roşie de sânge.

— M-au împuşcat aici. De atunci, mă simt straniu.

— Urâtă mai este, şopti Barcelona, fixând oribila rană necicatrizată complet. Cum s-a întâmplat?

— Mă numesc Paul Thomas şi sunt artilerist în Regimentul 209, povesti necunoscutul, ştergându-şi fruntea de sudoare. Eram în prima linie cu mitraliera grea. Plutonul era complet. Cei mai mulţi eram noi.

Făcu o pauză pentru că depunea un efort imens ca să vorbească. Fiodor îi dădu o ceaşcă cu lapte; o bău pe nerăsuflate, ca şi cum i-ar fi dat viaţă; apoi privi cu recunoştinţă la micul cazac, mormăind:

— *Spasibo, tovariş.*

Mângâindu-l pe obraz, Fiodor îi spuse o mulţime de lucruri pe limba lui, care nu era rusa.

— Şeful nostru, Tauber, un sergent, vroia să se predea. Hans Bulow şi cu mine, dimpotrivă, voiam să continuăm lupta; dar Tauber ne spuse că era inutil. Poate avea dreptate, dar ni se povestise atâtea despre Ivan, că ne gândeam că ar fi fost mult mai bine să rezistăm; dacă am fi continuat să tragem, nu puteau să ne prindă şi, în plus, mai aveam o sacoşă cu grenade. Puteam foarte bine să rezistăm încă o jumătate de oră şi apoi să fugim. Dar Tauber încerca să ne convingă că vom fi trataţi mai bine dacă ne predăm. Într-adevăr, ruşii ne strigară că ne vor cruţa viaţa, dacă nu vom mai trage. În sfârşit, Tauber ne ameninţă cu mitraliera. Era sergent şi mă gândeam că ştie mai bine decât mine. De aceea am ieşit afară cu mâinile ridicate.

— Şi ce s-a întâmplat cu restul bateriei? întrebă Barcelona foarte uimit.

— A fugit. Noi eram ariergarda. În principiu, ruşii s-au comportat bine. Ne-au dat rachiu şi ţigări; un subofiţer dori „Crucea de Fier“ a lui Tauber, care i-o dădu în schimbul unei bucăţi mari de pâine pe care o împărţirăm între noi. Apoi ne-au dus mai în spate pentru a ne interoga; la fel cum interogam şi noi prizonierii. Ne-au întrebat dacă făceam parte din Hitlerjugend, la care noi i-am întrebat dacă sunt din Komsomol. Desigur, toţi am răspuns că nu facem parte din Hitlerjugend, dar au descoperit că minţeam, pentru că pe livretul unui cretin scria că aparţinea organizaţiei. Din acest moment, s-a schimbat totul. Spuneau că în mod sigur am torturat prizonieri şi tot felul de lucruri din acestea. Nu a servit la nimic faptul că am jurat că nu am făcut nimic rău. Ne-au numit porci, ne-au promis nişte torturi oribile şi apoi ne-au dus kilometri întregi în interior, până într-un sat care se numea Daskjovo sau cam aşa ceva. Nu poţi înţelege totul când te găseşti în mijlocul ruşilor.

— Cred şi eu, spuse Legionarul. Mi-ar plăcea să pălăvrăgesc cu ei, dar ascuns în spatele unei mitraliere bune.

— Ţine, ia mahorcă, micuţule, spuse Bătrânul.

Paul îşi mângâie ceafa şi ne privi ca şi cum ar fi vrut să se scuze.

— Nu ne-au bătut, reluă el cu un aer gânditor, ne-au împuşcat.

— Nu înţeleg nimic, şopti Micuţul. Este un artilerist în carne şi oase şi nu un spectru şi trebuia să fie mort. Şi el, dimpotrivă, e viu. Nu cumva ăsta îşi bate joc de mine?

— Ne-au lichidat unul după altul, continuă Paul. Unul după altul, fiecare la rândul său. Făceam coadă aşteptând, cum se aştepta cu gamela în faţa maşinii de gătit. Eram ultimul, cel mai tânăr, şi aveam dreptul să trăiesc cel mai mult – a spus rusul care comanda. Când m-au împins înainte, am îngenuncheat, cum am văzut că au făcut şi ceilalţi doisprezece.

Se uită nervos în jur.

— Cel mai curios este că-mi era atât de frică, încât nu mai ţineam cont de nimic.

Surâse lui Porta, care se aplecă deasupra sobei pentru a-l privi pe tânărul artilerist care trebuia să fie mort.

Fiodor îşi clătină capul.

— Tovarăşe Paul!

— Am îngenuncheat lângă o grămadă de bălegar, cum făcuseră şi ceilalţi; în jur erau trei găini albe care scurmau şi un cocoş.

— Curios că a reţinut aceste lucruri într-un asemenea moment, observă Heide; trei găini albe şi un cocoş.

— M-au împins puţin mai înainte, fără brutalitate, aproape prieteneşte. Rusul nu era mulţumit de felul cum ţineam capul. Am simţit ţeava pistolului în scobitura cefei. (Şi indică punctul cu degetul.) Nu vă puteţi închipui cât rău mi-a făcut la cap.

— Desigur, aprobă Micuţul, ridicându-şi pantalonii negri, pentru a-şi arăta cicatricea roşie care îi însemna gamba dedesubtul genunchiului. Era un negru francez, cel care mi-a făcut tăietura asta cu baioneta, cu puţin înainte să-i fac eu una la gât cu lopata. Accident care doare. A urlat atâta, încât l-au auzit până la Paris.

— Am încercat să mă ridic... Aş fi făcut mai bine să stau liniştit, deoarece am avut senzaţia că sunt pe punctul de a exploda. Departe, foarte departe, se trăgea, dar nu mai conta pentru mine, eram atât de obosit.. Am închis ochii şi am leşinat. Lumea întreagă se închisese. Mai târziu, lucrul care m-a surprins cel mai mult a fost să-i văd pe ceilalţi. Erau toţi acolo, sergentul Tauber, Willy, toţi cei doisprezece de pe timpul când alergam împreună. Nu se înţelegea ce voiau să spună.

— Da, spuse Micuţul. Ca baloanele din care a ieşit gazul; erau tot rotunde, dar dezumflate.

— Ceva de felul acesta, admise Paul. Erau aproape aceiaşi şi stăteau acolo cu o gaură în ceafă. (Îşi clătină capul, trist.) M-am simţit atât de singur, că am vrut să fiu mort ca şi tovarăşii mei; până la urmă, m-am ridicat şi m-am târât puţin mai încolo. Am rămas ascuns, aşteptând să se facă întuneric, apoi m-am întâlnit cu Fiodor şi ai lui care au scos un strigăt de spaimă când m-au văzut; eram oribil, plin de sânge. M-au luat drept Satana în persoană.

— Sau o fantomă, mormăi Micuţul.

— Apoi Fiodor şi tovarăşii săi s-au întrebat ce putea să fie acel ceva pe care l-au văzut târându-se; de aceea s-au întors înapoi şi m-au împuns cu *kandraua* lor, fără ca eu să simt vreo durere. (Râse obosit.) Oamenii pot suporta multe... Apoi m-au însoţit în acest sat. Un individ, care părea medic, mi-a curăţat rana. Mi-a

făcut mai mult rău decât atunci când m-au împuşcat. Cu foarfeca a tras afară glonţul.

— Cu foarfeca! exclamă Barcelona.

— Da, cu o foarfecă obişnuită, din aceea pentru tăiat părul. Nu era nevoie de instrumente costisitoare ca să salvezi viaţa unui om ca mine. Medicul nu mi-a spus niciun cuvânt; eram un animal oarecare, care putea crăpa sau trăi.

— Şi nu te-au anesteziat, înainte de a te tăia?

— Nu. M-au legat de o masă cu un căpăstru de vacă; stăteam pe burtă. Când a sfârşit, m-au ascuns într-o căpiţă şi femeile îmi aduceau de mâncare.

— Bizară limba pe care o vorbesc! Ce este?

— Turca.

— Turca? strigarăm toţi deodată. La dracu'! Dar unde naiba suntem?

— Nu departe de frontiera turcă.

— Sfântă Marie din Kazan! strigă Micuţul. Simt că mă tâmpesc. Sau mint toţi, sau am bătut recordul mondial de viteză, într-un anumit moment eram în Caucaz, imediat după aceea, în Africa, apoi în China cu cămile sălbatice şi acum în Turcia.

Se aplecă spre micul artilerist care se aşezase pe pământ între Profesoară şi Fiodor:

— Spune-mi, copilaş, la ce oră trece viitorul tren de seară pentru Hamburg-Altona? îl întrebă. Este singurul lucru care mă interesează. O dată ajuns acolo, nu-mi mai pasă de Adolf.

— Nu există trenuri prin părţile astea, spuse Paul încet. Nu vom mai pleca de aici. Trebuie să murim printre oamenii acestor locuri.

— Turci! murmură Porta. Poate fi interesant. (Sări jos de pe sobă.) Ce trebuie să faci ca să ajungi în Turcia? E un popor unde fiecare are propriul său bordel cu cel puţin trei târfe; aşa este, Bătrâne?

— Poate vrei să spui harem, surâse Bătrânul.

— Harem, dacă vrei. Pentru mine, dacă un individ are mai mult de trei femei, are un bordel. În afară de asta, turcii nu sunt în război cu nimeni şi, dacă vom reuşi să trecem frontiera, vom avea o viaţă de nababi.

Cu un beţişor de lemn, Barcelona desenă pe solul argilos un fel de hartă pentru a-i arăta Micuţului unde era Turcia.

— Am înţeles, strigă vesel uriaşul, călcând în picioare harta lumii. Turcia este la frontiera cu China. Dumnezeule! Unde te duce un război ca ăsta!

— Oricum, nu trebuie să fie dificil pentru nişte eroi ca noi să treacă frontiera, continuă să gândească Porta.

Cu o ridicare din umăr, Paul ne readuse la realitate.

— Imposibil. Fiodor spune că mulţi au încercat să treacă, dar le-a văzut cadavrele întorcându-se.

Nu-l asculta nimeni. Ideea unei ţări neutre la doi paşi de noi ne scoase din fire pe toţi.

— Turcia, murmură Bătrânul. Cât de departe este?

— Circa cincizeci de kilometri, până la sfârşitul zonei locuite. Apoi sunt alţi douăzeci şi cinci de kilometri plini de mine, de puncte de observaţie şi nu mai puţin de cinci divizii de NKVD-işti.

— Turcia! (Barcelona era foarte sprinten.) De acolo se poate ajunge la Smirna şi apoi în Valencia. Portocalii mei sunt aproape. Când te gândeşti că peste patru săptămâni voi putea asista la o coridă.

Se pierdu în gânduri. Micul Legionar se juca cu cuţitul maur. Se vedea bine că ideea îl pasiona şi pe el.

— Dumnezeule! Am un prieten la Ankara, fost sergent în Legiunea Străină. De acolo voi putea ajunge în Siria şi mă voi prezenta generalului meu din Beirut.

— Dar ce! Tu vrei să rămâi în continuare soldat?

Porta îl privi cu gura căscată.

— E de datoria mea. Franţa se bate. Dacă Franţa moare, voi muri şi eu, înţelegi, camarade?

Nu, nimeni nu înţelegea, dar nimeni nu îndrăznea să spună micului Legionar că înnebunise. Cuţitul cu care se juca ne făcea să ne înghiţim vorbele.

— Turcia, gândi Profesoara. Voi putea să găsesc un vaporaş suedez şi să merg în Suedia. De acolo, Norvegia nu este departe. Voi trece pe furiş frontiera şi voi merge să lupt pentru Norvegia.

Am izbucnit cu toţii în râs.

— Este extraordinar, spuse Barcelona, să lupţi pentru Norvegia? Dar poţi să o faci chiar acum. (Îi aruncă pistolul.) La drum, erou SS!

Heide începu să fredoneze printre dinţi o parodie ironică,

adaptată la cazul voluntarei mioape, şi toţi cântam în cor, hohotind:

Să ne batem pentru onoare şi libertate!
Să alergăm, voluntari norvegieni,
Crucea îmbârligată este idealul nostru
SS nu eşti singurul care lupţi.

Nenorocita nordică îşi curbă spatele, strivit sub greutatea dispreţului.

Porta spuse:

— Te vor spânzura compatrioţii tăi norvegieni. La dracu'! Te vei legăna în mijlocul Pieţei Karl Johann!

— Da, râse Barcelona, vei fi spânzurată ca o trădătoare sau ca o spioană. Rămâi în Turcia sau vino cu mine să plantăm portocali. Când vei fi bogată, te vei reîntoarce în patrie. Bogaţii sunt iertaţi mereu, asta se numeşte justiţie.

— Ah! tună vocea lui Porta, eu m-am gândit întotdeauna să-mi fac un bordel la Istanbul. Am citit într-un ziar pentru femei că acolo nu există poliţie de moravuri.

Instalându-se pe masă, îşi scoase ciorapii şi îşi aerisi degetele picioarelor sub nasul lui Barcelona. Îşi aprinse o ţigară şi arătându-l cu degetul pe Micuţul, care stătea privindu-l, curios spuse:

— Tu te vei duce în piaţă şi vei distribui afişe în toate limbile cu ilustraţii obscene. Bordelul meu va fi o vilă în întregime albă, cu vedere spre port. Drace, o adevărată frumuseţe.

Se pierdu într-un paradis de visuri.

— Şi eu? întrebă Heide. Ce voi face eu în gaura ta?

Porta îşi dădu pe ceafă jobenul galben şi îşi supse dintele negru din faţă, ultimul pe care-l mai avea.

— Tu vei cânta cântece despre plăcerile patriei, pe care le va scrie Steiner. Treabă făcută cu fineţe, dar nu contra religiei; această condiţie trebuie respectată.

În final, se făcu linişte, doar pentru că era foarte târziu. Gândul despre Turcia şi despre fantastica vilă albă a lui Porta pe colinele verzi din Istanbul nu ne dădea pace. Dar în ziua care urmă ne-am deziluzionat. Nu se putea trece în Turcia din ţara sovietelor. Porta se consolă, gândindu-se că războiul se va sfârşi şi că la Istanbul va ajunge oricum, chiar dacă va trebui să treacă

prin Berlin. Puţin după aceea, se întâmplă ceva mult mai important. Micuţul descoperise un bidon de rachiu. Nemişcat în mijlocul străzii, îl ridică deasupra capului, lăsând să-i curgă pe gât un fir subţire de alcool, apoi cu un urlet îl trecu lui Porta care bău în acelaşi fel. Urmă o agitaţie generală. Steiner şi Barcelona se precipitară spre el; într-o clipă, un zgomot infernal chemă la locul cu pricina pe toţi locuitorii satului. Pe bidon strălucea, răutăcioasă, o stea roşie, deci era proprietatea armatei sovietice.

— Furtul este pedepsit cu spânzurătoarea, ne avertiză Fiodor.

Vacarmul se răspândi departe în liniştea dimineţii. O bătrână orgă din Barberia fu scoasă din ascunzătoarea ei, relicvă venerată în sat, ajunsă, după cum se spunea, de la Berlin Moabit. Fu urcată pe o căruţă, şi nevasta starostelui apucă manivela cu un avânt sălbatic. Din diferite ascunzători ieşiră la iveală nişte sticle cu votcă. Porta se angajase deja într-o luptă corp la corp cu o fată, sub ochii cetei bete şi zgomotoase, când deodată Bătrânul ridică o mână şi ascultă atent.

Ce se întâmpla? se auzi glasul unui bărbat cântând, care se apropia acompaniat de lătratul câinilor. În dreptul ultimei case din sat, apăru o siluetă, cu o puşcă-mitralieră de-a lungul pieptului. Omul venea drept spre noi; ne fixă pe fiecare, pe rând, şi zări bidonul de mastică pe care Heide îl avea încă în mână. Mângâind steaua roşie cu blana de pe mânecă, noul venit mirosi conţinutul ploştii, o duse la buze şi bău cu lungi sorbituri. Râgâi de mai multe ori şi scuipă spre Porta care, în spatele unui morman de zăpadă, strângea în braţe o fată.

— Tovarăşe, eşti un porc, mormăi şi bău din nou.

Încet, puse bidonul pe pământ şi îşi aruncă în sus căciula din blană albă. Atunci văzurăm crucea verde, semnul morţii al celor din NKVD.

Pentru o clipă, toate inimile încetară să bată. Dar omul aruncă mitraliera pe un morman de zăpadă, se lăsă pe călcâie, îşi încrucişă braţele pe piept şi începu să joace un dans sălbatic cu lovituri de călcâie. Eram speriaţi. Într-o clipă, Micuţul sări în picioare cu pistolul în mână şi, un moment, crezurăm că-l va împuşca pe poliţist. Arma era îndreptată spre abdomenul dansatorului, degetul se încorda pe trăgaci, ochii uriaşului scânteiau. Micuţul îşi dădu capul pe spate şi începu să râdă ca un dement. Arma îi tremura în mână, tot corpul fremăta, iar

proiectilele ţâşneau în toate direcţiile. Ne aruncarăm la pământ, gloanţele ne ţiuiau pe la urechi, dansul necunoscutului devenea parcă mai frenetic. Micuţul, cu picioarele desfăcute, puţin aplecat înainte, încărcă puşca-mitralieră şi începu să tragă în jurul poliţistului care îşi întrerupse dansul său nebun, puse mâna pe bidonul de mastică şi-l apucă pe Micuţul de-o ureche, râzând:

— Crezi că-i distractiv? Cum o să mă înspăimânţi tu pe mine?

— Împuţitule! mormăi Micuţul, descărcând tot încărcătorul, nu departe de rus.

Bău apoi o gură de mastică din bidonul rusului, exact în momentul în care acesta îşi descărca la rândul său încărcătorul la picioarele Micuţului.

— Prostule! urlă uriaşul. O să afli îndată cine sunt! Eu, Micuţul din St. Paul. Înţelegi, prietene al lui Stalin? Înţelegi? Soldat german! Tanchist. Mie nu-mi pasă de tine şi de Stalin!

Îl arăta pe Porta care stătea în apropiere:

— Beţivanul ăla este Joseph Porta din Berlin, capabil să te facă eunuc chiar înainte ca tu să-ţi dai scama ce intenţii are.

Porta râse. Dădu comisarului o lovitură cu mânerul unei grenade, râzând:

— Acest băiat este tocmai proaspăt.

Îl apucă pe comisar de piept:

— Tu *ruski,* eu *germanski,* deci nemţi, înţelegi? Eu sunt caporal, coloana vertebrală a armatei germane. Îl arătă pe Legionar. Acela nu este nici *ruski,* nici *germanski,* ci *franţuski.* Ţi se pare curios?

Discursul lui Porta nu părea să facă nicio impresie asupra comisarului. Trăgând cuţitul, Porta i-l vârî sub nas:

— Te avertizez, acest flanc taie. Dacă nu te porţi frumos, nasul zboară. Înţelegi?

Comisarul continua să râdă. În picioare, pe o grămadă de zăpadă, privea într-o parte spre pământ.

În acel moment, fără ca nimeni să bage de seamă, Heide intră în acţiune. Mastica îşi făcuse efectul. Venea, alergând de-a lungul străzii, cu o grenadă în mână. Bătrânul încercă să-l oprească, dar fu dat în lături; Heide alergă drept spre comisar. De această dată, comisarul ridică mitraliera. Nu mai era soldatul beat, ci un poliţist cu galoane verzi, la vederea căruia tremura un sat întreg.

Micuţul şi Porta aruncară armele în zăpadă. Comisarul trase,

şi gloanţele şuierară la câţiva centimetri de Heide, care se apropia totuşi alergând. Apoi treaba deveni serioasă. Rusul duse arma la umăr şi ţinti abdomenul lui Julius. Văzurăm degetul împingând siguranţa automatului. Bătrânul apucă pistolul, îşi rezemă mâna de umărul Legionarului, ţinându-şi respiraţia. Trebuia să fie o lovitură precisă, mortală.

Dar, chiar în acelaşi moment, Heide se aruncă asupra comisarului. Mitraliera rusului descrise un cerc mare până în faţa Legionarului, care o aruncă cu o lovitură de picior în tufiş.

— Trage! se bâlbâi Fiodor, palid ca un mort. Ucide-l! Este un demon. Ultima dată a împuşcat trei dintre noi.

Bătrânul coborî pistolul. Cum să tragi în acest amestec de picioare şi mâini?

Heide îl apucase pe om de gât şi încerca să-l sugrume. Era numai o bucăţică de om, dar totuşi reuşi să scape. Cu o sforţare supraomenească şi un picior bine plasat, se smulse din mâinile lui Heide. Îşi căută cu privirea arma, dar nu mai era.

— Porcilor! strigă el. Vă va costa capul pentru faptul că aţi ridicat mâna asupra lui Piotr Ianov, locotenent în NKVD. Cine sunt aceşti porci de străini? Scoateţi actele! Mă auziţi? Eu, locotenentul Ianov, vreau actele voastre.

— Nu vrei şi cuţitul meu în fund? întrebă Heide care se juca cu *kandraua* lui. Eu sunt de pe frontul de răsărit, nu un fricos ca tine, şi am o dorinţă nebună să-ţi tai gâtul.

Îşi roti *kandraua* pe deasupra capului, şuierând.

— Noi nu suntem prizonierii tăi, tovarăşe.

Comisarul, care nu mai înţelegea nimic, privi uniforma noastră rusească, clătină din cap şi îşi ridică braţul cu un gest de neputinţă.

— Nu sunteţi ruşi? întrebă cu un aer stupefiat.

Bătrânul se apropie cu pistolul în mână, în timp ce oamenii din sat se înghesuiau în jur; nimeni nu-l mai văzuse pe comisar atât de descurajat; frica nu-i trecuse; un murmur crescând se intensifica, apoi o femeie izbucni în râs. Micuţul, sculat din grămada de zăpadă unde căzuse, îşi scutură zăpada de pe spate şi întinse cu un gest grandios bidonul de alcool comisarului năucit.

— Bea, prietene, îi spuse, râzând. Bea pentru norocul nostru şi pentru moartea duşmanilor noştri.

Rusul bău. Prezenţa unor germani acolo, într-o regiune de

tanchişti. Era imposibil. Numai gândul, şi era dinamită. Dacă lucruri de felul acesta puteau să se întâmple, atunci pentru cei din NKVD nu mai rămânea altceva de făcut decât să dispară. Fu smuls din aceste gânduri triste de sosirea unui purcel fript.

— Proprietatea statului, mormăi el. Trebuie să vă denunţ.

Stăteam în cerc, fără ceremonie, în zăpadă, şi tăiam lungi fâşii din friptura de porc.

— Să facem prezentările, aşa cum se obişnuieşte, spuse Legionarul, vesel. Oaspetele nostru a sughiţat şi sughiţul se vindecă adesea cu frică.

— Să-i povestim toată afacerea, îi spuse Bătrânul lui Fiodor, care tremura la gândul necazurilor care puteau să iasă din această nenorocită întâlnire.

— Piotr, porc îngâmfat, chicoti Barcelona, dând comisarului o formidabilă lovitură pe spate cu mânerul pistolului.

— Tu eşti fundul unui mare om. *Heil*, camarade. Trăiască Moscova!

Comisarul sughiţă, râgâi zgomotos şi îşi clăti gâtul cu mastică; râdea prosteşte şi scuipa spre Micuţul care încerca frenetic să culce în zăpadă o femeie grasă, cu pantaloni bărbăteşti legaţi deasupra genunchilor şi cu un petec verde pe o fesă.

— Trăiască Stalin! strigă comisarul extaziat. Viaţă lungă lui Stalin, protectorul proletariatului!

Căzu pe un şold şi micul Legionar fu nevoit să-l ridice.

— Sunteţi arestaţi, reluă comisarul, ridicând ameninţător un deget. Sunteţi partizani de-ai lui Troţki.

Scuipă, apoi îi spuse Legionarului că Marx era un beţiv; se rostogoli din nou şi se agăţă de Porta; apoi, rotindu-şi încet privirea, întrebă în şoaptă, cu un aer misterios:

— Prietene, unde ai învăţat rusa?

— Acasă, răspunse Porta.

Un moment de linişte, apoi rusul izbucni în râs:

— Poate vei putea să mă înveţi chiar şi pe mine. Ai cel puţin un ordin de misiune?

— Jur, dar este fals, răspunse Porta serios.

Comisarul se ridică nesigur, căzu într-un genunchi şi vomită, ştergându-şi gura cu căciula din blană; îi mărturisi lui Porta că este îndrăgostit de nevasta şefului său. Deodată, se rostogoli pe spate; se răsuci cu greutate şi reuşi să se ridice în genunchi. Hohoti cu răutate, văzând-o pe Profesoară întinsă pe zăpadă,

datorită rachiului dat cu forţa de Heide.

— Duceţi în stradă cadavrul ăsta! strigă el. Haideţi, nu vreau să văd cadavre în locurile publice.

— Nevasta comandantului tău are varice? îl întrebă Porta.

Comisarul nu înţelese prea bine întrebarea, dar ce conta! îşi clătină capul şi jură pe Sfânta Ludmila că nevasta comandantului său este frumoasă.

— Fiecare scroafa se culcă cu purceii ei, conchise Porta. O târfa este, totuşi, o târfa. Cumva, cumva, înţelegi?

— Bufonule, protestă comisarul. Tu mugeşti ca un taur, dar vei face în curând cunoştinţă cu taigaua siberiană. Minele de plumb te aşteaptă. Capul Deşnev te va calma. Crinul meu nu are nimic dintr-o curvă, înţelegi?

— Curvă, necheză Micuţul. Cine vorbeşte de târfe?

Femeia în pantaloni bărbăteşti profită de diversiune pentru a se elibera: fugea deja pe stradă în râsetele copiilor satului. Dar fu prinsă de Steiner care o ţinu pe loc până la sosirea Micuţului.

În faţa unui coteţ, se dădu o luptă scurtă, apoi cei doi se târâră înlănţuiţi în coteţ, în ciuda protestelor găinilor înfuriate. Femeia gemu. Se auzi o mare hărmălaie, însoţită de blesteme şi înjurături; o găină albă zbură afară pe uşă, urmată de trei găini negre şi un cocoş roşu. Apoi o linişte stranie se aşternu peste coteţ. Uşa fusese închisă pe dinăuntru. Deodată, comisarul începu să urle toate înjurăturile din repertoriul său. Porta, plictisit, se ridică în picioare.

— Tu trebuie să vorbeşti politicos. Noi nu suntem obişnuiţi cu tonul ăsta. Noi suntem nişte domni. Tu ştii ce este un domn? Este un individ care are credit pe lângă o târfă.

Apoi, arătând lui Barcelona raniţa comisarului:

— Dă-mi o bucată din cârnatul pe care domnul îl are în raniţă.

Barcelona luă raniţa şi îi vărsă conţinutul în zăpadă.

— Taie la mijloc, unde e moale, nu la capăt.

— Astea sunt nişte cutii cu ficat de gâscă.

— Dă-mi jumătate şi împarte restul la săracii care merită. Mai ai icre negre? îl întrebă revoltat pe comisar, care clătina din cap văzând cum averea sa îşi schimba stăpânul.

Rusul făcu un semn din cap şi fără o vorbă îl ajută pe Barcelona să găsească cutia cu icre negre, pe care i-o dădu lui Porta.

— Dacă nu eşti obişnuit să mănânci lucruri din astea, te strici

la stomac, spuse Porta. Aşa că e mai bine să-mi dai imediat cele două cutii, ca să economisim timp.

Deja deschisese una dintre cutii şi îi răzuia conţinutul cu vârful baionetei.

— Puţin prea sărate, spuse pe un ton confidenţial comisarului, în timp ce îşi ştergea gura.

Se declară satisfăcut, totuşi, şi doar numărul mic de cutii îl făcu să se văicărească.

— La început, când războiul mai era considerat o farsă, continuă el, lansând nişte priviri ucigaşe unei găini, primeam în staţii dulciuri de la nişte idioate din asociaţiile de femei naziste. Într-o zi, în gara din Berlin, făcurăm o asemenea indigestie din pricina budincilor şi a tartelor cu brânză, încât fiecare companie umplu treizeci şi şapte de latrine.

Deodată, Fiodor se aplecă peste Bătrân şi schimbă cu el câteva cuvinte, arătând spre răsărit. Părea foarte nervos.

Întorcându-se spre mine, Bătrânul spuse:

— Sven, în picioare, repede! Trebuie să fugim. Fiodor zice că se apropie o patrulă din NKVD.

— Bine, pregătesc sania.

Nu ştiu cum, dar tot satul aflase noutatea: sosesc cei din NKVD! Toţi începură să ne ajute, ultimul venit fu Micuţul, care încerca să sucească gâtul unei găini.

Fiodor ne ceru să-l ducem departe pe comisarul beat criţă.

— Dacă rămâne aici, suntem pierduţi. Omorâţi-l departe de aici. E un porc. Aruncaţi-l în fluviu, săpaţi o groapă şi puneţi-l în ea. Nu îl vom găsi decât la primăvară.

Cu un gest semnificativ, încheie:

— Tăiaţi-i gâtul, să fiţi siguri c-a mierlit-o.

— Însărcinaţi-mă pe mine, spuse Heide, privind gâtul comisarului.

Pactul fu încheiat printr-o strângere de mână.

Paul, micul artilerist, fu legat de sanie; Fiodor îl îmbrăţişă, recomandându-i să-şi ferească ceafa de frig; lovituri de palme pe spate, cu râsete şi cu daruri. Darul cel mai frumos fu un cort din piele, unul dintre acele mici corturi de nomazi, făcute special pentru a rezista la furtunile de zăpadă şi, de asemenea, o mare cantitate de peşte uscat, dur ca lemnul, pe care-l legarăm de sanie.

Plecarea fu solemnă. Comisarul ne urmă apatic până la cortul

său. Când încercă să-şi pună în bandulieră puşca lui mitralieră, Heide i-o luă din mână, râzând:

— Iată-te acum prizonier de război, prietene, de aceea este mai bine ca puşca ta să o port eu.

Comisarul ridică din umeri cu indiferenţă şi mormăi ceva, asociindu-l pe Fiodor cu spânzurătoarea.

— Nu! spuse acesta, surâzând.

Bătrânul pocni din bici, strigând: Oha!, căruia îi răspunse urletul de plăcere al câinelui galben. Sania ieşi din sat într-un nor de zăpadă.

În spate, ţăranii cântau:

Mulţumim, mulţumim.
Să vă mai revedem.
Vă aşteaptă un lung drum,
Lung, lung drum,
Vă mulţumim, vă mulţumim.

În curând, casele joase dispărură la orizont. Mergeam într-un ritm infernal. Frigul şi efortul făcură să dispară beţia. Eterna luptă reîncepea. În a treia noapte, în timpul repausului, vântul începu să sufle şi, pentru prima dată de la plecare, comisarul deschise gura sau, mai bine zis, se adresă Bătrânului, pentru că pe noi, ceilalţi, ne dispreţuia.

— Vine furtuna, spuse, fixând cerul spre răsărit. O furtună teribilă care va dura mai multe zile: trebuie să montaţi cortul.

Bătrânul rămase gânditor.

— Adevărat, Piotr? Atunci, e de preferat, fireşte, să-ţi dăm dreptate. Cunoşti ţara mai bine ca noi.

— E nebun! urlă comisarul, evident înfuriat de calmul şefului nostru. Într-o oră ne va ajunge şi vom muri de frig dacă nu montaţi cortul.

Cu un gest agitat încercă să dea forţă cuvintelor sale:

— Uragan! Uragan! repetă el, dând furios cu piciorul în zăpadă.

— Are dreptate, să ne adăpostim, spuse Legionarul. Cunosc furtunile de nisip din Sahara. Dar asta va fi mai a dracului. Sunt patruzeci şi opt de grade sub zero. Să ne adăpostim.

— Drace, doar nu ai încredere în împuţitul ăsta? spuse Porta.

— Gata, strigă Bătrânul, montaţi cortul, şi repede!

— La dracu'! mormăi Porta.

Cu o încetineală exasperantă, îşi adună lucrurile, în timp de Heide înjura câinele galben, ca şi cum el ar fi fost răspunzător de toate. O rafală de vânt mătură urlând stepa cu o asemenea violenţă, că ne trânti pe toţi la pământ.

— Dumnezeule! exclamă Porta, se pare că porcul a avut dreptate.

Nimeni nu mai spuse nimic, toţi ne repezirăm să montăm cortul îngheţat şi să tăiem cu sapa blocuri mari de gheaţă pentru a întări poziţia.

Linişte, o linişte adâncă, palpabilă. Adormirăm, lăsând-o de gardă pe Profesoara: era rândul ei să vegheze.

— Tu eşti voluntar SS, îi explică Porta, sunt treburi pe gustul tău. Dacă protestezi, te vom deferi Consiliului de disciplină, este dreptul nostru. Micuţul va ridica spânzurătoarea şi te va anina de ea. Gardă uşoară!

Furtuna fu cea care ne trezi. O furtună de o violenţă nemaivăzută, un ciclon de zăpadă cum nu există decât la pol şi în Rusia. Timp de patru sau cinci ore, a trebuit să ne ţinem agăţaţi cu toată forţa de cort pentru a-l împiedica să fie măturat; apoi rafalele de vânt slăbiră.

Comisarul se aruncă la pământ.

— Acum, putem să dormim.

— Să dormim? Peste puţin timp se face ziuă şi trebuie să pornim la drum, spuse Bătrânul.

— Imposibil, zise comisarul cu un râs obosit. Avem cel puţin trei zile de mers în faţa noastră, iar dacă nu se sfârşeşte furtuna, nu ne vom putea mişca şi vom degera.

— Tipul ăsta exagerează, mormăi Porta. Se gândeşte că tovarăşii săi ar putea să-l găsească dacă reuşeşte să ne ţină pe loc.

Legionarul îşi dădu cu părerea:

— Nu cred. Nu se poate merge pe o furtună ca asta. Nu ne rămâne decât să ţinem ochii bine deschişi şi să tragem chiar şi într-o umbră.

— Eu pot să merg, afirmă, foarte sigur pe el, Micuţul. Nu, n-o să mă împiedice pe mine un amărât de vânt să mă întorc acasă.

Târându-se pe sub cort, ieşi în furtuna de zăpadă care îl lovi în plin, aruncându-l la pământ; muşcă zăpada de furie, fu rostogolit şi, în sfârşit, reuşi să intre din nou în cort, alb din cap

până-n picioare. Porta îl întâmpină cu un surâs ironic:

— Te-am auzit spunând că vrei să te întorci la Reeperbahn. Şi te împiedică o adiere ca asta?

Comisarul spusese adevărul: furtuna dură trei zile. Trebuia să-ţi rupi gâtul strigând ca să te faci auzit. Din timp în timp, unul dintre noi ieşea afară la câini. Stăteau la adăpostul cortului, ghemuiţi unul lângă altul. Toată câmpia era un imens zid de zăpadă. Cu trecerea timpului, devenirăm mai răi. Micuţul îl bătu pe Steiner pentru o femeie şi Steiner o bătu atât de rău pe Profesoară, încât aproape o lăsă moartă. Nenorocita fu salvată de intervenţia lui Heide, care apoi se încăieră cu Micuţul care îl acuza că apără SS-ul. Atunci Heide o lovi pe Profesoara pe care abia o salvase, cu un pumn atât de violent, că aceasta rămase întinsă la pământ timp de douăzeci de minute, apoi se uni cu Micuţul, numind-o „cloaca companiei“.

Făcurăm să înceteze cearta, lovind scandalagiii cu patul puştii, şi calmul domni până când Porta începu să critice legiunea, afirmând că era un balamuc ambulant. Micul Legionar fu ofensat de moarte şi urmă una dintre acele lupte lungi şi mute care sfârşesc de obicei cu un asasinat. Fu necesară autoritatea Bătrânului pentru a-i opri pe cei doi furioşi. Căzurăm, în sfârşit, de acord să-l judecăm pe comisar, şi totul s-ar fi terminat cu un proces intentat criminalului de război dacă furtuna nu s-ar fi oprit definitiv.

Ieşirăm din cort. Alergam printre nămeţi şi ne băteam cu bulgări de zăpadă. Parcă înnebunisem.

— Mamă! strigă Micuţul. Am zăpadă pe spate; comisarul mă supără.

Heide fu apucat de un acces de râs şi-şi dislocă falca; rămase aşa, cu gura căscată, incapabil s-o mai închidă.

— Ţi-o îndrept eu, spuse Porta şi îi trase un pumn în faţă.

În final, îi trebui doi pumni pentru a-i pune la loc articulaţia. Heide fu atât de înfuriat, încât Porta o luă la fugă. Parcă înnebunisem.

Două săptămâni după aceea ajungeam în apropierea frontului; nu mai aveam nimic de mâncare. Câinii refuzau să mai tragă sania. Le-am dat drumul, iar sania am aruncat-o într-o râpă.

Nervozitatea comisarului deveni evidentă; ameţeala sa nu mai era decât o amintire; se vedea clar că nu se mai gândea

decât la fugă.

Într-o zi, în timp ce stăteam la marginea unei păduri, auzirăm răsunând strigătul înfricoşător:

— Stoi!

Porta se răsuci cu rapiditatea fulgerului şi trase o rafală în direcţia strigătului. Legionarul făcu la fel. Se văzură siluete umane mişcând.

— În pădure, comandă Bătrânul. Repede.

Heide şi Profesoara se aruncară la pământ pentru a acoperi fuga noastră. Era ocazia pe care comisarul o aştepta. Se precipită spre tovarăşii săi, ascunşi în spatele zidului de zăpadă, alergând în zigzag şi strigând:

— Trăiască Stalin!

Julius Heide îşi fixă patul puştii-mitralieră la umăr.

— Piotr, vechi camarad de arme, i-am promis lui Fiodor că te ucid. Te vei răzbuna dacă nu-mi ţin promisiunea. De aceea, foc!

Mitraliera ţăcăni. Heide trăgea, hohotind:

— Ţi-e rău, bătrâne? N-ai decât. Julius ajurat.

Comisarul se clătină, se ridică pe jumătate, se clătină din nou. Heide continua să hohotească.

Corpul rusului era literalmente tăiat în două; un foc puternic porni din nămeţii de zăpadă.

— Câinilor, urlă Heide. Satana să vă sfâşie.

Îşi roti mitraliera şi o înjură pe Profesoară care nu reîncărca, înlemnită de frică.

— Mai repede, erou din SS, sau te încredinţez colegilor!

Un rus se ridică cu o grenadă în mână.

— Vezi asta, laşule? şi o rafală lovi soldatul, evident un nou recrut, care fu făcut bucăţi de propria sa grenadă.

— Un salut de la Julius Heide.

Câteva strigăte atestară precizia tirului său şi mitraliera grea începu să latre în pădure.

— Gata, mormăi Heide. Tu, erou al munţilor, fugi pentru a-ţi salva pielea. Avem doar treizeci de secunde până când cei din faţă se vor obişnui cu mitraliera Legionarului.

Se lăsă pe un şold şi lansă trei grenade legate împreună spre cel mai apropiat zid de zăpadă. Explozie şi foc de artificii din bucăţi umane.

— Moarte eroilor, spuse Heide.

Se ridică şi dintr-un salt se lansă în pădure, cântând:

O, Suzana, viaţa nu este dificilă,
Pentru un logodnic mort să nu tremuri.

Heide era fericit. Se bucura când ucidea. Făcea parte dintre tipii cărora în timp de pace nu le păsa dacă erau daţi în judecată. Eram în război şi Julius Heide era considerat un bun soldat, cu sânge rece, dotat cu calităţi speciale de comando; lupta din instinct. Fusese decorat pentru curajul său. Dacă subofiţerul Heide va supravieţui, va fi numit instructor de prima clasă în lupta corp la corp.

Aruncându-se fără suflare lângă Porta şi Legionar, în spatele mitralierei grele, anunţă:

— Am omorât cel puţin douăzeci!

— Bine. Va trebui să recităm „mea culpa“: să ridice armele contra tovarăşilor lor!

— Ne-au confundat cu trupe din Divizia Brandenburg. Dea Dumnezeu să aibă milă de noi dacă ne prind.

— Ne vor spânzura cu sârmă ghimpată, prezise Steiner. Am văzut într-o zi pe doi din Divizia Brandenburg pe care îi prinseseră: unul dintre ei strangulat cu sârmă ghimpată, celălalt fusese ars pe spate.

— Ce bucurie! exclamă Porta. Şi eu care nu suport căldura.

— Înapoi, strigă Bătrânul. Retragere individuală.

— La revedere, domnilor şi doamnelor, spuse Porta. Scuzaţi graba, dar nu-mi place să pierd autobuzul.

Şi o luă la fugă. Ultimii, Bătrânul şi eu, ne îndreptam spre pădure, când o explozie ne aruncă la pământ.

— Mulţumesc lui Dumnezeu că a fost o singură grenadă, oftă Bătrânul, ridicându-se. Dar ce este?

Ascultam atenţi, plini de nervozitate. Zgomot de şenile.

— Tancuri! Se salvează cine poate…

Legionarul ţâşni pe cărare ca fulgerul şi dispăru în desiş.

Heide, fugind, strigă:

— Tancuri T-34!

— Repede! în tufişuri, părăsiţi cărarea, strigă Bătrânul.

Iată primul T-34; se vedea distinct steaua roşie de pe turelă. Cu un salt, ne aruncarăm în tufiş; ne era în joc viaţa. Din fericire, trăgeau cu proiectile antitanc neexplozive, altfel Bătrânul ar fi fost făcut bucăţi. Eram încă în viaţă, dar ne descoperiseră. Porta

fugi pe o cărare strâmtă şi căzu în braţele unui sergent rus, care îl confundă cu unul dintre oamenii lui; plăti cu viaţa greşeala. Porta îi descărcă în faţă încărcătorul şi apucă greul aruncător de grenade antitanc căzut lângă mort.

— Acum să-i văd pe câinii ăştia roşii!

Se lansă spre cărarea de unde venise zgomotul de şenile, îngenunche, ochi încet, cu calm, ca la manevre.

— Sper să fie bine reglat, mormăi, ţinând turela primului tanc care se apropia încet de locul unde se ascundea el.

— Trage! Trage, pentru Dumnezeu! şopti Bătrânul cu teamă.

Legionarul îşi muşcă degetul de nervi.

— Dar ce dracu' face? îl vor strivi!

Micuţul nu reuşi să se abţină şi urlă:

— Pe toţi diavolii! Trage, Porta!

Strigătul făcu să se reverse spre boschet un foc infernal. În acel moment, Porta trase. O singură lovitură, şi un lung şarpe de flăcări îmbrăţişă tancul. Tancul cel mai apropiat se opri; încercă să dea înapoi, apoi se opri; o flacără izbucni din turelă. Unul dintre ocupanţi ieşi afară; îşi scoase pe jumătate corpul din tanc, apoi recăzu cuprins de flăcări. Strigătul său era sfâşietor. Spânzurat pe jumătate în afara turelei, trupul său părea că se topeşte. Simţeam mirosul de carne arsă. Porta scuipă şi privi spectacolul înspăimântător.

Celelalte două tancuri făcură o jumătate de întoarcere şi fugiră cu toată viteza; se vedeau forme vagi care alergau cuprinse de panică.

— Ne-au confundat cu cei din artileria antitanc, spuse Heide, râzând. Să plecăm! Să ne luăm picioarele la spinare!

Fu o cursă nebună de-a lungul pădurii, după care ne aruncarăm cu răsuflarea tăiată la pământ, sugând zăpada pentru a ne potoli setea.

În jurul nostru, se lăsase o tăcere de moarte; se auzea doar un zgomot surd care venea de departe.

— Este frontul, spuse Steiner, privind spre nord-vest.

— Oh, dacă am fi acolo! gemu Profesoara. Dar nu se mai poate!

Norvegiana, înfricoşată de moarte, se lungise în zăpadă şi privea vârful copacilor; era evident că eforturile la care trebuia să facă faţă erau prea mari pentru ea, care nu era fortificată, ca noi, de anii duri de război.

— Rămân aici, murmură ea. Nu mai pot. Urăsc totul, toate minciunile. Părea atât de frumos când ne-au luat, la Oslo.

Steiner râse încet:

— Să alergi spre victorie, cu steagurile în vânt. Duşmanii? Nişte idioţi, incapabili să ţintească chiar şi un elefant. Şi apoi ce aţi zis, voi, ăştia din SS, când v-aţi trezit în faţa unui T-34? Nimic rău, nu-i aşa?

— Nu trebuie să glumeşti pe seama lor, spuse Profesoara. Camarazii mei au căzut ca muştele; nu ştiam ce înseamnă un tir de baraj; încă înainte de a-şi da seama de pericole, camarazii mei au fost făcuţi bucăţi.

— E adevărat, confirmă Barcelona. Ai crezut că războiul este un picnic. Ce instrucţie aţi făcut în Divizia Wiking?

— Şase săptămâni dure.

— Doamne! şopti Bătrânul. Noi, trei ani duri. Şi la noi războiul a început în Polonia. Manevre de tir reale, ţi-o spun eu. Câţi au mai rămas dintre camarazii tăi?

— În compania regimentului din Norvegia, format la Klagenfurt, eram două sute treizeci şi cinci de voluntari. Făceam toţi parte din Divizia Wiking, în Ucrania. În prima zi au căzut o sută douăzeci şi unu. Ne-am trezit, fără să ştim, în mijlocul unui tir puternic al ruşilor; în timp ce ne transportam răniţii la un autocamion, avioanele au măturat strada. Comandantul companiei noastre, căpitan SS, care era norvegian, a înnebunit şi s-a sinucis. Două zile după aceea, opt dintre noi au fost împuşcaţi pentru dezertare din faţa inamicului; alţi nouă au fost transferaţi la compania disciplinară pentru că au spus că ofiţerii noştri erau mai trădători decât noi, care nu mai făcusem parte dintr-o armată regulată. M-au biciuit şase ore în închisoarea disciplinară din Lemberg. Unul dintre tovarăşii mei l-a scuipat pe comandantul tribunalului special din Lemberg, locotenent-colonelul Gratwohl; l-au strangulat cu un cablu, numindu-l „porcul de norvegian“.

— Pentru că l-a scuipat pe cretinul ăla de comandant? întrebă stupid Micuţul. Noi, mai merge, dar voi, voi eraţi sub oblăduirea lui Himmler.

Profesoara nu răspunse imediat; nu avea poftă să vorbească, dar curiozitatea noastră era dezlănţuită, şi o obligarăm să continue, începu cu voce înceată:

— Locotenent-colonelul Gratwohl spunea că fusese la

Trondheim, în Organizaţia Todt, în timpul construcţiei bazei pentru submarine; cunoştea Norvegia şi pe norvegieni. O adunătură de marinari, dintre cei mai răi, care nu erau demni să se amestece cu poporul Marii Germanii. Camaradul meu a turbat de furie şi l-a scuipat în faţă pe SS-ist. Acesta a ordonat altor doi SS-işti să se ocupe de camaradul meu care, la sfârşit, a cerut iertare.

Apoi se lăsă tăcerea. Heide trecu un braţ pe după umerii Profesoarei.

— Acum, problema este să ne ţinem capul deasupra apei. Victoria celorlalţi se apropie; în acea zi Norvegia ta va fi liberă şi atunci vor fi trimişi în infern cei ca Gratwohl. Desigur, cazul tău va atârna de un fir de păr, dar vei avea un certificat.

— Mi-ar fi de ajuns să pot face o singură plimbare pe Karl Johann, spuse mica norvegiană cu voce gânditoare. Să bem o cafea într-un birt sub copaci, în compania unei *jente.*

— O ce? voi să ştie Porta.

— O *jente,* spuse Barcelona, râzând, este o fată. Aşa se spune în norvegiană.

— Târfă este mai rafinat, observă Micuţul, în timp ce se scărpina cu baioneta.

— Aş dori şi eu una, cu coapsele arzătoare doar la simpla atingere.

Argumentul îi interesă pe toţi. Steiner se clătina ca un urs, cu mintea în delir.

— La dracu'! Să dezbraci o femeie măritată! (Îşi linse buzele la ideea asta.) Eu am cunoscut odată una la Heidelberg. Un vulcan în felul ei, dintre acelea pe care trebuia să le cunoşti bine, ca pe un T-34. Amândouă au un motor foarte sensibil. Trebuie puse în mişcare cu precauţie şi schimbate vitezele la momentul oportun.

— Mie îmi place altceva, spuse Barcelona. În bordelurile voastre trebuie să ai mereu teşchereaua plină. (Se aplecă înainte.) Deci, într-o după-amiază la Viena, într-un parc, pe la sfârşitul lui mai sau în iunie…

— Ce nevoie ai să fixezi ziua? îl întrerupse Micuţul.

— Închide-ţi gura aia afurisită, înjură Barcelona, şi ascultă. Deci, la Viena, eram în parc cu o fată vestită de veselă ce era, iar în bar se cânta o muzică lascivă. Doi inşi dintr-o bună rasă de ţigani, din aceia care ştiu să cânte la o vioară…

În acel moment se intensifică zgomotul în pădure.

— Dacă reîncepe, vă ascundeţi, murmură Bătrânul.

Împuşcăturile se apropiau tot mai mult. Frica ne cuprinsese şi nu mai era niciun dubiu că şi colegilor ruşi le era la fel de frică: avansau la pas, se aruncau la pământ şi trăgeau orbeşte cu toate armele pe care le aveau. Se vedea bine că era de ajuns o mică ripostă şi ar fi luat-o la fugă, dar şefii lor îi îndemnau să meargă înainte, cu ajutorul blestemelor şi al înjurăturilor.

Erau toţi foarte tineri, abia ieşiţi din Komsomol; batalioane de recruţi la prima lor luptă, care nici nu ştiau bine contra cui se băteau. Comisarul strigase „sabotori“. Toate armatele fasciste ale invadatorilor erau numite „sabotoare“.

Auzirăm pe unul dintre acei tineri întrebându-şi şeful, un ofiţer veteran al frontului, cu trei rânduri de decoraţii pe piept, dacă a reuşit să vadă pe unul dintre acei sabotori fascişti.

— Mi-ar plăcea să fac bucăţi un porc din ăsta, spuse privind cu dragoste la puşca-mitralieră pe care nu o îndreptase încă spre o fiinţă umană.

Durul ofiţer îl mustră cu răutate, trăgând spre copaci o rafală cu puşca sa mitralieră.

— Când vei vedea fascişti, vei fi deja mort, ai înţeles? Trage în fascişti, când îi simţi, nu când îi vezi.

Aceste cuvinte fură spuse foarte aproape: noi auzeam totul. Legionarul se ridică şi trase în direcţia vocilor. Un glonţ îl lovi drept în piept pe tânărul recrut, care căzu cu un gâlgâit. Ar fi vrut să mai spună ceva, săracul băiat, dar nu mai putea. Îl vedeam contorsionându-se în zăpadă. Ofiţerul se trase câţiva paşi înapoi, blestemând. Se ascunse în tufişuri, cu urechea la pândă.

Micul Legionar scruta întunericul, cum făcuse de atâtea ori cu camarazii săi francezi în Maroc sau în munţii algerieni. Heide începu să se mişte. Se târî pe sub arbuşti după Porta şi Micuţul. Legionarul surâse satisfăcut. Învăţaseră de la el să se târască, aşa cum el învăţase de la arabi.

Barcelona îi acoperea cu mitraliera pe cei trei care se apropiau de ofiţerul rus, imobil în ascunzătoarea sa. Armele noastre erau gata să scuipe moarte.

O creangă se rupse şi făcu un zgomot puternic. Ofiţerul rus trase… Barcelona surâse, mitraliera ţăcăni.

— Noapte bună, frumoasă doamnă! zise el.

Ofiţerul rus lăsă să-i cadă arma şi scoase un strigăt ascuţit:

— Nu mai văd. Nu mai văd!

Îi imploră pe Dumnezeu şi pe Stalin, alergă în cerc, se opri, se împiedică de tufişuri. Legionarul se ridică, îşi fixă puşca pe umăr şi descărcă tot încărcătorul în corpul torturat al ofiţerului.

Omul căzu în faţă, la început în genunchi, pe urmă înapoi, trecându-şi mereu mâna peste ochii însângeraţi. Faţa nu mai era decât o grămadă de carne roşie. Heide scoase o grenadă ofensivă şi o aruncă în tufiş. Prin împrejurimi se ridicară nişte forme obscure care alergau cuprinse de panică.

— Fraţilor, afară, repede! strigă Porta.

Toate armele tunară la unison. Noi râdeam. Asta era o pradă uşoară, dar de cealaltă parte a pădurii se auzea vocea unui comisar care-şi înjura trupa.

— Să fugim, spuse Bătrânul. Le e mai mult frică de comisar decât de noi.

Ne înfundarăm în tufişuri; ramurile ne biciuiau în timp ce treceam, spinii ne zgâriau, lăsând răni sângerânde pe faţă şi pe mâini, dar nu ne păsa. La un moment dat, ne rostogolirăm unul după altul în fundul unei râpe. Profesoara îşi freca încheietura mâinii scrântite şi gemea, în timp ce Porta i-o fixa la locul său fără menajamente.

— Nu mai ţipa aşa, capră de munte, altfel te lăsăm aici.

Sosiţi în faţa liniei ruseşti, ne-am ascuns în pădure până la căderea nopţii, apoi, după planul lui Porta, intrarăm cu o absolută naturaleţe, în calitatea noastră de comando de pionieri, în poziţia rusă. La fiecare întrebare, Porta răspundea:

— Comando de pionieri.

Nimeni nu mai întreba nimic. Dimpotrivă, ne ajutau să trecem peste taluzul tranşeei şi ne dădeau diverse unelte, urându-ne noroc bun. Un bătrân sergent-major spuse că spera ca Sfânta Ludmila să ne protejeze.

— *Spasibo, pan,* răspunse Porta.

Am început să ne târâm rapid pe pământ spre liniile germane. O mitralieră grea se porni pe neaşteptate să tragă; un proiectil găuri bereta lui Steiner, care înjură de furie şi de frică.

Chiar în faţa liniei noastre, ne-am culcat într-o groapă de bombe, iar Bătrânul voi să meargă singur pentru a informa santinela de situaţia noastră. Trebuia să evităm ca santinela, înşelată de uniforma noastră rusească, să tragă în noi.

După o grămadă de timp, o voce cunoscută ne strigă:

— Înainte, dar fără glume! Unul după altul, altfel tragem. Este câte o armă îndreptată către fiecare dintre voi. Veniţi la cinci minute distanţă unul de altul.

Evident, se temeau de o ambuscadă: imediat ce unul dintre noi sărea în tranşee, se trezea cu o baionetă în piept. Un locotenent de infanterie ne interogă sceptic. Era imposibil de crezut că spuneam adevărul.

Soldaţi germani în uniformă rusească şi în spatele liniei ruseşti? Ce minciună!

— Asta nu este cu putinţă, afirmă el decis, ştergându-şi cizmele cu biciuşca.

Barcelona, care se stăpânea în ciuda oboselii, spuse:

— Se pot face mai multe decât atât, domnule locotenent. Nu aveţi idee câte se pot face în armata germană.

Locotenentul tresări; cu o voce arogantă spuse:

— Linişte, până când te voi interoga, plutonier-major! şi în acel moment nu mai voi să ne interogheze. Se ţine cont că este ora înaintată, la ofiţerii germani? Dar vă voi reaminti de disciplină. La pământ! Douăzeci de flotări până la catarama centurii.

Şi, întrucât în mintea noastră se înrădăcinase disciplina, ne-am supus toţi aceluiaşi tratament.

Primirea comandantului Lander nu fu mai cordială, dar, trei zile după aceea, îl găsiră ciuruit de gloanţe într-un tufiş; ca întotdeauna, fu dată vina pe partizani.

Totuşi, nişte suspiciuni plutiră asupra Micuţului şi a lui Porta, care, pentru a-şi dovedi nevinovăţia, fură obligaţi să prezinte condoleanţe la înmormântare.

Venea din carcera militară de la Glatz. Consiliul de Război îl condamnase la zece ani de serviciu într-un regiment disciplinar pentru că avusese curajul să spună că războiul este mijlocul prin care un neisprăvit poate ajunge un om mare.

De la general-locotenent îl degradaseră la general-maior. În Africa îşi pierduse un ochi, în Finlanda o bucată de stomac. Excelent ofiţer tanchist, capabil să comande o divizie, dar absolut incapabil să linguşească pe cineva.

În clădirea Gestapo-ului din Prinz Albert Strasse, era văzut foarte rău.

Era cel mai bun comandant din câţi avuseserăm. În picioare, pe un bidon de ulei, se prezentă:

— Sunt noul vostru comandant, Karl Ulrich Mercedes. Ca şi voi, sunt supărat până peste cap. Am treizeci şi cinci de ani şi o sută zece kilograme. Vă sfătuiesc să vă puneţi pe treabă. În afară de asta, puteţi face ce vreţi, dar nicio comicărie.

Salută, ducându-şi mâna la vizieră. La Lugansk a fost rănit la burtă şi i-a fost ruptă o jumătate de falcă.

Ajunsese chiar în faţa tancului nostru, lângă el – şase cai ucişi, nouă artilerişti morţi şi un obuzier de 150 mm distrus.

Porta opri tancul; Heide ne acoperi cu focul său. Micuţul şi cu mine sărirăm la comandant, îl întinserăm pe un cufăr, acoperindu-l cu o pătură veche. L-am dus la infirmerie; cinci minute după acea, Tigrul nostru fu făcut bucăţi de bombardierele inamice.

LUPTA DE TANCURI DE LA LUGANSK

Lugansk era o mare de flăcări; îl traversarăm cu o viteză nebună. Peste tot, pe străzi, cadavre pline de muşte; lungi rânduri de soldaţi răniţi, plini de sânge, se îndreptau spre refugiul iluzoriu al caselor incendiate. Unul cădea. Alţii îl urmau. Fulgerele se încrucişau de fiecare parte. Artilerie, tancuri, tiruri de infanterie, toată maşinăria diabolică concepută pentru a semăna moarte şi distrugere.

În interiorul tancului nostru, un Tigru de cincizeci şi şase de tone, era o mare grămadă de fiare: bidoane, ploşti, unelte pentru reparaţii, tuburi de proiectile goale care se rostogoleau

sub picioare.

Porta acceleră şi Tigrul se aruncă înainte. Mecanicii, acoperiţi de noroi, căutau neliniştiţi unitatea de reparaţii. Un maior de infanterie, care striga ordine în mijlocul străzii, fu lovit de şenila posterioară a unui Tigru şi aruncat la pământ. Rămase prins de şenilă, tancul următor nu mai putu să-l ferească. Nu se mai văzură decât picioarele, încălţate cu cizme uriaşe. Nimeni nu se preocupă de asta şi nu spuse nimic. Ce mai conta un maior strivit de şenilele unui tanc, pe lângă ceea ce se întâmplase la Lugansk în noaptea de 14 martie? Un acoperiş care se prăbuşea revărsă torente de scântei asupra coloanei de tancuri care ataca. Deodată, Micuţul strigă:

— Opreşte, Porta! Opreşte!

Cu un salt, sări prin uşiţă şi fugi în lungul străzii cuprinsă de flăcări.

— Hei, bombăni Heide. Ăsta ne ia drept un tramvai.

— Linia doi, spuse Porta. Se sare de pe platforma inferioară.

Telefonul sună: era locotenentul Ohlsen, comandantul companiei.

— Înainte, pentru Dumnezeu! De ce v-aţi oprit?

Toată coloana se zăpăci. Dar iată că Micuţul se întoarse. Aruncă ceva în spatele tancului; era un copilaş de trei sau patru ani. Porta începu să râdă, băgând în viteza întâi şi accelerând.

— O altă porcărie, strigă Bătrânul furios.

— L-am văzut într-o clipă, povestea uriaşul, arătând copilul care stătea ghemuit în fundul tancului. (Căzuse chiar în faţa tancului.) Este al meu, aţi înţeles? Şi fiecare dintre voi îmi va da puţin din raţia lui. Acest băieţel este al meu: vom sta împreună de acum încolo.

— Va fi o plăcere pentru comandant şi pentru Ohlsen să ştie că ai un fiu, spuse Bătrânul.

— Puţin îmi pasă. Mie nu-mi pasă de nimeni. Acesta este fiul meu. Gândiţi-vă, sunt tată. Sărman prichindel, cum aş fi putut să-ţi fac rău?

Se aplecă asupra copilului şi, împingându-l cu degetul în piept, îi spuse:

— Noi *tovariş,* tu *pliemianiik!* Eu, Micuţul, *otşoenaş!*

— Cretinul! zise Porta. Mai bine spune-i că eşti tatăl lui.

— Idiotule, i-o întoarse Micuţul. Tradu imediat fiului meu ceea ce am spus.

Porta clătină din cap, resemnat, luă de mână copilul care se refugiase sub sacii cu muniţii în apropierea mitralierei şi îi traduse în rusă. Copilul clipi din pleoape, dar părea puţin mai liniştit auzind vorbindu-se în limba lui. Avea picioarele acoperite de răni şi o crestătură de la tâmplă până la gât. Legionarul îl îngriji; Heide îi dădu un cartof, pe care copilul îl înghiţi într-o clipă. Nu mai aveam nimic de mâncare.

— Poate că fiul meu fumează, spuse Micuţul, scoţând afară o ţigară.

— Imbecilule, îl mustră Legionarul, aruncând ţigara.

Dar, în curând, uitarăm de copil. Ploua cu bombe din faţa noastră; una după alta, casele din Lugansk se prăbuşeau într-un ocean de flăcări. Ieşirăm din oraş pentru a lua poziţie în faţa unei şosele largi. Avansam încet. Umbre apărură alergând spre noi. Legionarul, cu un râs rău, spunea:

— Să-i omorâm!

Doar atunci când căzu şi ultima umbră, ne-am dat seama de greşeală. Erau ascunşi prin case şi, văzându-ne venind, au crezut că sunt salvaţi. Dar era greu să distingi tunicile lor de uniforma kaki a ruşilor.

Cu toată viteza traversarăm periferia. Câmpul părea viu datorită masei în kaki; un singur gând obsedant era în toate creierele: să fugă, să fugă cât mai departe de acel infern!

— Înainte! se auzi în telefon.

Era comandantul Mercedes. Vocea îi era agitată.

Motoarele sforăiau pe un ton acut; şenilele de oţel scârţâiră şi cele cincizeci de tancuri Tigru secerară masa umană terorizată. Fără să ne oprim, virarăm în mijlocul unei câmpii kaki; era un seceriş făcut cu mitraliera şi cu aruncătorul de flăcări. Totul lua foc de la benzina vărsată.

Pionierii noştri plecară la atac cu aruncătoare de flăcări uşoare.

Trupe de infanterie rusă se iveau de peste tot; făceau o jumătate de întoarcere şi se lansau înainte, apoi din nou înapoi. Haos!

Se învârteau în toate părţile, se aruncau la pământ, săpându-l cu disperare pentru a găsi un refugiu. Şi şenilele îi apucau, îi striveau.

Şi iată că una dintre mitralierele noastre, cea din turelă, se opri. Micul Legionar o examină cu mult calm. Două cartuşe

rămaseră blocate; le scoase cu baioneta, apoi introduse un încărcător şi reîncepu să tragă. Micuţul râdea ca un dement, mitraliind în plin masa umană. Heide introduse proiectile explozive. Deodată, se făcu tăcere. Nimeni nu mai trăgea: nu mai era necesar. Tigrii se aruncară înaintea ruşilor, împingându-i spre poziţiile germane la sud-est de Lugansk, unde erau împărţiţi în grupe şi îndreptaţi înapoi.

Înainte, spre poziţiile ruseşti! Pătrunserăm kilometri întregi, îmbătaţi de victorie. Un bizar sentiment morbid se impusese chiar şi celor mai raţionali în acele momente. Deodată, un sunet metalic, strident, să ne spargă timpanele: un proiectil antitanc ne lovise cu o asemenea forţă, încât tancul se opri, dar, ciudat, proiectilul nu intră.

— Să fugim, strigă Bătrânul înspăimântat, privind prin periscop.

Tunul antitanc se afla, probabil, printre ruine, cine ştie unde, şi ne aşteptam dintr-un moment în altul la a doua lovitură. Porta acceleră; trăgând cu toate armele posibile, ne-am întors spre liniile germane.

Ne-au retrimis în poziţie la o răspântie, la periferia Novoidarului. Un caporal rus fugea în salturi chiar în faţa noastră, trăgând cu un aruncător de grenade antitanc.

— Îl mănânc, murmură Porta.

Îl urmăream cu ochii în timp ce sărea, aplecat înainte, din gaură în gaură.

— Nebun de legat, spuse Bătrânul.

La circa treizeci şi cinci de metri în faţa noastră, caporalul se aruncă în craterul unei bombe; îl vedeam ridicând arma şi plasând-o pe malul craterului.

— Îl fac praf? întrebă Micuţul, ţintind cu puşca-mitralieră.

Stupoarea era atât de mare, că nu mai aveau nici suflu pentru a răspunde. Era o prostie ca un singur om să se gândească să atace un tanc înarmat. Gloanţele trasoare ale Micuţului zgâriară zăpada chiar în faţa craterului; cu mult calm roti ţeava tunului şi luă comanda electrică. Lovitura porni simultan. Prin perdeaua de flăcări şi fum, îl văzurăm pe individ zburând în aer, recăzând şi (nu ne venea să credem ochilor) târându-se spre tufişuri pentru a-şi căuta un refugiu. Micuţul mai trase o rafală.

— Lasă-l în pace pe imbecilul ăsta, spuse Bătrânul. Nu va trece mult şi vom avea alte pisici de jupuit.

La telefon, vocea lui Ohlsen:

— Tancuri T-34 în dreapta, distanţă două mii.

— Doamne! exclamă Porta. În oraş sau pe front, acest război al lui Adolf devine monoton.

Micuţul îl consola pe copilul adoptiv care plângea de ţi se rupea inima. Una dintre companiile noastre uşoare de tancuri Mark IV avansă pentru a sprijini infanteria. Trebuia să rămânem ascunşi cu tancurile pentru a cădea asupra inamicului în momentul cel mai bun; frigul era atât de mare, încât am îngheţat. Micuţul sări afară din tanc şi alergă în jurul lui pentru a se încălzi.

Deodată, ne găsirăm necazul. Bombele cădeau peste tancuri, primii răniţi gemeau şi câteva case începură să ardă. Micuţul sări cu un urlet în tanc: îi dispăruse urechea dreaptă.

— Porcii! Mi-au rupt o ureche! strigă el, cu faţa plină de sânge.

— Nu este prea rău, spuse Porta. În felul acesta, nu vei mai auzi nimic.

— Te doare? îl întrebai, privind rana. Vino aici să te fac să auzi.

Împrejurul nostru motoarele sforăiau, aerul vibra, şenilele scârţâiau înfricoşător, proiectilele fluierau şi explodau. Un nor de foc şi de fum se ridica spre cer. Abia cădea unul, că se şi înălţa altul. Era anunţul unui foc de baraj violent al ruşilor.

Părea că se pregăteşte ceva foarte important.

— Se strică vremea, murmură Bătrânul, privind prin periscop.

Când Bătrânul spunea că „se strică“, vroia să spună că va fi rău. Bătrânul nu afirma nimic niciodată fără să fie sigur; veteran al frontului, era în măsură să presimtă evenimentele: un adevărat barometru.

Locotenentul Ohlsen la telefon:

— Ce se întâmplă, Beier?

Bătrânul îşi drese glasul şi trase din pipă.

— Nu-mi place. Ivan pregăteşte un tir intens; abia dacă reuşim să vedem la o sută de metri.

Compania avansa mugind pe şosea. Unul după altul, tancurile trecură pe deasupra unui podeţ din lemn, ale cărui stinghii scârţâiau înfricoşător; telefoanele sunau, oamenii vorbeau de atac.

Un atac de noapte este înspăimântător pentru tancuri. Nu

zăream nimic pe cărarea strâmtă, în mijlocul mlaştinii. Limbi de foc ţâşneau din ţevile de eşapament, orbind pe conducătorii tancurilor care urmau. Chiar şi ruşii ne vedeau, după cum se părea: de aceea loviturile lor veneau precise.

Compania de tancuri Mark IV se dispuse în formaţie de luptă.

Ieşeam pe jumătate afară pe uşiţă, încercând să distingem ceva.

— Ce porcărie! spuse Bătrânul. Nu se vede nici propria mână.

Un tanc alunecă într-o groapă şi se împotmoli; încercarăm să-l tragem afară, dar se rupseră cablurile.

Comandantul Mercedes sosi alergând cu puşca-mitralieră. Nu avea nimic dintr-un comandant de regiment.

— Cretinilor! Ce dracu' faceţi aici?

— Bătrânului i s-a ridicat tensiunea, răspunse Porta, mucalit.

Mercedes se aplecă asupra unui cablu şi îl fixă de cârligul unui tanc; folosea nişte mănuşi groase de lucru, asemănătoare cu cele ale descărcătorilor. Deodată, katiuşele tunară. Artileria grea trăgea asupra noastră. Comandantul sări cu agilitate pe tancul cel mai apropiat; nimeni nu l-ar fi crezut atât de agil cu cele o sută zece kilograme ale sale.

— Fac treaba aşa cum trebuie, spuse Porta. Lui Ivan nu-i lipseşte nimic.

Atacul de artilerie deveni un uragan de foc şi de oţel. Trăgeau cu toate calibrele asupra primei linii germane.

Copilul cules de Micuţul începu să urle.

— Fă-l să tacă, strigă Bătrânul, ieşindu-şi din fire.

În acel moment, se auzi la telefon vocea lui Barcelona:

— Vezi ceva, Bătrâne?

— Ba! Nu reuşesc să înţeleg unde dracu' suntem.

— Unde este Ivan? Tancurile Mark IV sunt distruse.

Apoi se lăsă tăcerea. Cuprinşi de panică, începurăm să tragem cu mitraliera. Proiectilele se duceau ca nişte perle luminoase în noapte şi se încrucişau cu altele înaintea noastră. În poziţiile noastre infanteria tăcea, aşteptând urmarea. Iniţiativa era acum a ruşilor.

Un număr din ce în ce mai mare de tancuri nu mai răspundeau la apeluri. Ohlsen se retrase spre autotun; tunul său nu mai funcţiona; nervozitatea creştea ca un foc în stepă, sub grindina tot mai violentă a tirului.

Mii de trăgători aruncau în acelaşi timp rafale asupra

tranşeelor noastre, şi totul se transformă într-un urlet metalic, într-un vârtej zăngănitor şi asurzitor, în care se auzeau gigantice explozii care cutremurau casele din temelii.

Nimeni nu mai vorbea, chiar şi Porta amuţise. Ni se făcuse frică, o frică nebună. Nervii distruşi ne făceau să tremurăm, ochii înnebuniţi se injectau, un nod de fier ne strângea gâtul. Ne simţeam singuri, abandonaţi în acest infern. Tancul de cincizeci şi şase de tone fu ridicat, ca să cadă din nou, strivind totul în jur. Cât vom rezista până să crăpăm? O lovitură bine ţintită şi o mie cinci sute de litri de benzină vor exploda, o ştiam, s-a întâmplat adesea sub ochi noştri. Nicio iluzie. Moartea normală pentru un soldat tanchist este în flăcări. Dintre toate armele, a noastră are cel mai mare procent de pierderi; acest gând ne abrutizează. Crucea noastră? Aceea a diavolului, o cruce de lemn.

În jurul nostru, un gheizer de pământ se ridica spre cer; de această dată, înnebuniserăm de teroare. Puteam să mergem înapoi, să fugim, dar o disciplină de fier ne bătuse parcă în cuie acolo. Nu ne mai băteam nici pentru Hitler, nici pentru patrie, ne băteam pentru a ne salva pielea, pentru că frica de plutonul de execuţie era mai mare decât cea de grenadele ruseşti. Se întâmpla ca un echipaj terorizat să fugă, dar era pus la zid. Aceste episoade au rămas în mintea trupelor de pe front, servind de exemplu.

Fiecare îşi lipea ochiul de periscop. Şocul de aer al unei explozii îndoi marea antenă de oţel; un suflu arzător pătrunse în tanc. Copilul urla, muşca, dădea din picioare, făcea spume la gură. Se lovi de afetul mitralierei şi-şi sparse capul. Era îngrozit.

Îl priveam neputincioşi, neştiind ce să facem; Heide pipăia pistolul; Micuţul îşi dădea pumni în cap de disperare, strângea la piept copilul care se înţepenise ca un arc, apucat de convulsie. Pierzându-şi firea, Micuţul urlă:

— Ajutaţi-mă, porcilor! Ce trebuie să fac?

Pe neaşteptate, corpul copilului se relaxă, capul îi căzu într-o parte, ochii se umeziră; Micuţul slăbi strânsoarea braţelor în jurul fragilelor membre şi privi fără să înţeleagă corpul copilului care alunecă pe planşeul de oţel plin de ulei. Uriaşul deschise şi închise gura; scoase un urlet, un strigăt nearticulat era un om disperat care îşi dădea pumni în frunte:

— Copilul meu, micuţul meu! A murit!

Apucând pistolul, Micuţul deschise trapa, apucă corpul

copilului şi se precipită afară, în mijlocul străzii, strângând la piept cu o mână copilul, trăgând cu cealaltă în toate direcţiile.

— Veniţi, porcilor! Suflete afurisite ale lui Hitler şi Stalin. Veniţi, vreau să vă masacrez!

Era oribil la vedere, cu tăietura de la ureche şi cu copilul la piept.

— A înnebunit, gemu Porta. Va fi făcut bucăţi de o grenadă.

Dar Legionarul sări afară din tanc, îl lovi pe Micuţul în cap cu mânerul unei grenade, ameţindu-l. Heide şi Porta îl traseră imediat în tanc. Cadavrul copilului rămăsese în stradă.

Reîncepurăm să aşteptăm, cu auzul încordat. Mase umane sângerânde ieşeau din tranşee. Era infanteria noastră.

Încet, se făcea ziuă. O ceaţă gri, umedă. Dar, Dumnezeu fie lăudat, se putea vedea totuşi ce se întâmpla.

Proiectile, trasoare albe şi verzi se ridicau din linia rusă. Ştiam că era preludiul atacului.

Atacul începu. Se vedea cu ochiul liber marşul infanteriei ruse care trecea la asaltul tranşeei; se auzeau strigăte de „ura“. Frontul părea un ocean înfuriat. Cât vedeai cu ochii, terenul mişuna de ruşi. Mii, apoi alte mii. Ai noştri erau o picătură în acest ocean uman. Abandonau poziţiile, aruncând armele şi căştile, şi fugeau să-şi scape pielea. Ce ar mai fi putut opri o asemenea maree?

Proiectilele trasoare pârâiau. Era o zi ca multe altele, care avea să fie ultima pentru mii de oameni în acest sector al frontului. Nu se mai ştia numărul exact al morţilor în acele douăzeci şi patru de ore. În ambele tabere fură arse registrele, pentru că bătălia de la Lugansk costa prea scump. Comunicatul anunţa simplist:

„Atac local în sectorul Lugansk, respins de artileria noastră. Poziţia a fost menţinută.“

La telefon răsună vocea lui Mercedes:

— Plutonul de tancuri grele, atenţie! Tigrii vor ataca cu tot armamentul. Tancuri înainte. Terasamentul căii ferate, la patru sute de metri.

Şoseaua şi terasamentul nu erau decât un haos de butoaie de ulei, locomotive şi vagoane deraiate; roţile se ridicau spre cer ca nişte lungi degete acuzatoare.

Înţepenit pe o roată, corpul unui grenadier german se rotea ca o banderolă; explozia unei bombe l-a aruncat în aer; recăzând, se înţepenise acolo.

De cealaltă parte a terasamentului, vederea liberă asupra întregii câmpii, ca dintr-un balcon, dezvăluia infanteria rusă care se revărsa până când se confunda cu orizontul; în mijlocul furnicarului de soldaţi în kaki, mişunau baterii antiaeriene şi baterii antitanc trase de cai.

— Nu este posibil, murmură Bătrânul. Nu este posibil să fie chiar atâţia.

Scârţâiau şenilele: ziduri, pietre, totul era sfărâmat, învăluit în nori de praf; căldura degajată de incendii devenise insuportabilă; pretutindeni Tigrii atacau şi urmăreau victimele ca nişte monştri preistorici, căutând să se pună în poziţie de luptă. Cu ochiul lipit de binoclu, trăgeam ca nebunii. Se vedeau distinct proiectilele trasoare cum traversau primul, apoi al doilea, apoi al treilea combatant. Primii inamici se opriră loviţi de acest berbec monstruos. Pentru o secundă, gigantul val uman se opri nehotărât, apoi încercă să dea înapoi. Cei care veneau din urmă îl împiedicau; atunci, primii se lipiră de pământ; tunurile noastre traseră proiectile de 88 şi de 105, săpând un gheizer înspăimântător în mulţimea de corpuri.

După fiecare lovitură, un aer sufocant ne îneca pentru câteva secunde; ventilatorul mergea, dar nu aveam timp suficient să inspirăm aer proaspăt; gazele ne ardeau ochii şi gâtul; încărcătoarele fură azvârlite afară unul după altul; tuburile proiectilelor dispăreau prin uşile laterale. Era Heide, tunarul nostru; părea un dement; gâfâia introducând proiectilele în culată, închizând-o cu fruntea; sudoarea îi curgea pe faţa neagră de funingine; mormăia neîncetat:

— Ce porcărie!

Mănuşile ignifuge se încălziră din cauza scânteilor şi de mai multe ori focul ne aprinse hainele; împrăştiam cu mâna scânteile fără să ţinem cont de arsuri.

Tancul vibra, furia vânătorii ne cuprinse: O ştiam, dar era totuşi nouă. Se uita pericolul, se uita moartea, se uita scopul războiului; nu mai exista decât un gând; să ucidem!

Compacta masă kaki din faţa noastră nu mai era făcută din oameni, din soldaţi ca şi noi, ci din demoni, din bestii feroce care trebuiau distruse; şi le distrugeam, îmbătaţi de bucurie, pentru

că şi noi eram nişte bestii feroce, care ucideam din plăcerea de a ucide. Puteam fi mândri de noi şi de instructorii noştri din cazărmi.

Râdeam. Era ceva exaltant să vezi oameni striviţi sub şenile! Când îi descopeream, ascunşi în gropi ca nişte iepuri speriaţi, cădeam peste ei, apoi, oprind tancul asupra lor măturam totul, avansând, reculând. Şenilele scârţâiau, împroşcând pământul; ne aruncasem beretele şi tunicile. Micuţul urla ca un lup. Ucideam, ucideam cu mitraliera, cu aruncătorul de flăcări, cu tunul. Câţiva ruşi alergau în jur, apucaţi de o nebunie stranie; alţii se băteau fanatic; deşi răniţi, continuau să tragă împotriva tancurilor cu pistolul, apoi cu puştile, apoi cu mitralierele, dar niciuna nu putea să ne facă ceva; trebuiau să se apropie la o sută de metri pentru ca mijloacele lor antitanc să fie eficace. Unii, turbaţi, se apropiau, într-adevăr, cât mai mult posibil, cu mine adezive şi sticle Molotov; le vedeam explodând în jurul nostru, dar era dificil să faci să adere o mină magnetică la un Tigru al cărui blindaj era tot acoperit cu un strat de ciment; trebuia să o fixezi de un lanţ care putea să se agaţe de turelă, dar asta micşora puterea explozivă.

Numai cu trei luni în urmă ne temeam ca dracu’ de aceste lupte corp la corp; acum, nu ne mai impresionau: acţiuni de fanatici.

— Tigri, înainte! Înainte! urla Chiorul la telefon. Încetaţi cu lenevia! Trimiteţi-i la dracu’!

Bâzâitul motoarelor devenea mai acut. Înainte, Tigri!

Enormele mase se legănau în stepă ca nişte nave de război. În faţa noastră, fugeau cu capul în jos cohorte de infanterie, bombele explodau în mijlocul lor, corpuri sfâşiate zburau în aer, membre desprinse recădeau pe tancuri cu bufnituri surde, transformându-le în bancuri de măcelărie. Ventilatorul sforăia neîncetat, dar mirosul de sânge dădea o senzaţie de vomă. Bătrânul vomită.

— Ultimul proiectil, spuse deodată Heide, închizând culata.

— Încărcătoarele mele sunt goale, anunţă Micuţul, trăgând ultima rafală.

— Şi nu mai avem decât treizeci de litri de benzină, spuse Porta.

— Înapoi, comandă Bătrânul.

O escală necesară: carele de aprovizionare erau acolo; într-un

timp record, făcurăm plinul, iar proiectilele erau atât de multe, încât stăteam pe grămadă. Porta izbucni în râs:

— O singură lovitură de la Ivan, şi zbori drept în cer cu încărcătura în fund.

— Un drum lung pe care-l voi face în mare viteză, zise Micuţul şi se aşează pe patul său de bombe.

Plecarăm din nou. Telefonul sună. Era comandantul care-şi striga ordinele cu o voce răguşită:

— Tancuri ruseşti în şir indian la dreapta. Loviţi în mijloc. Distanţa, o mie două sute de metri. Înainte, săriţi pe ei!

De această dată, nu mai erau tancuri izolate, ci douăzeci de T-34, ale căror pântece negre se târau pe terasamentul căii ferate. Tremuram de atâta stat în picioare. În acele momente era îngrozitor să te afli într-un tanc.

— Foc! comandă Bătrânul.

Într-o clipă, primele T-34 luară foc, dar şi în partea noastră ieşeau torţe gigantice de flăcări. Compania uşoară de tancuri Mark III şi Mark IV era strivită. Într-o clipă, pe toată câmpia nu mai erau decât epave de oţel incandescent, care împrăştiau un miros împuţit de carne arsă. Exploziile se succedau, tancurile săreau în aer când focul ajungea la muniţii sau la rezervorul de benzină.

Proiectilele mele plecau ca fulgerul spre tancurile T-34; douăzeci şi opt de lovituri ratară ţinta. Heide îmi luă locul la mecanismul de ochire şi trase mai bine ca mine; de fiecare dată când ţintea, o linie albă era trasă pe peretele turlei. Porta jubila la fiecare T-34 nimerit.

— Julius, trage în ei!

Heide scuipa:

— Să te ia dracu’!

Proiectilul zbura, urlând spre ţintă. Niciun tanc T-34 nu reuşea să se apropie de un Tigru: şi totul dura de o oră întreagă. Apoi se sfârşi. Atacul rusesc se opri în foc şi sânge, dar toate tancurile noastre uşoare erau distruse complet.

— După această frumoasă dovadă, nu aş dori să fiu printre tehnicienii lui Stalin, spuse Porta gânditor. I-ar lua pentru că nu au reuşit să inventeze un tanc de tipul Tigrului nostru.

— Aşteaptă puţin, spuse Bătrânul. Vor reuşi. Există Siberia pentru reîmprospătarea ideilor lor; chiar înainte de a spune „Amin“, vor avea fabrica.

— Până atunci, sper să ajung la pensie!

Şi Porta îşi luă ţigările cu marijuana.

*

* *

În acea zi ruşii îşi dădură seama că era imposibil să realizeze o breşă în acel sector al frontului. Noi, ştergându-ne faţa de sudoare, deschiserăm trapele. Aerul proaspăt ne făcu foarte bine. Peste tot în jur nu se vedeau decât morţi şi răniţi şi în mijlocul lor tancuri incendiate: totul părea ireal.

Deodată, Bătrânul îi văzu... Erau mai mult de o sută de tancuri T-34. Fugeau în plină viteză de cealaltă parte a liniei ferate. Ce voiau să facă? Nu ne trebui mult ca să pricepem: să ne taie retragerea. Era o tactică pe care o cunoşteam bine şi în care tancurile ruseşti erau măiestre prin extraordinarul sânge rece al echipajelor lor.

Nu mai era nicio clipă de pierdut. Bătrânul comunică vestea comandantului, care ordonă retragerea. Era o cursă pe viaţă şi pe moarte. Treceam peste case care ardeau; grinzile în flăcări căzeau cu zgomot; nu mai era nicio ordine, fiecare tanc mergea pe cont propriu pentru salvarea liniei noastre.

Dar iată tancurile inamice care avansau în câmpie pentru a se pune la adăpostul colinei de la vest de şosea. Telefonul sună:

— Opt sute de metri distanţă. Trageţi în plin!

Punctele se suprapuneau în reticulul binoclului. Tancurile T-34 erau chiar în faţa noastră. Am luat detonatorul electric. Un bâzâit. O flacără scurtă la gura tunului nostru. O secundă după aceea, un fulger atinse tancul T-34 şi un fum negru se înalţă ca o ciupercă uriaşă. Apoi explozia care sfâşie tancul şi oamenii.

Dinamul bâzâia, turela şi tunul cel gros se roteau; în periscop apăru un alt T-34.

— Distanţa – şapte sute, spuse Bătrânul.

Cifrele treceau rapid; iată şapte sute; punctele se atinseră. Altă flacără, altă explozie. Turela celui de-al treilea tanc decapitat fu proiectată în aer ca o minge.

— Un membru al partidului este aruncat în aer, hohoti Porta.

Dar situaţia era disperată; fugeam cu toată viteza, lăsând în spate tancurile germane în flăcări cu echipajele carbonizate, încetineam pentru a permite unor grenadieri să se suie pe tanc. Sângerânzi, răniţi, dezarmaţi.

Într-o clipă, o mulţime de corpuri acoperi tot tancul şi turela.

Unele recădeau şi nu puteam face nimic. Trebuia să mergem înainte, mereu înainte. Fiecare secundă valora mai mult decât aurul. Mâini se agăţară de uşi.

— Camarazi, ajutaţi-ne! Nu ne abandonaţi.

Porta frână un moment. Bătrânul strigă furibund:

— Mergi înainte, imbecilule!

— Du-te şi spânzură-te! Dacă mă supăr, mă opresc până când afurisita asta de fierătanie rugineşte.

— Porta! strigă Bătrânul, ameninţător. Îţi ordon!

Zgomotul unei explozii metalice îl întrerupse. Tancul se clătină, răniţii strigară.

— Înainte! Eşti nebun? Iată şrapnelele.

Porta hohoti indiferent, dar acceleră, cu o mână îşi aşeză pe ceafă jobenul galben şi schimbă viteza. Ca tanchist conducător, era geniul diviziei. Se auziră strigăte sfâşietoare.

— A ajuns unul sub şenile, murmură Legionarul. A fost voinţa lui Allah să se întâmple aşa.

Îşi desfăşură covoraşul pentru rugăciuni şi se închină întors către răsărit.

Locotenentul Ohlsen spusese într-o zi că în inima Legionarului nu era loc decât pentru Allah. De fapt, Legionarul râdea de toate şi nu avea respect pentru nimeni. Dar existau două lucruri pentru care nu admitea nici batjocură, nici desconsiderare: Allah şi Franţa. El, un german desigur, dar din care anii mulţi petrecuţi în Legiune au făcut un francez. Sub uniforma neagră de tanchist, purta în chip de eşarfă un steag francez şi, în buzunarul vestonului, pe piept, lipit de livretul personal, ţinea fotografia unui general francez pe care îl numea *mon general.* Locotenentul Ohlsen zicea că era fotografia unui general tanchist francez, Charles de Gaulle, care comanda trupele franceze în Africa.

Heide îl întrerupse o dată din sfânta îndeletnicire, numindu-l pe Charles de Gaulle „împuţit al deşertului“. Legionarul îşi scoase cuţitul maur şi, înainte ca vreunul dintre noi să-l poată împiedica, îi făcu lui Heide pe faţă două crestături; Heide trebui să fugă cu toată viteza la infirmerie să-şi coasă rănile. Apoi nu am mai avut altceva de făcut decât să râdem când Heide se înfuria, deoarece cicatricele se înroşeau şi părea că are o cruce pictată pe obraz. În urma acestei întâmplări, Legionarul spusese:

— Numiţi-i porci pe toţi ofiţerii voştri, dacă vă place, dar nici un singur cuvânt despre generalul meu. Nimeni nu este demn să-i pronunţe numele. Aţi înţeles?

*

* *

Tancurile fugeau de-a lungul stepei cu toată viteza peste tranşeele distruse, peste dărâmături. Tot ce ne apărea în faţă era strivit. Alţi Tigri se aflau înaintea noastră, foarte departe. Numai tancul lui Barcelona avansa în flanc cu noi, cu un ciorchine de infanterişti şi de răniţi.

— Podul, podul, murmură Bătrânul.

O ştiam, totul depindea de pod. Dacă ajungeam la el după ruşi, eram distruşi. Fugeam cu toată viteza de-a lungul fluviului; dincolo de pădure, fumul unui incendiu se ridica până la cer: Lugansk-ul ardea.

O mlaştină făcu situaţia şi mai disperată. Tigrul lui Barcelona patina; şenilele se roteau în gol, încet, înfundându-se tot mai mult în mâl; totul era inundat de noroi. I-am prins un cablu, dar nu puteam trage decât oblic, şi asta nu servea la nimic. Bătrânul chemă regimentul, şi Mercedes ordonă să aruncăm tancul în aer; trei grenade fură de ajuns. Îmbarcarăm pe Barcelona cu echipajul său, în timp ce Porta porni, blestemând.

Împrejurul nostru, infanteriştii ruşi se risipeau, terorizaţi; şenilele împroşcau pământul. La o cotitură căzurăm asupra unei baterii ruseşti trasă de cai; artileriştii fugiră cu faţa desfigurată de frică; întârziaţii fură striviţi de şenile. Puţin după aceea, începură să ne clănţăne dinţii: viteza scădea. Porta şi Micuţul încercau să descopere defecţiunea, dar viteza scădea în continuare. Între noi şi locotenentul Ohlsen, distanţa se mărea rapid.

— Ce se întâmplă? am întrebat cu inima strânsă.

— Nu sunt un ghicitor în cărţi, mormăi Porta, pompând benzină din rezervor.

Bătrânul încercă să-l cheme pe locotenentul Ohlsen, dar nu reuşi să facă legătura. Îl vedeam dispărând după colină. Deodată, motorul, după două sau trei rateuri, îşi reluă mersul normal. Ce muzică splendidă! Pentru a nu ştiu câta oară, Porta salvase motorul.

— Eşti cel mai mare mecanic din lume, Porta.

Porta scuipă fără să răspundă; cu manevre succesive,

schimbă viteza. Micuţul îşi împreună mâinile.

— Ce eroi suntem! Ne batem până la ultimul cartuş. *Heil* Hitler!

— Este adevărat! în fond, pentru ce luptăm noi? întrebă Barcelona, care se întinsese sub tun pentru a nu sta în picioare.

— Ce-ţi pasă? mormăi Micuţul. Nu luptăm pentru ceva. Luptăm şi gata. Trăiască Micuţul din St. Pauli!

— Luptăm pentru a nu fi spânzuraţi, preciză Bătrânul. Simplu. Aşa şi este: ori crăpăm pe front, ori în spânzurătoare. Luptaţi ca nişte eroi şi veţi avea posibilitatea să fiţi liberi.

Într-o clipă, am ajuns lângă podul care era apărat de o baterie de grenadieri ruşi. Dar, înainte de a avea timp să spună amin, toţi erau striviţi sub şenile. Doi fură proiectaţi pe turelă; unul avea braţele smulse.

Podul scârţâia îngrozitor când am trecut peste el. Trăgând furioşi, am traversat un mic sat; douăsprezece rachete tunau într-un nor de foc; răniţii agăţaţi de tancul nostru urlau de durere, mulţi dintre ei au căpătat nişte arsuri oribile, dar ce puteam face?

— Un T-34! Chiar în faţa noastră. Trage!

Proiectilul lovi blindajul, dar, din fericire, fusese o grenadă explozivă, total ineficace contra unui Tigru. Numai pasagerii noştri fură măturaţi ca nişte paie. Rotirăm rapid turela şi tancul rus apăru în periscop. Cifrele dansau în faţa ochilor. Dar abia avurăm timp să tragem, că Porta intră cu toată viteza în tancul inamic. Ne ciocnirăm unii de alţii. Mi-am făcut o lungă tăietură la frunte, căzând pe muchia unui proiectil. Tancul T-34 fu răsturnat. Porta dădu înapoi, schimbă acceleraţia, apoi porni cu toată viteza contra inamicului răsturnat. Doi oameni din echipaj, ieşiţi pe jumătate din tanc, fură tăiaţi în două când cele cincizeci şi şase de tone ale noastre trecură peste ei.

Am ajuns, în sfârşit, la grenadierii noştri care fugeau răspândiţi către spatele frontului, departe de poziţiile germane abandonate.

— Unde este Ivan? întrebă un locotenent de infanterie.

— Îl avem în fund! ricană Porta, salutându-l cu jobenul galben.

Iată alte unităţi de infanterie complet risipite, care nu mai aveau nimic de-a face cu corpul nostru de armată. Tot sectorul ajunsese să fie un dezastru. Erau soldaţi morţi de oboseală, cu răni sângerânde. Ne rugau:

— Luaţi-ne şi pe noi!

Ne făceam că nu auzim şi mergeam cu teamă, riscând mereu să-i strivim. Ne urmăreau blestemele lor.

— Laşilor! Porcilor! strigă un căpitan de artilerie care îşi scoase pistolul şi trase în noi.

Un sergent-major dintr-un regiment de aruncătoare voi să ne oprească, stând în mijlocul străzii şi ţintind spre noi cu puşca-mitralieră. Fu strivit fără milă. Am lăsat în spate un cor de strigăte furioase. Şi, în final, iată alte tancuri şi cele cu aprovizionarea.

Într-o pădure, la câţiva kilometri de Lihnovskoi, compania de Tigri se opri şi noaptea coborî ca o cortină protectoare. Mecanicii se puseră imediat pe treabă pentru a repara tancurile vătămate; la al nostru fură schimbate motorul şi plăcile blindate. Fu schimbată chiar şi o şenilă. Apoi, pe la ora trei sau patru, mecanicii plecară cu tot materialul lor.

Barcelona primi un tanc abandonat de SS-işti. Tunul era distrus, îl schimbarăm şi în locul lui am montat unul mai modern. Porta începu să deseneze cercuri albe în jurul tunului nostru: fiecare cerc reprezenta un tanc inamic distrus.

Se întoarse spre Micuţul:

— Sunt mai multe decât ştii tu să numeri.

— Mai mult de cinci? întrebă uriaşul, care începu să scotocească, punând degetul cu grijă pe fiecare cerc.

Ajuns la douăzeci şi şapte, o mare uimire i se imprimă pe faţă:

— Douăzeci şi şapte de tancuri! Cu un tun şi cinci supozitoare de-ale lui Stalin, pentru fiecare. Avem un cont mare de plătit!

— Factura nu este treaba ta! spuse Bătrânul, râzând.

— Oh! Cât despre mine, eu nu am decât o cămaşă. Chiar şi vesta, aşa plină de păduchi, este de la Adolf.

Legionarul scoase afară armonica şi începu să cânte un cântec trist pe care nu-l cunoşteam, trecu apoi la *Marseillaisa*, bătând tactul cu piciorul. Îi străluceau ochii.

Porta luă flautul şi toată pădurea păru că începe să cânte. Locotenentul Ohlsen veni spre noi şi se aşeză, împărţind ţigări.

— Cântaţi altceva, spuse el.

— Ce? întrebă Legionarul.

— Un cântec frumos.

— *Horst Wessel,* propuse Profesoara (imnul Partidului Naţional-Socialist).

— Am spus un cântec frumos, trăsnito! mormăi Porta care făcu să treacă din mână în mână un bidon cu votcă. Beţi, vă va ajuta să găsiţi mai uşor o melodie cum trebuie.

Bidonul făcu de trei sau patru ori turul auditoriului; feţele se luminară; râsetele noastre se auzeau de departe.

— Să cântăm *Sunt născut într-un bordel,* propuse Porta, scărpinându-şi piciorul.

— Porcule! îl mustră locotenentul Ohlsen.

— Adevărat, mărturisi Porta. Unul, doi, trei, şi…

Cântecul obscen dezlănţui euforia; bidonul cu votcă trecea din mână în mână.

— Dacă cel puţin ne-ar aduce câteva târfe, oftă Micuţul, cu un aer gânditor.

— Nicio târfa acum, au toate centuri de castitate. Aici avem dreptul să luăm plumbi în fund de la târfele lui Ivan.

— Ce este o centură de castitate? întrebă Micuţul, care înghiţea sorbitură după sorbitură.

— Un fel de chiloţi cu lacăt, explică Porta. Se foloseau cândva pentru a se apăra de porci ca tine.

Votca ne înfierbânta creierul.

— Oricine îmi va ieşi înainte va fi împuşcat, sporovăia Heide între două sughiţuri. Îl omor ca pe un câine. Îi urăsc pe ruşii ăştia împuţiţi.

— Hei! Nazistule, tu lupţi pentru Adolf şi pentru spaţiul lui vital, spuse Porta, scuipând în direcţia lui Heide.

— Ţap murdar! răcni Heide, furios, lovindu-l în cap cu mânerul unei grenade. Cine mă face nazist, tu, o canalie socialistă?

— Gata, gata, comandă locotenentul.

Îşi irosi gura de pomană, într-o clipă, o încurcătură de mâini şi de picioare se agita cu furie. Micuţul, profitând de faptul că Porta era ocupat cu altceva, se îndopa cu votcă. Îi scăpă un râgâit zgomotos; apucă o lopată şi îl lovi cu partea plată pe Heide în cap, care se prăbuşi. Porta îi dădu un picior, dar celălalt, trimis în lumea viselor, nu simţi nimic.

— Câine căcăcios! spuse apoi, gâfâind.

Să se ia el de o sărmană fiinţă pacifistă într-o pădure liniştită, auzi ce neruşinare!

— Eu îi dau dreptate lui Heide, spuse Steiner. Şi eu îi urăsc pe ruşi. Când văd de ce sunt în stare să inventeze pentru a tortura prizonierii…

— Nu poţi urî un popor întreg pentru aberaţiile unora, observă Ohlsen. Pe englezi, care m-au vânat în ’41 în munţii Macedoniei, nu-i urăsc.

— Aceia nu ucideau prizonierii cu un glonţ în ceafa, strigă Steiner, furios.

— De unde ai scos-o şi pe asta? protestă Barcelona. Ar fi trebuit să fii în Africa; am văzut cu ochii mei cum au omorât doi de-ai noştri în Cirenaica pentru că voiau să fugă.

— În fiecare caz, perspectiva noastră este moartea eroică, cu sau fără ură, conchise Bătrânul.

— Bravo, aprobă Heide, ridicându-se. Şi mai ales să crapi după regulament.

Lansând o privire furioasă Micuţului, care fuma, adăugă:

— Asasinule! Să loveşti un camarad cu o lopată în cap! Puteai să mă omori.

— Cu ură sau fără ură, reluă Barcelona, important este să fii mai rapid decât ceilalţi. Să tragi imediat, dacă ţii la viaţa ta.

— Vorbă înţeleaptă, chicoti Porta. Crede-mă, amatorule de portocale!

Profesoara deschise gura:

— Ieri am ucis nouă ruşi, spuse, agitând jarul. Nu este vina mea. (De emoţie, îşi scoase ochelarii şi îşi închise ochii miopi, ca şi cum n-ar mai fi vrut să ne vadă pe noi, ceilalţi.) Alergau drept spre puşca mea mitralieră. Nu ne uram, credeţi-mă.

Ezită un moment, apoi aproape strigă:

— Am tras pentru că îmi era frică.

— Nimeni nu se îndoieşte de asta, voluntarule SS! spuseră Heide şi Porta, izbucnind în râs. Tu încă ai lapte la gură. Dar, pentru Dumnezeu, cine te-a pus să devii soldat?

— Câtă prostie! îi mărturisi Micuţul lui Porta. Părea să fie deşteaptă. Dar dacă am vorbi de altceva?

— De târfe, spre exemplu? chicoti Porta. Din acelea cu coapse fierbinţi. Din când în când, puţină conversaţie inteligentă nu strică.

— Nu prea mă interesează, mormăi Micuţul. Mai curând, să bem. Gândeşte-te ce nenorocire dacă un obuz ne-ar fi lovit înainte de a fi terminat bidonul cu votcă. Bătrânul meu a luat pentru o beţie şase ani şi nu i-a mai păsat; şi tocmai de asta sunt eu aici.

— Ce spui? întrebă Barcelona. Ce legătură există între faptul

că bătrânul tău s-a îmbătat şi acela că tu ai ajuns în Regimentul 27 Tancuri?

— Cretinule! Crezi că bătrânul meu ar fi sărit în patul doamnei Creutzfeld dacă ar fi fost altfel? Era beat, da.

— Cum era bătrânul tău?

— Cel mai rău bandit din Reeperbahn. I-au tăiat capul în ’37 la Fuhlsbuttel pentru două crime. Cinci tipi l-au târât şi călăul i-a pus gluga pe faţă.

— Pe bătrânul tău l-au bărbierit cu cuţitul cel mare? (Heide părea surprins.) Este adevărat? Nu sunt mulţi cei care au fost decapitaţi.

Făcu cu mâna un gest pentru a imita căderea satârului.

Deodată, se auzi un zgomot de arme... Un pluton de infanterie trecu, fără să scoată o vorbă. Alţi soldaţi se încolonau. În curând, dispărură în pădure. O companie după alta, un batalion după altul, coloane interminabile. Baterii de artilerie grea şi uşoară urcau drumul plin de praf.

— Blestem! Reîncepe, spuse Barcelona, pe un ton tânguitor, aruncând o privire printre copaci. Şi, pe deasupra, începe iar să plouă.

Un ordin se auzi în noapte:

— Pregătiţi-vă de plecare! Porniţi motoarele!

Se auzi bâzâitul primelor motoare. Flăcări lungi ieşeau din tuburile de eşapament.

— Dă-i drumul! strigă Bătrânul lui Porta, care continua să cânte indiferent din flaut.

— Calm! Aşteptaţi cu nerăbdare să muriţi ca nişte eroi?

Încet, îşi întinse oasele şi îşi scutură praful de pe pantalonii slinoşi; apoi se căţără pe tanc. Motorul porni.

— Plecarea! comandă locotenentul Ohlsen.

Comandantul Mercedes ne apăru înainte. Şiroia de sudoare şi ne salută ducând două degete la beretă. Se aşeză pe un trunchi de copac şi îşi îndreptă privirea asupra lui Porta.

— Porc afurisit! înjură el la vederea jobenului galben. Numai când văd pălăria asta, mi se face pielea de găină; luceşte ca o lanternă şi atrage tirul!

Scuipă pe jos.

— Acum să stai liniştit, Porta. Nicio glumă nu se mai admite.

Sări jos de pe trunchi şi dispăru în noapte.

— Tancuri înainte, comandă locotenentul.

Pădurea mişuna de oameni în mişcare. Pe şosea, vehiculele mergeau unul în spatele celuilalt; erau de tot felul, de la Wolkswagen-ul amfibie la tancuri grele. Coloana se înşira înspre est, ploaia se înteţea, dar nu era nicio secundă de întrerupere în scurgerea fluviului de tancuri, de infanterişti, de pionieri cu aruncătoare de flăcări.

— Ce menajerie! murmură Heide.

Ajunserăm în vârful formaţiei de tancuri. Aplecându-se peste uşiţă, Porta strigă la infanterişti:

— Scuzaţi-mă, prieteni, vreţi să fiţi aşa de buni să-mi spuneţi dacă ăsta este locul unde se luptă? Vrem să participăm şi noi.

— O vei afla în curând, mormăi o voce.

— Mulţumesc pentru informaţie, şi Porta salută cu jobenul galben. Ne temeam că am greşit direcţia şi că am ajuns la conferinţa de pace.

În depărtare izbucneau explozii: săreau în aer poduri şi depozite. O strălucire violetă învăluia vârfurile copacilor: proiectilele trasoare se amestecau cu perlele antiaerienei, realizând luminoase desene pe cerul negru. Aşteptam. Un lung şir de tancuri Tigru. Porta şi Micuţul se aşezară între copaci cu Legionarul şi cu Julius Heide. Jucau zaruri cu un cornet.

— Victorie, jubilă Porta, şi se auzi de departe. Daţi aici ţigările, repede!

Micuţul scoase bombănind trei marijuana. Vocea puternică răsună din nou:

— Ce rahat! Chiar că sunt în mână. Bătrâne colonial, dă aici ţigările.

Uşor ca o maimuţă, Legionarul apucă zarurile şi le examină gânditor. Porta îl privi dispreţuitor:

— Domnul crede poate că eu îl trişez?

— Chiar aşa, izbucni Micuţul.

— Acest gen de acuzaţii trebuie să fie dovedite.

— Păcat! mormăi Legionarul, scoţând marijuanele.

— Pot juca pe credit? imploră Heide.

— Nu mai puţin de optzeci la sută.

— Ruşine! gemu Heide, apucând cornetul.

— Nimeni nu te obligă.

— Ştii bine că nu mă pot abţine, mormăi nemulţumit Julius.

Un timp jucară în linişte; nu se auzea decât zornăitul zarurilor pe bidonul de tablă, apoi un strigăt al Micuţului care primise o

lovitură peste degete cu latul baionetei, în timp ce încerca să micşoreze maldărul de ţigări care creştea în faţa lui Porta.

— Nu acesta este felul în care se tratează un camarad! protestă uriaşul, masându-şi încheietura dureroasă.

— Nu eşti destul de viclean pentru a face pe hoţul, dragul meu. Nu te laşi surprins, după ce ai petrecut atâta timp la răcoare.

— Şi ce vrei să spui? Chiar şi tu furi.

— Da, dar eu nu mă las prins, iată diferenţa.

O lovitură de tun, furioasă, în apropiere. Am tresărit cu toţii.

— T-34, spuse Bătrânul. Colegii bat la uşă. Se caţără pe tanc.

— Fricosule! exclamă Porta ironic, în timp ce dădu o lovitură norocoasă, care pentru o secundă îi lăsă fără suflu pe ceilalţi.

— Motoare! strigă o voce.

În emoţia generală, Porta nu reuşea să introducă în buzunar câştigul şi blestema.

— Tigrii! Marş, marş!

În desişul pădurii, se trăgea cu puşti-mitralieră. Grenadele explodau cu un zgomot sec.

— Pisălogule! strigă Barcelona din turela tancului său, făcându-ne semne.

Proiectile trasoare albe şi verzi zburau pe cer: era atacul! Automat, ne-am pus mâinile pe uniformă. Aveam totul: pistolul cu cureaua fixată peste umăr, gata să fie scos din teacă, cuţitul, grenade în buzunarul pantalonilor; în vecinătatea scaunului, muchea grenadelor antitanc; lângă binoclul de tir, puşca-mitralieră; zece încărcătoare fixate la centură; în cizme, un alt pistol şi un cuţit. Totul era la loc. Nu era regulamentar, desigur, dar în locul cel mai bun; pe front, într-un tanc, regulamentul conceput de un creier de scrib nu valorează nimic; ceea ce contează este experienţa; se învaţă în fiecare zi ceva nou, ceva ce nu se ştia în cazarmă; cunoştinţele noastre de anatomie ar fi uimit un chirurg, mai ales când era vorba să omorâm. Cuţitele noastre loveau la fix.

Încet, am intrat printre arbuşti; brazii ardeau ca nişte chibrituri. Aruncătoarele noastre de 105 trosneau cu zgomote seci. Un tanc T-34 explodă şi sări în aer; fragmente de oţel incandescent ţâşneau printre vârfurile arborilor; grenade antitanc fluierau pe deasupra noastră şi cădeau în pădurea muiată de ploaie. De fiecare dată când auzeam, ne retrăgeam

instinctiv capul între umeri. Cunoşteam loviturile seci şi dure ale tunurilor antitanc şi ni se făcea frică. Trăgeam fără întrerupere proiectile explozive; din când în când, loveau din întâmplare un tun antitanc, şi servanţii săreau în aer. Deodată, focul de artilerie se opri; armele automate ţăcăniră, strigăte de „ura“ sălbatice ne informară că infanteria trecuse la atac.

— Tigrii, înainte!

Înaintam cu un huruit surd; printre copaci se auzea un bubuit continuu. Ne-am oprit un moment pentru a lăsa să treacă grenadierii. Coloana de Tigri avansa în formaţie în contra coloanei ruse şi febra nenorocită, vechea febră bine cunoscută, febra vânătorii ne cuprinse. Dar, de data asta, ne întrebam: suntem vânători sau vânat? Nimeni nu ştia. Ne apropiarăm de un mic orăşel, un nod feroviar şi rutier pe care infanteria îl înconjurase. Focul era puternic. Aruncătoarele de flăcări vomitau o lumină mortală, care se stingea într-un fum negru ca cerneala. Grenadele explodau. Ţipete şi invocaţii în germană şi în rusă; spirale grele de fum dens şi sufocant se ridicau spre cer. Sub loviturile sălbatice, depozitele de muniţii săreau în aer. Casele în flăcări ne arătau drumul. Un dublu baraj apăra calea; două tunuri antitanc fură reduse la tăcere şi într-o secundă barajul încetă. O betonieră de cincizeci de tone se răsturnase peste o baterie de mortiere pe care o strivise; un căpitan rus, cu picioarele zdrobite sub uriaşa maşină, urla cu gura până la urechi. Tot felul de „chestii“ zăceau pe acolo: soldaţi şi cai morţi, haine zdrenţuite, oameni şi animale, totul într-un haos de sânge şi tăciuni. Se zdrobea totul; câte un rănit încerca să se târască mai departe pentru a se feri de şenile. O ploaie măruntă ne bătea din faţă. Pătrundea peste tot şi aducea cu ea o căldură infernală; ni se părea că traversăm un cuptor de crematoriu. Gâfâind, ne treceam mâna peste faţă. Pentru infanterişti, era mult mai rău: strigau de durere, aruncau armele şi îşi strângeau capul în mâini.

A trecut uraganul de foc. Suntem în inima oraşului, într-un dans al morţii. Un colonel de infanterie ne adresa ameninţări, furios. Puternicul motor sforăia, o flacără de câţiva metri ţâşnea din tubul de eşapament. Înainte!

Cele cincizeci şi şase de tone de oţel se aruncară cu putere contra unei case care scârţâi şi se deschise ca un fruct. Într-un pat, între două femei moarte, o fetiţă striga îngrozită: avea o

cămăşuţă de noapte cu dungi roşii şi o panglică desfăcută la boneţică. Porta nu reuşi să frâneze. Patul, zidul trecură pe sub noi. Scena se duse cu viteza luminii. Nimeni nu spuse nimic. Păstram tăcerea. Nimeni nu încerca să spună ceea ce văzuse. Nu mai era război, era asasinat. Populaţia oraşului pierduse totul. Resturi mizerabile din diverse lucruri se adunau în grămezi de praf şi de cărbune. O bătrână cu pălăria în dezordine, rănită la mâini şi la picioare, stătea în mijlocul mobilelor sale reduse la o grămadă de lemne şi privea împietrită tancurile grele şi tunurile lungi de şase metri. Pe stradă, trei civili morţi. Unul dintre ei avea braţele în cruce: era un bătrân. Pe un copac căzut, cadavrul unui copil ucis lângă cadavrul unui infanterist german. Fără să ştim de ce, ne-am oprit în mijlocul drumului, lângă o piaţă cu un puţ vechi. Un infanterist german urina în el. Îl priveam în tăcere, ca şi cum ar fi făcut ceva extraordinar. De ce murdărea apa de băut? Nu ştia nici el. Când termină, surâse cu uşurare. Era un om de cel puţin patruzeci de ani, soldat simplu, fără decoraţii, în afara medaliei de infanterist pe care o purta pe veston, ca mii şi mii de alţi infanterişti. De cealaltă parte a fântânii, un copil se juca în nisip. Infanteristul se aplecă şi-l ajută să construiască un castel. Se ridică, se întinse, îşi aşeză mai bine pistolul-mitralieră pe umăr, ne făcu un semn, îşi trase din buzunar o ţigară, o aprinse şi traversă încet strada. Se întoarse, reveni şi aruncă ceva copilului care înghiţi lacom. Soldatul trase câteva fumuri din ţigară. Deodată, se rupse în două şi căzu – îşi agita furios picioarele. Sângele ţâşnea în valuri din gură. Copilul se ridică şi făcu câţiva paşi. Un strigăt, şi căzu alături de soldat. Nu auzisem sosind mortierul de 37 mm. Grenadierii se adunară din nou. Atacul continua. Acoperiţi de tirul tancurilor, avansau. Nenumărate goluri se făceau în masa umană în uniformă brună; avansau, se retrăgeau.

— Astăzi, Ivan fuge! mormăi Porta.

Se aplecă peste uşiţă şi strigă:

— Ne vom întâlni la Moscova, prieteni!

O rafală de gloanţe îi încadră capul.

— Nepoliticoşi, mormăi, trăgându-şi capul.

Un comisar în mijlocul soldaţilor cuprinşi de panică se înfurie şi-i ameninţă cu puşca-mitralieră. Doborî câţiva dintre ei; ceilalţi ezitară un moment, apoi fugiră în cea mai mare viteză. Atunci, comisarul se legă de noi; un moment mai târziu, o rafală îl

atinse. Căzu. Un sergent rus care fugea îi dădu în trecere un picior.

Artileria rusă începu să tune. Infanteriştii noştri se culcară la pământ, dar fură aruncaţi în aer unul după altul. Schijele incandescente ale grenadelor săpau în carne răni oribile. Priveam prin binoclu. În vizor se derula un adevărat film. Ventilatorul se opri cu un scrâşnet care ne sparse urechile. Heide îi dădu un pumn violent. Scrâşnetul se făcu mai iritant. Înfuriat, Heide lovi cu mânerul unei grenade în palele ventilatorului, care se rupseră. Heide îl învinsese.

— Tunuri antitanc inamice la dreapta, spuse Bătrânul, indicând pericolul.

Turela se roti, motorul bâzâi, tunul ţinti ameninţător fabrica unde se adăpostea bateria de tunuri antitanc. Micile vehicule se ascunseră în spatele zidurilor, servanţii reculară cu tunurile joase, cei mai feroce dintre duşmanii noştri. Trei sau patru Tigri îşi concentrară focul împotriva lor. Fulgere izbucniră în spatele tufişurilor. Duelul dură câteva minute, apoi Tigrii avansară, căzând asupra bateriei şi sfărmând-o. Servanţii care scăpaseră fură tocaţi de mitralieră.

Tancul locotenentului Ohlsen fu lovit în acelaşi timp de patru grenade şi sări în aer cu doi oameni; tunarul, sergentul Keiler, ardea blocat în uşa laterală. Urla. Alţi patru Tigri luaseră foc, nimeni nu reuşi să iasă din ei. Un comandant sări afară într-o secundă, după care recăzu sub o ploaie de foc. Loviturile la ţintă se succedau. Prima companie, formată în mod excepţional din şase tancuri, era distrusă; a patra era nimicită total. De data asta, cuprinşi de panică, fugeam noi, urmăriţi de înjurăturile infanteriştilor.

— Laşilor, strigă un locotenent de infanterie, înainte de a cădea sub o rafală de mitralieră.

Ne-am oprit câţiva kilometri mai încolo, pentru a ne reorganiza şi a ne reaşeza în poziţie de atac. Comandantul divizionului, general-locotenent Keller, trecu prin faţa noastră într-o maşină descoperită; într-o clipă, reordonă în formaţie tactică tot acel haos de trupe risipite. Din spate, sosiră alte plutoane blindate. Motoarele bâzâiau, şi înainte!

Pământul tremura sub canonadă, gazele emanate de pulbere ne ardeau gâtul. Heide nu mai rezistă: se aplecă peste afetul tunului şi căzu leşinat.

— Fetişcană! mârâi Micuţul care, târându-se, se deplasă în faţă pentru a lua locul lui Heide.

Îmi dădu brânci.

— Toate loviturile la ţintă, ai înţeles?

Am strigat:

— T-34!

Şi am simţit curgându-mi pe şira spinării o sudoare rece.

— Distanţa maximă, murmură Bătrânul, evaluând distanţa.

— Ce seară delicioasă, spuse Porta sarcastic. Se reîntorc?

Rapid, turela se roti:

— O mie două sute de metri, şopti Bătrânul. Gata?

Dacă greşeam, eram morţi.

Abia mai respiram. Punctele reticulului binoclului se suprapuseră. În centru se vedea tancul inamic, imaginea devenise clară. Înainte să-mi dau seama, am tras... Un uruit. Un gheizer de flăcări. Tunul cel mare reculă. Porta se lovi cu palmele peste şolduri.

— Incredibil! Atins.

Coloana se opri. Evident nu ştiau de unde venise grenada ucigaşă şi îşi roteau tunurile în direcţia opusă nouă. Credeau că era vorba de tunuri antitanc împotmolite.

Punctele dansau, imaginea deveni clară; cifrele se rotiră, apoi se opriră la o mie două sute.

— Foc! comandă Bătrânul, muşcându-şi buza.

Grenada zbură, urlând. Tancul lucitor se ridică precum un cal sălbatic, flăcările izbucniră, oţelul în fuziune explodă, lansând o mulţime de bucăţi deasupra vârfurilor copacilor. Tancurile T-34 explodau unul după altul. Formau un lung şir de cratere de unde se ridica un fum negru şi sufocant. Echipajele mureau în flăcări: era sfârşitul tanchiştilor.

— Gata! anunţă Micuţul. Focul de artificii s-a terminat.

— Vrei să spui că nu mai avem muniţii? întrebă Bătrânul.

— Nicio perlă.

Şi Micuţul se aşeză pe planşeul de oţel lângă Heide, care încet îşi revenea în simţiri.

— S-a terminat, amice. Acum aş vrea să fiu într-o cârciumă, cu un pahar de rachiu în faţă.

Bătrânul ceru muniţii prin radio. Două tancuri de aprovizionare sosiră şi, la adăpostul unor copaci, încărcarăm proiectilele.

Ne-am urcat din nou în tanc. Lupta reîncepu. Şenilele late îşi creară o trecere prin vegetaţia deasă. Împreună cu alţi Tigri, ieşirăm în câmpie. Imagine de nedescris. Două sute de Tigri avansau într-un spaţiu relativ îngust. Impresie colosală de forţă. Era evident că fuseseră adunate din toate companiile grele.

Un locotenent SS scuipă dispreţuitor când văzu ţeasta vopsită pe turela noastră, emblema companiei disciplinare. El aparţinea celei de-a doua Divizii Panzer SS „Das Reich“, o divizie care avea faima de a fi cea mai arogantă din toată armata germană. Porta îşi scoase capul afară prin uşiţă şi pentru o clipă SS-istul rămase cu gura căscată la vederea jobenului galben.

— E sărbătoare? întrebă Porta.

Observă nişte căşti speciale de paraşutişti:

— Oh! La, la! Vagabonzii lui Hermann! Un adevărat salon!

Oferi bidonul de votcă Micuţului:

— Bea o gură, băi rahat, şi uită unde am venit să ne batem. Când picnicul se va sfârşi, îţi vei găsi o scroafă grasă, cu o saltea de grăsime în care te vei putea afunda.

Micuţul nu avu timp să răspundă, un T-60 ţâşni în trombă din tufişuri. Încercă disperat să scape. Barcelona îşi roti turela. Un zgomot scurt, şi tancul zbură în bucăţi. Urcam un taluz înclinat cu tunul de şase metri îndreptat spre cer ca un deget ameninţător. Ajuns în vârf, tancul se clătină, apoi îşi recăpătă echilibrul; aveam înaintea noastră orizontul. Ordinul era să mergem în direcţia S – E spre Sinegorski, unde o divizie era încercuită. Se auzeau în radio cereri de ajutor. Evident, situaţia era disperată. Divizia de tancuri se puse în mişcare. Toate obstacolele erau sfărâmate. În spatele nostru, grenadierii treceau la atac. Nu se făcea prizonieri. Oricine apărea în faţă cu mâinile ridicate era cosit.

— Curios, observă Porta, scuipând între picioare. Soldaţii curajoşi sunt nişte porci.

— Nu-i adevărat, protestă Micuţul. Eu sunt foarte curajos, mie nu mi-e frică de nimic şi nu sunt un porc.

Porta surâse, dar nu scoase o vorbă. Proiectilele unei mitraliere ruseşti începură deodată să lovească în flancurile noastre de oţel. Grenadierii se puseră la adăpost în spatele tancurilor; aruncară cu grenade în pădure; mitraliera tăcu.

Şi iată, în sfârşit, într-o pădure de pini, divizia încercuită. Ce primire! Sosirea noastră i-a înnebunit de fericire. Dar Porta

scuipă cu dispreţ:

— De data asta şi-au bătut joc de noi! Priveşte pe cine am salvat!

— SS, gemu Micuţul.

Un *Unterscharführer* înalt de doi metru veni în întâmpinarea noastră şi întinse râzând mâna lui Porta, al cărui cap deşirat era aplecat peste uşiţa tancului.

— Mulţumesc, camarazi, pentru că ne-aţi salvat.

Porta îşi întoarse capul în altă parte, ca şi cum nu ar fi auzit.

— Am spus mulţumesc, camarazi, pentru că aţi venit. Eram deja la pământ! reluă SS-istul, punând mâna pe braţul lui Porta, care scuipă peste capul SS-istului, prefăcându-se că-şi curăţă mâneca.

— Dacă am fi ştiut că eraţi voi, nu am fi venit, *panimaieşi?* şi acum, cară-te, nu vrem să vorbim cu tine.

— Se simte o putoare de hoit aici, constată Micuţul cu voce tare.

SS-istul se înroşi brusc şi se întoarse pe călcâie.

— Se sfârşeşte rău, spuse Bătrânul, văzând un *Obersturmführer* apropiindu-se de tanc cu paşi grăbiţi.

Se opri tocmai în faţa lui Porta.

— Bună ziua! făcu Porta, ridicându-şi jobenul galben.

— Eşti tâmpit? strigă *Obersturmführer-ul.*

— Nu, domnule locotenent, dar dumneavoastră?

— Răspunde cum se cuvine când îţi vorbesc.

— Domnul locotenent m-a întrebat dacă sunt tâmpit, răspunse Porta cu blândeţea unui înger. Am răspuns conform regulamentului: „Nu, domnule locotenent“.

— Nu face pe cretinul, sergent! Ai avut neruşinarea să mă întrebi pe mine dacă sunt tâmpit! În afară de asta, nu sunt locotenent, cretinule, sunt *Obersturmführer,* să ţii minte!

— Bine, domnule locotenent. Treaba este că în unitatea noastră numim locotenent pe cei care au un însemn ca acela pe umăr.

Cu ţeava puştii-mitralieră, Porta indică o stea pe umărul ofiţerului.

— Destul! Te voi deferi Consiliului de Război şi nu vei mai face pe bufonul în faţa plutonului de execuţie, porc de câine!

— Ce e aia porc de câine? îl întrebă Porta pe Micuţul care stătea rezemat de altă uşiţă.

— Ceva de lux prin SS, îl asigură uriaşul.

— Vei plăti scump! urlă ofiţerul, pierzându-şi capul. Drojdia armatei încearcă să ofenseze SS-ul!

— Audienţa s-a terminat, rânji Porta, care reintră în tanc ca o păpuşă în cutia ei şi închise cu violenţă uşiţa.

În acelaşi moment, radioul transmise un ordin:

— Adunarea în şosea. Retragerea.

Nu ne îndepărtarăm prea mult când toată şoseaua fu făcută fărâme. O escadrilă de IL2 ataca cu bombe şi mitraliere. Tigrii se precipitară la adăpostul pădurii. Fugeam în direcţia est, lăsând în urmă o mulţime de morţi şi răniţi; în acest timp, cu binoclul se vedeau deja ruşii care mergeau împotriva centrului de rezistenţă. Nu erau regimente, ci divizii întregi. Chiorul care comanda grupul de tancuri examină harta, apoi, privind cu singurul său ochi pe ofiţerul aghiotant, locotenentul Gaun, spuse:

— S-o ştergem, Willy, repede! Infanteria să se caţere pe tancuri oriunde poate.

Surâse şi scuipă în direcţia ruşilor.

— Ivan vrea să ne încercuiască, dar mai avem şi noi un cuvânt de spus.

Scuipă din nou.

— Şi răniţii?

Chiorul aruncă o privire spre coloana rusă din câmpie, apoi se întoarse pe călcâie, îndreptându-se spre tancul comandat. Se căţără pe tanc, spunând:

— Cine nu poate să meargă să fie abandonat.

— Domnule comandant, protestă micul ofiţer, nu se poate să abandonăm răniţii! Vor fi lichidaţi cu un glonţ în ceafă!

— Şterge-ţi lacrimile, Willy. Facem tot ce putem, apoi, aplecându-se spre conducător, ordonă sec: Pornim, Bernard, spre Lugansk. Dar repede, băiete, că aici arde.

Un moment, ofiţerul privi fix tancul comandantului care se îndepărta, apoi se uită în jur. Oriunde îşi îndrepta ochii nu erau decât răniţi, izolaţi sau în grupuri, cea mai mare parte cu pansamente improvizate. Nenorociţii se credeau salvaţi, chiar în drum spre spital. Se auzi unul dintre ei, spunând unui camarad:

— Pentru mine, războiul s-a sfârşit. Mi-am pierdut un picior. Nu am plătit prea scump. Trăiască spitalul!

— Ah, da, gemu un altul. Infirmerie, paturi, nicio teroare şi

mâncare în fiecare zi.

Ofiţerul grăbi pasul. Pentru câteva minute, aerul vibră de zgomotul motoarelor; tancurile porneau la drum, acoperite de ciorchini umani. Treaba asta dură un moment, apoi răniţii îşi dădură seama că am decis să-i abandonăm. Un prelung strigăt de spaimă şi de furie răsună în pădure.

— Camarazi, nu ne abandonaţi! Luaţi-ne cu voi!

Mulţi, sprijinindu-se unii de alţii, mergeau în urma tancurilor, alţii se agăţară de cârlige în disperata tentativă de a se lăsa târâţi, dar fură nevoiţi în curând să le dea drumul.

Trei SS-işti se aruncară înaintea tancurilor pentru a le obliga să oprească. Fură striviţi fără nicio milă: ăsta era războiul!

Nimeni nu-i putea ajuta: fiecare tanc era plin de oameni agăţaţi. Cine încerca să se introducă în ciorchinele uman era respins cu lovituri de picior. Un nor de praf – acesta era ultimul salut pentru miile de răniţi, mulţumirea patriei. *Heil* Hitler!

Era o cursă contra cronometru. Din două laturi, tancurile ruseşti avansau pentru a ne tăia retragerea. Apoi începu. Comete lungi căzură asupra coloanei. Katiuşele lui Stalin! Era o imensă boltă de foc care ne împuşca cu oţel. Era sfârşitul? Nu putea fi decât sfârşitul. Acest vals de foc trebuia să-l fi văzut pentru a şti ce este: mereu învinsă prima uluire paralizantă, plecam apoi cu viteza fulgerului. Nu eram noi veterani? Fiecare mişcare devenea automată. Deodată, se lăsă tăcerea.

— Avioane de vânătoare! strigă unul care fugea spre un refugiu.

Veneau ca fulgerul. Ieşeau din nori urlând, cădeau drept asupra noastră. Stelele roşii de pe aripi ne hipnotizau. Bătrânul se precipită spre turelă şi o deschise. O secundă după aceea, tancul de cincizeci şi şase de tone era ridicat de la pământ ca apucat de o mână uriaşă. O bombă explodase chiar sub turelă. Aparatele de ochire, făcute bucăţi, ne săreau în faţă. Trântiţi în fundul tancului, văzurăm căzându-ne în cap binoclul de tir: firele electrice se înnodau ca nişte şerpi; tunul era smuls şi doar prin extraordinara sa agilitate Bătrânul reuşi să nu-şi frângă piciorul. Proiectilele tunurilor automate loveau blindajul; bombe, pietre, pământ, oţel zburau prin aer.

Cu toate motoarele urlând, avioanele se reîntorceau, infanteriştii se volatilizaseră în toate direcţiile. În tanc, fumul de la silitră ne ardea ochii şi gâtul. Vroiam să strigăm, să ne dăm cu

capul de pereţi, să deschidem acest mormânt şi să sărim în oceanul de bombe. Orice, dar să nu murim asfixiaţi.

Deodată, totul se sfârşi. Avioanele dispărură. Niciunul dintre noi nu mai era în stare să spună dacă frica mortală durase secunde, minute sau ore. Mâinile ne tremurau, nervii erau întinşi la maximum. Era chiar adevărat că mai eram în viaţă?

Mult timp nimeni nu vorbi. Inima pompa furioasă sângele în artere şi curgea dintr-o venă deschisă pe faţa lui Porta; mâna Micuţului era sfâşiată, dar nimeni nu mai făcea caz de asta. Încremeniţi, stăteam aşa, cu ochii deschişi, fără să vedem nimic. Cu capul, cu spatele am deschis porţile şi am sărit afară. Cu puternice sorbituri inhalam aerul proaspăt în plămâni.

Barcelona sosi clătinându-se, urmat de echipajul său. Locotenentul Ohlsen, rănit la gât, era singurul supravieţuitor din tancul său. Bătrânul îl pansă şi, în curând, unul după altul, sosiră toţi supravieţuitorii Tigrilor.

Ceea ce rămăsese din regimentul de tancuri se reîntoarse în Germania. Chiar că aveam nevoie de odihnă.

Compania noastră înlocui compania de gardă de la carcera militară de la Torgau. Această închisoare avea doar două ieşiri; una ducea la plutonul de execuţie din curtea interioară nr.5, alta la batalionul de asalt.

Noi stăteam lângă zidul cantinei şi priveam o companie de SS care sosea din tabăra K2 sub comanda unui tânăr sublocotenent SS, vânător de oameni.

Goneau înainte prizonierii pe strada Karaci, cu o viteză care lăsa fără suflu chiar şi pe cei mai puternici. De fiecare dată când un om cădea, asmuţeau câinii asupra lui. Ordonară prizonierilor să se aşeze unul în faţa altuia şi să înceapă o partidă de box.

Niciunul nu-şi lovi camaradul, dar se însărcinară cu asta SS-iştii.

— Nesupunere! strigă tânărul sublocotenent SS.

Mulţi căzură. Câinii îi repuseră în picioare. Îi îmbrânciră înainte pe strada Karaci.

Se ordonă ca fiecare să apuce bâte şi lanţuri de fier, care erau lăsate acolo dinadins.

— Treceţi pe sub bastoane, strigă unora sublocotenentul SS.

Nimeni nu-şi lovi camaradul. Încă o dată se amestecară SS-iştii.

Doi au murit. De altfel, erau toţi ca şi morţi încă din ziua sosirii lor.

ÎNCHISOAREA MILITARĂ TORGAU

Totul era gri: gri zidurile care păreau că ating cerul – un cer acoperit şi gri; gri poarta păzită de doi gardieni în uniformă gri; gri cele şase bare din fier verticale şi cele şase orizontale; gri era uniforma murdară a omului cu cătuşe care stătea între doi jandarmi.

Ducând două degete la beretă, plutonierul salută santinela în momentul depăşirii porţii grele. Omul încătuşat privi înspăimântat în spate, auzind uşa închizându-se zgomotos.

— S-a sfârşit! murmură el. Nu voi mai ieşi de aici. Sunt un mort viu.

— Tăcere! urlă plutonierul. Aici nu trebuie să deschizi gura decât dacă eşti întrebat. Şi ultimul lucru care ţi se va cere va fi dacă vrei să fii legat la ochi.

Şi plutonierul izbucni în râs. Plutonierul Schmidt râdea în hohote. Câteodată se mira el însuşi de zgomotul produs de râsul său. Colegii săi din Compania 378 (Poliţia Militară) îl porecliseră Vierul. Deţinuţii închisorii Tribunalului Militar din Hamburg, unde era de serviciu la fiecare opt săptămâni, îl numeau la fel. Toţi care îl cunoşteau îl numeau Vierul. Plutonierul Schmidt nu mai râdea de lucrurile care distrau lumea normală. Dar Schmidt nu era normal, în rest, în toată armata germană nu era un singur plutonier normal.

— Sunt toţi nişte câini turbaţi, spunea Bătrânul, şi Bătrânul nu spunea nimic fără să fie în cunoştinţă de cauză.

Plutonierul Schmidt apăsă un buton: clopoţelul sună departe în camera plutonierului-major Dorn. Un clinchet sonor, şi uşa gri se deschise automat. Cei trei intrară înăuntru. Automat, uşa se închise.

— *Heil* Hitler! strigă Vierul când fu în faţa plutonierului-major Dorn, care se împăuna cu biroul supraîncărcat cu hărţi şi documente.

Era o supraîncărcare premeditată. Trebuia să dea impresia că plutonierul-major Dorn are o muncă infernală; erau acolo grămezi de fişe pentru semnat.

În ultimul sertar al biroului, chiar în fund, ascunsă sub un exemplar din *Völkischer Beobachter,* pe care nimeni nu s-ar fi gândit să-l citească, era o sticlă verde pe eticheta căreia scria „clei“. Conţinea coniac şi era pentru susţinerea lui Dorn în rarele cazuri în care trebuia cu adevărat să muncească.

Dorn nu răspunse la salutul lui Schmidt. Timp de zece minute, rămase aşezat, închipuindu-se cufundat în studierea unei acţiuni. În realitate, era o poveste pornografică bătută la maşină pe o hârtie specială folosită la documentele *gekados,* adică secrete.

Plutonierul Schmidt îşi pocni călcâiele pentru a aminti de prezenţa sa.

— Tăcere! urlă Dorn. Nu vezi că am de lucru?

Unicul zgomot care se auzea era fâşâitul hârtiei când Dorn dădea paginile acestui interesant dosar secret. În sfârşit, ridică ochii, strânse pleoapele şi-l fixă pe omul cu cătuşe. Fără un

cuvânt, întinse mâna către Schmidt, care îi dădu fişa prizonierului. Dorn o aruncă cu nonşalanţă pe masă, împinse înapoi scaunul şi se ridică. Făcu turul biroului şi se opri în faţa prizonierului:

— Ei bine? Cu ce ocazie la Torgau?

Prizonierul luă poziţie de drepţi, cu mâinile lipite de vipuşca pantalonilor.

— Sublocotenentul Heinz Berner, din Regimentul 76 Artilerie, s-a prezentat pentru a-şi ispăşi pedeapsa în închisoarea militară de la Torgau.

Plutonierul-major Dorn îşi duse mâna la ureche, ca şi cum ar fi fost surd, şi rămase aşa aproape un minut. Apoi deschise gura şi strigă, neadresându-se cuiva anume:

— Şi pentru ce, dacă îmi este permis să întreb? Apoi, şoptind, adăugă: Este fără îndoială secret motivul pentru care trebuie să-ţi ispăşeşti pedeapsa la noi, porcule!

— Sublocotenentul Heinz Berner, din Regimentul 76 Artilerie, raportează că a fost condamnat la moarte pentru crimă.

— Iată, iată! făcu Dorn, surâzând. Un ofiţer asasin. (Scuipă zgomotos.) Ce oroare! Ofiţerul va voi poate să ne spună cine a fost victima?

— Logodnica mea, răspunse prizonierul.

Dorn ajunse în culmea satisfacţiei.

— Este cel mai bun lucru pe care l-am auzit în ultimul timp. Să-ţi ucizi propria căsătorie? Ei, dar şi tu o vei urma cât de curând. Mă gândesc chiar să grăbesc momentul. Bandiţii de tipul tău nu au ce căuta aici. Aceasta este o închisoare militară aşa cum trebuie, bagă-ţi asta în cap, asasinule.

Deodată, ochii lui Dorn se întunecară. Aşezat pe colţul biroului, începu să-şi legene un picior.

— Ia spune, reluă el pe un ton suav, scandând cuvintele, nu ştii care este gradul meu? Nu ai văzut un plutonier-major, coloana vertebrală a armatei germane pe timp de pace şi de război?

Prizonierul tresări, dar, înainte de a fi avut timpul să răspundă. Dorn urlă:

— La pământ! Douăzeci de genuflexiuni!

Prizonierul începu să salte pe vine. De fiecare dată când cădea din cauza cătuşelor, Dorn îl acuza de neascultare. În final, un caporal primi ordinul de a scoate afară prizonierul. La al

treilea etaj, sublocotenentul fu închis într-o celulă de trei metri lungime pe un metru şi jumătate lăţime. Avea impresia că o menghină crudă îl zdrobea. Se aşează greoi pe taburetul de lemn; nervii îi cedaseră. Era sfârşitul pentru el; era deja mort. Cea mai mare parte a prietenilor săi îl renegase. Dintr-un moment în altul uşa se putea deschide; va vedea lucind ameninţător căştile, vor veni să-l ia, îl vor duce afară, va auzi declicul închizătoarelor. Câte puşti? Şase, zece, poate douăsprezece. Tremura de frig şi începuse să sughită.

Se întorsese acasă, în permisie, de la a treia şcoală militară din Potsdam. Era permisia pentru ridicarea la gradul de sublocotenent. Terminase şcoala. Mama sa era mândră de el, tatăl său era fericit. Aveau un fiu ofiţer: sublocotenent de artilerie! Toată familia l-a aşteptat la gara centrală; era chiar şi Elsa, fericită şi mândră. S-au dus la plimbare pe Monckebergstrasse, admirându-se în marile vitrine. Se întâlneau cu un mare număr de subofiţeri şi de soldaţi. Din cauza deselor saluturi, în final ajunsese să aibă braţul amorţit; dar totul era ameţitor. Îşi permise un salut indiferent, un adevărat salut de ofiţer, ca acela al căpitanului Hasse: două degete uşor îndoite la viziera şepcii. Şi ce senzaţie plăcută îi dădea frecarea pistolului de şold!

— Acesta este un pistol ofiţeresc, îi spusese în ultima zi instructorul din şcoala militară. Dacă cineva îşi va păta onoarea, se va servi de el, nicio discuţie.

Râsese şi aproape că îşi dori ca cineva să nu-i acorde tot respectul. Ce efect ar fi făcut asupra trecătorilor dacă el, sublocotenentul de artilerie Heinz Berner, apucând pistolul, ar fi omorât pe un individ care ar fi insultat, de exemplu, pe *Führer.* Se vedea în stare să-şi repună arma în tocul de piele cu o dispreţuitoare indiferenţă. Trebuia însă să-l scuipe pe porc acolo în stradă? Apoi, luând-o din nou de braţ pe Elsa, s-ar fi îndepărtat, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Dar nimeni nu se grăbea să insulte *Führer*-ul şi nu se vedeau decât cruci îmbârligate la butoniere.

Tatăl său îi dăruise o şapcă cu cordon roşu, gros de un deget. Pantalonii de călărie gri erau un dar de la mama, poate prea deschişi pentru a fi regulamentari; pintenii de argint cu lanţ erau darul Elsei. Cravaşa galben deschis, lungă de un metru şi jumătate, şi-o cumpărase el însuşi. În realitate, el aparţinea

Regimentului 76 din Paderbon şi nu era autorizat să poarte pinteni şi cravaşă; dar aici la Hamburg era dificil să se întâlnească cu cineva din regimentul său. Şi apoi cine ştie? Poate şi camarazii săi se plimbau cu pinteni şi cravaşă când erau în concediu.

Ce seară plictisitoare! Casa plină de invitaţi; unchiul Ernest care striga în gura mare:

— Spune, Heinz, când vei trece de la artilerie la cavalerie?

Fără a-i lăsa timp să răspundă, Elsa zise, scandând cuvintele:

— Heinz a fost repartizat la regimentul de artilerie de câmp din Divizia „Marea Germanie“.

— Adevărat? (Şi unchiul Ernest râse, arătând epoletul unde era înscris numărul 76.) Atunci numărul epoletului tău este fals, băiete!

Elsa îl privi bănuitoare:

— Eşti cu adevărat în Divizia „Marea Germanie“?

Un semn afirmativ din cap.

— Bine, spuse Elsa. Atunci, mâine dimineaţă va trebui să-ţi schimbi epoletul.

A doua zi, au mers împreună la Fahnenfleck pentru a cumpăra cele două litere aurite GD care fură cusute pe epolet pentru a dovedi apartenenţa sa la Divizia Grossdeutschland. Numerele rămaseră în fundul buzunarului. Le-a repus la locul lor la sfârşitul concediului. Dar, de fiecare dată, când în depărtare zărea un ofiţer de artilerie, întorcea capul într-o parte, de frică să nu fie recunoscut, iar odată, întâlnind o patrulă de jandarmi, se înspăimântase de moarte. Această glumă putea să-l coste şase săptămâni de arest sever şi o plimbare într-un regiment disciplinar.

Într-o latură a închisorii, cineva striga: un strigăt lung, ascuţit, sfârşit într-un horcăit. Strigătul îi ajunsese la ureche. Îşi lăsă deprimat mâinile pe masă şi capul între mâini. Se gândea la acele litere, acele litere mari, aurite, lucrate artistic. Puteau să-l coste regimentul de disciplină? Regimentul 37 Artilerie sau 17? Un număr cu şapte. Era ceea ce se numea regimentul de „neoameni“ din Dortmund? Indivizi pe care se scuipa. El îi dispreţuise pe aceşti criminali nedemni să respire acelaşi aer cu adevăraţii soldaţi. Dar, demni sau nedemni, el acum nu cerea altceva decât să intre în regimentele disciplinare din Dortmund. Nu putea spera altceva. Era un tip curajos. Repede, o scrisoare

către inspectorul general şi chiar una feldmareşalului Keitel, şeful armatei. Era artilerist şi el. Acesta nu ar fi permis ca un sublocotenent din vechea lui armă să fie ucis de nişte oameni inferiori. Auzise că cei care erau însărcinaţi cu execuţiile la Torgau erau oameni dintr-un regiment disciplinar. Acest nume îl lovi ca un pumn. Torgau! Dumnezeule! Era adevărat? Era la Torgau! Acest nume însemna infernul, moartea…

Izbucni din nou în hohote. Era totuşi sublocotenent; l-ar fi ucis aşa, sublocotenent. Dar el nu vroia să moară, dorea să lupte pentru *Führer*, pentru patrie. De ce să-l omoare? Avea doar nouăsprezece ani. Era mult mai bine să-l lase să lupte, să omoare barbarii care au constrâns pacifista Germanie să facă război. Era ofiţer, avea o pregătire formidabilă. Ar fi fost stupid să-l împuşte. Da, să scrie imediat generalului-colonel Halder, şeful Statului-Major al Armatei. Îl va ajuta în mod sigur. Trebuia să-i scrie.

Privi un moment geamul translucid, unde lumina gri se asorta cu tonul închisorii, şi deodată panica îl cuprinse. Începu să urle:

— Vreau să scriu, vreau să scriu, să scriu!

Cineva pe coridor lovi în uşă cu o grea legătură de chei şi strigă:

— Linişte!

Un ochi se arătă la ferestruica de sticlă, un ochi viu, un ochi liber. Un ochi spre care nu se vor îndrepta într-o zi douăsprezece ţevi de puşcă. Acum ştia cui trebuia să scrie, da, desigur, lui Baldur von Schirach, şeful Hitlerjugend. Îl cunoştea personal. Nu putea să nu-l ajute pe el, care fusese cel mai bun din Escadrila 15. Avea doar cincisprezece ani când fusese numit şef la Escadrila 89 cu cele mai bune note, ca şi la şcoala militară. Toţi ştiau că naţional-socialismul era o credinţă pentru el. Nu îi apărase chiar el pe *Führer* şi pe *Gauleiter*-ul Berlinului, doctorul Goebbels? Nu fusese el cel care impusese tuturor companiilor să semneze raportul asupra maiorului Voen în urma căruia acest josnic defetist a fost îndepărtat? Un ofiţer din Partidul Naţional-Socialist îl bătuse cu mâna pe umăr în acea frumoasă noapte când veniseră să-l ia pe maior. Erau trei civili şi un căpitan din Poliţia Secretă. El şi camarazii săi îl scuipaseră pe maior când l-au luat, iar doi îi strigară:

— Îţi vei pierde barba!

Trecuseră trei luni de atunci. Unde putea fi acum maiorul

Voen? Cine ştie, poate în celula vecină? Nu, nu, în mod sigur. Îl întrebase pe unul dintre tipii de pe coridor. Cei mai mulţi nu erau decât soldaţi simpli; dimpotrivă, era sigur că zărise oameni dintr-un regiment disciplinar. De aceea el, ca sublocotenent, nu putea să-şi permită să-l întrebe pe unul dintre acei indivizi.

Deveni puţin mândru la gândul că era ofiţer. Ce altceva se putea face decât să-l graţieze? Poate că pedeapsa putea fi comutată; îl vor trimite la un regiment disciplinar, dar nu pentru multă vreme. Era naţional-socialist, avea relaţii importante şi apoi acel asasinat nu fusese premeditat. Din contră. Ce deplorabilă greşeală! A încercat să explice Consiliului de Război, dar acei bătrâni imbecili nu înţelegeau nimic. Nişte măgari încălţaţi care ar fi fost măturaţi după victorie, ca nişte gunoaie. Apoi guvernul ar fi chemat oamenii din Hitlerjugend şi din SS. Se îndreptă, îşi recăpătă curajul, se simţea deja mai liber, începu să se plimbe în sus şi în jos, cinci paşi într-un sens, cinci în altul. Nu îl vor împuşca, desigur. El, sublocotenentul Heinz Berner, avea dreptul să se bată pentru Germania.

Începu să râdă. Dacă războiul ar dura destul de mult, de exemplu cinci ani, ar putea ieşi cu gradul de căpitan cu două stele de aur pe epoleţi.

Ideea îl înveseli.

Serviseră o cafea la Viena, el şi Elsa. Cânta un taraf de ţigani. O sărutase pe Elsa pe coridorul care ducea la WC-ul bărbaţilor. O sărutase cu limba; aşa cum citise într-o carte interzisă în Hitlerjugend. Un volumaş uluitor, pe care toţi îl luau cu împrumut contra cost şi care aducea o grămadă de bani proprietarului. Dar merita cheltuiala. Această carte te învăţa mai întâi cum să te porţi cu o fată. Cine era autorul? Un american, Miller? Ah, da, Henry Miller. Ce scandal a ieşit când şeful de baracă a găsit cărticica! S-a riscat ajungerea în tabăra celor irecuperabili din punct de vedere politic. Lectură evreiască! Înjositoare! declarase Haxter.

Ameninţări oribile fură rostite. Pentru trei luni baraca nr. 19, considerată ciumată, fu izolată şi cartea arsă în aceeaşi noapte pe un rug, în timp ce corul cânta:

„Lăsaţi să curgă sângele evreilor“.

La acel sărut, Elsa s-a înfuriat şi l-a numit porc. Timp de două zile, nu au mai schimbat o vorbă, apoi a trebuit să-i promită că nu o va mai săruta. Era ruşinos, aşa li se spusese la Asociaţia

Tinerilor Germani. Un ofiţer nu trebuie să facă aşa ceva.

Apoi sosi acea zi idioată: sărbătoarea Käthei. Se îmbătase şi el ca şi ceilalţi, uitând că era ofiţer şi că trebuia să se menţină cast. Jucaseră „strippoker“ şi, la sfârşit, erau toţi goi şi chiar fetele acceptaseră treaba asta. Deodată, Elsa făcu o criză de nervi.

— Este o porcărie! O excitaţie de tip evreiesc.

Nu avea pe ea decât chiloţii, sutienul şi un singur pantof. În această îmbrăcăminte, ridică braţul, strigând:

— *Heil* Hitler!

Era atât de comică, încât toţi izbucniră în râs. Bernhardt Müler, locotenent de infanterie, strigă la Elsa să nu mai facă atâta caz şi afirmă că Adolf făcea şi el o mulţime de lucruri de tip evreiesc. Elsa îl scuipă în obraz şi plecă fără să mai salute gazda.

A doua zi, Bernhardt fu arestat de Gestapo. Veniră doi omuleţi în haine din piele neagră, însoţiţi de Elsa, în uniforma Asociaţiei Tinerilor Germani, care, îndreptând un deget acuzator către Bernhardt, spuse:

— Iată evreul laş care a îndrăznit să murdărească numele *Führer*-ului cu calomnii erotice.

Cei doi indivizi în uniformă îl apucară de braţ pe Bernhardt şi cu o voce stinsă spuseră:

— Vino cu noi, frăţioare, trebuie să-ţi vorbim.

Bernhardt, palid, protestă:

— Trebuie să fie o greşeală.

Unul din cei doi oameni începu să râdă:

— Totdeauna este o greşeală. Totul nu este decât o uriaşă greşeală.

Îl împinseră pe Bernhardt într-un Mercedes gri, ale cărui portiere se închiseră cu un sunet sec. Elsa voi să vină şi ea, dar cei doi o dădură la o parte, spunând:

— Du-te, fetiţo!

Elsa îi denunţă pe cei doi tipi din Gestapo pentru că insultaseră o persoană din Asociaţia Tinerilor Germani. Urmă o scurtă vizită la poliţie şi la întoarcerea de acolo se aruncă pe un pat şi începu să plângă. Se împăcă cu Berner numai după ce ea se hotărî să nu mai pună piciorul la Gestapo.

— Nu sunt nişte fiinţe umane, spuse ea. În mod sigur. *Führer*-ul nu ştie de ce sunt în stare.

Elsa scoase o sticlă de coniac, apoi alta. Tatăl său avea o frumoasă colecţie de sticle din timpul când fusese la Comandatura Parisului. Toate erau daruri ale populaţiei franceze „pentru serviciile sale bune şi leale“, spunea râzând. Se primeau multe daruri în Franţa: cele patru covoare orientale, mobila rococo din salon, pianul cu incrustaţii din fildeş, toate erau daruri. În acel moment călcau amândoi unul dintre covoarele primite şi beau coniac. Încercară să danseze, dar nu reuşiră să urmărească ritmul. Alt sărut, care îi făcu plăcere Elisei. Atunci, el deveni mai îndrăzneţ. Sub fusta foarte strâmtă, ea purta nişte chiloţi elastici, dar un soldat nu dă înapoi în faţa obstacolelor.

Ea se bâlbâi:

— Un ofiţer nu face aşa ceva.

Dar cum dracu’ face un ofiţer? Nu îi învăţaseră aşa ceva la şcoala militară.

— Atunci, ce trebuie să facă un ofiţer?

— Aşteaptă până se căsătoreşte.

— Să ne căsătorim! Te poţi considera soţia mea.

Elsa se lipi de el:

— Heinz, iubitul meu!

Se sărutară lung, ca în cartea lui Miller, apoi, deodată, ea îl respinse cu o privire dementă.

— Nu-i aşa că te căsătoreşti cu mine pentru că vrei treaba asta? Detest acest gen de porcării. Eu am dat afară o fată din Asociaţia Tinerilor Germani pentru că avea relaţii cu un bărbat.

El o asigură că asta nu-l interesa deloc. În concluzie, acelei seri nu-i urmară altele. Îl întrebase dacă va mai rămâne în armată după victorie. El îi promise că va rămâne. Va muri în armată cu grad de general. General de artilerie. Ea ar fi preferat să-l vadă în SS. Din nefericire, nu avea decât un metru şaptezeci înălţime: prea scund pentru a face pare din garda lui Adolf Hitler. Totuşi, putea încerca să intre în regimentul de artilerie din Divizia SS „Der Führer“, un regiment elegant. Putea, de asemenea, să intre în Divizia SS „Cap de mort“. Erau mari posibilităţi de avansare rapidă în această divizie care avea în sarcină paza lagărelor.

Mase de barbari şi de fiinţe dezgustătoare trebuiau lichidate. *Führer*-ul spusese că orice pată pe rasă trebuia să fie ştearsă fără milă.

*

* *

În acea zi fusese la Comandamentul SS pentru a prezenta o cerere de transfer. Seara se dusese la Elsa acasă. Cum s-a putut întâmpla? Totul era de neînţeles. Amândoi erau fericiţi împreună. Brutele din Poliţia Secretă nu vroiau să admită că el nu-şi mai amintea nimic. Îl bătuseră, îl ameninţaseră că va face o călătorie cu trăsura fără ca el să înţeleagă ce voiau să spună. Nimic bun, desigur! Râdeau ironic în timp ce spuneau asta.

— Eşti o bestie pervertită, striga locotenentul din Poliţia Secretă, un porc desfrânat.

— Să ne povesteşti despre modul în care ai ucis-o. Altfel, vom face altceva cu tine. Vei fi judecat aici la Hamburg, nu te vom trimite la Berlin. Aici, suntem buni, la Berlin a fi bun este considerat sabotaj.

L-au lovit de toţi pereţii încăperii, loviturile în stomac îl făcură să vomite sânge; aceşti oameni erau dementi. I-au cerut să lingă acel sânge; i-au cerut şi alte lucruri, iar el a ascultat. Nu mai conta că este ofiţer. Şeful Gestapo-ului, supranumit Paul, venise şi îl privise fără să deschidă gura, apoi plecase. Cei trei oameni care-l interogau puneau parcă mai mult suflet. Ca şi cum le-ar fi fost frică. Descoperi că, în afara aroganţei, nu erau decât nişte subalterni oarecare. Sublocotenentul Heinz Berner fu pus în detenţie preventivă şi gardienii se ocupară de el. I-au rupt două degete, câte unul la fiecare mână, degetele mijlocii, acelea care dureau cel mai tare şi care se puteau rupe în trei locuri. Le-au rupt cu ţeava puştii-mitraliere, în timp ce cântau: „În zori, când cântă cocoşul“…

Acest cântec îi făcea oroare. Medicul care îl vizită a doua zi râsese din inimă:

— Dumnezeule, iată un altul care s-a rupt. Aceste coridoare sunt foarte alunecoase.

Apoi îl sfătui să meargă mai atent. Dar, la ieşire, ultima sa frază a fost:

— Vei vedea, când te vor bărbieri, îţi va sări sfecla.

Infirmierii râdeau în hohote, iar el nu înţelesese pe moment că făceau aluzie la ghilotină. Tremura tot. Ofiţerii erau împuşcaţi. Unul dintre poliţiştii care l-au însoţit la Torgau îl asigurase că marele cuţit era cel mai bun sistem. Rapid ca fulgerul. Nu era necesară lovitura de graţie, nici nu trebuia să o iei de la capăt cum se întâmpla adesea la spânzurări. Marele cuţit funcţiona

foarte bine. Aceasta era părerea sergentului, care avea o mare experienţă. Heinz fu pe punctul de a striga. Îşi vârî degetul în gură. Îi era frică, o frică îngrozitoare. Se auzeau paşi pe coridor şi clinchetul cheilor pe gratiile de fier. Acest clinchet îi zdrobea nervii, dar gardianul nu ţinea cont de asta, desigur. Era un soldat de pe front, un soldat din regimentele disciplinare, care văzuse şi auzise fapte mult mai crude decât cele ce se întâmplau la Torgau. El şi camarazii săi se aflau acolo de câteva luni, pentru un fel de convalescenţă. Sejur plăcut: nouă ore de lucru şi noaptea liberă. Cum putea să-şi închipuie că un clinchet de chei te putea aduce în pragul nebuniei? Tânărul sublocotenent îşi iubea logodnica, nu voia să o ucidă. Cum se întâmplase? Cum? Tipii din poliţie îl numiseră asasin sexual.

Îi smulsese hainele pe la spate, asta îşi mai amintea. Pentru că era beat, foarte beat, dar încă stăpân pe sine. Tot acel alcool îi făcea mintea diabolic de lucidă.

— Lasă-mă! strigase ea, lasă-mă, porcule!

Şi asta îşi amintea. Ea striga, dar nimeni nu o auzea. Se strigau atâtea în acel timp, încât nimeni nu mai făcea caz de asta. Influenţa războiului.

Îl lovea cu picioarele în glezne, dar el râdea şi îi strângea mâinile cu mai multă forţă, în ciuda durerii acute.

— Lasă-mă!

El însă n-o lăsă. Elsa se zbătea cu furie, ca o fiară, numindu-l porc, sălbatic, evreu. Acestea erau trei dintre cele mai mari insulte din repertoriul ei. Un vas mare de Sevrés, dar de la francezi, era deja bucăţi. Apoi veni rândul unui vas din Dresda, apoi oglinda, apoi paharele. Părea că înnebunise. Nimic nu-şi mai amintea. Nici că a călcat peste cioburile de sticlă, nici că i-a smuls părul şi i-a zgâriat pieptul, nici că a aruncat-o la pământ, nici că a tras cu pistolul în portretul Kaiser-ului: lovit de două ori în frunte. Nu-şi amintea nici că a urlat de durere când i-a zgâriat faţa şi când a muşcat-o de gât. Lingea sângele ca un dihor înfometat: propriul lui sânge care-i curgea pe faţă şi sângele ei care ţâşnea din gât.

Ea gâlgâia. Un gâlgâit ciudat, ireal; nu se mai apăra. Se înmuiase toată. O sărută brutal, sălbatic, cu un gust de sânge în gură, un gust dulceag. Fu cuprins de o stranie ameţeală; se ridică şi privi stupefiat în jur. Apoi reîncepu să o sărute, dar ea rămase întinsă în mod bizar, într-o poziţie grotescă. Deodată,

începu să plângă. Lacrimile îl orbeau, o luă pe Elsa în braţe. Capul îi căzu în jos într-un mod nenatural. Peste tot era numai sânge, un sânge negru coagulat. Părul ei era îmbibat de sânge. Îi lăsă corpul la pământ şi se aruncă în genunchi, punându-şi mâinile pe faţă:

— Elsa, nu este posibil! Elsa, spune-mi ceva! Îţi promit să nu mai fac niciodată.

O ridică şi o strânse la piept.

— Elsa, pentru Dumnezeu, vorbeşte!

Deodată, îl cuprinse teroarea:

— Elsa, tu eşti moartă! Se poate să fi murit?

Râse şi râsul i se transformă într-un rictus batjocoritor:

— Elsa, tu trăieşti. Nu uita sărbătoarea Asociaţiei Tinerilor Germani. Vom dansa împreună un vals vienez... Elsa!

Strigătul deveni bâlbâit.

Puţin câte puţin, îşi dădu seama că este moartă. Nu vor mai putea dansa valsul vienez. Voi să-i mângâie faţa, dar frica îl sufocă. Rămase paralizat. Fugi în grabă, fără centură şi şapcă, plin de sânge, de-a lungul bulevardului Eppendorf Baum înspre Dammtor. Patru poliţişti într-o maşină gri îl opriră şi îi cerură actele. I le-au cerut cu calm. El răspunse numai atât:

— Elsa este moartă. Nu din cauza mea.

Fixa ca hipnotizat placa în formă de semilună care strălucea pe pieptul jandarmilor. Şeful patrulei, un plutonier-major, clătină din cap şi, bătând cu mâna în frunte, spuse celorlalţi:

— Ţicnit!

Îl împinseră în maşina care porni spre sediul Poliţiei Militare. Stătu toată noaptea pe o bancă, în aşteptare. Singurul lucru pe care au reuşit să i-l smulgă din gură a fost adresa Elsei. Mort de oboseală, privea la poliţiştii care păreau că-l uitaseră. Soseau tot felul de oameni: unii se zbăteau, strigând disperaţi, alţii păreau năuciţi. Abia după-amiază veniră să-l ia: doi tineri în civil cu haine lungi de piele gri. Erau de la, Poliţia Secretă: faţă dură, fără expresie, faţă de piatră.

— Deci, domnule sublocotenent, spuse unul dintre ei, este mai bine să vii cu noi pentru a conversa despre ciudăţeniile vieţii.

I-au pus cătuşe la mâini, dintre acelea care se pot strânge după dorinţă, pentru a le putea face să pătrundă în carne, şi le-au strâns tare. În timpul drumului, unul din cei doi îl întrebă

dacă îl interesează filosofia şi, fără să aştepte răspunsul, continuă:

— Filosofia este foarte importantă, mai ales întrebările filosofice. Ai studiat filosofia, domnule sublocotenent? (Întrebării îi urmă un râs glacial.) Nu pot suferi oamenii care au studiat-o. Cea mai mare parte din ei nu ştiu să facă decât agitaţie şi, în general, sunt nişte laşi, cu toată ştiinţa lor. Nu-mi trebuie decât cel mult trei ore pentru a face să cânte un individ ca ăsta. Cu cei ignoranţi este altceva. Mi-a picat odată unul căruia a trebuit să-i rup puţin oasele; a trebuit să lucrez şaptesprezece zile, apoi a murit. Nu a vorbit nimic. Gustav, întrebă el pe şofer, nu eşti şi tu de părerea mea? Ignoranţii sunt mult mai curajoşi.

Gustav nu spuse nimic, dar aprobă cu un semn din cap.

— Un maior a trecut pe la noi acum cincisprezece zile, era doctor în asta, doctor în aia, şi s-a topit ca o gelatină în douăzeci de minute. Singurul lucru care mi-a trebuit a fost o ţigară. Era de ajuns să-i apropii ţigara aprinsă de faţă, că şi făcea în pantaloni de frică. Aşa sunteţi voi ăştia care aţi studiat. Chiar şi tu, vei povesti tot. Şi eu am o filosofie, dar nu aceea care vi se predă în putreziciunea aia de universitate.

Erau deja sub porţile din Karl Munck Platz. Interogatoriul fu lung şi dureros. Spuse tot ce doreau.

Un zgomot infernal pe coridorul închisorii îl smulse din reveriile sale. Nişte cizme grele cu blacheuri alergau pe parchetul de lemn. Unul înjura, dar cuvintele obscene se auzeau atât de des în armată, încât nimeni nu mai făcea caz de asta.

Poate mergeau să ia pe cineva pentru ultimul drum, gândi Heinz, atingând clopoţelul. Se vor înfuria dacă sun pentru a întreba ce se întâmplă? Preferă să nu mai sune şi reîncepu să meargă în sus şi în jos prin celulă. Pe coridor zgomotul încetă, gândurile îi zburară ca un pumn de jetoane colorate aruncate pe covor. Se trezi lângă uşă. Trebuia să sune? Cine ar fi venit? Un subaltern. Auzi trântindu-se ceva greu pe coridor. Poate că era omul pe care se duseseră să-l ia pentru ultimul drum. Va face şi el la fel când va sosi ultima sa oră? Ei vor avea căşti de oţel şi puşti. Nu, nu credea că va şti să fie curajos. Vor trebui să-l târască şi pe el ca pe acesta. Rămase imobil, cu urechea la pândă. Apoi se duse la fereastră şi se ridică pe braţe ca să se uite, dar geamurile mate nu lăsau să se vadă nimic. Îşi dădu drumul pe pământ şi inima i se strânse când auzi o cheie

întorcându-se în broască. Veniseră să-l ia…

— Mamă! gemu el. Mi-e frică!

Uşa cea grea lăsă să treacă un uriaş caporal în uniforma neagră a tanchiştilor, cu capul de mort pe petliţe. Nişte ochi ageri îl fixau, apoi caporalul clătină din cap, ca şi cum şi-ar fi spus lui însuşi că, într-adevăr, nu vedea nimic deosebit.

— Nu merge. Nu serveşte la nimic să fii sublocotenent. Eu nu sunt decât un afurisit de caporal, dar am o soartă mai bună decât a ta. Eu am sclavi care au datoria să-mi procure bere şi, dacă tu ai fi liber şi nu ai fi sublocotenent, ai avea şi tu.

Tânărul sublocotenent privea cu gura deschisă la gardianul său, care se aşeză liniştit pe bancă, invitându-l să facă la fel. O conversaţie între un ofiţer şi un caporal! De neconceput! Şi respectul datorat uniformei? Se privi pentru a se convinge că era îmbrăcat în uniforma de sublocotenent de artilerie. Dar atunci acest taur de caporal…

Pentru prima dată în scurta sa existenţă, începu să se îndoiască de adevărul tuturor lucrurilor pe care le învăţase.

— Iată, băiete, continuă caporalul, scuipând pe jos. Băiatul meu! El, un ofiţer!

Vru să se ridice pentru a protesta cu violenţă, dar, gândindu-se la situaţia lui, se aşeză obosit pe bancă lângă acel munte de om. Deodată, observă că tocul pistolului gardianului era semideschis. Se vedea strălucind pistolul greu; părea că-l invită. O mişcare rapidă, şi arma ar fi a sa. Toţi uriaşii sunt nişte tonţi, după cum se spune. Tentativa îl electriza… Şi acea mare grămadă de chei cu care se juca caporalul… Iată calea de scăpare. Ce perspectivă! Libertatea, pur şi simplu. Aici nu erau decât simpli soldaţi sau cel mult subofiţeri, nişte idioţi cărora le era frică de galoane. Speranţa îi umplu inima de bucurie. Dumnezeule!… Era treabă de o secundă. O lovitură cu crosa pistolului şi imbecilul ăsta uriaş ar fi fost ucis. Lumea nu ar pierde prea mult. Heinz respira cu greutate, emoţia îl sufoca…

— Vezi, sublocotenente, continuă caporalul, trebuie să-ţi faci curaj. Te vor omorî fără să-ţi dai seama. Poate obţii ca medicul să-ţi dea ceva care să te ameţească, făcându-te să-ţi pierzi simţul realităţii. Aşa au procedat ieri cu un marinar. I-au făcut o injecţie, şi maiorul a luat-o înaintea noastră. Julius l-a legat de stâlp fără să scoată de la el o silabă. Nici când locotenentul Ohlsen a comandat: „Ochiţi!“ În general, toţi îşi pierd capul în

acel moment şi strigă tot felul de lucruri către noi, ca şi cum am putea face ceva pentru ei. Noi nu suntem decât invitaţi, cum spune bătrânul colonial, care are totuşi dreptate. Un tip cu picioarele pe pământ, ţi-o spun eu. L-am blestemat şi eu când l-am văzut prima oară. A fost doisprezece ani într-o organizaţie criminală din Africa, unde trăgea în arabi. Trăgeau în nisipul arzător; apoi se ducea în bordeluri cu arăboaice, dar colonialul nu mai poate face aproape nimic. L-au castrat pentru că a stat doisprezece ani cu francezii. La Fagen erau tipii din comandoul T. Chiar şi eu am stat la închisoare (începu să socotească pe degete, fixând plafonul pentru a se concentra mai bine). În afara anilor petrecuţi în şcolile de corecţie, am mai fost şi la Fuhlbutten şi la Fagen. (Începu să râdă.) Demonii, tipii de la Fagen, adevăraţi demoni, ăştia din comandoul T. M-au snopit în bătăi, mi-au smuls cu penseta un deget de la picior. Şeful comandoului T era un *Unterscharführer.* Dar pe ăsta îl voi regăsi într-o zi sau alta când războiul lui Adolf se va sfârşi. Apoi am fost la Moabit. Bravi tipii, nu SS-işti, numai poliţişti. Apoi fu Sorgen. Lagărul de pedepsire de la Sorgen. Doamne! O adevărată casă de misionari; nu lipsea decât rugăciunea de seară. Apoi, Luneburg. Opt luni ne-au pus la lucru. Ne ardeau bucile. Se distrau făcându-ne să alergăm toată ziua. Înspăimântător. Apoi am fost la Standortarrest Paderborn. Acolo era un plutonier-major complet chel, care semăna cu unul dintre acei semioameni, cum naiba se numesc? Tu trebuie să o ştii, aceia care fac străzile periculoase în ţările calde! Sfinte Petre! Am găsit! Orăngotani. Aşa se numesc.

— Vrei să spui urangutani, murmură sublocotenentul, care nu putea face altceva decât să asculte.

Fără să dea atenţie corecţiei, Micuţul continuă:

— Îi ziceam preotul chel. Vezi tu, acel afurisit venea în spatele nostru ca o grenadă care coboară prin coloana vertebrală şi explodează în gaura fundului. Sfinte Moise, ce teroare. După Paderborn, am stat la carcera regimentului. Doamne, cât am mai spălat! Când s-au plictisit de spălatul meu, m-au aruncat afară. Ah! Să nu uit Grafenhaus şi Branenburg şi Loke, lângă Bielefeldt. Şi chiar lagărul de la Heideblume. Acolo îţi dădeau dis-de-dimineaţă o lovitură în cap. În sfârşit, am fost şi la Sonnenheim. Doar din întâmplare intra soarele în casa aia. Timp de patruzeci de zile mi-au lustruit fundul cu bastonul.

Vocea Micuţului îşi schimbă tonul, devenind şoptită.

— Într-o zi m-am întors cu o stea pe beretă şi cu o puşcă-mitralieră sub braţ şi le-am jurat că voi trage în rafale. Mai ales, era important să-i fac să creadă că nu-mi era frică. „Barza“ vine adesea să privească prin ferestruica uşii. Să nu ai încredere în Barză, este un demon. Torgau este de zece ori mai rea, de când comandă el. Dacă vrei un lucru, spune-mi mie, dar să nu sufli o vorbă că ţi l-am dat eu, dacă Barza te prinde cu el. Ar fi rău pentru tine dacă eu aş avea vreun necaz.

Chiar în acel moment sublocotenentul apucă pistolul şi cu un salt se îndreptă spre uşă.

— Mâinile sus!

Micuţul se ridică încet şi privi cu ochii mari pumnul sublocotenentului. Ca prin vis îşi pipăi tocul gol al pistolului. Încă nu-şi dăduse seama că pistolul pe care prizonierul îl îndrepta spre el era al lui.

— Aha, aşa deci! mormăi el.

— Cheile repede! comandă sublocotenentul, întinzând mâna.

Ochii Micuţului deveniră două minuscule sfredele, un surâs ironic îi lungi gura, în timp ce întindea mâna cu cheile. În acelaşi timp, plecă lovitura. Tânărul sublocotenent neexperimentat căzu jos ca plumbul. Pistolul căzu pe podea cu un zgomot metalic şi dispăru în buzunarul Micuţului.

— Sărac îngeraş! murmură. Credeai că poţi juca o festă Micuţului? Sfântă Marie!

Închise uşa cu zgomot şi parcurse tot coridorul, lovind cheile de gratii.

Porta şi Micuţul rămăseseră puţin să privească un grup de prizonieri în uniformă gri care spălau gamelele de ciorbă: înainte de a le introduce sub apă, le lingeau bine. Raţiile din închisoare erau raţii de foame.

— Cel de la 389 a încercat să mă lovească, spuse Micuţul, dar l-am făcut praf.

Propuse o partidă de douăzeci şi unu. Se duseră să joace la W.C.; acela era singurul loc unde se putea sta, aproape în siguranţă, graţie unei ferestruici pătrate care permitea supravegherea întregului coridor.

Porta scoase afară o grămadă de cărţi slinoase; îşi aprinse un muc de ţigară care se putea ascunde între dinţi. Fumatul era „complet interzis“, spunea Barza. Barza (locotenent-colonelul

Vogel) se simţea jignit dacă nu avea pe cine să pedepsească.

— Douăzeci şi unu! spuse Porta, băgând banii în buzunar.

— Dracu' să mă ia! mormăi Micuţul, fără să facă mare caz de pierdere (Dădu cartea.) Gândeşte-te, voia să-mi dea o lovitură în cap cu pistolul.

— Şaptesprezece, anunţă Porta. Te ruinez. Nu ai ceva rachiu?

— Ce porcărie! Nu am decât trei litri. Mi le-a dat bătrânul violonist pentru că i-am dat o carte de rugăciuni şi nişte scrisori acelui băutor de apă care a murit miercuri.

— Trei litri numai pentru atâta! I-ai fi adus o întreagă parohie locotenentului pentru trei litri! Chiar şi cu carul funebru.

Aruncă apoi cartea pe scândurica ţinută pe genunchi şi anunţă:

— Şaptesprezece – patru!

Micuţul se încruntă.

— Ai fi atât de porc încât să trişezi?

— Eu? Ce ruşine să gândeşti astfel de lucruri despre cel mai bun prieten al tău!

— Hm! bombăni Micuţul, auzindu-se numit cel mai bun prieten.

Porta bătu cărţile cu indiferenţa jucătorului profesionist. Micuţul tăie şi Porta le amestecă din nou.

— O lovitură i-am dat cu cheile şi s-a muiat ca un sac ud, reluă Micuţul. Cred că şi acum este în lumea viselor.

— Se gândea să se prefacă într-o pasăre şi să zboare peste ziduri, spuse Porta, dând cărţile.

— Ce cărţi împuţite! Pas.

— Douăzeci şi unu, strigă Porta.

— Doamne, gemu Micuţul. Am rămas fără un ban.

— Îngerul morţii s-a dus în dimineaţa asta să-l găsească pe aruncătorul de mine; se pare că ar fi pentru mâine.

— Care aruncător de mine? Acela gras?

— Da, acela care a omorât un *Unterscharführer.*

— L-au terminat repede. Doar în opt zile. Ba chiar mai repede. Nu i-au dat nici măcar iluzia de a fi graţiat.

— O comicărie, această graţiere; ar fi mai bine să-i omoare imediat după sentinţă.

— Douăzeci şi unu! strigă Porta, jubilând şi aruncând cărţile. Acum vom lua o dublă înghiţitură dintr-una din sticlele tale. Eu joc trei ţigări cu opiu şi ghetele pe care mi le-a dăruit nevasta

generalului când i-am dus lucrurile soţului.

— Înainte de toate, mi se potrivesc aceste ghete? întrebă Micuţul, lungindu-şi picioarele.

— Nu sunt încă ale tale, rânji Porta, scuipând pe picioarele cu şosete găurite.

Un lung strigăt străpunse tăcerea carcerei şi făcu să tresalte pe cei doi jucători.

— Ce dracu’ se întâmplă? murmură Micuţul, aruncând o privire pe coridorul gol.

— Cel de la 389.

— Ce era să-mi facă, animalul! Cred că şi-a pierdut minţile de frică.

— Îngerul morţii a fost pe la el la prânz. Pleacă în noaptea asta.

— Atunci nu ne priveşte pe noi, spuse Micuţul. Va fi plutonul 3.

Jucară puţin în tăcere. Deodată, se auziră paşi grei pe scară. Mucuri şi cărţi dispărură, uniforma fu aşezată într-o clipă şi cei doi jucători se transformară în doi soldaţi prusaci disciplinaţi.

Dar cel care apăru fu sergentul Julius Heide, cu o privire vicleană.

— Ce baftă, împuţiţilor! începu el să râdă.

Se aşează pe un W.C. şi continuă:

— Sunteţi atât de regulamentari, încât îmi vine să vărs.

O bufnitură surdă în W.C.

— Porcule! strigă Porta.

— Suntem sau nu la latrină?

Evident, Heide căuta un pretext de ceartă.

— Ce cauţi tu aici? Nimeni nu te-a chemat.

— Daţi-mi cărţile. Pun la bătaie o manta SS din piele, contra porcăriei voastre.

— O manta adevărată SS? întrebă Porta.

— Da, bestie, o manta neagră, cu căptuşeală din molton şi cu epoleţi. Din acelea pe care le salutăm când le vedem intrând în anticameră.

— De unde ai şterpelit-o?

— Eu am relaţii!

— Singura relaţie pe care ai avut-o cu SS-ul a fost atunci când ţi-au netezit părul la RSHA.

Scuipă ca şi cum ar fi avut acea manta.

— Ce vă interesează? Important este că o am.

Porta se aplecă şi-l apucă pe Heide de gât.

— Julius, de unde ai luat această manta? Ai furat-o?

— Ce contează?

— Deloc. Este vorba doar să ştiu de la cine şi cum.

— Idiotule, mormăi Heide.

Mâna lui Porta strânse mai puternic gâtul lui Heide.

— Julius, de unde ai luat acea manta?

Heide gemu şi se învineţi. Încercă disperat să respire. Ochii îi ieşiră din orbite.

Porta mai micşoră strângerea. Heide se salvase printr-o minune.

— Ce vă pasă, păduchioşilor? Mi-a dat-o bătrâna vrăjitoare care a venit să-l caute pe *Oberjunker*-ul SS care a plecat pe lumea cealaltă sâmbătă.

— Dată? Asta-i bună! rânji Porta. Gândeşte-te, Micuţule, el a avut-o de la maică-sa, o manta nou-nouţă şi căptuşită cu blană! Nu-i nevoie să roşeşti din cauza asta, băiete, spune mai bine adevărul. De ce ţi-a dat mantaua mama SS-istului? Ceva pute în toată treaba asta.

Încercă să-l apuce din nou pe Heide care, însă, de data asta, era în gardă. Începu o luptă silenţioasă: se auzea numai zgomotul pumnilor, duri ca oţelul, şi gemete înăbuşite când aceştia îşi atingeau ţinta. Paşi pe coridor. Lupta încetă instantaneu. Uniformele fură puse în ordine, în timp ce combatanţii se uitau chiorâş unul la celălalt.

Micuţul fu primul care ieşi pe coridor şi dădu nas în nas cu îngerul morţii, capelanul von Gerdesheim.

— Pacea să fie cu tine, spuse acesta, trecând mai departe.

Micuţul îşi aplecă capul pocăit şi şopti:

— Şi cu tine, frate.

Capelanul se opri deodată la auzul insolitului salut. Privi dezorientat la uriaşul care îşi împreunase mâinile şi îşi coborî privirea.

— Tu crezi în Dumnezeu, fiule? întrebă preotul.

Era o prăjină de om slab, şi roşcat, care făcuse pe misionarul într-o ţară unde era considerat înlocuitorul lui Dumnezeu pe pământ.

— Tu crezi în Dumnezeu, soldat? reluă el cu un accent convingător. Pentru mine este o mare bucurie să găsesc unul ca

tine într-un batalion disciplinar. Totuşi, fiule, nu-mi aduc aminte să te mai fi văzut la slujbă.

Micuţul privea fix peretele, ca şi cum s-ar fi aşteptat să vadă apărând de-acolo Sfânta Treime.

— Nu te-am mai văzut la comunitate, continuă preotul, apropiindu-se de Micuţul, cu mâna întinsă pentru binecuvântare.

Micuţul surâse şi îşi aplecă uşor capul într-o parte.

— Domnule capelan, *Obergefreiter* Creutzfeld vă raportează că vine la biserică întotdeauna pe cincisprezece august. În onoarea Sfintei Fecioare, buna Mamă a lui Dumnezeu, răspunse uriaşul cu ochii spre cer.

Stupoarea pastorului creştea. Coborând vocea, întrebă ce legătură putea fi între cucernicia Maicii Domnului şi cincisprezece august. Micuţul părea un soldat roman pe punctul de a arunca un creştin drept hrană leilor înfometaţi.

— Domnule capelan, *Obergefreiter* Creutzfeld cere autorizaţia să-l întrebe pe domnul capelan dacă crede în înălţarea Sfintei Fecioare.

— Ce? (Pastorul devenise purpuriu la faţă.) Îţi baţi joc de mine, blestematule?

— Irod era un porc, afirmă Micuţul. Şi Sfântul Bernard bea rachiu dintr-un butoiaş în zăpadă.

Această erudiţie religioasă, se pare, îl năucise pe capelan.

— Eşti nebun? strigă acesta.

Apoi, cu o evidentă sforţare, reuşi să se calmeze şi reluă pe un ton suav:

— Ia să vedem, soldat, de ce îmi spui tu mie toate astea?

Micuţul surâdea cu toată faţa:

— Când eram mic de tot, şi cu mâna arătă cât era de mic, doream imens să intru în mănăstirea Sfintelor Ursuline din Eger, pentru că se spunea că păstrează cam un litru de lapte de la Sfânta Fecioară; având în vedere că Dumnezeu se născuse dintr-o bucată, îţi dai seama că voiam să văd ce devenise acel lapte.

— Destul, strigă capelanul, ajustându-şi centura. Cum te numeşti, *Obergefreiter?*

— La ordinele dumitale, Wolfgang Creutzfeld, Regimentul 27 Tancuri, batalionul 1, compania a cincea, în momentul de faţă în serviciu la carcera militară din Torgau, plutonul C. Poate că îţi va folosi să ştii că sunt numit Micuţul de către camarazi.

Uriaşul se aplecă cu mare interes pentru a urmări cu ochii ceea ce scria pastorul în carneţelul său.

Cu o pocnitură seacă, capelanul îl închise, şi văzurăm cu stupoare că folosise drept carneţel cartea *Psalmilor.*

Privirea sa îl făgăduia răzbunării Domnului. În timp ce se îndreptă spre o altă celulă, îl ajunse un ultim mesaj spiritual de la Micuţul:

— Domnule capelan, promit ca la prima luptă să mă încredinţez complet Sfântului Spirit.

Preotul tresări şi fu pe punctul de a cădea. Uită pentru ce venise şi plutonierul-major Kraus din poliţie fu dus la moarte fără asistenţă religioasă. De altfel, Kraus nici nu o ceruse.

— Moarte lui Hitler! fură ultimele sale cuvinte.

Episodul acesta îl potcovi pe Micuţul cu opt zile de închisoare severă. Trei zile după aceea, eliberat, se îmbătă cu Porta şi amândoi s-au dus la capelan pe care aproape că l-au omorât.

Servitorul lui Dumnezeu avu o amnezie. Apoi, inteligent, îşi ceru transferul la închisoarea militară din Glatz. Acolo îl arestară ruşii în mai, 1945. Fu găsit spânzurat într-o celulă din aripa B.

Jern Gustav (Gustav de Fier) era sergent de treizeci de ani şi de douăzeci şi opt gardian-şef la închisoarea militară.

— El este un exemplu pentru toţi subofiţerii invincibilei noastre armate, spusese plutonierul-major Dorn într-un discurs dedicat lui Jern Gustav.

Dar Jern Gustav se lăsă omorât la un etaj inferior şi, culmea dezonoarei, de un deţinut.

Dorn şterse numele din albumul de onoare al subofiţerilor şi aruncă fişa la coşul de gunoi.

Se spală apoi pe mâini, înjurând fără economie pe cretinul de Jern. Arse tot ce aparţinuse defunctului.

Nimic nu trebuia să mai amintească de camaradul incapabil, care se lăsase sugrumat de un deţinut, de imbecilul ajuns din întâmplare în gloriosul corp al subofiţerilor care este, după cum toţi ştim, coloana dorsală a armatei germane.

Singurele lucruri scăpate de flăcări şi pe care Dorn le păstră fură două sticle de votcă şi patru sticle de coniac.

Le confiscă în contul proprietăţii statului şi le încuie sub ochii caporalului Krone, şeful furierilor. Aceste sticle erau o dovadă incontestabilă a incorectitudinii lui Jern Gustav.

În aceeaşi seară, Dorn deschise dulapul şi scoase o sticlă de coniac. Pierdut pe gânduri, fumă una după alta patru din ţigările superiorilor, ţigări braziliene negre, cu banderolă roşie.

ASASINUL LUI JERN GUSTAV

Era o dimineaţă rece, învăluită în ceaţă. În curtea interioară a închisorii, deţinuţii alergau în cerc pentru a se încălzi.

Bătrânul, rezemat de o uşă, stătea şi îi privea.

Bătrânul permitea mereu, deşi era interzis de regulament, ca deţinuţii să fumeze în timpul plimbării. Privea cu ochii obosiţi pe cei şaizeci şi şapte de candidaţi la moarte care alergau în cerc în curte. Chiar în colţ, lângă intrarea în vechea curte a duşurilor, acum neutilizate din cauza războiului şi a abundenţei de efective în închisoarea militară, stătea izolat plutonierul Lindenberg. Privea cerul şi norii care, din când în când, lăsau să se filtreze o rază de soare. Ţinea ascunsă în mână ţigara pe care i-o dăduse Porta. Acest dar putea să-l coste pe donator şaizeci

de zile de arest sever. Ceilalţi prizonieri îl priveau pe furiş. Noutatea se difuzase: era pentru dimineaţa următoare. Se ştia că îl vizitase îngerul morţii în după-amiaza zilei trecute şi plantonul de serviciu spusese:

— Primul pluton, grupa a doua se va găsi la depozitul de muniţii vineri dimineaţă la ora patru şi un sfert. Asta înseamnă zece gloanţe cu capul rotund.

Toţi ştiau că se utilizau gloanţe cu cap rotund pentru execuţii.

Sublocotenentul de artilerie care-şi strangulase logodnica se înfioră. Era deja la Torgau de patru săptămâni, şi fiecare zi putea să-i aducă vizita îngerului morţii. După aceea nu-i mai rămâneau decât treizeci şi şase de ore de trăit. Nimeni de pe pământ nu mai putea să-i schimbe soarta. Îngerul morţii era începutul sfârşitului. În acel moment, hârtiile cu cererea de graţiere respinsă se găseau pe biroul *Hauptfeldwebel*-ului Dorn într-o ordine perfectă şi numerotate, aşa cum este regula în administraţia militară.

Tânărul sublocotenent ştia acum multe lucruri pe care nu le bănuia înaintea sosirii la Torgau. Ştia cum se făceau execuţiile prin împuşcare. Ştia că însărcinată cu execuţiile era o companie de tanchişti. Ar fi putut povesti o mulţime de lucruri despre moartea prin decapitare, lucruri care nu erau învăţate la şcoala militară.

Stătea pe pământ lângă tânărul ţăran care era în închisoare de mai mult de şase luni, cu două cereri de graţiere respinse şi o a treia în curs. Se părea că prinseseră gustul să primească cererile de graţiere ale acestui nevinovat ţăran din Mecklenburg care îşi petrecuse cei optsprezece ani de viaţă în mijlocul vacilor.

Fusese uluit în ziua în care îl recrutaseră într-un regiment teritorial întărit; nu înţelegea deloc pentru ce nu se putea întoarce la fermă, unde prezenţa sa era atât de utilă pentru muncile de primăvară. Într-o vineri seara părăsi cazarma, luând cu el arma şi echipamentul. O dată ajuns acasă, împachetă totul şi puse pachetul în hambar, bine ascuns sub cartofi. Jandarmilor nu le trebui mult ca să-l găsească. Îi primi grav în fânăraie unde aşeza un butoi.

— Dumnezeu să fie binecuvântat, spuse.

— *Heil* Hitler, răspunse plutonierul care comanda patrula. Îl căutam pe Kurt Schwartz. Dumneavoastră sunteţi?

— Da, eu sunt, dar mai repede. S-ar putea să plouă şi trebuie să mă grăbesc cu lucrul.

Jandarmii îl priviră. Nu era unul dintre cei obişnuiţi.

— Trebuie să ne urmezi, spuse jandarmul. Consiliul de Război arde de dorinţa de a te vedea.

— Consiliul de Război? întrebă Kurt. Şi ce vină am eu?

Punând o mână pe umărul ţăranului, plutonierul spuse:

— Fără glume, Kurt. Dacă încerci să fugi, tragem. Unde ai ascuns puşca?

Kurt începu să se îngrijoreze. Aceşti patru oameni cu cască şi semiluna scânteietoare pe piept îi vor face neplăceri. Poate că n-ar fi trebuit să plece fără să salute. Căpitanul era un om bun. Ar fi mai bine să meargă cu ei şi să mărturisească faptul că muncile de primăvară nu puteau să aştepte. Dar, oricum, nu va spune locul unde a ascuns puşca, chiar dacă îl vor ameninţa. Kurt nu-i credea. Nu înţelegea subtila diferenţă între lipsa nejustificată şi dezertare. Prima era pedepsită cu închisoare sau regiment disciplinar, a doua cu moartea, şi acum era la Torgau şi îşi aştepta moartea ca şi ceilalţi şaizeci şi şase de deţinuţi; dar avea un avantaj faţă de ei: nu era chiar sigur că îl vor împuşca. De fiecare dată când Micuţul deschidea uşa celulei pentru a-l scoate la plimbare, îl întreba:

— Este gata?

Şi Micuţul răspundea:

— Nu este pentru astăzi.

Kurt se referea la întoarcerea acasă. Micuţul, dimpotrivă, la execuţie.

Pe lângă zid alerga un locotenent blond, cu multe decoraţii. Era în închisoare de două luni. Într-unul din bombardamentele din Berlin îi fusese omorâtă toată familia: nevasta şi trei copii, toţi arşi de vii într-o pivniţă în care intrase fosfor. I se refuzase un concediu; atunci îşi făcu el însuşi actele necesare şi veni acasă; dar la Berlin găsi jandarmii. Au fost de ajuns nouă minute la Consiliul de Război pentru a i se decide soarta: dezertare, falsificare de acte, pedeapsa cu moartea.

Pe treptele scării, un bătrân locotenent-colonel se bucura de rarele raze de soare. În ciuda ordinelor, îşi evacuase regimentul dintr-o poziţie invadată de ruşi. Consiliul de Război: laşitate, sabotaj, pedeapsa cu moartea.

Bătrânul îl atinse pe umăr:

— Aveţi o vizită, domnule colonel.

— Eu? murmură bătrânul surprins.

— Da, spuse Bătrânul cu un surâs. Nevasta dumneavoastră.

— Nevasta mea!

— Da, domnule colonel. Urmaţi caporalul. Vă va însoţi la vorbitor.

Alb ca varul şi cu membrele tremurând, bătrânul colonel îl urmă, clătinându-se, pe soldat. Se opriră în faţa biroului plutonierului-major. Dorn ieşi şi privi deţinutul cu bunăvoinţă:

— Este minunat să-ţi vezi femeia, nu? Dar, priveşte-o bine, este pentru ultima dată, ţi-o garantez eu.

Cu un gest dădu caporalului aprobarea să însoţească deţinutul în vorbitor. În tăcere, cei doi oameni se îndreptară spre lungul coridor, urmăriţi de privirea scrutătoare a lui Dorn.

La Torgau se aflau condamnaţi la moarte pentru infracţiunile cele mai diverse: unul furase în timpul apărării pasive; doi erau asasini; lunganul slab, soldatul pionier cu care pălăvrăgea Micuţul, bătuse până îl omorâse pe comandantul companiei sale: răzvrătire, douăsprezece gloanţe.

— Nu vi se par neplăcute execuţiile când ne cunoaşteţi? întrebă ofiţerul de cavalerie pe Julius Heide.

— De ce mă întrebi asta, idiotule?

— Pentru că mă interesează. Pe front nu-mi păsa dacă aruncătorul meu de flăcări prăjea pe colegii de peste drum, dar nu-i cunoşteam. Aici, în închisoare, este cu totul altceva. Îşi ridică cu o mână bereta: Voi sunteţi nişte prieteni, ne daţi de mâncare; sunteţi de partea noastră şi contra porcilor ăstora ca Jern Gustav şi ceilalţi. Şi eu ştiu precis că voi ne omorâţi. Şi adesea m-am întrebat ce efect are asta asupra voastră.

— Iată ce întrebare! exclamă Heide, tulburat. Ce-ţi pasă de ceea ce simţim? Eu te-am întrebat pe tine ce simţi?

— Poţi s-o faci, murmură ofiţerul, cu voce scăzută. Mie mi-e frică, o frică îngrozitoare. Sunt zile în care îmi vine să mă dau cu capul de pereţi. În fiecare dimineaţă când mă scol, un diavol îmi şopteşte: E pentru azi! Nici pe front nu mi-a fost aşa frică.

— Nu poţi să mai taci din gură? strigă Heide, scos din sărite. Nu vreau să ştiu nimic de frica ta. Nu te cunosc, nu vreau să te cunosc.

— Ba da, tu mă cunoşti, camarade, insistă ofiţerul. Şi tu nu mă vei uita, nici pe mine, nici pe ceilalţi sclavi de la Torgau.

— Doamne Dumnezeule! tună Heide. Parcă eşti un disc de gramofon. Haide, vino mai degrabă să jucăm zaruri, ca să uiţi de frică.

— Crezi că va fi posibil? reluă omul cu o tremurare nervoasă a buzelor.

— De unde să ştiu eu?

Unul lângă altul, se îndreptară spre sala duşurilor, unde se puteau ascunde; puţin după aceea sosi şi Porta cu alţi doi deţinuţi. Se auzea din când în când un strigăt de bucurie când câştiga vreunul. Se câştigau ţigări, tutun şi capete de creion: comori într-o închisoare. Fluierul Bătrânului întrerupse jocul. Ora preţioasă trecuse. Candidaţii la moarte se aşezară în rând câte doi. Chiar în acel moment *Feldwebel*-ul Jern Gustav apăru în cadrul uşii care ducea în interiorul închisorii. În tăcere îl ascultă pe Bătrân pronunţând obişnuitele fraze regulamentare. Ochii mici pătrunzători parcurseseră coloana. Pe pieptul lui strălucea „Crucea de Merit“, clasa întâi, ca urmare a lungilor ani de serviciu la închisoarea militară. Plutonierul şef Jern Gustav era încarnarea răutăţii umane. Nu pierdea nicio ocazie să lovească un prizonier sau un gardian. Se spunea că ar fi fost în legătură directă cu Gestapo-ul şi chiar comandantul vorbea cu teamă de el. Era scund şi gras. Îi puţea gura chiar de la distanţă şi dădea impresia că nu şi-a spălat-o bine. Încet, foarte încet, trecu prin faţa coloanei şi se opri în faţa *Feldwebel*-ului Lindenberg. Indicându-l cu degetul, spuse:

— Tu, de colo, vino cu mine.

Lindenberg deveni palid ca un mort. Se clătină şi camarazii trebuiră să-l susţină. Toţi, inclusiv plutonul de gardă, se gândeau că Lindenberg va fi decapitat la prânz, împotriva oricărui regulament. Era în stilul lui Jern Gustav acest gen de comedie care avea scopul de a aduce la paroxism spaima deţinuţilor.

Cu ochii ficşi şi cu pasul târşâit, Lindenberg îl urmă pe Jern Gustav în vorbitorul unde-i aştepta o femeie în uniformă închisă la culoare. Era tipul de personaj, foarte plin de importanţa sa.

— *Feldwebel* Hermann Lindenberg? întrebă, strângând fişa.

Lindenberg aprobă cu un semn din cap, fără să scoată o vorbă. Nu-i trecuse încă frica mortală. Individa, care era blondă aurie precum grâul, cu părul înnodat după ceafă, repetă întrebarea pe un ton mai sec.

— Da, sunt Hermann Lindenberg.

— Ce fericire că ţi-ai recăpătat graiul! Vin din partea Asistenţei. Iată hârtiile pe care va trebui să le semnezi pentru ca sfatul să se poată ocupa de educaţia fiului tău. Soţia ta nu este în stare să educe copilul acesta. O femeie germană care ascunde un dezertor şi un sabotor este nedemnă. Semnează, deci, şi fără prea multe vorbe.

Surâse, descoperind două rânduri de dinţi de cal, şi prezentă hârtia cu aroganţă.

Lindenberg îşi şterse faţa. Ardea de dorinţa de a o pălmui, dar se abţinu şi întrebă:

— Şi dacă nu semnez?

— Este un ordin, orăcăi nazista. (Cuvântul „ordin“ fu aproape urlat.) Tu te-ai dezonorat, şi fiul tău nu trebuie să-şi amintească nici de tine, nici de soţia ta, amândoi fiind scoşi din comunitatea naţional-socialistă. Fiul tău va fi educat în institutul meu; îl vom face să devină un bun cetăţean al Reich-ului. Dar, dacă refuzi să semnezi, eu trebuie să plec, mă grăbesc.

Lindenberg se ridică.

— Nu-mi pasă nici de tine, nici de institutul tău, spuse el şi o scuipă în faţă.

Femeia făcu un pas înapoi, urlând de furie:

— Asta te va costa capul, câine! Am un unchi la Gestapo şi îl vei vedea!

Plutonierul Lindenberg râse în bătaie de joc:

— N-ai nicio putere contra mea, chiar dacă ai fi amanta grotescului tău *Führer.*

Bastonul de cauciuc al lui Jern Gustav se abătu asupra spatelui lui Lindenberg, care urlă de durere.

— Semnezi?

— Nu! şuieră Lindenberg. Nu-mi puteţi impune voi nimic!

— Adevărat? rânji Jern Gustav. Avem metode sigure pe care nici nu le bănuieşti. Foarte secrete.

Când uşa vorbitorului se închise, Jern Gustav spuse printre dinţi:

— Nu ţi-au mai rămas decât puţine ore până vei intra în eternitate, dar vor fi nişte ore înspăimântătoare, ţi-o promit.

Aproape fără zgomot, deschise uşa pavilionului. Nimeni nu ştia să deschidă o uşă fără zgomot precum Jern Gustav; specialitatea sa era să spioneze la uşa unei celule până când deţinutul privea prin ferestruică. Într-o clipă, Jern Gustav

introducea cheia în broască şi deschidea uşa. Nimeni nu era aşa de îndemânatic ca el. Deţinutul care ar fi încercat să privească afară era biciuit în sala de pedeapsă chiar de şeful gărzii.

— Îţi voi strivi oasele! şuieră Jern Gustav. Îţi vei dori moartea.

Izbucni într-un râs rău, un râs care te făcea să te gândeşti la lătratul unui câine răguşit.

Atunci, Lindenberg îşi pierdu capul. Cu un salt, sări asupra monstrului şi îl apucă de gât. Acesta fu atât de surprins, încât căzu pe spate, cu un zgomot surd. Grămada de carne răsună pe ciment. Degetele lui Lindenberg strângeau ca o menghină de oţel. Se auziră horcăituri, ochii injectaţi de sânge se dădură peste cap. Se apăra în disperare, dar Lindenberg era de piatră. Încet, viaţa se scurgea din corpul zbirului atât de detestat…

— Vei muri înaintea mea! spuse Lindenberg printre dinţi, strângând degetele mai tare.

Micuţul, care se găsea la etajul al treilea, auzi clinchetul cheilor şi zgomotul produs de căderea celor doi oameni. Aruncă o privire de pe balustradă şi îşi dădu imediat seama că se întâmpla ceva deosebit. Aproape fără zgomot alergă la magazia unde Heide şi Porta jucau zaruri

— Terminaţi, şi încă repede! spuse excitat. Lindenberg îl omoară pe Jern Gustav.

Pentru un moment, stătură să-l privească pe Micuţul, uluiţi; apoi se auzi un zgomot îngrozitor. Porta răsturnase două găleţi, uriaşul începu să bată cu cheile în uşă. Heide trase lanţul de la W.C. în toate closetele, provocând adevărate cascade.

— Cred că acum ploşniţa va fi strivită, spuse Porta, aruncând dedesubt o privire răutăcioasă.

Lindenberg stătea pe pieptul lui Jern Gustav, care avea ochii ieşiţi din orbite şi faţa vânătă. Zbirul murise chiar în momentul aniversării a douăzeci şi opt de ani de serviciu la închisoarea militară şi nu mai avea plăcerea să snopească în bătăi deţinuţii, nici să-i supună la duşuri cu apă îngheţată.

Încet, plutonierul Lindenberg se ridică. Îşi puse în ordine uniforma, cu mişcări nervoase, înălţă privirea şi-i văzu pe cei trei soldaţi care îl priveau din înaltul balustradei. Cu vârful piciorului dădu la o parte masa inertă, fără să-şi dea seama că acel corp întins pe pardoseală murise cu câteva minute înainte.

Iată, monstrul era mort, strangulat de un deţinut căruia nu-i mai rămâneau de trăit decât şaisprezece ore.

Feldwebel-ul Lindenberg înfăşcă trupul inert şi, cu spatele uşor curbat, începu să urce scările.

— L-am strangulat, îl anunţă pe Porta, arătându-i victima.

— Îţi suntem recunoscători, camarade, spuse Micuţul, dându-i un brânci afectuos. Dar vei avea mari necazuri.

— Trebuie să te denunţăm, spuse Julius Heide. Trebuie să ne înţelegi, prietene. Trebuie să te denunţăm lui Dorn.

— Desigur, trebuie să o faceţi. Nu vă mai preocupaţi de mine.

— Nu te vom uita, camarade. Va trebui să-ţi mulţumim pentru că l-ai omorât pe porcul ăsta.

Lindenberg râse obosit şi intră în celulă, apoi se întoarse şi privi spre Heide:

— Mai bine grăbiţi-vă să mă denunţaţi. Altfel, veţi avea necazuri.

— Cred, c-ar fi mai bine, admise Porta. Are dreptate.

— Julius, tu eşti subofiţer la furieri, du-te tu.

— Nu, du-te tu, protestă Heide. Eu nu am voie să-mi părăsesc postul, ştii bine.

— Atunci, trimite-l pe Micuţul.

— Nu vă mai omorâţi. Eu nu am văzut nimic, nu ştiu nimic, niciun Lindenberg în coridorul meu.

— Nu ţine. Tu eşti cel care l-ai văzut sărindu-i în spate.

— Nu mai spune! Se poate crede că zgomotul a fost făcut pentru a nu se auzi că Gustav folosea biciul. În plus, toată lumea ştie că eu sunt idiot: voi doi însă nu sunteţi.

— Gata, mârâi Heide. Îţi ordon să mergi imediat să-l anunţi pe plutonierul-major Dorn că Gustav a crăpat.

— Poţi de asemenea să-ţi muşti fundul, chicoti Micuţul, fără pic de respect.

Ştiinţa sa militară se rezuma la o singură regulă scurtă şi clară: evită superiorii şi nu te prezenta mai înainte de a fi chemat de cel puţin trei ori. Făcu cu ochiul spre Heide, care îl privea furios, neştiind bine ce trebuie să facă în faţa acelui refuz de supunere. Ardea de dorinţa de a-l lua la pumni pe subordonatul său, dar îşi dădea seama că gestul ar fi fost egal cu o sinucidere.

Micuţul îşi suflă nasul zgomotos şi, aşezându-se lângă balustradă, aruncă cu o precizie rară conţinutul pe extinctorul agăţat pe peretele opus al coridorului.

— Drace! exclamă Heide, trăgându-şi vestonul.

Nu se ştie dacă se referea la îndemânarea Micuţului sau la lipsa lui de disciplină.

— Nu mai zbiera atât! spuse Micuţul. Nu vezi că aici este un cadavru?

— Brută înapoiată, strigă Heide, ieşindu-şi din fire. Nu putem lăsa acolo jos hoitul ăla!

— De ce nu? întrebă uriaşul, cu un aer indiferent. Nu este în sectorul nostru.

— Dumnezeule! Dar asasinul este, iată-l colo.

Îl arătă pe Lindenberg, care stătea aşezat pe bancă, cu capul între mâini, şi adăugă pe un ton disperat:

— Doamne Dumnezeule, ce facem?

— Vrei să spui „ce faci“, preciză Porta. Subofiţerul eşti tu, nu noi. Noi suntem subalterni fără răspundere.

Luă o ţigară şi privi cu mare interes eticheta roşie pe care scria „Interzis fumatul“.

— Eşti în rahat până la gât. Jern Gustav îţi va tulbura somnul în noaptea asta.

— Nu îţi permit să fumezi! strigă Heide, lovind cu mâna în revolverul greu pe care îl ţinea la şold.

— Nu mai spune! Nu-ţi mai da atâtea aere. Înainte ca tu să ai timp să spui „amin“, te vei trezi într-o celulă, iar Micuţul te va însoţi la closet.

— Uşor este să râzi! mormăi Heide.

Apoi, întorcându-se spre Micuţul care între timp începuse o conversaţie animată cu Lindenberg, îi strigă:

— Hei, tu, de colo, îţi ordon să mergi imediat să-l anunţi pe Dorn că Lindenberg l-a omorât pe Gustav. Du-te, Micuţule, înainte ca să turbez de furie. Nu voi mai ţine cont că de două ori ai refuzat să asculţi ordinele.

Micuţul scoase din buzunar o bucată de cârnat. Îl curăţă cu grijă de scamele de lână care rămăseseră lipite de el, îl tăie în două şi îi dădu o jumătate lui Lindenberg, apoi, întorcându-se spre Heide, care devenise vineţiu, exclamă:

— Câtă trăncăneală!

— Fugi, idiotule! strigă Heide scos din sărite. Încetează cu tâmpeniile. Eşti de serviciu, ce dracu’, limbric imbecil!

Negăsind alte epitete, suficient de colorate, se bâlbâi:

— Caporal Creutzfeld nu mă enerva astfel încât să uit că suntem prieteni.

— Du-te şi te pişă! spuse liniştit Micuţul, înghiţind ultima bucăţică.

Heide deschise şi închise de câteva ori gura, dar de pe buze nu-i ieşi niciun sunet. Nu mai ştia ce să urle.

— Ar fi mai bine să te grăbeşti, îl sfătui Porta, îndreptându-se cu paşi mărunţi spre latrină, urmat de Micuţul. Toată istoria asta va sfârşi rău.

— Sunt chiar foarte mulţumit că nu sunt subofiţer, adăugă Micuţul, cu un aer preocupat.

Instalaţi fiecare pe un W.C., începură o partidă de cărţi.

— Julius şi-ar da dracului cu dragă inimă galoanele în acest moment. Ce frumos lucru să fii considerat prea prost pentru a fi promovat la gradul de *Feldwebel.* Nicio responsabilitate. Certificat de idiot. Stabilit că nu pierzi nimic. Ţi se arată totul de trei ori. Joacă, Porta. Viaţa este frumoasă!

— Ai trişat, spuse Porta, examinând cei trei aşi ai Micuţului.

Arătându-se indignat, uriaşul protestă:

— Cum poţi spune asta fără dovezi? Nu poţi avea noroc fără să trişezi? Bine, nu face nimic.

Jucară un timp în tăcere, dar fără chef. Porta nu reuşea să nu se gândească la delict. Că treaba era periculoasă, era lucru absolut sigur. Mai bine să se concentreze reacţia superiorilor asupra unui singur om. Privi la Micuţul şi îşi dădu seama că ochii pătrunzători ai acestuia îi citeau gândurile.

— Joseph Porta, ţi-o spun dinainte. Nu conta pe mine.

Porta aprobă din cap. Înţelese. Micuţul nu era tipul potrivit. Se gândi un moment la el însuşi, dar în curând îşi dădu seama că nici el nu mergea. Şi atunci nu mai rămăsese decât Steiner. Nu, era prea idiot pentru a se descurca printre rechini. Julius Heide? Îi dorea moartea, da, dar mai presus de toate era un camarad.

Zvârli cărţile şi, pocnindu-şi degetele, strigă:

— Am găsit! Micuţule, ascultă-mă bine, iată cine ne va scăpa. Du-te fuga la Bătrân şi povesteşte-i ce s-a întâmplat, rugându-l din partea mea să-l trimită pe Barcelona la Dorn pentru raport. Ai înţeles?

Scuturat de poala tunicii, uriaşul îşi roti ochii: se putea auzi cum îi lucra creierul.

— Nu prea sunt de acord. Aş putea să mă ţin departe de acest cadavru.

Porta îl luă de mână prietenește şi încercă să-i demonstreze,

mişcându-şi capul ca o turelă care-şi caută adversarul.

— Iisuse Hristoase, ajută-mă să scap cu bine. Merg la Bătrân şi îi povestesc despre mort.

Îşi ridică pumnul şi-l plimbă pe sub nasul lui Porta.

— Dar, cu asta, partea mea s-a sfârşit. Prefer să mănânc rahat decât să mă amestec printre martorii voştri.

Bocancii grei cu blacheuri tropăiră pe scară. Heide îl privea cu gura căscată.

— Pe cuvântul meu, se duce.

— După cum vezi, spuse Porta, înveselit.

O expresie de mare uşurare se întipări pe faţa lui Heide.

— Este un tip robust. Crezi că nu va face după aceea scandal?

— Fii sigur că nu.

Micuţul dispăruse prin uşa strâmtă de fier, care dădea de-a lungul coridorului central, la corpul de gardă al Bătrânului. Reapăru puţin după aceea, urmat de acesta şi de Barcelona. Bătrânul se aplecă cu precauţie asupra corpului întins la pământ.

— E o afacere urâtă, spuse el, gânditor. Să vedem ce s-ar putea face. Lindenberg este în celulă?

Heide aprobă cu un semn din cap.

— Voi ceilalţi, reluă Bătrânul, nu aţi văzut nimic, absolut nimic. Lindenberg însuşi a venit să povestească întâmplarea. Poate face o bună impresie, dar la confruntarea cu Dorn nu este destul. Acela dintre voi care trebuia să fie de gardă pe coridor ar fi trebuit să vadă ce făcea Lindenberg şi să împiedice fapta.

Bătrânul îl privi pe Micuţul care mesteca un colţ de pâine.

— Am fost de douăzeci de ori la closet astăzi. Era chiar în momentul în care Gustav îşi dădea duhul.

— Te-ai dus la infirmerie pentru deranjament?

— Nu, nu m-am gândit.

— Păcat, oftă Bătrânul. (Clătină din cap.) Ascultă-mă puţin şi nu mai întreba nimic. În dimineaţa asta, la ora opt, în timpul plimbării, te-ai dus la *Obergefreiter* Holzermann. Ţi-a dat o pastilă pe care ai luat-o.

Faţa roşie a Micuţului se înseninã:

— Chiar aşa! Am înghiţit pastila la cinci minute după ce sanitarul mi-a dat-o.

— În felul ăsta, te vor crede. Tu, Porta, erai în celula lui Lindenberg; o percheziţionai în lipsa lui. Din cauza asta, nu ai

auzit nimic.

— Şi eu? întrebă Heide cu voce scăzută.

— Tu inspectai latrinele. Îţi ordonasem eu asta.

— Hei! Dar acolo eram eu, protestă Micuţul.

— Îndată, spuse Bătrânul. Atunci, tu, Heide, te-ai dus să numeri tacâmurile. Grăbeşte-te să faci un inventar. Ai zece minute.

— Recopiez lista veche şi arunc două linguri, pentru ca să fie o diferenţă, spuse Heide.

— Cât despre Sven, nu putea să vadă nimic din turn.

— Mi se pare bine conceput, îl asigură Bătrânul. Tu, Micuţule, spune-i lui Lindenberg despre percheziţie: în plus, fă-o.

Uriaşul o luă la fugă cu zgomot şi într-o clipă celula fu într-o dezordine înspăimântătoare: până şi salteaua fu spintecată. Barcelona plecă cu paşi mărunţi spre biroul lui Dorn. Porta luă o sticluţă cu ulei, o sacoşă pentru unelte şi îl urmă pentru a afla cum se va termina evenimentul.

Plutonierul-major Dorn, aşezat comod cu picioarele pe masă, fuma una dintre ţigările maiorului. Ţigara era pentru el un indice de superioritate socială. Sufla norii de fum şi mirosea ţigara aşa cum făceau actorii de film şi, în acest timp, răsfoia fotografii pornografice. Masa lui de lucru era, ca de obicei, în mare dezordine.

O bătaie în uşă. Dorn nu dădu vreun semn că ar fi auzit. Se înţelegea bine, după modul în care se ciocănea, că era vorba de un subaltern. O nouă bătaie, dar Dorn tot nu strigă „Intră“! Intrusul trebuia să bată de trei ori, după regulament, înainte de a fi primit. Deci, după ce bătu de trei ori, Barcelona deschise uşa, pocni din călcâie, salută aşa cum ar fi făcut un recrut şi spuse obişnuita frază regulamentară. Chiar în acel moment se auzi o altă ciocănitură în uşă: trei lovituri rapide şi Porta intră cu un aer nevinovat.

— Domnule plutonier, caporalul-şef Porta, compania a cincea de tancuri, în serviciu de gardă, anunţă pe domnul plutonier că din ordinul comandantului închisorii trebuie să verific maşina de scris şi tot materialul din birou.

Pentru a dovedi cele spuse, arătă o sacoşă din piele neagră plină cu unelte.

— Din ordinul cui?

Dorn rămase cu gura deschisă.

— Al colonelului Vogel, minţi Porta cu dezinvoltură, sigur că nicio fiinţă vie nu ar fi avut curajul să verifice această afirmaţie monstruoasă.

La prima vedere neverosimilă, ar fi putut fi totuşi adevărată, şi în acest caz toate fulgerele din cer s-ar fi abătut asupra nenorocitului care ar fi avut curajul să întrebe. Nimeni nu ţinea să intre în raza vizuală a colonelului Vogel fără o absolută necesitate.

— Atunci, fă aşa, ce dracu'! urlă Dorn. Nu ne rămâne decât să ascultăm, şi mai repede.

Porta scoase afară o cârpă şi o sticlă cu alcool: sufla într-o parte, strângea un şurub în alta.

— Va dura mult? mormăi Dorn.

— Nu pot şti, domnule plutonier, răspunse cu blândeţe Porta.

Dorn încercă să protesteze, dar nu reuşi să spună altceva decât „infern". Apoi, întorcându-se spre Barcelona, întrebă:

— Şi tu, *Feldwebel,* ce vrei?

— Domnule subofiţer, plutonierul Blom vă comunică, conform ordinelor primite de la comandantul plutonului, *Feldwebel* Beier...

— Exprimă-te aşa cum trebuie! îl întrerupse Dorn.

— Domnule subofiţer, reîncepu Barcelona pe un ton milităros.

— Vorbeşte ca o fiinţă umană, ce dracu'! urlă Dorn, bătând cu pumnul în masă.

De data asta, Barcelona capitulă şi se decise să vorbească clar.

— Jern Gustav este mort. Se afla pe coridorul blocului nr.6, în faţa sectorului de la parter.

Dorn lăsă să-i cadă ţigara.

— Ce dracu' spui?

— *Stabsfeldwebel*-ul a fost strangulat, domnule subofiţer.

Dorn apucă ţigara şi începu să o examineze. I se lungi faţa de spaimă.

— Nu este posibil ca Gustav să se fi sufocat. Ce a mâncat?

— Nu ştiu, domnule subofiţer. L-a omorât deţinutul *Feldwebel* Lindenberg.

Şi Barcelona însoţi cuvântul cu un gest semnificativ.

— Nu mai face pe idiotul! (Dorn se înflăcără.) Şi nu mai vorbi în enigme. Povesteşte ce s-a întâmplat.

Pe măsură ce povestea se derula, urletele sale deveneau mai

violente, intercalate cu ameninţări, una mai înspăimântătoare ca alta. În tot acest timp, Porta, care lustruia ceva, urmărea scena din unghiul său de lângă fereastră. Când situaţia deveni coaptă, intră în acţiune.

— Domnule subofiţer, *Obergefreiter* Porta vă întreabă cu respect dacă poate verifica maşina de scris. După câte ştiu eu, uneori sertarele nu se deschideau bine.

Dorn se întoarse brusc şi lansă spre Porta o privire veninoasă.

— Ce dracu' mai faci încă aici?

— Îl informez pe domnul subofiţer că trebuie verificată maşina de scris din ordinul domnului colonel.

— Atunci, verific-o, pe toţi dracii, verifică ce vrei tu, dar taci din gură. Mă doare în fund.

— Dar domnul colonel a spus… reîncepu Porta.

Dorn făcu un pas spre el, cu dorinţa de a-l strânge de gât.

— Încă un cuvânt, şi vor fi doi morţi în loc de unul! Lasă-mă în pace cu aceste idioţenii, acum când a fost asasinat Gustav!

Dorn savură cuvântul asasinat. Apoi, privind drept înainte, întrebă:

— Cine era de gardă?

Barcelona răspunse că nu-i ştia pe nume.

— O bandă de porci amestecată cu deţinuţii! Dacă se continuă în felul ăsta, războiul este pierdut. Aceşti bandiţi vor ajunge să mă cunoască. Până acum am fost bun, dar de acum încolo vor vedea ei! Nimeni dintre voi nu-l va uita pe Joachim Dorn. Să-l omori pe Gustav! Cel mai bun colaborator al meu!

Încercă să-şi reaprindă ţigara care se stinsese în timpul discursului, dar nu reuşi. O făcu bucăţi şi se duse să ia alta din caseta maiorului. Un semn cu creionul, aproape imperceptibil, îl ajuta să verifice dacă altcineva avusese obrăznicia să deschidă acea casetă.

Oprindu-se cu picioarele larg depărtate în faţa lui Barcelona, tăie cu o mână expertă vârful ţigării, şi începu să fumeze.

— Cine te-a făcut *Feldwebel?* întrebă, fixându-l pe Barcelona.

Nu ascultă răspunsul în care se vorbea de un anume locotenent-colonel din Regimentul 36 Tancuri din Bamberg, un regiment elegant, compus din bavarezi şi austrieci care nu aveau obiceiul să urle ca prusacii. Cu urletele prusacilor, Barcelona nu reuşise să se obişnuiască. Regreta adesea Regimentul 36 Tancuri.

— Mi se pare un biftec necopt, numai bun pentru a fi dat ca hrană la câini, mormăi Dorn.

— Domnule subofiţer! strigă Porta, radios. Sertarele au fost frecate cu talc şi merg magnific. Trebuie să le frec şi pe acelea ale domnului maior?

— Tu! urlă Dorn, devenind roşu de furie. Tu mă exasperezi. Eu am altceva la care trebuie să mă gândesc şi nu la sertarele tale! Ceva secret!

Apucă centura cu tocul pistolului şi şi-o agăţă de uniformă, îşi puse pe cap şapca de cavalerie neregulamentară şi fugi ca o pisică sălbatică până la corpul de gardă, unde era Bătrânul, şi unde intră ca o vijelie.

— Hei, tu, cine i-a făcut festa lui Jern Gustav? Pentru aşa ceva va fi spânzurat!

Privind în jur cu răutate, adăugă:

— Unde este cadavrul ăla nenorocit?

Bătrânul se îndreptă spre coridor şi arătă mortul care fusese lăsat acolo unde căzuse.

— Bună treabă, remarcă Dorn în cunoştinţă de cauză, privind semnele negre pe gâtul omului asasinat. Dar acest joc îl va costa capul.

Constată decesul şi procedă la interogatoriu. În sufletul său se simţea recunoscător lui Jern Gustav pentru că i-a dat ocazia să iasă în evidenţă. Verifică cu multă atenţie afirmaţiile fiecăruia şi etală calmul unui preşedinte de judecată; şi-l pierdu însă când Micuţul voi să-i furnizeze amănunte despre ocupaţiile sale din timpul crimei.

— *Obergefreiter* Creutzfeld! strigă el, este de ajuns să te văd ca să îmi provoci o senzaţie de vomă. Ar trebui să fii într-un balamuc şi nu într-o armată onorabilă. Dispari din faţa mea!

Întorcându-se spre Bătrân, preciză:

— *Feldwebel* Beier, pune-l pe omul ăsta să facă orice! Pune-l să cureţe latrinele până va crăpa, dar să nu-l mai văd!

Apoi Dorn se îndreptă spre celula lui Lindenberg. Ameninţă cu moartea pe condamnatul la moarte, îi spuse ce însemna să fii bătut de Gestapo şi faptul că tocmai acolo îl va trimite. Avu o surpriză imensă auzindu-l pe Lindenberg că puţin îi pasă de toate astea. Îl strangulase pe Jern Gustav şi era fericit.

Dorn închise şi deschise gura. Era uluit, Lindenberg trebuia să fie, evident, un nebun furios. Nicio persoană normală nu ar fi

mărturisit că a omorât un superior. Se pare că îşi pierduse raţiunea.

— Nu te simţi bine, Lindenberg? îl întrebă el cu precauţie. Te-ai lovit la cap?

— Nu am nimic. Lasă-mă în pace.

Dorn nu mai reuşea nici să mai înjure. Apoi îşi dădu seama. Această confesiune strica totul. Un caz de asasinat nu se sfârşise niciodată repede, şi acum nu-i mai rămânea altceva decât să umple nişte formulare stupide şi să-l şteargă dintre cadre pe Jern Gustav. Plutonierul-major Dom intră alergând în biroul său.

— Bandă de porci! mormăi, deschizând uşa.

— Pardon? spuse o voce stupefiată.

Dorn fu cât p-aci să urle, dar îşi înghiţi urletul văzând cu cine are de-a face. Bătu din călcâie şi strigă cu tonul cel mai milităros posibil:

— *Heil* Hitler, domnule comandant. Domnul comandant a dormit bine în noaptea asta?

Maiorul, fost agent de asigurări la Innsbruck, nostalgică relicvă a armatei imperiale, se credea încă la compania sa de asigurări şi îl trata pe Dorn ca pe un coleg de birou cu care se simţea pe picior de egalitate. Nu bănuia deloc că în sufletul său plutonierul prusac avea pentru amabilul şi galantul maior cel mai profund dispreţ.

— Mulţumesc, dragul meu Dorn. Am dormit magnific. Ce ai să-mi raportezi pentru astăzi, dragă Dorn?

— Domnule comandant, *Stabsfeldwebel* Jern Gustav a fost strangulat de un deţinut, *Feldwebel*-ul Lindenberg. Decesul a fost constatat de puţină vreme. Cadavrul se găseşte pe coridorul blocului nr. 6.

Fără să facă pauză, continuă:

— Maşinile de scris au fost curăţate din ordinul domnului colonel. Sertarele au fost date cu talc. Pe biroul domnului comandant sunt două dosare de deţinuţi. Niciunul nu a fost eliberat. Un ordin de excepţie trebuie să fie semnat de domnul comandant. La fel şi inventarele depozitelor trebuie semnate. În afară de asta, nimic special de semnalat. Garnizoana se compune din compania de gardă a Regimentului 27 Tancuri; o sută şaizeci de soldaţi, cincisprezece subofiţeri, un *Obergefreiter* bolnav, dar în serviciu: diaree.

Dorn bătu din nou din călcâie şi-l privi pe maior. Acesta îl privea şi el. Îşi ştergea fruntea cu o batistă albă ca zăpada.

— Dragul meu Dorn, ajută-mă. Lucrul trebuie examinat mai de aproape. *Stabsfeldwebel*-ul asasinat? E înspăimântător. Ce fel de fiinţe pot ajunge într-o închisoare de oameni civilizaţi. De neconceput... Dar poate se căieşte, dragă Dorn.

— Nu, domnule comandant. Acest bandit de Lindenberg a mărturisit că a sărit în spatele lui Gustav şi că l-a strangulat.

Maiorul îşi clătină capul:

— De ce, dragul meu Dorn? Era o persoană atât de simpatică, atât de educată şi un bun camarad.

„Cretinule!“ gândi Dorn, amintindu-şi că uitase să-l întrebe pe deţinut de motivul crimei. Clipi de două ori, avu o idee şi o spuse maiorului uluit:

— Îl anunţ pe domnul comandant că deţinutul nu-l putea suferi pe Gustav.

— Înspăimântător, repetă maiorul, continuând să-şi şteargă fruntea cu batista.

Dorn se aplecă cu zel asupra biroului şi îi întinse fişa pentru a fi semnată. Maiorul semnă fără să citească. Avea o încredere nelimitată în subalternul său şi apoi nu ar fi avut curajul să facă altfel. Fără acest individ competent, ar fi fost terminat. Deodată, soneria telefonului îl făcu să tresară, terorizat la gândul că era comandantul închisorii, acel colonel Vogel, care arunca vorbele ca pe nişte proiectile, folosind mereu termeni de neînţeles şi mereu vestitori de nenorociri.

Dorn, având mereu surâsul pe buze, puse maiorului în faţă un dosar şi-l deschise cu o mişcare servilă. Maiorul, recunoscător, semnă fără să vadă ce semnează. Nu citi hârtia roşie scrisă cu litere gotice negre:

Din „fişa *Feldwebel*-ului Hermann Lindenberg – Regimentul 43 Infanterie“ lipseau doar două date:

„Mort la data de...

Dus la cuptorul crematoriului nr...“

În timp ce semna ordinul de execuţie, maiorul se gândea la toate supărările pe care i le-ar fi putut provoca asasinul. Tocmai lui trebuia să i se întâmple un asemenea necaz.

Încet, Dorn strânse fişa semnată. Întrebări jenante nu se aşteptau, desigur, dar era totuşi mai bine să evite şicanele.

— Pregătesc dosarul privind asasinul *Stabsfeldwebel*-ului?

— Foarte bine, foarte bine, dragul meu Dorn, oftă maiorul, luând o ţigară din casetă.

Dorn îşi lungi gâtul şi rapid îşi dădu seama că nimeni nu violase caseta. Politicos, maiorul îi oferi o ţigară şi apoi amândoi băură un păhărel de coniac. Niciunul dintre ei nu arătă nici cea mai mică uimire la vederea sticlei golite pe jumătate. Maiorul îşi închipui că Dorn îşi căutase o încurajare după oribilele evenimente pe care le întâmpinase, iar Dorn se gândea în sinea lui: „Toţi sunt la fel. Beau pe ascuns. În public, nici femei, nici alcool, dar, singuri, toţi devin porci“. Niciunul dintre ei nu bănuia că Joseph Porta descoperise sticla în timp ce întindea talcul cu ambele mâini.

Dorn se întoarse în biroul său şi se lăsă să cadă într-un fotoliu. Se simţea foarte bine. Primi din mâinile furierului sergent Schmidt poşta, o răsfoi rapid şi găsi o scrisoare. Restul fu aruncat deoparte, cu indiferenţă. Scrisoarea continua o nouă serie de fotografii pornografice. După ce studie interesanta colecţie, începu raportul său asupra morţii *Stabsfeldwebel*-ului. Cuvântul asasinat fu scris în rubrica „cauza morţii“. Separat, scrise: „Ancheta condusă sub direcţia *Hauptfeldwebel*-ului Dorn“.

Continuă raportul, foarte satisfăcut de el însuşi. Acel document putea ajunge chiar la Heinrich Himmler; se vedea deja transferat la Gestapo.

Divagaţiile îi fură întrerupte de doi jandarmi care escortau un deţinut abia sosit. Dorn îl întâmpină în felul lui obişnuit.

— Câine! Nu vei sta mult timp aici, crede-mă! Oamenii de teapa ta nu au nici măcar voinţa să-şi ia viaţa.

Lua fişa roşie şi o arătă deţinutului năucit:

— Priveşte aici. Pe ăsta îl vom împuşca mâine: e un bandit care şi-a asasinat *Feldwebel*-ul. Azi este marţi; fii sigur că nu mai apuci duminica, sâmbătă vei avea ce trebuie. Îţi voi pregăti actele.

Chiar în acel moment, sună imperios soneria telefonului. Dorn privi aparatul cu o expresie plictisită.

— Un alt animal care mă întrerupe.

Apucă microfonul, urlând ceva vulgar, dar vocea comandantului închisorii răsună ameninţător la urechea sa:

— Ia spune, ce se întâmplă în sectorul tău? Sunt noutăţi?

Vocea se strangulă în gâtul lui Dorn care, de frică, bâlbâindu-

se, începu raportul referitor la tragicul eveniment. La sfârşit, declară că a raportat faptul şefului său direct, maiorul Divalordy.

— Mereu norocos, şuieră vocea comandantului.

Un declic.

Când îşi regăsi suflul, Dorn apucă microfonul şi începu să-şi verse furia asupra întregului personal al închisorii. Ameninţarea cu frontul de est făcea să tresară chiar şi pereţii.

— Indolenţilor! Umflaţilor! V-o fac eu!

Formă numărul corpului de gardă mai mult pe ghicite, dar nimeri:

— Vrei să fii amabil şi să-ţi dai jos picioarele de pe masă când vorbeşti cu mine?

La celălalt capăt al firului, sergentul Heidebricht, care din întâmplare stătea comod cu picioarele pe masă, sughiţă de spaimă.

— Da, domnule comandant, spuse el.

— Vezi, urlă Dorn, extaziat de norocul său. Un *Hauptfeldwebel* ştie tot, vede tot, simte tot. Crezi că te afli într-un bordel?

Declicul care puse capăt convorbirii îl lăsă pe sergent năucit. Se precipită în camera unde moţăia garda de la drapel.

— Cine m-a spionat? Cine dracu’ ar a putut să mă spioneze? Dorn nu putea vedea prin ziduri.

Era imposibil. Opt ziduri.

Din precauţie, schimbă locul sticlei de votcă pe care o ţinea în dulap, apoi controlă activitatea oamenilor săi: niciunul dintre ei nu ar fi avut timp să ajungă la Dorn.

— Atunci, e un demon, îşi zise Heidebricht, alarmat, trebuie să fiu atent!

După ce-şi dădu dracului toţi subalternii, Dorn ieşi pe coridor cu o mapă plină de hârtii fără importanţă sub braţ.

Un motiv de scuză, în cazul unei întâlniri neplăcute cu un superior, sau, Doamne fereşte, cu colonelul. Era foarte prost dispus şi, în această dispoziţie, pică peste câţiva deţinuţi care spălau încet-încet podeaua.

— Câinilor! urlă el. Răbdarea mea a ajuns la limită. Vă credeţi într-un azil de bătrâni?

Un picior puternic dat într-o găleată cu apă provocă o mică inundaţie. Dorn îşi continuă drumul şi din fundul coridorului strigă:

— Drojdia societăţii! Să omorâţi, asta ştiţi să faceţi, iar să

spălaţi podeaua niciunul dintre voi nu e capabil! Poate vreţi să ajungeţi la batalionul de asalt?

Coborî scările şi se ciocni de maiorul Divalordy, a cărui paloare frapa chiar într-un loc întunecat cum era acela. Dorn îl salută sec. Fraza regulamentară fu pronunţată destul de vag. Maiorul îşi privi subalternul cu un aer dezorientat.

— Dragul meu Dorn, trăim nişte vremuri teribile.

„De trei ori idiot“, gândi Dorn, dar cu glas tare spuse altceva maiorului.

— Sunt convocat la colonel la unsprezece şi şapte minute, murmură maiorul cu o voce pierită.

— Da, domnule maior, mi-a spus plutonierul.

— Este adevărat, dragul meu Dorn, este adevărat…

„Într-o zi ca asta, e o mare plictiseală să fii ofiţer“, gândi Dorn. Bătu de două ori din călcâie, salută şi se îndreptă spre magazie unde, înzestrat cu o putere nelimitată, domnea *Oberfeldwebel*-ul Thomas. Thomas avea ca ajutor pe micul Legionar care, la rândul său, era ajutat de Micuţul timp de trei zile pe săptămână. Trio-ul îşi omora timpul jucând cărţi.

— Aş vrea o femeie, se confesă Thomas celor doi tovarăşi ai săi, băgând în buzunar câştigul.

În acel moment, un pumn autoritar zgâlţâi uşa.

Thomas privi la Legionar, apoi la Micuţul, şi gândi:

— Iată o zi ratată.

Se ridică încet, luă din rastel o puşcă-mitralieră şi o încărcă. Cărţile se volatizaseră. Legionarul aruncă pe podea câteva cartuşe; Micuţul scoase afară două pistoale; totul trebuia să demonstreze o activitate intensă.

Thomas deschise uşa şi îl salută prieteneşte pe Dorn. Acesta intră debordant şi maiestuos; ştia că aici nu are autoritate, dar nu-l costa nimic dacă încerca. Aruncă o privire în jur şi tună:

— Şi asta vrei să spui că este o magazie?

O ladă de cartuşe goală zbură în colţul opus al camerei.

— Karl August Thomas, dacă aş fi un ticălos şi mi-ar veni în minte să fac un raport pe care comandantul închisorii să-l găsească mâine pe biroul său? Hei? Ce ai avea de zis?

Tăcu o clipă, dar Thomas nu spuse nimic. Atunci ochii îi scânteiară, el era învingătorul, şi Thomas se dovedea o curcă plouată.

— Hei, Karl August? Vrei să te întâlneşti cumva cu Ivan?

Norocul tău că nu sunt rău şi nu-mi place să-mi denunţ prietenii.

În acel moment observă privirea Legionarului şi i se păru că vede o ironie dispreţuitoare, dar se înşela în mod sigur.

— Să facem o partidă în patru, spuse cu bunăvoinţă, aşezându-se pe cel mai bun scaun din cameră.

Thomas nu protestă. Satisfacţia lui Dorn urca spre cer. Aşa cum îi stătea bine unui *Hauptfeldwebel* din vechea şcoală, avea autoritate doar în pumn.

Cu un gest condescendent, dădu şi celorlalţi permisiunea să se aşeze. Micuţul se instală pe o grămadă de izmene pe care, fără ruşine, le trăsese jos din raft.

Legionarul împărţi cărţile şi observă cum Dorn făcuse să dispară două, dar experienţa îl învăţase că nu trebuia să bage de seamă când un superior trişa. Era o regulă de bună cuviinţă. Jucară un timp în tăcere. Dorn câştiga mereu; el era cel mai mare în grad.

Apoi Thomas nu mai răbdă. Încetă să mai joace şi observă:

— Ce porcărie povestea asta cu Jern Gustav!

Dorn aruncă şi el cărţile şi explodă:

— O frumoasă porcărie în contul meu. Dracul să-l ia pe banditul ăla!

— *Feldwebel*-ul Lindenberg? întrebă cu inocenţă Thomas.

— Nu, desigur! Jern Gustav! Domnul să aibă milă de capelanul căruia i-ar veni în minte să spună o rugăciune pentru idiotul ăla. Culmea, un vechi subofiţer să se lase omorât într-o închisoare militară. E adevărat, Gustav era un beţiv, un camarad rău, care făcea greutăţi tuturor.

— O scroafă împuţită, sublinie Thomas.

Dorn, excitat la culme, se adresă Legionarului:

— În legiunea aia nenorocită, unde ai fost tu, Kalb, se întâmplau lucruri de genul ăsta?

— Nu, afirmă Legionarul. Treburi din astea nu se întâmplă decât în închisorile prusace.

Ochii lui Dorn se tulburară şi îi trebuiră câteva secunde pentru a relua.

— O insultă pentru mine?

— Deloc, domnule *Hauptfeldwebel*, răspunse Legionarul, surâzând. S-a întâmplat şi la Torgau doar o dată, dar din nefericire chiar în sectorul dumneavoastră.

— Ce bandă mi-au pus în braţe, mormăi Dorn, scuipând cu

scârbă. Mă voi răzbuna, pe Dumnezeul meu că mă voi răzbuna.

— Trebuia ca o dată să se întâmple, murmură gânditor Micuţul.

Dorn se întoarse dintr-o dată şi deveni vânăt.

— Tot tu eşti, cretinule? Nu ţi-am zis că nu suport să te mai văd! Să dispari!

— Raportez domnului *Hauptfeldwebel* că am fost repartizat aici.

Micuţul bătu din călcâie.

— Dar sunt fericit să pot pleca de aici, adăugă cu un graţios semn în cap.

Dorn înghiţi în sec. Ridică pumnul şi urlă:

— Vei pleca, vei pleca, ţi-o jur! Spre est şi nu peste mult timp. Thomas, dă-i acestei vite să cureţe mitralierele.

— Da, răspunse cu un aer distrat Thomas; şi, apoi Micuţului: bagă de seamă, trebuie să cureţi mitralierele.

— Şi să crăpi, conchise Dorn.

Ieşi maiestuos, trântind uşa în spatele lui.

Micuţul trase zăvorul, se întoarse spre Thomas şi Legionar, care îşi reluaseră locul la masă, se roti în jurul ei de trei ori pentru a-şi întoarce norocul, apoi se aşeză şi începu să împartă cărţile.

Un deţinut folosit la bucătărie le aduse mâncarea, porţie dublă pentru Micuţul. Rămaseră acolo până la ora nouăsprezece, oră la care Dorn îşi părăsea biroul. Îşi schimbară ţinuta şi sosiră la „Porcul scăldat“ chiar în momentul în care cineva izbucni în râs. Micuţul se trezi cu maxilarul dislocat, dar fusese o bătaie magnifică. De fiecare dată când dădea un pumn, Micuţul se gândea la Dorn.

Se numeau Katz şi Schröder şi aparţineau Poliţiei Militare secrete. Amândoi erau plini de aroganţă. Oamenii se târau în faţa lor, şi asta le provoca o stare de extaz.

La început, Dorn ridică vocea, pentru că erau în haine civile, dar, când înţelesese pe cine avea în faţă, schimbă tonul.

Oamenii din întuneric socotiră că l-au învins. De fapt, au socotit asta încă din primul moment. Dar, lăsând închisoarea imediat după întoarcerea de la Berlin, Katz declară:

— Porcul de colonel! Şi când te gândeşti că era un artilerist.

— Cu un singur braţ, adăugă Schröder.

— Înalt ca un rahat!

— Şi din armată, nici măcar din SS!

— Urâtă treabă. Mai bine am fugi.

— Şi dacă am face un raport lui Heinrich?

— Nu, spuse Schröder, strângând buzele. Cred că am avea surprize. Nu am văzut nimic, Katz.

— Exact, Schröder, exact, nu am văzut nimic.

GESTAPO

În dimineaţa următoare, *Feldwebel*-ul Lindenberg fu condus la locul execuţiei. Mergea între Micuţul şi Porta: toţi trei păreau liniştiţi.

Lindenberg era în uniformă verde, cu capul descoperit, conform regulamentului. Fără centură, tot conform regulamentului. Ceilalţi doi purtau căşti lucitoare şi puşca în bandulieră. În cartuşieră aveau şase gloanţe. Pielea, bine lustruită, strălucea, conform regulamentului. Cădea o ploaie măruntă; curtea îngustă, goală şi tristă, era plină de băltoace; era frig.

Primul pluton, sub comanda locotenentului Ohlsen şi a Bătrânului, se afla deja la locul său. Lângă zid, stătea un căpitan de la garnizoană, cu capelanul şi cu medicul. În fund, rezemaţi de o piatră, doi soldaţi infirmieri aşteptau, aşezaţi pe o targă.

Lindenberg privi nervos în jur. Să-i fi venit curajul chiar în ultimul moment?

— Ridică sus capul, camarade, scuipă-i în faţă. Arată-le că noi, ceilalţi prieteni, nu ne îndoim de tine.

Lindenberg aprobă cu un surâs obosit, aplecând imperceptibil capul. Pasul său deveni mai ferm în timp ce se apropia de stâlp; se plasă chiar în faţa lui, pentru ca Micuţul să poată ataşa cureaua mai uşor. Căpitanul se apropie cu o batistă în mână şi voi să-l lege la ochi.

— Ţineţi zgarda pentru voi, strigă Lindenberg, scuipându-l pe ofiţer.

Locotenentul Ohlsen ridică braţul. Lindenberg văzu ţevile puştilor ridicându-se şi ţintind peticul alb care indica locul inimii. O inimă care bătea cu putere. Avu senzaţia că i se vor sparge arterele. O spaimă invincibilă puse stăpânire pe el. Deodată, crezu că-i vine rău... iată... cădea! Apoi îşi dădu seama că nu putea să cadă. O curea strânsă în jurul pieptului îl ţinea sus. Trebuia să prindă iar puteri... Nicio slăbiciune. Pentru prieteni, stătea drept... Urmări cu ochii şirul care stătea în front: camarazi care asasinau un camarad.

Curios era că pentru a executa camarazi în uniformă verde erau desemnaţi tanchişti în negru şi marinari în albastru.

— Camarade! şopti privind la Micuţul, care stătea puţin spre dreapta, cu picioarele depărtate şi cu patul puştii lipit de umăr.

Îi întâlni ochii. Puşca se deplasă imperceptibil, ţeava se ridică uşor. Micuţul nu va trage într-un prieten. Puşca lui Porta ţinti în aceeaşi direcţie ca şi a Micuţului un sentiment de caldă recunoştinţă umplu inima omului care stătea să moară.

— Mulţumesc, camarazi, murmură.

Şi îşi dădu seama că era gata să plângă.

Un soldat din pluton leşină. Avea doar paisprezece ani şi purta ochelari. Căzu cu zgomot: puşca alunecă doi metri mai încolo, pe asfalt.

— Este prea mult pentru un copil, gândi condamnatul. Săracul Bătrân nu mă va uita niciodată. Va uita totul, dar asta nu. Nu va mai vorbi decât despre asta.

Ultimul surâs pe care-l văzu fu cel al Micuţului, apoi lovitura. Ca un mai. Se auzi un urlet sălbatic.

Locotenentul Ohlsen se apropie rapid de stâlp, cu pistolul în mână.

— Lovitura de graţie este inutilă.

O clipă privi la mort.

La un semn al medicului, cei doi infirmieri se apropiară cu targa, ridicară corpul şi dispărură prin portiţă.

Primul pluton reintră în cazarmă. În ariergardă cineva vomită.

— Porta, şopti Micuţul, ce plăcere va fi în ziua în care vom trage împotriva ăstora de aici.

— Da, în ziua aceea vom trage la ţintă.

*

* *

Cinci lovituri la orologiul din turn: trecuseră exact douăzeci de minute de când Lindenberg fusese trezit în celula sa. La ora unsprezece, *Hauptfeldwebel*-ul Dorn închise cazul Lindenberg.

Hârtiile secrete erau aşezate pe biroul său: raportul asupra execuţiei şi înhumării; nota de cheltuieli; onorariul medicului şi al preotului; totul pentru 1290,05 mărci.

Dorn aplică ştampila peste semnătura maiorului şi băgă totul într-un dosar de corespondenţă. Cazul Lindenberg era înregistrat şi depus la arhivă. Dorn se relaxă: îşi puse picioarele pe masă şi apucă vesel mapa secretă conţinând colecţia de fotografii pornografice. Dimineaţa era cel mai bun moment: nimeni nu ar fi avut curajul să-l deranjeze: risca să atragă asupra lui furia superiorului său. Se abandonă examinării unei serii foarte interesante: câteva momente dintr-o orgie în stil mare cu particulari, de ţi se ridica părul măciucă; sunetul telefonului îi întrerupse plăcerea. Era *Feldwebel*-ul de la magazie care cerea instrucţiuni. Unde trebuia să trimită efectele lui Lindenberg?

— Este ceva ce ar putea să ne intereseze?

— Scrisorile unei femei şi alte porcării de genul ăsta.

— Trimite-le la Consiliul de Război, ca să se şteargă la fund cu ele, ordonă Dorn.

Apoi, cu o voce ameninţătoare, adăugă:

— În afară de asta, Adam, bagă-ţi minţile în cap, o dată pentru totdeauna; dimineaţa am foarte mult de lucru şi nu vreau să fiu deranjat sub niciun motiv. Dacă vei mai uita încă o dată, te vei trezi în batalionul de marş, direcţia est.

Scuipă pe jos şi luă o ţigară de la maior.

Dar, la scurt timp, fu deranjat pentru a doua oară în dimineaţa aceea. Uşa care dădea în coridor se deschise. Doi oameni intrară. Păreau gemeni, după modul în care erau îmbrăcaţi, dar la faţă, cu excepţia ochilor, erau foarte deosebiţi. Ochi limpezi, pătrunzători. Pe cap – o pălărie pleoştită, gri, cu marginea îndoită înăuntru. Amândoi purtau mantale din piele gri, strânse

şi închise până la gât; în picioare aveau cizme grele care scârţâiau.

— Ce doresc domnii? întrebă Dorn, fără să-şi ia picioarele de pe birou.

— Greu de zis, răspunse cel care se numea Katz.

Apoi, întors către însoţitorul său şi arătându-l pe Dorn, întrebă:

— Oare ce vrem noi, Schröder?

— Poate să schimbăm două vorbe cu omul ăsta, zise cel numit Schröder.

— Ai ceva bere, *Hauptfeldwebel?*

Dorn, înspăimântat, îi privea pe cei doi. Nu se simţea în largul lui, dar nu voia să cedeze. Avea mintea clară şi nu se îndoia deloc că înaintea lui se aflau indivizi de la Poliţia Secretă. Nu încăpea nicio îndoială; o simţise imediat. Se ridică încet, se apropie de perete şi închise ochii pe jumătate.

— Aici nu avem decât apă, dar la bucătărie s-ar mai putea găsi ceva bere.

— Animal de apă dulce, spuse Schröder cu un surâs. Oricum, să nu mai pui picioarele pe masă: acest obiect aparţine *Führer*-ului.

— Dar cine dracu’ vă credeţi voi? strigă Dorn, exasperat. Ce caută aici civilii?

Cei doi schimbară un surâs:

— E un prost, nu-i aşa, Katz? Animalul ne face să plângem.

Dorn nu se mai putu abţine: îşi schimbă culoarea, îşi înghiţi saliva şi începu să blesteme.

Pe Satana şi pe diavol! strigă insulte şi ocări, ameninţă cu execuţia, cu închisoarea, cu batalionul de marş şi cu toate relele din ţară. La sfârşit, făcu o pauză pentru a-şi trage sufletul şi observă că cei doi civili nu fuseseră deloc impresionaţi. Râdeau veseli, bucurându-se de furia lui.

— Tu fumezi nişte ţigări magnifice, spuse Schröder, arătând una dintre ţigările maiorului, pe care Dorn o ţinea între degete.

— Dă-mi una, dar repede, şefule!

— Ce vorbeşti! urlă Dorn. Ajunge!

Apăsă clopoţelul de alarmă pentru a chema garda.

— Animalul cheamă garda regelui, spuse Katz, râzând. Şi toate astea pentru că vroiam o ţigară. Grasule, umplut cu ciorbă, ne trebuie o masă, o maşină de scris, trei scaune şi două

lămpi de 500 W. Ne mai trebuie şi trei duri, dar idioţi, care să nu înţeleagă nimic. Pe ăştia trebuie să-i găseşti tu. Şi apoi ne va trebui unul foarte, foarte dur, care strangulează oamenii în închisoare.

Dorn nu-şi crezu urechilor.

— Ce vă trebuie? se bâlbâi el.

— Complet idiot, mormăi Schröder, ţi-am spus că eşti idiot.

Fură întrerupţi de garda care intră însoţită de un subofiţer.

— Iată-ţi garda, spuse Katz, fără să se întoarcă. Ce vrei să faci cu ea?

— Vom vedea în curând ce ştii să faci, şefule! rânji Schröder.

Dorn înghiţi în sec, apoi, strângând din pleoape, urlă:

— Plecaţi, adunătură de idioţi! Afară de aici, sau veţi avea de-a face cu mine!

O încercare de protest din partea subofiţerului care abia articulă „alarmă“ se termină într-un „cretin“ urlat de Dorn, care continua, fluturându-le prin faţă perspectiva batalionului de marş.

Garda dispăru cu convingerea că Dorn înnebunise subit.

— Bine, spuse Katz. Acum trebuie să ne stimulăm puţin.

— Dar unde credeţi că vă aflaţi? mugi Dorn, împingându-şi înainte capul de taur.

Katz nu răspunse. Scoase afară din servietă o grămadă de hârtii şi le răspândi pe masă.

— Ştim foarte bine unde suntem, nu-i aşa, Schröder?

— Nu aveţi nimic de-a face cu mine, începu Dorn, care nu mai era însă prea sigur pe el.

Începuse să-i fie frică, să se teamă de ce este mai rău.

— Poate te vom lua cu noi şi îţi vom încălzi fundul până vom putea fierbe ouăle pe el. De unde crezi că suntem?

— E prea prost ca să ghicească. Recunoaşte că e un tont.

— Dacă nu dispăreţi, mormăi Dorn furios, chem comandantul şi vedem noi atunci ce figură veţi face.

Cei doi izbucniră în râs.

— Puţin ne pasă de comandantul tău! În mod sigur, nu doreşte să ne cunoască.

Katz dădu ocol mesei şi se aşeză pe locul lui Dorn.

— Acest scaun ne trebuie, ai înţeles?

Tarzan-ul cu grăsimea de două degete se tolăni în fotoliul de ofiţer, fără să aibă dreptul.

— Se ştie că e un cretin, spuse Schröder, scuipând pe jos.

Felul lor de a vorbi îl înfurie pe Dorn care, totuşi, se abţinu să protesteze. Îşi dăduse seama chiar în acel moment că mantaua de piele a vizitatorilor se umfla sinistru sub braţ. „Tocuri din piele“, se gândi. Tineri ucigaşi. Pistoale grele. Începu să bănuiască identitatea vizitatorilor săi.

— Sunteţi de la Gestapo? întrebă cu o voce supusă.

Cei doi izbucniră în râs, ca şi cum întrebarea ar fi fost de un umor irezistibil.

— Eşti perspicace! Pe Dachau, cât eşti de perspicace! Vei avea o viaţă lungă şi frumoasă, dacă rămâi în viaţă, desigur. Acum, trebuie să vedem ceva împreună.

— Sunteţi de la Gestapo? întrebă iar Dorn.

— Ai nimerit-o, spuse Schröder. Katz şi cu mine suntem de la RSHA 4 – 2A şi vrem să schimbăm două vorbe cu tine. Tu eşti un om mare, care ai ridicat cea mai grea problemă criminală a momentului: valul asasinatelor de la închisoarea militară din Torgau.

Scuipă din nou pe parchet.

Dorn îl privi cu reproş, gândind: „Nu e o persoană bine educată! Parchetul meu! Ce oroare!“

Katz ridică un deget:

— Cheamă-l pe nebunul ăla, vrem să-l întrebăm cu calm cum se strangulează oamenii prin părţile astea.

— Cu asasinul vreţi să vorbiţi? întrebă Dorn, extrem de alarmat.

— Exact, aprobă Katz, strâmbându-se. Chiar dacă prezenţa ta ne distrează enorm; n-am făcut un drum atât de lung numai pentru tine.

Dorn îşi şterse sudoarea de pe frunte cu mâneca şi simţi cum i se răscolesc măruntaiele. „Va ieşi scandal“, se gândi.

— Imposibil, se bâlbâi el de frică.

— Ce este imposibil?

— Nu puteţi vedea criminalul. A fost împuşcat în dimineaţa asta. Împuşcat şi înmormântat. Totul s-a sfârşit.

Schröder se ridică încet de pe scaunul pe care şezuse.

— Băiete, acest gen de glume nu-mi plac. Declari că ai împuşcat criminalul, deci ai sabotat ancheta noastră asupra unei crime contra statului şi ai violat în mai multe rânduri paragraful 1019 din Codul Penal. Ştii ce vrea să zică asta? Că vom fi

constrânşi să te spânzurăm de cârligul măcelăriei din Plotenzee!

Râuri de sudoare curgeau pe faţa lui Dorn.

— Ordinul nu l-am dat eu, treaba nu mă priveşte. Eu m-am limitat la pregătirea actelor.

— Exact. Tu pregăteşti actele.

Apucă nasturele cămăşii lui Dorn şi îl întoarse între degete.

— Tu vei fi spânzurat de cârlig, dacă nu mi-l vei putea face pe criminal să vorbească. Descurcă-te! Trebuie să fi pus cel puţin douăzeci de semnături, nu-i aşa, Scherlock Holmes? O grămadă de minciuni. Tu ai scris, tu ai explicat, tu ai descoperit, tu ai obţinut confirmarea, dar acum tu vei căuta în mare viteză pe porcul care l-a sugrumat pe gardianul închisorii. Trebuie să luăm cu noi un asasin, puţin contează pe cine; să-ţi intre în cap treaba asta.

Dorn deschise şi închise gura. Creierul refuza să mai gândească. „Sunt pierdut!“ gândi. Batalionul de marş, direcţia est. Dracu’ s-o ia pe ploşniţa aia de Jern Gustav, un incapabil care, viu sau mort, nu ştia să facă altceva decât să aducă necazuri. Se schimbă la faţă, dându-şi seama că el ar fi trebuit să ceară mutarea lui Jern Gustav din această închisoare. O frumoasă lovitură! Într-un batalion de marş ar fi trebuit să-l trimită. Dar acum, destul. Or să vadă ei cum se comportă un adevărat *Hauptfeldwebel.* Gata cu familiaritatea şi cu apropierea faţă de subalterni. Şi chiar faţă de superiori. Nu se va mai lăsa dominat. Va fi dur, dur ca oţelul Krupp. Continuă să facă semne cu capul: luase o hotărâre.

Schröder se apropie ca o fiară de pradă şi, împungând subofiţerul cu un deget nu prea curat, îi spuse:

— Acum, să terminăm repede. Nu avem timp de pierdut. Suntem aici pentru a face curăţenie. Cât despre tine, soarta ta s-a hotărât. Există o celulă pregătită pentru porcul ăla de condamnat al tău, în timp ce pentru ridicolul ăla de şef de pavilion al lui avem o altă dispoziţie.

Katz izbucni în râs, după care începu şi Schröder. Brusc, încetară să mai râdă şi deveniră de gheaţă.

— Stai aici, ordonă Katz, arătându-i taburetul din mijlocul camerei.

Un taburet de soldat simplu. Dorn nu mai stătuse pe el de optsprezece ani!

— Eşti arestat, spuse poliţistul pe un ton sec.

Dorn simţi că inima îi încetează să mai bată.

Se vedea prizonier la Glatz, spălând podelele, făcând servicii umilitoare, încredinţate de obicei oamenilor de nimic. Un gând crud îi trecu prin minte şi îl făcu să se înfioare: şi dacă se va ajunge până acolo, încât să-l închidă chiar la Torgau? În mijlocul deţinuţilor care îl cunoşteau ca *Hauptfedwebel?* Se înfioră şi mai tare.

— Numele, starea, religia, întrebă Katz, care începu să bată la maşină un raport, treabă pentru care avea predilecţie.

Fu un raport lung, cu cinci mari capete de acuzare: sabotaj, comportare nelegală, acţiune poliţistă ilegală, neglijenţă în îndeplinirea atribuţiilor, falsificare de documente.

Dorn semnă totul, punând înaintea numelui gradul de *Hauptfeldwebel,* din obişnuinţă.

— Nu mai eşti *Hauptfeldwebel*, strigă Katz. Eşti deţinut. Eşti un nimic, ai înţeles?

Tocmai în acest moment patetic, uşa se deschise, lăsând să treacă un ofiţer mărunt de statură. Totul impresiona la acel omuleţ. Era un colonel îmbrăcat în uniforma gri deschis a artileriei de asalt, cu două teste de argint pe petliţele negre. De centura neagră era agăţat un pistol mare negru P-38, băgat într-un toc maro din piele. Pistolul părea un tun pe şoldul omuleţului. Mâneca sinistră era goală. La gât îi spânzura „Crucea de Cavaler“. Nasul era enorm. Omuleţul se opri în mijlocul camerei, în aşteptare. Dorn sări în sus, ca un arc ieşit dintr-o cutie.

— Atenţiune! strigă el. Domnule colonel, *Hauptfeld...*

Se corectă imediat.

— Arestatul Joachim Dorn semnalează prezenţa alături de doi poliţişti.

Nici cea mai mică tresărire pe faţa colonelului. Părea o statuie de gheaţă. Cei doi de la Gestapo se ridicaseră şi ei în picioare.

Pentru o clipă, o tăcere de moarte domni în birou.

Colonelul domina situaţia doar prin prezenţa sa.

Dorn începu să tremure; avea mereu crampe la stomac în prezenţa colonelului.

Acesta rupse tăcerea:

— Domnii aparţin Poliţiei Secrete, afirmă el.

— Da, domnule colonel, strigă Katz, căruia cuvintele „Poliţia Secretă“ nu-i plăcură.

Rectifică:

— *Stabscharführer* SS Katz însoţit de *Oberscharführer* SS Schröder în calitate de adjutant. Însărcinaţi cu pregătirea unui raport asupra crimei care a avut loc în pavilionul al doilea al închisorii militare Torgau, crima făcută de un *Feldwebel* deţinut asupra unui *Stabsfeldwebel.*

— Trebuie să cred că v-aţi făcut treaba, domnilor? întrebă colonelul pe un ton uşor ameninţător. Din moment ce vă găsesc în biroul secretariatului pavilionului doi, înseamnă că Dorn este complice la asasinat?

— Nu, domnule colonel, răspunse Katz.

Colonelul ridică o sprânceană. Nările îi fremătau ca ale unui câine care a găsit o urmă.

— Atunci, nu înţeleg. Pot să întreb ce au de făcut domnii în secretariatul pavilionului doi?

Îşi scoase din buzunar un ceas de aur şi compară ora cu ora pe care o arăta orologiul biroului.

— Dumneavoastră, domnilor, aţi trecut prin faţa santinelei de la intrare la 9,37, acum este 17,14. De şapte ore şi treizeci şi şapte de minute domniile voastre se găsesc în localul închisorii şi abia acum am plăcerea să vă văd. În plus, eu v-am chemat, nu pavilionul doi. Am dorit ca cercetarea să fie condusă de nişte străini de acest domeniu. V-aţi prezentat poate la comandament? Este ceva neverosimil sau poate că am uitat eu?

Pentru a treia oară în ziua aceea, uşa se deschise fără să se ciocănească în ea: era maiorul Divalordy. Se opri deodată ca lovit de trăsnet. Închise şi deschise gura de mai multe ori, apoi se decise să vorbească, bâlbâindu-se:

— Nu s-a întâmplat nimic deosebit.

Nu încercă să întrebe despre sănătatea colonelului, cum ar fi făcut-o la Viena. Sfârşi fraza cu un râs scurt, din gât.

Un zâmbet de superioritate ilumină faţa colonelului.

— Nu există prea multă imaginaţie la Viena, maiorule. Într-adevăr, dumneata afirmi că nu s-a întâmplat nimic deosebit şi, când colo, pot să te asigur că s-au petrecut nişte fapte catastrofale şi încărcate de consecinţe… neplăcute.

Ultimul cuvânt îl pronunţă încet, după o pauză, continuând să bată în biroul lui Dorn cu mânerul cravaşei.

— Este foarte neplăcut, într-adevăr, se simţi obligat să observe maiorul.

— Nu pentru mine, preciză sec omuleţul. Pentru dumneata!

Maiorul îşi înghiţi saliva. Îi era cald. Punându-şi monoclul la ochi, colonelul luă, fără un cuvânt, actele din mâna lui Katz care aştepta, urmărindu-l într-o tăcere de moarte.

— Ce prostie! spuse, aruncându-le pe masă.

Privi la Katz şi apoi puţin mai lung la Schröder.

— Dumneavoastră, domnilor, v-aţi bătut joc de ordinele mele care vă chemau să vă prezentaţi la comandament, la mine. Aţi găsit că este mai interesant să treceţi pe la secretariatul pavilionului doi şi să vă jucaţi de-a curtea de judecată cu plutonierul meu major.

Făcu o pauză. Cei doi din Gestapo, perfect imobili, fixau o fotografie a lui Adolf Hitler, sperând să capete forţă şi curaj.

— Consider tăcerea voastră ca o mărturisire. Peste cinci minute, să fiţi în biroul adjutantului meu care a lămurit cazul şi doreşte semnăturile voastre. Veţi pleca la Berlin chiar în seara asta. Mâine dimineaţă veţi însoţi batalionul de marş spre est, detaşaţi la un corp de politie de câmp.

Cu un gest al mâinii, îi eliberă pe cei doi eroi ai lui Himmler, urându-le:

— Călătorie plăcută, domnilor!

Ciocnindu-şi cizmele, cei doi zbiri ieşiră din cameră. Pe coridor, respirară uşuraţi. Katz îi spuse lui Schröder:

— Canalia! Să fugim! Acest individ are relaţii. Urăsc coloneii.

Zece minute după aceea, părăseau Torgau, afurisind pe Jern Gustav.

Micuţul colonel se întoarse spre Dorn:

— Dumneata eşti de multă vreme *Hauptfeldwebel.* Evenimentele recente mi-au demonstrat că serviciul ţi se pare greu. Dumneata eşti un soldat foarte curajos, Dorn, şi arzi de dorinţa să te măsori personal cu duşmanii patriei şi ai *Führer*-ului. Aşa este?

— Da, domnule colonel, se bâlbâi Dorn.

— Eram sigur.

Vocea colonelului se atenuă puţin:

— Hârtiile dumitale sunt gata pregătite la adjutantul meu. Cred că se află deja în mâinile comandamentului batalionului de marş. Într-o oră, te vei prezenta la el. La revedere şi călătorie plăcută!

Dorn păli. Ajuns la uşă, bătu de două ori din călcâie şi ieşi ca şi cum ar fi avut febră. Universul său se prăbuşise. S-a terminat!

Asta era recunoştinţa pentru tot ce făcuse. Aruncat la gunoi ca un rahat. Să mă bat pentru *Führer* şi pentru patrie! La dracu'! Şi să las această închisoare... „închisoarea lui". Colonelul era diavolul în persoană.

Când Dorn trase uşa după el, micul colonel se întoarse spre maior:

— Ce încurcătură, maiorule! Cine a avut ideea trăsnită să te aducă aici?

Maiorul lăsă să-i scape un oftat.

— Dumneata te-ai lăsat dus de nas, dumneata şi tot pavilionul, de un *Feldwebel.* Eu nu tolerez aşa ceva. Sau eşti ofiţer sau un oarecare. Dumneata, de exemplu, ce eşti?

— Ofiţer, domnule colonel.

Maiorul încercă să dea vocii sale un ton afectat, dar cuvintele ieşiră anevoie din gât.

— Adevărat? Asta se va vedea. Lucrul acesta mă interesează personal, şi pentru asta ţi-am găsit un alt post. Regimentul de pionieri are nevoie de un şef pentru batalionul de marş şi dumneata eşti pionier, maiorule. Cel puţin, judecând după uniforma pe care o porţi. Colonelul pionierilor mi-a spus că ar fi fericit să te ia cu el. Deoarece am reţinut că dumneata eşti ofiţer şi nu ceea ce am spus mai înainte, vei fi desigur fericit să te lupţi pentru patrie, sacrificându-ţi, la nevoie, viaţa.

Surâzând, scoase din buzunar o cerere de transfer şi o puse sub nasul maiorului livid.

— Pentru a evita pierderea timpului, am pregătit prin serviciile mele cererea de transfer la batalionul de marş al regimentului de pionieri. Nu trebuie să faci altceva decât să semnezi. Noroc şi călătorie plăcută!

Îşi duse cravaşa la viziera şepcii şi îl lăsă pe maior distrus. Mâneca goală a colonelului părea că schiţează un salut sarcastic.

— Iată ce risc! îşi spuse maiorul.

Înspăimântător! Ce vor spune femeile din Viena despre un Don Juan ciung? Se lăsă să cadă greu pe taburet, taburetul soldatului din mijlocul camerei. Înspăimântător. Pentru o clipă, îi trecu prin minte ideea sinuciderii: dar asta nu ar fi rezolvat nimic. Poate ar fi putut să obţină un post important în spatele frontului, şi cine ştie? O frumoasă decoraţie. Ar fi fost fantastic la reîntoarcerea sa la Viena.

Prinse curaj şi începu să-şi facă valiza: îşi puse înăuntru, una după alta, douăzeci şi opt de cămăşi albe.

Tranşeele fură pentru el o surpriză neplăcută. Muri de dizenterie în 1948 într-un lagăr de prizonieri; fu găsit mort în faţa barăcii numărul nouă.

Toate sentinţele tribunalelor de război treceau pentru semnătură pe la şeful Justiţiei Militare, generalul de infanterie von Grabach; înţelegea foarte puţin din ceea ce semna. A aplica o semnătură în josul paginii la un ordin de livrare a cârnaţilor sau la o condamnare la moarte era exact acelaşi lucru pentru el.

Îi plăcea să poarte cizme scârţâitoare, la fel ca şi prietenul său, generalul de la intendenţă, care era şi el perfect conştient de purtarea lui. Câteva lăzi cu coniac franţuzesc reuşeau uneori să deschidă grelele uşi ale închisorii.

Oberleutnant-*ul Brücker surâdea, observând atent pe generalul de intendenţă care părea speriat.*

— Relaţiile sunt importante, constată generalul, făcându-şi pintenii să sune.

Locotenentul se făcea că nu înţelege. Generalul trebuia să pună cărţile pe masă. Brücker în sinea lui se distra.

„Iată-te în necaz, cretinule!“ se gândea, ascultându-l. Bătu de trei ori din călcâie.

Generalul păru mai liniştit. Brücker era un ofiţer adevărat, un prusac de şcoală bună. Nu ştia încă faptul că stătea pe vulcan.

GENERALUL DE INFANTERIE VON GRABACH

Generalul de infanterie von Grabach, conducătorul interogatoriilor tribunalelor militare din cele patru comenzi ale armatei, se plimba în sus şi în jos în somptuosul său birou din care i se oferea o splendidă vedere pe Landwehr Kanal. Era foarte bine dispus, deoarece amanta îi promisese să iasă cu el în seara aceea, şi generalul se bucura de perspectiva unei întâlniri reuşite. O vedea deja pe doamna von Stirlitz în chiloţi roz. Generalului îi plăcea foarte mult rozul şi chiar el purta rufărie roz. Surâse şi privi cu nerăbdare ora la ceasul său de aur, dar din partea Consiliului Municipal din Bucureşti, unde fusese comandant timp de patru luni divine.

Ce femei, Dumnezeule, ce chefuri! Se sfârşeau întotdeauna cu orgii spectaculoase.

Aici, la Berlin, era cu totul altfel: trebuia să curteze femeile, dar cel mai rău era că hoarda indivizilor din partid, a SS-istelor se ţineau mereu pe urmele lui. Generalul von Grabach se

strâmbă. Se apropie de fereastră şi îşi plimbă privirea pe apele leneşe ale canalului Landwehr: un remorcher „astmatic“ trăgea nişte vaporaşe. În plus, nu trebuia să uite să pună o vorbă pentru soţul Ebbei, generalul de divizie, prietenul lui. Ce scandal dacă s-ar întoarce căpitanul Stirlitz pe neaşteptate! Ce scandal ar face nazistul punând în mişcare toate relaţiile sale din Prinz Albrechtstrasse! Generalul se vedea degradat şi aruncat într-un batalion disciplinar. Înţelegerea era o virtute recunoscută a celui de-al treilea Reich. Ca şi cum ar fi fost un delict să te culci cu o femeie măritată care avea soţul pe front.

Ofiţerul său de stat-major intră şi puse nişte hârtii pe biroul său sculptat. Hârtii în dosare roşii. Documente de la Consiliul de Război. Două dosare erau subliniate cu o linie groasă transversală, roşie: condamnări la moarte.

— Domnule general, spuse ofiţerul, două cereri de graţiere de la Torgau. Un sublocotenent de artilerie: asasinat; un plutonier de infanterie: dezertare.

— Mulţumesc, Walter, pune-le pe masă, le voi vedea când voi avea puţin timp. Ne asfixiază cu cererile de graţiere; nu mai graţiem pe nimeni. În special aici, la Armata a IV-a, unde avem faima că suntem foarte duri. Nicio milă de femeiuşcă. Pedepsele mai grave la Consiliul de Război şi confirmarea apelului. Aşa trebuie să fie: disciplină de fier.

Surâzând, generalul întinse spre subaltern portţigaretul său de aur.

— Ia, Walter, ţigări adevărate, americane, trimise de Crucea Roşie.

Râse înveselit.

— Ar trebui să se ştie la Washington că le fumăm noi! Fără să fiu ghicitor, aş putea jura că ar deveni verzi de supărare.

— Mulţumesc, domnule general, ciripi ofiţerul de stat-major.

Se aplecară peste fereastră şi priviră o companie de recruţi de la cavalerie care urca bulevardul, cântând.

— Frumoşi băieţi, murmură generalul, adevărat tineret german. Cu un asemenea material, vom ajunge departe.

— Da, domnule general. Apropo, am asistat ieri la câteva antrenamente. Pot să vă asigur că toţi sunt gata să moară pentru *Führer.* O idee strălucită acest Hitlerjugend, ca un preludiu la formaţia militară.

Generalul surâse satisfăcut, suflând un nor gros de fum.

— Ai mai fost în ultima vreme la ţiganii lăutari, Walter?

— Ieri seară, domnule general.

Von Grabach chicoti, mulţumit.

— Ceva interesant ai văzut, tu care eşti un bun cunoscător?

Făcu cu ochiul.

Ofiţerul bătu din călcâie:

— Multe, domnule, câteva amabile...

— Femei măritate?

— Cea mai mare parte, da, cu soţii pe front sau la lucru. Iepe frumoase, vioaie şi bine dresate!

Sublinie cu un hohot de râs comparaţia.

— Se vede că dumneata eşti un cavaler, zise generalul, bucuros. Şi chiar de şcoală bună. Nu cunoşti din întâmplare una pur sânge pe nume Ebba von Stirlitz? întrebă cu un aer indiferent.

Era, totuşi, în tonul vocii o uşoară inflexiune semnificativă, pe care ofiţerul o pricepu imediat.

— Ebba von Stirlitz? repetă el. Nu am mai auzit vorbindu-se de ea. Frecventează ţiganii?

— Nu cred. Voiam numai să ştiu dacă o cunoşti.

Râse confidenţial.

— Unul dintre prietenii mei se topeşte după ea, înţelegi? Ofiţerul privi la şeful său dintr-o parte: îl credea chiar atât de imbecil? Cu două luni în urmă, o întâlnise pe doamna asta la o orgie şi o văzuse trecând prin braţele a cel puţin zece bărbaţi.

Făcând un semn cu mâna, generalul îşi concedie subalternul. Se bucura la gândul nopţii care urma şi o dezbrăca în gând pe Ebba. Luă primul dosar de pe birou, îl răsfoi fără să-l citească şi-l puse deoparte cu indiferenţă. Luă telefonul şi formă un număr. Răspunse o femeie.

— Ebba, iubito, eu sunt, Claudiu. Mă gândesc cu bucurie la serata noastră.

O sărută prin telefon. Femeia râse:

— Aminteşte-ţi că mi-ai promis o blană.

— Îmi amintesc, o vei avea!

Timp de trei zile, cele două cereri de graţiere rămaseră pe biroul generalului. Multe persoane, şi nu numai cele de la Torgau, aşteptau cu inima strânsă să afle dacă ultima lor speranţă fusese în van. Câte vizite, câte drumuri costaseră acele cereri de graţiere! Se rugaseră, imploraseră, făcuseră

chiar acel apel la corupţie, şi speranţa născută se transformase puţin câte puţin în certitudine. O soră a sublocotenentului de artilerie devenise amanta unui membru al Consiliului de Război pentru a putea obţine o recomandare. Un covor oriental şi bijuteriile îşi schimbară stăpânul. Nevasta *Feldwebel*-ului de infanterie îşi luase un serviciu suplimentar la o fabrică de muniţii pentru a-şi putea procura suma necesară unei călătorii de la Hamburg la Monaco, singurul loc unde putea obţine certificatele necesare pentru cererea de graţiere.

Acum, în două celule ale închisorii din Torgau şi în două case din Hamburg, oamenii aşteptau cu inima strânsă. Ştiau că dosarul era pe biroul unui individ care putea ucide sau graţia după bunul său plac. Orice pedeapsă cu moartea putea fi comutată: depindea de general.

Dar, pentru moment, generalul nu avea niciun minut de pierdut din timpul său preţios. Un anunţ scris cu litere roşii era prins de uşa biroului său:

„Ocupat. Nu deranjaţi.“

Walter îl zărea câteva minute dimineaţa când trecea în fugă prin faţa biroului său.

— Serviciul, Walter, serviciul! spunea râzând generalul.

Adjutantul înţelese: Ebba von Stirlitz. Generalul-locotenent Schroll, şeful Intendenţei, îi furnizase o zibelină confiscată în timpul unei percheziţii SS.

Blana ar fi trebuit să fie trimisă, ca şi altele, armatei şi să servească drept căptuşeală la mantalele soldaţilor de pe frontul de est. Dar cele mai frumoase erau imediat luate de ştabi pentru soţiile sau pentru amantele lor; cele alese a doua oară ajungeau la trupele de ocupaţie în Polonia şi numai zdrenţele ajungeau la soldaţii din tranşee.

Generalul de intendenţă dorea să fie bine văzut de generalul von Grabach.

— Trebuie să ai relaţii, spunea el.

— Serviciul dumitale trebuie să fie foarte interesant, dragă colega.

— Da, oarecum interesant, râse von Grabach, scobindu-şi dinţii cu o scobitoare din argint.

Era aşezat comod într-un fotoliu larg din piele, în biroul generalului de intendenţă: biroul cel mai elegant din Berlin, unde totul era foarte rafinat. Beau coniac în păhărele de cristal

şlefuite. Scrumierele erau autentice, piese de Meissen.

— Excelent, gânguri generalul de intendenţă, bând cu sorbituri lungi din coniac (coniacul rechiziţionat în Franţa era destinat spitalelor).

— Ieri am trimis un pungaş de *Feldwebel* la Spandau.

Scărpinându-şi bărbia ascuţită, reluă:

— Niciun pic de milă! Consiliul de Război va şti, sper, să dea o lecţie exemplară acelora care au prostul obicei să fure din bunurile armatei. Ar merita pedeapsa cu moartea.

— Pot să-ţi garantez, dragul meu Schroll, că tipul care a comis infamul delict de a fura de la eroii noştri va fi spânzurat. Mă voi ocupa eu. Acum câteva zile un colaborator de-al meu s-a întors din concediu cu trei zile mai târziu. Inadmisibil! Serviciul este serviciu şi trebuie să fie înainte de orice. Serviciul este însăşi viaţa pentru mine. Ba chiar în acest caz voi da şi un exemplu: voi demonstra că în ţara noastră nu este nevoie de asemenea paraziţi. Am cerut să fie anchetat de Poliţia Militară. Suspect de dezertare şi, după paragraful nr. 1133, aliniatul 9, se poate cere pedeapsa cu moartea. Unde vom ajunge dacă vom admite lucruri de genul ăsta? Batalioane întregi se vor lenevi.

— Ai de o mie de ori dreptate. După mine, codul militar este prea indulgent. De atâtea ori pedeapsa cu moartea este comutată într-o viaţă inactivă în sânul unui batalion disciplinar.

— În serviciul meu, graţierile se dau foarte, foarte rar, afirmă von Grabach. În acest moment, de exemplu, tocmai judecăm un caz de nesupunere: un tânăr căpitan de infanterie, de familie bună, cu excelente relaţii; cu adevărat foarte jenant. Îl vom judeca peste trei săptămâni. Eu deja am pus să se tipărească schimbările de înmatriculare în roşu pentru a le lipi pe livretul său personal.

— Înainte ca pricina să fie judecată? întrebă încântat generalul de intendenţă.

— Se întâmplă adesea. Consiliul de Război judecă în sensul dorit şi acest individ va fi împuşcat în ciuda înaltelor sale relaţii politice. Dar, crede-mă, generale Schroll, nu mă las influenţat de nimeni, absolut de nimeni. Poate doar *Führer*-ul şi Heinrich Himmler ar putea să mă influenţeze; dar şi ei sunt împotriva pedepselor blânde, te asigur eu.

Arătând crucea pe care o avea agăţată de gât, adăugă:

— Sunt mândru de această recunoaştere. Mi-au dat-o pentru

că serviciile pe care le conduc eu condamnă aproape întotdeauna la moarte. Mi-a dat-o feldmareşalul. Războiul cere duritate şi duritatea trebuie să fie recompensată. Vreun idiot ar putea fi trimis pe front, dar câţi ar putea dintr-o dată să fie achitaţi? Asta cere înainte de toate o bază şi profunzime psihologică şi, în fine, experienţa unei vieţi întregi. Excelent. Ceea ce facem noi este foarte dificil.

— Pentru moment, aştept să plec în permisie. Medicul mi-a recomandat şase săptămâni de repaus la Baden-Baden. Nu ai ceva sfaturi să-mi dai?

Von Grabach izbucni într-un râs plin de subînţelesuri şi, urmărind cu privirea fumul ţigării, spuse:

— Ce ţigări ai, dragă Schroll! Nu mi-ar displace să am câteva cutii.

— Splendid! Îţi voi trimite camerista mea rusoaică cu o listă. Vei avea cinci, mâine, promise Schroll.

Apropiindu-se de musafirul său cu un aer confidenţial, generalul Schroll întrebă:

— Ai auzit de noutăţile teribile care circulă pe la Berlin? Armata din Caucaz ar fi risipită. Dacă este adevărat, victoria ar fi oarecum compromisă.

Generalul vor Grabach încremeni deodată.

— Nu-mi vine să cred urechilor! Te îndoieşti de victorie?

Un urlet de protest:

— Vai! Un asemenea gând nici prin cap nu-mi trece. Uite, în birou am un plutonier-major care a spus fraze defetiste. Vreau să mă debarasez de el. El neagă, desigur.

Generalul vor Grabach suflă un nor gros de fum, contemplând vârful ţigării.

— Individul ăsta de care ai vorbit este în mâini bune?

Schroll roşi. Bâlbâi nişte cuvinte de neînţeles, apoi, făcându-se că tocmai şi-a adus aminte de ceva, spuse:

— Scuză-mă, dragă colega, mi-am adus aminte de ceva important.

Ceru biroul de furnituri speciale şi vorbi cu şeful depozitului.

— Dragă colonele Schmidt, fii amabil, trimite-mi opt cutii de ţigări şi un coşuleţ cu şase sticle de şampanie. Din cele cu etichetă aurită, pe nare le-am primit recent. Mulţumesc, dragă prietene. Ţi-am acordat autorizaţia mea.

Surâse suav şi, bătându-l cu o mână pe spate, pe colegul din

justiţie, spuse:

— Ţigările sosesc chiar acum. În plus, mi-am amintit de nişte şampanie pe care tocmai am primit-o din Franţa. Preferinţa dumitale.

Îşi strânseră amical mâinile. Când fu în uşă, von Grabach se întoarse:

— Îmi trimiţi un raport despre porcul ăla defetist. Îl vom aranja în mai puţin de cincisprezece zile. Cartierul General ne dă, în mod just, instrucţiuni foarte severe în legătură cu propagatorii de informaţii tendenţioase.

Generalul de intendenţă simţi o căldură infernală.

Măsura cu paşi mari camera, zornăindu-şi pintenii.

„Spurcăciune! gândi el. Porc împuţit. Vrei pielea mea!“

Luă o ţigară, o rupse în bucăţi, o aruncă şi apucă alta. Îşi puse un pahar mare de coniac, pe care îl bău pe nerăsuflate, apoi îşi turnă un altul. Cum să scape? Cine ar putea fi sacrificat? Să vedem… Poate recent, în timpul unei sărbători… Schroll se ridică: găsise. Îl chemă imediat pe adjutantul său, un intendent-şef, care înainte de război fusese contabil într-o bancă din provincie.

— Brandt, îi spuse, îţi aminteşti de plutonierul-major care vorbea adesea de retragerile strategice?

Adjutantul rămase puţin pe gânduri, apoi faţa sa palidă se lumină:

— Da, domnule general, îmi amintesc.

— Trebuie să-l arestăm imediat.

Adjutantul rămase cu gura căscată.

— Să-l arestăm? De ce?

— Discursuri defetiste! strigă generalul care încerca să se arate indiferent. Ce crede el? Acest „geniu“ nu trebuie să rămână liber.

Adjutantul încercă să protesteze:

— Dar, domnule general, eram cu toţii de acord! Retragerile strategice sunt o realitate.

— Poţi spune că dumneata ai fost de acord, domnule Brandt, dar eu nu. Este propaganda Moscovei şi a Londrei pentru a distruge moralul trupelor *Führer*-ului, pentru a introduce în sufletul nostru dubii asupra victoriei.

Scriitoraşul care era Brandt, în fundul sufletului său, se revoltă. Avea o memorie excelentă şi îşi amintea perfect

cuvintele generalului. De aceea decise să-i reîmprospăteze memoria:

— Domnule general, şi tonul său era acela al unui contabil care semnalează o nemaipomenită eroare, dacă domnul general îmi permite, vă amintesc că dumneavoastră chiar aprobaţi retragerile strategice ale generalilor lui Stalin, înaintea puternicei stabilizări a frontului. Apoi chiar domnul general a început să spună anecdote împreună cu noi.

Schroll strânse nervos din pleoape şi îşi mângâie bărbia ascuţită.

— Memoria dumitale este minunată, domnule Brandt. Îţi aminteşti chiar şi ce am spus. Eu, deloc.

Adjutantul nu-şi dădu seama de capcană şi continuă:

— Oh, domnul general a spus ceva foarte comic. Toţi am râs. Domnul general a întrebat: „Ce lucru este paradoxal?“ Şi apoi, pentru că nimeni nu răspundea, domnul general a spus: „Să te stabileşti din proprie voinţă în cel de-al treilea Reich“.

— Bagă de seamă! exclamă generalul printre dinţi, scărpinându-şi bărbia cu o energie crescândă.

— Apoi am cântat cântece, continuă Brandt, printre altele unul foarte comic şi nu prea ortodox:

Domnule, ascunde cuvântul care răstoarnă cel de-al treilea Reich.

Ascunde-ţi faţa şi auzul care răstoarnă cel de-al treilea Reich!

— Eram beţi, dragă Brandt! Niciun ofiţer german treaz nu ar cânta asemenea ocări.

— Eram toţi criţă, admise adjutantul. Plutonierul-major Kaiser era beat şi el.

— Toţi, beţi criţă. Dar spune, dragă Brandt, cine a fost instigatorul acestei idioţenii?

— Păi… dumneavoastră, domnule general. Ba chiar dumneavoastră aţi afirmat că poporul german este împărţit în două grupe: una care se bate, alta care profită de cea care se bate.

— Este cu adevărat înspăimântător! Câte enormităţi poate spune un om beat!

Exclamaţia generalului părea aproape un geamăt.

— Dar să trecem peste asta, dragul meu Brandt. În definitiv, suntem oameni.

Adjutantul râse complice: era mai mult decât de acord cu

generalul.

— Să vorbim puţin de acel plutonier-major, reluă Schroll, oferindu-i lui Brandt una dintre ţigările sale lungi. Un individ care nu are simţul umorului se interesează mult de el. De aceea spune-i să-şi ridice cortul în grabă şi să plece cât mai departe posibil. Să-i procuri acte. Trebuie să dispară.

Adjutantul încremeni:

— Domnule general, nu se poate. Este incorect. Actele sunt foarte importante, domnule general. Unde vom ajunge dacă nu ne-am ţine de acte?

De data asta, generalul îşi pierdu răbdarea. Furia îl făcu să se bâlbâie.

— La dracu' cu toată corectitudinea ta şi cu actele tale! Fă ce îţi ordon eu, sau te voi expedia într-un batalion de marş!

Brandt începu să tremure: nu-l mai văzuse pe general aşa de nervos. Acesta era tonul care se folosea între gentlemeni? Nu, era un comportament de simplu soldat.

— Acel afurisit plutonier-major trebuie să dispară precum zăpada la soare, şi asta înainte să treacă o oră! Ai înţeles, intendent-şef?

— Da, domnule general, la ordinele dumneavoastră. Îl voi trimite într-un pluton de infanterie din Grecia. Cunosc pe cineva.

— Cretinul, urlă generalul. Îl vei trimite pe frontul de est într-o unitate oarecare şi puţin numeroasă. Finlanda, ce dracu'! Nu înţelegi că tipul ăsta trebuie să dispară? Este periculos pentru noi. Cât despre actele sale…

Generalul îşi coborî vocea, aplecându-se spre adjutant, care asculta palid ca un mort:

— În şemineu, în fum!

Brandt rămase fără glas: lucrurile astea depăşeau creierul său de contabil. Dumnezeule! Mirosea a documente false! Trădare! Universul său se prăbuşea. În ce cursă căzuse? Se înfioră.

Abia părăsi camera şi generalul chemă pe ofiţerul adjutant, un tânăr locotenent de infanterie foarte curajos, care îşi pierduse un picior pe front. Îi făcu semn să se aşeze.

— Comod, fă-te comod, Brücker. O ţigară?

Se plimba prin cameră, bătându-şi palma cu o riglă, reflectând:

— Brücker, este foarte dificil să navighezi prin lumea asta nenorocită, evitând obstacolele.

Locotenentul fuma în tăcere, gândindu-se şi el: „Ce mai coci în mintea ta, trădătorule? Pe mine nu mă poţi lovi; am un frate în SS, la Heinrich; el te poate trimite pe front în doi timpi şi trei mişcări, înainte ca tu să ai timp să spui «amin». Scuipă ce ai în gând, spurcăciune!“

Generalul surâse şi făcu doi paşi spre ofiţerul său adjutant:

— Adjutantul meu este un leneş; nu mai ştiu ce să mă fac cu el.

— Un imbecil, preciză sec Brücker.

— Cam aşa ceva, admise generalul, cu o anumită rezervă. Apoi se decise să treacă hopul: Poţi să mă scapi de el? Mă înţelegi, Brücker? Dar, mai ales, este esenţial ca să nu ştie că eu am cerut transferul său. Dimpotrivă, trebuie să pară că fac totul pentru a-l păstra.

Râse nervos, în timp ce Brücker aproba din cap. Va ajunge precum o stea căzătoare în tranşee, în prima linie. Dacă este posibil, într-o unitate SS în Ucraina.

Generalul îşi freca mâinile de bucurie.

— Dacă totul merge bine, vei fi căpitan în mai puţin de două luni.

„Lăudărosule! gândi Brücker. Pot ajunge şi fără ajutorul tău. Mă întreb ce naiba ştie acest adjutant despre tine, încât vrei atât să scapi de el. Dar este un neghiob şi din cauza asta merită să fie trimis în compania eroilor.“

Patru ore după aceea, soarta adjutantului era decisă.

De la biroul cadrelor armatei, sosi prin telecomandă un ordin care îl trimitea în misiune specială la armata din nord. Generalul, în marea lui bunătate, încercă să-l ajute pe nenorocitul înspăimântat, dar nu putu să facă nimic. Din toate părţile, acelaşi răspuns: „Ordine superioare“.

Se ajunse, în sfârşit, la punctul culminant, acolo unde acelaşi general nici nu se mai gândea să intervină: un fior îl străbătu pe şira spinării când constată de ce relaţii puternice dispunea ofiţerul său adjutant. Adjutantul se alese cu o mulţime de promisiuni şi un pachet cu alimente excelente, dar plecă în aceeaşi seară spre Riga. De acolo trecu în Finlanda. Pe hârtia sa era scris:

„Sectorul frontului: Suomisalmi. Destinaţia: Regimentul Vânători de Munte“. Era regimentul german cel mai nordic şi botezat „Frigiderul“. Se spunea că rămăsese îngheţat complet

de mai mult de zece ori.

Câteva zile după aceea, von Grabach întrebă de plutonier. Schroll răspunse cu mare părere de rău că individul fusese transferat. Dacă generalul o dorea, putea fi rechemat. După asta, aflând că trecuse la o altă armă, von Grabach nu mai insistă. Se puteau naşte complicaţii, pentru că biroul de mişcări era în aceste cazuri de o meticulozitate exasperantă. Nu rămânea decât să înregistreze cazul şi să-şi scoată pălăria în faţa colegului: nu îi lipsea judecata! Acesta, în aceeaşi zi, îi trimise două lăzi cu coniac, apoi generalul Schroll se duse la Baden-Baden pentru a se bucura de odihna meritată.

— Serviciul ne epuizează, spuse în timp ce aştepta pe trotuarul staţiunii.

Coniacul fu un asemenea balsam pentru stomacul generalului von Grabach, încât consilierul de stat, Berner, fu primit de el într-un nor de euforie. Conversaţia dură mult. Consilierul îl implora să fie clement cu fiul său, sublocotenentul de artilerie Heinz Berner.

La început, generalul rezistă, dar după puţin timp îşi dădu seama că, fără îndoială, consilierul de stat avea multe relaţii, relaţii politice. Se arătă cordial şi promise să facă tot ce era în puterea sa.

— Dar mă înţelegi, domnule consilier de stat, este dificil, foarte dificil. Nu decid eu, se primesc ordine, de sus. Eu i-aş graţia pe toţi cu dragă inimă. Sunt împotriva manierei forte, dar disciplina, domnule consilier de stat, stă înaintea tuturor. Trebuie să ascultăm de ordine.

— Este un război înspăimântător, murmură consilierul.

Generalul aprobă în tăcere.

— Delictul fiului meu este un delict pasional; era într-o stare de semiinfirmitate când l-a comis. (Berner îşi mişca degetele nervos ca şi cum ar fi cântat la pian.) Faceţi în aşa fel încât fiul meu să fie trimis într-un batalion disciplinar. Cu atât mai rău pentru el. Printre condamnaţii de drept comun.

Berner vorbea fără răgaz.

Generalul aprobă din cap. Va face imposibilul pentru a-i salva fiul.

— Noi ăştia, din înalta societate, trebuie să ne ajutăm, insistă consilierul.

Serviră împreună cafeaua: cafea cu coniac.

După patru pahare de coniac, generalul fu invitat în casa Berner din Hamburg Blankensee; în schimb, generalul promise să facă să ajungă cererea de graţiere până la cele mai înalte eşaloane. Berner se întoarse acasă fericit şi împărtăşi din experienţa personală tovarăşilor de călătorie.

— Avem generali atât de umani! Adversarii noştri nu pot spune nimic.

Nevasta lui leşină de fericire. Telefoanele sunau fără încetare.

— Heinz este graţiat! Este graţiat!

Consilierul începu să se agite pentru a obţine ca fiul său să fie trimis într-un regiment de artilerie. Generalul-maior Hartmann care avea cunoştinţe la Statul-Major al regimentelor disciplinare promise să se intereseze de Heinz şi vorbi de un regiment din Armata a XIV-a care se găsea pe front. Consilierul scrise fiului său o lungă scrisoare:

„Vei fi graţiat şi probabil vei fi trimis într-un regiment disciplinar de artilerie.“

La Berlin, generalul von Grabach îşi aprinse o ţigară, îşi turnă un pahar de coniac şi se aşeză comod în faţa biroului. Petrecuse o noapte minunată în casa amantei sale şi abia îi fusese anunţat un lung concediu pe care trebuia să-l petreacă la Berchtesgaden: o călătorie foarte plăcută. Între două fumuri, luă primul dosar cu cererea de graţiere.

Sublocotenent de artilerie degradat la soldat simplu, deţinut condamnat la moarte: Heinz Berner, secţia a doua, celula nr... fortăreaţa Torgau, Saxonia...

Generalul începu să răsfoiască dosarul, citind cu indiferenţă cele câteva rânduri care erau acolo. Îl puse deoparte şi îl luă pe al doilea: absolut identic cu primul. Era schimbat doar numele:

Feldwebel de infanterie Paul-Nicolas Grün.

Răsfoi cu aceeaşi indiferenţă paginile acoperite cu un scris mărunt. Sorbi din coniac. Voi să reia lectura, dar era atât de plictisit!... Deodată, îşi aminti că trebuie să-şi facă bagajele pentru a pleca a doua zi la Berchtesgaden.

Apucă stiloul. Peniţa era tocită. Apăsă cu putere şi scrise câteva rânduri cu un scris drept, regulat; nicio singură secundă de ezitare. De două ori scrise aceleaşi cuvinte care puneau capăt vieţii a doi oameni. Acum nimeni pe lume nu mai putea să-i salveze pe cei doi deţinuţi de la Torgau. Dacă ruşii ar fi ajuns la poarta închisorii, condamnaţii ar fi fost ucişi în celula

lor. Ordinele sunt ordine.

Niciodată, nici în cele mai rele coşmaruri, acest moment nu l-ar fi obsedat pe generalul von Grabach. Disciplina este corolarul războiului, ca şi masacrul, şi vor fi mereu oameni care vor trimite la moarte alţi oameni.

Generalul puse deoparte cu grijă cele două dosare, unul peste celălalt. O senzaţie uşoară de neplăcere, o tulburare neaşteptată, la amintirea promisiunii făcute consilierului Berner. În definitiv, de ce se amesteca idiotul ăla? Defetist şi el. Trebuie ţinut sub observaţie!

Sâcâit de acea amintire, începu să măsoare cu paşi mari biroul. De ce-i dăduse o falsă speranţă?

Din cauza acelui excelent coniac. El, din principiu, era împotriva graţierii. Consiliul de Război judecase: era de ajuns. Disciplina era necesară. Fără disciplină, ar trebui să se renunţe la continuarea războiului. Se înveseli. Sfârşise totul. La sunetul clopoţelului, apăru un subaltern.

— Trimite asta la Torgau, îi ordonă, întinzând dosarele tânărului ofiţer.

În timp ce ieşea, îl chemă înapoi:

— Ah! îşi aminti el. Se autorizează rudele condamnaţilor să le facă ultima vizită.

— Da, domnule general, spuse ofiţerul.

Grabach clătină din cap şi se gândi că era poate dur, dar, în orice caz, uman. Nimeni altcineva nu ar fi dat permisiunea unei vizite.

*

* *

Doamna Berner deschise glacialul plic oficial:

„Dacă doriţi să faceţi o ultimă vizită deţinutului Heinz Berner înainte de execuţia sa, care va avea loc pe 24 mai la ora cinci dimineaţa, va trebui să vă prezentaţi la Comandamentul închisorii Torgau pe 23 mai, ora optsprezece. Această autorizaţie este valabilă pentru patru persoane. Durata vizitei: zece minute. Semnat: von Grabach, general de infanterie“.

Doamna Berner scoase un ţipăt sfâşietor.

Pentru doamna Grün lovitura fu însă mai dură. Lucra ca ospătăriţă douăsprezece ore pe zi la hanul *Graf Moltke;* se duse la muncă în stare de somnambulism. Lucră atât de rău, încât o mustrară, ameninţând-o cu denunţarea la inspectorul muncii;

asta însemna transferarea într-o fabrică de muniţii. Trei luni după aceea se sinucise, aruncându-se în faţa trenului în staţia metropolitană St. Paul.

La Torgau toţi citiseră scrisoarea consilierului Berner şi erau convinşi că fiul era salvat.

— Sfântă Fecioară, strigă Heide. Este prima oară când se întâmplă aşa ceva. Te poţi socoti cu adevărat norocos, Heinz!

Heinz Berner, în culmea fericirii, râdea. Stăteam toţi pe patul lui: celula radia de bucurie.

— Parcă eşti un nou-născut, spuse Porta. În orice caz, acum eşti un prieten şi nu un ofiţer mucos. Te vom duce la „Porcul scăldat“.

Doar Bătrânul rămase sceptic.

— E prea frumos, observă el când ne îndepărtarăm de celulă. Nu înţeleg cum a reuşit să afle tatăl său când noi nu ştim nimic. Ar fi trebuit să fim avertizaţi prin telecomandă.

— În Legiune, spuse Kalb, s-a întâmplat un lucru asemănător: un individ era aproape ajuns la stâlpul de execuţie, când au venit alergând cu graţierea.

— E straniu, mormăi Bătrânul. E ceva ce nu mă convinge. Mă gândesc însă că nimeni nu ar fi avut curajul să facă o asemenea farsă!

— Pariem? spuse Porta.

— Prostii, îl dojeni Bătrânul. Nu fac pariuri.

Barcelona fu cel care aduse vestea. Palid ca un mort, nu reuşea să articuleze niciun cuvânt.

— Îl voi împuşca pe Heinz… dimineaţă, la cinci…

— Este imposibil!

— Am văzut dosarul. Era semnătura generalului, *Hauptfeldwebel*-ul are foaia albastră în maşină.

Ne uitam unii la alţii.

— Săracul! murmură Bătrânul. Va fi înspăimântător.

— El credea că mâine va fi liber.

— Cine îi va spune?

— Eu, propuse Micuţul. Când mă gândesc că nu puteam să-l suport pe tipul ăsta de ofiţer! Şi acum îmi vine greu. Nu credeam că ar mai putea să mă întristeze ceva.

— Cine trebuie să-l împuşte? întrebă Porta.

— Noi, răspunse Barcelona, coborând vocea.

Un strigăt de protest.

Barcelona confirmă din nou cu un semn din cap.

— Da, prima grupă. Noi suntem la rând. Mai sunt alţi trei în afară de Heinz. După cum vedeţi, tot plutonul va avea de lucru. Nicio speranţă să facem vreo substituţie.

Legionarul îşi rodea unghiile.

— Atunci va trebui să-i ajutăm. Nimeni nu se va da bolnav, aţi înţeles?

Scoase din buzunar două ţigări cu opiu şi le întinse Micuţului.

— Dă-i-le. O să meargă mai uşor treaba. Eu mă duc să-l caut pe doctor, să-i facă o injecţie din acelea îngăduite.

— Când se va face revoluţie, mormăi Porta, îi vor graţia pe condamnaţi şi, când se vor crede salvaţi, îi vor spânzura.

— Mă duc la Heinz, spuse Micuţul. Dar jur că pe comisarul Müllerwitz de la postul de poliţie din Davidstrasse îl voi spânzura eu însumi când vom sfârşi cu războiul lui Adolf, şi asta în ciuda tuturor ruşilor şi americanilor din lume.

— Du-te la Heinz, îl îndemnă Bătrânul, dar încearcă s-o faci bine.

Micuţul deschise uşa celulei şi îl găsi pe Heinz citind.

Se rezemă de perete şi aruncă pe masă cheile. Berner ridică ochii.

— Nu-i aşa că ai venit să-mi spui că sunt liber? Sunt atât de fericit, încât nici nu pot mânca.

Micuţul îi aprinse o ţigară. Fumară în tăcere.

— Crezi că mâine voi fi transferat la un regiment disciplinar?

— Nu, răspunse Micuţul, scandând silabele. Nu cred. Curaj, deci, îşi spuse, fixând gratiile ferestrei pentru a nu întâlni privirea deţinutului.

„Trebuie să-i spun. Trebuie să-i spun înainte de sosirea preotului.“ Privi dulapul plin cu cărţi de deasupra mesei de lemn necioplit, apoi privi pe Berner în faţă. Berner îl privea şi el cu o expresie de veselie în ochi.

— Cât eşti de comic, Micuţule! Eşti cel mai brutal bandit din câţi am văzut; ai fi teroarea tuturor burghezilor bine situaţi, dar numai Dumnezeu ştie cât ţin la tine.

— Nu sunt un tip cumsecade, mormăi Micuţul, şi nici nu vreau să fiu.

— Ce ai? întrebă Berner, surprins. Ce s-a întâmplat?

— Fii curajos, prietene. Nu vei fi eliberat.

— Ce spui? (Berner se ridică cu un salt.) Nu am fost graţiat?

— Era o minciună!

— Eroare, şopti sublocotenentul, apucând mâna Micuţului.

Era alb ca varul, golit de sânge. Pereţii celulei începură să se învârtească. Apucă tremurând scrisoarea tatălui său şi o dădu camaradului.

— Priveşte! Este scris aici: „Am obţinut graţierea ta şi transferul într-o companie disciplinară“. Nu este posibil! N-ar mai fi scris dacă n-ar fi fost sigur. E o eroare. E vorba de un altul care are acelaşi nume ca şi mine.

— La Torgau este un singur sublocotenent Heinz Berner şi acela eşti tu. A venit rândul tău, spuse Micuţul, vorbind cu greutate.

Berner se prăbuşi ca un copac.

— Ce este? bombăni Micuţul, speriat, aplecându-se asupra condamnatului la moarte care, încet, începea să-şi revină.

Preotul apăru imediat în celulă. Era îmbrăcat în ţinuta gri-verde, cu vulturul şi zvastica pe piept, cu crucifixul atârnat la gât. Era foarte tânăr şi avea gradul de locotenent. Stătu un moment să privească la cei doi oameni. Privirea sa se încrucişă cu privirea feroce a Micuţului, cufundată într-un abis de ură. Nu avea nimic de făcut aici. Se retrase fără să spună un cuvânt.

— Când? şopti Berner, strângând mâna Micuţului.

— Mâine dimineaţă, la cinci.

— Cine trebuie să o facă?

Uriaşul nu răspunse imediat: privea becul fixat în plafon.

Berner se ridică şi începu să se plimbe în sus şi în jos, cu faţa ascunsă în palme. Se opri înaintea Micuţului şi-l apucă de umeri:

— Cine trebuie să mă împuşte?

— Noi!

— Camarade, ajută-mă. Această lovitură n-aş putea s-o suport. Este mult mai rău decât atunci când nu mă mai credeam salvat.

Micuţul bătu cu degetele în masă.

— Dă-mi o lovitură în cap cu mânerul pistolului meu şi apoi fugi. Dar fă-o repede! Altfel, vor trage în mine douăsprezece gloanţe şi ideea nu îmi surâde, ai înţeles?

— Nu pot face asta, spuse Berner, plângând. Mi-e frică. Trage în mine ca şi eu aş încerca să fug.

— Când ai ajuns aici, aş fi făcut-o cu plăcere, dar acum nu mai pot. Nu pot trage într-un prieten. Mâine eu nu voi trage în tine,

la fel şi Porta.

— Şi dacă nici ceilalţi nu vor trage?

— Nu-ţi face iluzii, prietene. Vor ţinti bine. Nu este niciunul din cercul nostru, al lui Porta şi al meu, şi este mai bine aşa. Altfel, am ajunge toţi în faţa Consiliului de Război şi am fi împuşcaţi toţi doisprezece. O ştii bine, pentru că ai fost ofiţer; pentru acest fel de sabotaj se dă pedeapsa cu moartea. Încercă să stai în faţa lui Julius. Te rog eu. Am să-i vorbesc. Îţi jur că va trage.

Îşi petrecu un braţ după umerii lui Berner şi adăugă:

— Eu nu pot. Încearcă să mă înţelegi. Sunt un porc, dar nu la fel ca Julius. El este o spurcăciune patentată. Acum trebuie să mă duc, prietene, dar, dacă îţi trebuie ceva, sună. Bătrânul va veni să schimbe câteva vorbe cu tine. Ştie să o facă mult mai bine decât mine.

Deodată, faţa i se lumină:

— Ştii? S-ar putea ca toate aceste poveşti cu Paradisul să nu fie nişte minciuni! Poate că mâine la cinci şi cinci îţi va fi mult mai bine decât te-ai fi gândit.

Berner plângea în tăcere, cu capul între mâini.

— În mod sigur, e ceva adevărat în toată povestea asta cu Dumnezeu. Un preot mi-a spus odată că vom fi mult mai mulţumiţi după moarte. Cea mai rea moarte e cea lentă; dar tu vei avea una instantanee, îţi promit eu. Heide şi bătrânul colonial sunt trăgători de elită şi nici nu-ţi vei da seama când vei ajunge la Dumnezeu. Acum mă duc, camarade.

Aruncă pe masă un pachet de ţigări şi o cutie de chibrituri. Putea să-l coste şase luni de arest sever, în fiare.

Această pedeapsă era suprimată teoretic, dar încă folosită în regimentele disciplinare.

— Printre ele, sunt şi două ţigări cu opiu. Fumează-le în ultimul moment. Te vor ajuta. Şi încearcă să nu te gândeşti prea mult. Timpul trece repede. Înainte ca să spui amin, va fi dimineaţă.

Berner plângea.

Micuţul plecă. Pe coridor îşi revărsă furia asupra unei găleţi pline cu apă, care zbură în aer.

— Ce faci, idiotule? strigă Heide de la etajul inferior, văzând apa curgând pe scări.

— Taci din gură! Dacă mă superi, ar fi pentru mine o adevărată plăcere să te ucid.

Şi uriaşul se precipită în jos pe scară, cu un zgomot infernal. Heide se feri, prudent; în acele momente Micuţul era capabil să ucidă.

— Bătrâne, spuse Micuţul, intrând la corpul de gardă, trebuie să mergi la Heinz şi să-i povesteşti ceva despre Dumnezeu. Eu nu sunt capabil, sunt prea rău, iar Dumnezeu prea bun.

— Dar de ce, e credincios? întrebă Barcelona.

— Nu, spuse Porta, dar n-ar fi rău dacă Bătrânul ar reuşi să-l convingă că Iisus, fiul Mariei, va fi cu Sfântul Petru la poarta Raiului pentru a-l primi. V-o spun eu, băieţi, reluă Micuţul, dacă aş avea mai multă materie cenuşie în creier şi aş reuşi să înţeleg toată această religie, nu mi-ar fi greu să mă las omorât. Dar sunt prea dobitoc. Poate că-i mai bine că sunt dobitoc, deoarece ameninţarea cu moartea mă face să râd, orice s-ar putea întâmpla după aceea.

— Eşti un blestem pentru umanitate, explodă Porta.

— Allah ştie ce face, declară Legionarul pe un ton de predică. Îl va lua pe Heinz cu el aşa cum îi ia pe toţi aceia care se căiesc de păcatele comise. Nimeni nu este prea prost pentru a se întoarce spre Mecca. Şi, dacă Heinz va dori să se întoarcă spre Allah, crezul îi va deschide poarta grădinii sale.

Micuţul îl rugă pe Legionar:

— Du-te la Heinz şi spune-i ceva despre grădina lui Allah, să spere şi el ceva mâine dimineaţă şi să ne considere buni prieteni.

Micul Legionar îşi strânse buzele, reflectând. Îşi trecu mâna peste faţa crestată: marea cicatrice care îi traversa faţa de la tâmplă la gât era roşie ca sângele.

— E un lucru prea personal. Nu sunt pregătit s-o fac oricând! Să consolezi o persoană pe care apoi trebuie să o ucizi.

Bătrânul se ridică:

— Mă duc eu.

Îşi puse boneta pe cap şi îşi aranjă centura.

— Cred că voi face bine pe preotul. Julius şi tu, Porta, ţineţi-i pe toţi departe de celulă. Oricine ar fi…

— Aşa ne gândeam şi noi. Va fi *nem sabbot.*

Bătrânul rămase trei ore în celulă. Nimeni dintre noi n-a aflat cum s-a desfăşurat întrevederea. Heinz Berner părea uşurat. Cred că Bătrânul i-a spus ceea ce trebuia să-i spună; şi totul mersese bine până la vizita rudelor.

Erau faţă în faţă, pe cele două laturi ale unei mese mici, ei şi fiul lor. Puţin mai la dreapta, ca o stană de piatră, jandarmul stătea cu urechile ciulite, dar nu se vedea, atât de adormit părea. Era produsul tipic al statului dictatorial: idiot şi indiferent; incapabil să înţeleagă ceva în afara regulamentului cu care îi inoculaseră creierul în manieră prusacă. Şi acum era aici, martor al ultimei vizite, cu unica preocupare de a înregistra vreun cuvânt interzis. Spera din tot sufletul să găsească pretextul să întrerupă vizita şi, dacă era cazul, să-i denunţe chiar pe vizitatori ca duşmani ai statului. Această perspectivă îl umplea de fericire.

Consilierul Berner trebuia să facă eforturi pentru a-şi privi fiul. Doamna Berner plângea.

— Heinz, trebuie să fii curajos.

Apucă mâna sublocotenentului.

Ochii jandarmului scânteiară: încearcă poate să-i dea ceva interzis? Se calmă, constatând că nu-i dăduse nimic: nu era decât un gest de mamă disperată. Şoptea:

— Heinz, copilul meu drag!

— Trebuie să vorbiţi cu voce tare şi clară! strigă jandarmul.

— Tată, întrebă Heinz în ochii căruia mai strălucea încă o brumă de speranţă. E adevărat? N-am fost graţiat?

Tatăl clătină din cap.

— Asta este, băiatul meu, fii curajos.

Părea să privească o imagine printr-un zid transparent.

— Într-o zi, ne vom regăsi. Trebuie să ai această speranţă.

— Îmi este atât de frică, şopti condamnatul.

Consilierul de stat tremura, şi lui îi era frică.

— Bătrânul spune că nu trebuie să-mi fie frică, Bătrânul mi-a spus atâtea lucruri care mi-au făcut bine.

„Probabil vrea să spună preotul, gândi consilierul. De ce i-o fi spunând Bătrânul?“

— Micuţul, spune şi el că se va termina repede. Nici nu voi băga de seamă. Barcelona m-a asigurat că momentul cel mai greu este ieşirea din celulă, în curte. O dată ajuns acolo, lucrul cel mai greu a fost făcut. Micul Legionar şi Julius sunt trăgători de elită, decoraţi amândoi pentru îndemânarea lor.

„Doamne! gândi tatăl, a înnebunit.“

Privi la fiul său, palid ca un mort, cu ochii injectaţi de sânge.

— Heinz, băiatul meu, despre cine vorbeşti?

— Despre camarazii mei.

— Camarazii tăi? repetă tatăl, pierit.

— Da, şi condamnatul la moarte surâse obosit. Bătrânul este plutonierul pavilionului, Micuţul, gardianul coridorului, Barcelona Blum, Heide, Porta, Sven şi micul Legionar, garda pavilionului.

— Şi sunt camarazii tăi? murmură tatăl, consternat.

— Cei mai buni pe care i-am avut. Mă vor împuşca mâine în zori.

Doamna Berner căzu ca o umbră fără greutate. O aşezară pe o bancă. Consilierul se aşeză pe un scaun. Totul se învârtea. Cum ar fi putut fi camarad cu aceşti călăi? Pentru prima dată, un funcţionar german nazist găsea că societatea este rea şi începu s-o urască.

— Într-o zi poate vor scrie o carte despre noi, deţinuţii de la Torgau.

Consilierul de stat îşi şterse sudoarea de pe frunte. „Da, se va scrie despre voi.“

Jandarmul privi ceasul.

— Timpul vizitei a trecut! se răsti el pe un ton sec.

— Tată!

Heinz îl apucă de mână. Îl cuprinse spaima de ceea ce i se va întâmpla peste puţină vreme. Trebuiră să-l despartă cu violenţă pe tată de fiu. Fostul sublocotenent de artilerie strigă:

— Nu! Nu vreau, lăsaţi-mă! Lăsaţi-mă!

Doi zbiri îl aduseră în pavilionul doi şi îl târâră pe coridor ca pe un sac de făină. Râdeau.

L-am însoţit pe băiat la corpul de gardă, lucru sever interzis, unde Bătrânul îi dădu un pahar cu votcă, lucru de asemenea sever interzis.

Eu şi Barcelona am fost de gardă în noaptea aceea. Toţi ceilalţi s-au dus la „Porcul scăldat“. Ca să nu mai audă urletele lui Heinz Berner, s-au întors la miezul nopţii, beţi morţi, şi Micuţul mai mult decât ceilalţi. A trebuit să-l ameţim cu lovituri în cap, deoarece ameninţa înspăimântător. Locotenentul Ohlsen ieşi din cameră; şi el băuse, se vedea bine. Îndreptă un deget spre Micuţul care tremura, urlând:

— Să faci linişte!

Apoi se aplecă peste un lighean şi vomită.

A trebuit să-l lovim pe Micuţul de patru ori ca să-l facem să tacă; apoi l-am dus în pat.

Nu departe de închisoare, într-un han numit *Husarul roşu,* locuiau domnul şi doamna Berner.

Toată noaptea au stat pe marginea patului, privind înaintea lor cu ochii goi, în timp ce bătrânul orologiu cu pendulă de pe perete socotea timpul cu tic-tac-ul său şi încet-încet se apropia ora când unicul lor fiu, sublocotenent de nouăsprezece ani, avea să fie împuşcat. Nu spuneau un cuvânt.

Heinz Berner se plimba în sus şi în jos prin celulă. Din când în când, se oprea, îşi lipea fruntea de zid şi lovea cu pumnii în uşă, urlând disperat. Un strigăt lung: „Ajutor“, ca şi cum l-ar fi lansat un om care se îneca în ocean.

Ne-am trezit la ora patru. Micul Legionar s-a dus să ia muniţia de la depozit. Trei gloanţe de fiecare. Comandantul sosi la ora patru şi jumătate, urmat de adjutantul său; venea din cealaltă aripă, de unde trebuia adus plutonierul Grün. Cu o voce aspră, îi spuse lui Berner ceea ce Berner ştia din ziua trecută. Ajuns la uşă, se întoarse şi, pe un ton care nu admitea replică, spuse:

— Controlează-te! Dumneata eşti ofiţer, să nu uiţi asta. Fiecare om trebuie să fie capabil să primească moartea în faţă. Este un fapt fără importanţă, pentru care trebuie să fim toţi pregătiţi. Să stai drept şi să nu te comporţi ca un laş.

Uşa se închise cu un declic; pintenii comandantului sunară. Misiunea sa era terminată.

În dimineaţa răcoroasă, soarele strălucea, colorând pereţii carcerei. Locotenentul Ohlsen apăru: avea un aer obosit. Ca şi noi, purta cască, centură din piele; greul revolver militar, un P-38, îi atârna pe şold, cu cele opt gloanţe pentru lovitura de graţie.

Bătrânul avansă, ducând mâna la cască:

— Domnule locotenent, prima grupă se prezintă ca pluton de execuţie. Fiecare om are trei gloanţe. Fiecare cunoaşte regulamentul. Prima grupă este compusă din douăsprezece persoane şi un *Feldwebel.*

Ducând trei degete la cască, locotenentul spuse cu o voce abia auzită:

— Mulţumesc, *Feldwebel.*

Apoi, întorcându-se spre noi, ordonă ceva neregulamentar:

— Prima grupă în coloană câte unul, marş liber, urmaţi-mă!

Ne trezirăm cu toţii în celulă. Locotenentul Ohlsen puse mâna pe umărul lui Heinz:

— Curaj, băiete! va fi imediat gata. Voi fi constrâns să-ţi leg mâinile.

Avea o bucată de sfoară albă şi nouă, cu o buclă specială, care permitea să lege cu uşurinţă mâinile condamnaţilor.

Deodată, Berner se prăbuşi. Căzu la pământ atât de repede, că n-am avut timp să-l susţinem. Speram că un stop cardiac a pus sfârşit vieţii lui, dar nu aveam atâta baftă.

Bătrânul şi locotenentul îl ridicară. Îi tremurau buzele. Apoi veni ţipătul. Un urlet de animal, care răsuna izbindu-se de pereţi şi intrând în celule în care alţi condamnaţi la moarte îşi aşteptau rândul.

— Nu! Nu vreau! Lăsaţi-mă să trăiesc!

A trebuit să-l prindem cu toată forţa şi să-l târâm de-a lungul coridorului. Heide scăpă puşca, iar lui Porta îi alunecă de pe cap casca. Aceasta se rostogoli până la parter, în plasa de siguranţă, unde ricoşă ca o minge, în timp ce noi, involuntar, o urmăream din priviri.

Am vomitat, dar nu era fiere. Nu mai mâncasem nimic de când am aflat ce se va întâmpla. Porta, ieşindu-şi din fire, mă acoperi cu insulte:

— Porcule, mi-ai murdărit bocancii!

— Tăcere! strigă locotenentul,

Dar nici el nu reuşea să-şi păstreze calmul.

Din celule se auzeau urletele deţinuţilor, urlete de furie şi de disperare.

— Asasinilor!

— Fiţi blestemaţi!

— Porci fascişti! strigă sergentul de aviaţie care era comunist.

Începură toţi să strige, bătând din picioare:

— Câini fascişti! Câini fascişti!

Nervii noştri cedară. Încă puţin, şi nişte incidente ar fi dus în faţa plutonului de execuţie alţi doisprezece oameni.

Grupa a treia sosi cu plutonierul Grün. Alb ca varul, mergea foarte calm între doi soldaţi, încet, în procesiune solemnă. Heinz Berner îşi întoarse capul. Avea spumă la gură şi ochii, ieşiţi din orbite, erau ochi de dement.

— Camarazi, lăsaţi-mă! Ajutor!

Se zbătea disperat. Sfoara care-i lega mâinile se desfăcu. Locotenentul Ohlsen o înnodase prost. Locotenentul Ohlsen îşi întoarse şi el capul. Începu să plângă şi se lăsă să cadă pe un

scaun dintr-o celulă goală; va fi vai de el şi de noi dacă va afla comandantul de asta. Batalionul de marş, fără nicio îndoială, dar pe noi nu ne mai impresiona. Frontul nu era mai rău decât serviciul de gardă la închisoarea militară.

— Nu vreau să mor! striga băiatul de nouăsprezece ani, agăţându-se de Bătrân. Ajută-mă, Bătrâne, ajută-mă!

Bătrânul încerca să-l consoleze, dar ce se putea spune unui copil care înnebunea de frică în faţa morţii!

Deodată, se auzi o voce liniştită; era *Feldwebel*-ul Grün, celălalt condamnat la moarte.

— Nu trebuie să-ţi fie frică, spuse el cu un surâs. Nu este chiar atât de teribil.

Heinz Berner privi cu ochii rătăciţi la tovarăşul său de nenorocire.

— Suntem împreună, continuă plutonierul de infanterie, să rămânem împreună până la sfârşit. Nu mai eşti singur, prietene.

Îl văzurăm pe Heinz Berner îndreptându-se.

— Mulţumesc, camarade.

Parcurse coridorul, ţeapăn, alături de Bătrân, coborî scările, apoi ieşi din închisoare.

Preotul în uniformă gri-verde, cu crucea atârnată la gât, urmărea procesiunea. Se ruga cu voce scăzută şi se auziră aceste cuvinte: „Doamne, primeşte-i la tine“. Soarele apăru deasupra zidului înalt. O mierlă începu să fluiere; câţiva pescăruşi zburau pe deasupra curţii închisorii. Julius Heide şi Legionarul îl legară pe Heinz de stâlp, un stâlp necioplit şi uzat, pătat de sânge.

— Vrei să fii legat la ochi? întrebă Bătrânul.

— Nu vreau să mor! se bâlbâi Heinz. Ajutor!

Bătrânul îl legă la ochi. Plutonierul de infanterie, legat de celălalt stâlp, răspunse cu glas tare, când i se făcu aceeaşi propunere:

— Nu, mulţumesc.

Privea drept înainte, spre zidul de şase metri pe care îl avea în faţă.

Ultimul lucru pe care îl văzu Berner pe lumea asta fu mâna deformată de explozia unei grenade. Simţea încă pământul umed şi mirosul de fân.

Primul şi al doilea pluton se formară. Un locotenent necunoscut îl înlocuise pe locotenentul Ohlsen. Uită de ultima

ţigară tradiţională sau poate voia să fie expeditiv? Ţigara amâna execuţia cu cinci minute, o eternitate. Doamne, să se termine mai repede! Locotenentul voia să se îmbete. Toţi aveau repaus într-o zi de execuţie: era un serviciu foarte dur.

Locotenentul îşi îndreptă casca. Aparţinea unui regiment de cavalerie motorizată. Avea mâneca dreaptă goală: se întâmplase la Stalingrad. Chiar fără să-l cunoaştem, îl detestam. Avea pieptul acoperit cu decoraţii şi nu putea să aibă mai mult de douăzeci şi cinci de ani.

Bătând din călcâie, comandă cu o voce metalică:

— Prima grupă, la dreapta!

Bătrânul se întoarse pe jumătate spre stânga, pentru a controla alinierea.

— Porta, puţin înainte, Heide, puţin înapoi. Puştile în flanc. Fiţi gata.

— Priviţi la dreapta! comandă locotenentul. Încărcaţi puştile. Culatele se deschiseră, gloanţele scrâşniră, obturatoarele pocniră.

Comanda se repercută asupra zidurilor. Puştile erau toate îndreptate spre pieptul lui Heinz. Într-o cameră a hanului *Husarul roşu,* două persoane urmăreau cu privirea acele orologiului de perete. Era cinci fără un minut.

Locotenentul necunoscut privi orologiul din turnul închisorii. Nu observă că puşca Micuţului se ridica imperceptibil; la fel şi puşca lui Porta. Doi oameni nu vor trage într-un camarad, dar erau alţi zece pentru a omorî un condamnat de nouăsprezece ani.

Orologiul sună.

— Foc!

Douăsprezece lovituri răsunară în acelaşi timp. Învăţasem să ascultăm de ordine. Un lung strigăt se stinse într-un horcăit de sânge. Heinz Berner era acolo, atârnând în corzi; mierla nu mai fluiera. Doi soldaţi infirmieri veniră în fugă cu targa. Locotenentul fără braţ se apropie rapid de stâlp şi într-o clipă goli încărcătorul în corpul ce mai tresărea încă. Apoi introduse arma în toc. Se răsuci pe călcâie şi veni spre noi:

— Prima grupă, la stânga. În şir câte unul. Înainte marş!

Totul se sfârşi, natural, cu batalionul de marş.

Din vina Micuţului, a lui Porta şi a unui soldat condamnat la moarte care reuşise să scape.

În cursul anchetei, se află că deţinutul se servise de unelte din afară: două linguri, o pereche de foarfece, un cuţit. Forţase uşa, se strecurase pe coridor şi, de acolo, profitând de barele de fier care ajungeau de la pământ până la marea fereastră, reuşise să se caţere pe acoperiş. Jgheabul îi servise drept scară, apoi, cu ajutorul unei corzi făcute din fâşii tăiate dintr-un tapet, trecuse peste zidul înalt de trei metri. Aici o frânghie adevărată îl ajutase să escaladeze cei şase metri ai zidului exterior. Toate astea s-au întâmplat cu trei zile înaintea execuţiei.

Micuţul şi Porta, care erau de gardă, fură arestaţi imediat şi interogaţi. Dar după patruzeci de zile îşi dădură seama că deţinutul reuşise să se pună la adăpost.

Colonelul Vogel trimise la dracu' Gestapo-ul, dar pe compania noastră o trimise într-un batalion de marş.

Chiar înaintea plecării, colonelul veni să ne ureze drum bun. Spuse locotenentului Ohlsen ceea ce se spune în asemenea ocazii; strânse o singură mână: pe cea a Micuţului.

— Vezi cum scapi, idiotule de trei coţi!

Şi Micuţul, surâzător:

— La ordinele dumneavoastră, domnule colonel.

Trecându-şi mâna înmănuşată peste buzele subţiri, colonelul se răsuci pe călcâie şi ieşi afară.

Porta ne asigură că rădea.

BORDELUL DE LA MAREA NEAGRĂ

Oraşul, pe jumătate părăsit, de lângă frontiera română, trebuie să fi fost plăcut, odată, aşa, în întregime alb; lumea tolănită pe terase se bronza la soare şi privea Marea Neagră.

Se numea Tiestuanova. Fusese, odată, un important nod feroviar la nord de Velkov, dar repetatele bombardamente îl făcuseră să-şi piardă această importanţă. O bună parte a populaţiei se refugiase în munţi sau trecuse frontiera în România.

Intrând odată într-o casă, ne-am putut da seama până la ce punct plecarea fusese precipitată. Pe podea mai erau încă o

ghetuţă cu toc înalt, care-şi cerea perechea, şi un ursuleţ din piele galbenă, la vederea căruia Bătrânul se tulburase. Luă de jos ursuleţul:

— Ce război oribil! Până şi copiii!

Micuţul mormăi că nouă ăstora nu ne prea pasă de copii. Comic tip, Micuţul; când atât de delicat, când atât de comic! Bătrânul îşi ieşi din minţi şi apucă pistolul:

— Te avertizez că nu mai suport! Dacă îndrăzneşti să te atingi de un copil, vei avea de-a face cu mine.

Şi, întorcându-se pe călcâie, dispăru în spatele uşii.

Uriaşul ne privi buimac:

— Ce l-a apucat?

— Copiii îl înnebunesc, răspunse Porta, arătând ursul.

— Totuşi, nu e vina noastră, mormăi Micuţul. Şi noi am salvat copii. Vă amintiţi de casa copiilor? Şi de razia SS-iştilor la Maidanek? N-am tras eu atunci în SS-işti, pentru ca mucoşii ăia să poată fugi? Şi nu le-am smuls eu inima SS-iştilor ca să le-o dau la câini?

— Ai făcut prea mult chiar, murmură Porta. Prea mult.

Revedeam scena oribilă. Acea noapte înspăimântătoare din Polonia când, în compania a doi partizani polonezi, am dat peste un convoi de copii. Unul dintre partizani era colonel. Îngrozit de ceea ce Micuţul făcea ofiţerului din SS, protestă şi, pentru a da greutate protestului, îşi scoase actele şi o fotografie în uniformă de ofiţer polonez, cu o bonetă comică pătrată, care amintea de căciulile ulanilor. Am început toţi să ne batem joc de el, afirmând că noi eram generali. Se înfurie şi dispăru în pădure, urmat de şase partizani şi de copiii salvaţi. Dar doi partizani au rămas cu noi, doi subofiţeri din Regimentul 3 Infanterie poloneză, ca să-l ajute pe Micuţul să-l ciopârţească pe SS-ist. Apoi au spânzurat cadavrul mutilat de picioare. Timp de o săptămână, Bătrânul n-a schimbat niciun cuvânt cu uriaşul care îşi ceru iertare în cele din urmă şi restitui inelul furat de la o SS-istă. Bătrânul îl aruncă în foc şi Micuţul găsi că a fost un gest idiot.

În micul orăşel alb, ne-am instalat într-o vilă mare, o vilă albă magnifică, pe o colină cu vedere splendidă la Marea Neagră. Vila părea abandonată. La primul şi la al doilea etaj, unde totul era roz sau bleu, camerele erau dispuse în şir şi miroseau a parfum de femeie. În toate existau câte un divan imens şi o mulţime de

oglinzi.

— O adevărată autostradă! exclamă Micuţul.

— Viaţă lungă clasei conducătoare, strigă Porta, tolănindu-se într-un imens şezlong. Să existe aici o puicuţă cu rufărie neagră, şi acest război poate să dureze treizeci de ani! România este un loc frumos. Vă amintiţi în ’41 când am furat o încărcătură întreagă pentru grasul Hermann?

Începurăm să râdem privind râul Dibovila. Porta deschise larg fereastra şi, ridicând glasul, începu să declame:

— Marea pe care o vedeţi acolo este Marea Neagră, după cum puteţi observa, nu are nimic negru; departe, dincolo de această mare albastră care se cheamă neagră, este războiul, dar pentru moment războiul nu ne priveşte.

— Stă bine oglinda aia pe plafon, spuse Micuţul, care tocmai se tolănise pe divan. Cine ştie cine o fi avut ideea? Şi parfumul îl simţiţi? Un parfum de furouri şi chiloţi brodaţi.

Plin de satisfacţie, începu să se gândească la rufăria feminină. Îi străluceau ochii la ideea unui regiment de femei semidezbrăcate.

Legionarul râse în tăcere şi-l privi pe Bătrân cu înţelegere. Bătrânul stătea aplecat peste fereastră şi fuma. Ne-am dus să mâncăm pe terasă, şi puţin a lipsit ca Micuţul să nu-şi lase pielea pe acolo: punând o grenadă împotriva unui câine care urla în curte, îşi pierdu echilibrul şi, dacă Barcelona n-ar fi fost atent, să-l prindă şi să-l ţină cu toată forţa, s-ar fi zdrobit în stradă. Chiar în ziua aceea, la primul etaj al casei, Micuţul descoperi o grăsană care încerca să golească un seif fixat în perete. O văzu pe neaşteptate şi în primul moment rămase uluit. Îşi reveni rapid şi apucă femeia, încercând să o răstoarne la podea.

— Ce face aici scroafa asta?

Am făcut toţi un pas înapoi. Cuvântul tifos puse o barieră între noi şi intrusă care, scuzându-se, dispăru. Legionarul strânse din pleoape, privi uşa şi spuse:

— Grăsana asta are ceva straniu.

— Crezi că este o târfă? întrebă Micuţul.

— Nu chiar. Dar am văzut destule bordeluri pe lume pentru a putea recunoaşte un „peşte“ sau o patroană de bordel de la zece kilometri. Cât despre asta, aş putea jura că-i o patroană de bordel! Aşteptaţi-mă, mă duc să văd.

Îşi îndesă pe cap bereta neagră, apucă pistolul şi îşi introduse un cuţit în mânecă. Un alt cuţit îl ţinea în cizme. Micul Legionar era un maestru în utilizarea cuţitului şi ne învăţase şi pe noi să ne servim perfect de arma ucigaşă: ne învăţase să ucidem victima, care cădea fără niciun vaiet. Cel a cărui victimă striga trebuia să dea de băut bere tuturor.

— Merg să arunc o privire vacii ăsteia mai de aproape. Dacă nu ţine un bordel, eu nu mai sunt Legionarul.

Puţin după aceea, la comandament, Micuţul descoperi o mulţime de alimente şi camera lui din vila albă ar fi putut rezista la un asediu. Ţigări spânzurau de tavan; în lungul divanului se aliniau ca pentru paradă sticle groase de coniac franţuzesc; un mare tablou cu două femei goale într-un tandru *tête-à-tête* era agăţat de perete.

— Va trebui să se dea o bătălie istorică pentru a mă smulge de aici, declară Micuţul.

— Şi asta ce mai e? întrebă Barcelona, arătând un vas din porţelan lângă marginea patului.

— Ăsta este pişoarul meu particular. O operă de artă cu flori roşii şi albastre şi cu amoraşi care dansează. N-am mai văzut ceva atât de graţios şi apoi poate fi golit pe fereastră.

Micul Legionar se întoarse plin de noutăţi. Se aşeză lângă Micuţul şi se servi din coniac şi din trabuce. Cu excepţia Bătrânului şi a Legionarului, ţigările de foi nu plăceau nici unuia dintre noi, dar era un punct de onoare pentru toţi să le fumeze. Heide deja vomitase de două ori, dar reîncepea să fumeze, jurând că sunt ţigări excelente. Era beat.

— Ştiţi în ce fel de casă suntem aici? întrebă Legionarul, cu o notă de veselie în glas.

— Ce vrei să spui?

— O casă bună, mai bună decât vă imaginaţi! În timpuri normale, deasupra intrării era un felinar roşu.

Micuţul căscă gura şi sări jos de pe divan.

— Vrei să spui că suntem într-un bordel?

— Exact, şi cu un serviciu de primă mână, dacă vrei să ştii.

— La naiba! strigă Porta. Unde este personalul?

Într-o clipă, Micuţul puse la loc pernele şi-şi dădu jos pantalonii, aruncându-i pe un dulap.

— Nu-mi vor mai trebui pentru mult timp!

Bătrânul îl întrebă:

— Dar cizmele ţi le păstrezi?

— Desigur! Cu cizme şi cu centiron, nu mi-e frică de nimeni!

Porta îşi scoase şi el hainele şi rămase la fel: gol puşcă, cizme şi centironul cu pistol. În plus, mai avea pe cap jobenul galben: Micuţul îşi etala melonul gri.

— Gata! strigă Porta. Aduceţi târfele! Bătrâne legionar, cheamă codoaşele.

— Aţi văzut-o deja. E o scroafă, bineînţeles. Îşi dă pe ea o jumătate de litru de parfum în fiecare dimineaţă, pentru a masca mirosul de transpiraţie. După ochi, cântăreşte o sută douăzeci de kilograme. Am întrebat-o câte tone de grăsime are în spate. Mi-a răspuns: nouăzeci de kilograme, dar a minţit. Locuieşte într-un apartament! Asta, prin comparaţie, este o gaură de şoareci. Fumează fără încetare o pipă curbată şi bea votcă cu kilogramele.

— Şi unde-i „garnizoana“? Nu se vede nicio umbră, spuse Porta.

— Ăsta este necazul. Au fugit, au fugit toate spre vest, de frica unchiului Iosif.

Cu un urlet, Micuţul se trânti pe divan.

Porta strigă furios:

— Ce rău am făcut noi cerului?

— Eu, spuse Barcelona, am ajuns într-un asemenea hal, încât aş viola şi o sobă încinsă.

— Şi dacă ne-am mulţumi cu patroana? Ia spune-mi din nou, cum arată, Legionarule?

— Un adevărat munte de carne. Dacă intri în ea, nu mai găseşti ieşirea.

— Prostii! Important este să ştie să-şi ridice picioarele. Restul ne priveşte pe noi.

— Nu cred că ar avea ceva împotrivă, spuse Legionarul. Se numeşte Olga.

Îi pronunţă numele ca şi cum şi-ar fi amintit de ceva oribil.

— Ai dreptate, spuse Micuţul. Olga nu merge, dar în timp de război eşti uneori constrâns să te mulţumeşti şi cu surogate. Trebuie să te obişnuieşti.

Porta se ridică dintr-o dată.

— Eşti sigur că grăsana nu încearcă să ne ducă de nas?

— Cum?

— Că şi-a golit localul pentru că nu suntem îmbrăcaţi şic?

Legionarul trase încet din ţigară: reflecta.

— Ar putea fi şi asta. Dar unde dracu' ar putea să le ascundă?

— Să facem o anchetă, strigă Micuţul. Dacă fetele sunt ascunse, o voi afla în zece minute, iar dacă patroana îşi bate joc de mine, o strangulez.

— Nu fiţi idioţi, spuse Bătrânul. O femeie ca asta are multe relaţii în poliţie. Este o caracatiţă cu tentacule peste tot. Dacă se plânge, se lasă cu pedepse.

— Puţin ne pasă, strigă Porta. Pentru a-mi satisface capriciul, voi organiza un dans al paturilor în stil mare!

Strigând în gura mare, toată compania se duse la casa Olgăi. Micuţul uitase că n-are pantaloni şi fundul lui gol părea şi mai gol din cauza centironului cu pistol şi a cizmelor cu carâmbi joşi.

— Aici, spuse Legionarul, arătând o casă albă, care părea să iasă dintr-o imensă grămadă de flori, şi deschise uşa fără să se mai preocupe de indicaţia „Bateţi înainte de a intra".

Traversarăm un hol, care dădea într-un salon unde imense divane acoperite cu mătase se aliniau în lungul peretelui. Olga era acolo, în spatele unui imens birou sculptat, pe care se întindea pieptul ei mare. Transpira. Fardul îi curgea şiroaie pe faţă.

— Doamne, e cât un vagon! strigă Porta.

— Cărui fapt datorez această vizită? începu femeia cu o voce joasă. Domnii doresc să-mi vorbească?

— Sunt tot felul de conversaţii, mormăi Micuţul. Am venit să te întrebăm unde sunt puicuţele, ai înţeles?

Cu un râs forţat, Olga exclamă:

— Ce expresii folosesc domnii!

— Gata cu mutrele astea, sac de grăsime! Nu avem timp de pierdut. Colegii de pe front ar putea să sosească, şi vei vedea că nu vom avea scrupule să-ţi dezmierdăm fundul cu aruncătorul de flăcări. Eu, dimpotrivă, te rog politicos un lucru la care am dreptul; dar nu mă minţi în faţă. Scoate la lumină „garnizoana".

— Calm, băiete, şi se retrase cu un pas când Micuţul o săltă aproape în spate, ameninţător.

— Da, calmează-te, Micuţule, îl sfătui Legionarul. Totul se va aranja. Eu şi madama Olga ne vom înţelege.

— Mulţumesc, cotcodăci Olga, întorcând spre Legionar un surâs amabil.

— Madam, aşa cum a spus camaradul meu, aşteptăm dintr-un

moment în altul vizita colegilor din est. Ai noştri ne-au abandonat. O ştim, de aceea putem face orice.

Râse sarcastic:

— La ce ţi-ar servi relaţiile importante când vei fi moartă? Deci, fii mai deşteaptă.

Cu un surâs ambiguu, concluzionă:

— *Panimaieşi*?

— Caporal major... începu Olga, dar amuţi în momentul următor.

Un zgomot infernal izbucni la intrare; uşa se deschise cu violenţă şi o armată de soldaţi români şi bulgari invadă casa. Soldaţii puseră mâna pe Olga şi începură să o arunce în aer; ea striga de frică şi de fiecare dată fusta largă se umfla ca un balon.

— Iată că am revenit, scroafă! strigă un caporal român. Ne-am reîntors şi vei avea de-a face cu noi.

Porta îşi scoase flautul, Heide armonica şi începură să cânte în nebunia generală.

— Ce dracu' mai vreţi şi voi? întrebă Micuţul.

— Ceea ce vrei şi tu! rânji un sergent tanchist. Ivan trebuie să sosească dintr-o clipă în alta, într-un nor de praf. Scoate afară târfele. De altfel, este de datoria noastră să apărăm acest bordel de barbari! zise el şi îşi scoase pistolul. Dar, înainte de asta, vrem să ne distrăm puţin, ca să ştim dacă grajdul merită să fie apărat.

Olga se ridică încet, frecându-şi fundul dureros şi gemu. Micuţul, care găsise o piele de urs şi se acoperise cu ea, se târî în patru labe spre ea şi îi dădu un picior în fund. Codoaşa scoase un strigăt şi căzu la podea. Cinci oameni se aruncară asupra ei, prefăcându-se că se bat cu ursul. Femeia plângea. Soldaţii, apucând-o de glezne, începură să se joace de-a troica, trăgând-o prin toată camera. Micuţul stătea deasupra pieptului ei şi ceilalţi făceau pe caii.

Credeam că murise când au decis s-o lase. Toată casa era un infern; mobile răsturnate, sparte. Olga se târî sub pian, sughiţând.

Micuţul dibui un butoiaş de bere de cincizeci de litri şi cu ajutorul unui infanterist bulgar îl rostogoli în salon. Cu dosul palmei, goli o masă de toate bibelourile de cristal care aterizară pe fundul Olgăi. Butoiaşul fu apoi urcat pe masă şi deschis cu

ajutorul unor bibelouri preţioase.

Într-o clipă, mirosul de bere împuţi toată camera. Cinci sau şase sticle de vin spaniol şi şapte sticle de votcă fură vărsate în butoiaş; un sergent român mai adăugă trei litri de rachiu amestecat cu coniac.

— Acum să vezi ce pişcă! zise el, între două sughiţuri.

Caporalul vânătorilor de munte dădu un picior femeii:

— Adu fetele. Unde sunt?

Începu să se învârtească în patru labe, adulmecând aerul ca un câine de vânătoare; tăie o pernă cu baioneta, din care ţâşniră fulgi multicolori care se împrăştiară peste tot.

Heide vărsă un pahar de bere peste capul Olgăi, în timp ce un sergent bulgar o pieptăna cu un mănunchi de pene. Grăsana gemu:

— Aveţi milă de mine! Fetele mele au părăsit oraşul. Sunt în drum spre Sabina.

— Adevărat? rânji Porta.

— Da, strigă Olga, disperată. De frica voastră.

Aplecându-se înainte, Porta o apucă de urechi.

— Am avut dreptate! Copilă dragă, tu vei povesti unchiului Porta unde ai ascuns fetele. Am ascultat destul minciunile tale.

— Sunt în drum spre Constanţa, gemu Olga.

— Întâi Sabina, acum Constanţa.

— Ordine! gemu femeia.

— Desigur! Nimeni nu face nimic fără ordine.

Toţi o priveau pe Olga. Fu un moment scurt de linişte, apoi Porta explodă:

— Destul cu bătaia de joc! Adu fetele!

Micuţul, pradă furiei, ridică pielea de urs deasupra capului şi cu ea începu s-o lovească peste faţă pe Olga, care rămase aproape sufocată.

— Şarlatano! Inspectoare de târfe! Îţi ordon să-ţi aduci trupele în prima linie, ai înţeles?

Olga, disperată, ridică trei degete în aer.

— Jur că au plecat cu maşina.

— Desigur, spuse Heide, scrâşnind din dinţi.

Apoi, scoţând din teacă pumnalul, îl puse sub nasul patroanei, strigând:

— Dacă nu apar, împuţito, îţi voi tăia burta în aşa fel încât nici douăzeci şi cinci de medici nu vor mai putea să ţi-o pună la loc.

Deodată, se auzi pârâitul unui motor în stradă.

Porta se aplecă curios peste fereastră, aruncă o privire afară şi din gât îi ieşi un strigăt sufocat:

— Am înnebunit? Am halucinaţii?

Îl chemă pe Micuţul.

— Ia priveşte şi spune-mi ce vezi?

— Târfele! strigă uriaşul. Două autobuze pline!

Şi se abandonă unui ţopăit furios.

O imagine de nedescris. În stradă sosiseră două autobuze Ford model 29, pline de fete gălăgioase, îmbrăcate în modul cel mai straniu: unele aproape goale, altele cu blănuri, iar altele în rochii de seară.

Într-un scrâşnet de frâne, autobuzele se opriră înaintea casei.

— Sfântă Maria, spuse printre hohote Micuţul, se pare că puicuţele au ştiut de sosirea mea.

Caporalul român dădu un picior în fundul Olgăi.

— Comandantă de târfe, înainte marş!

Se precipitară toţi în stradă. Bătrânul, aşezat lângă Legionar, îşi răsucea o ţigară şi încerca să-şi reţină râsul.

— Va fi o treabă serioasă. Nici chiar un T-34 n-ar reuşi să-i mai oprească. Mă întreb dacă peste trei minute casa va mai fi în picioare.

În stradă se auzi un urlet de bucurie, urmat de un ţipăt ascuţit de femeie. Apoi strigăte sălbatice şi nişte blesteme în româneşte.

Nimeni dintre noi nu se mişcă. Priveam hipnotizaţi uşa pe unde urma să se reverse banda invadatorilor. Sosi ca un ciclon. În faţă, cam zece fete mai mult sau mai puţin îmbrăcate, apoi Micuţul cu cizme şi melon gri, apoi un alt grup de fete urmat de Porta, care avea şi el cizme şi jobenul galben.

— Vino aici, femeie! strigă el, încercând să apuce o roşcată îmbrăcată doar cu un furou negru. Nu vreau nimic imoral, de ce fugi?

Cu un urlet, Heide îşi aruncă pantalonii pe fereastră: rămaseră agăţaţi de steagul german, care de mult timp exaspera populaţia oraşului. Probabil pantalonii lui Heide se plictisiră să stea acolo; căzură jos şi ajunseră pe spinarea unui porc adormit care începu să sară, guiţând. Dându-şi seama apoi că nu era vorba decât de o inofensivă pereche de pantaloni, decise să-i mănânce. Un caporal român se crezu dator să-l avertizeze pe

Heide:

— O scroafă ţi-a luat nădragii.

— Nu-mi pasă. Nu-mi mai trebuie acum.

Barcelona şi un bulgar se aşezară pe un divan cu două fete. Steiner căzuse într-un fel de bazin săpat în pardoseală şi era cât pe-aci să se înece. L-am ridicat în timp ce sufla ca o focă. După ce bău un pahar plin cu votcă, plecă la asaltul unei grecoaice. Căzură pe fereastră, aterizând pe un acoperiş, speriind un măgar care începu să ragă de ţi se rupea inima.

Legionarul izbucni în râs şi se aplecă asupra Olgăi.

— Dragă doamnă Olga, este foarte politicos din partea dumneavoastră să autorizaţi această distracţie în frumoasa dumneavoastră casă.

Olga făcu o reverenţă şi începu să se răcorească cu un evantai din pene de struţ, un dar din partea unui pilot din Alexandria.

— Domnule soldat, dumneata eşti un cavaler. Francez?

— Da, doamnă, sunt caporal în Legiunea Străină.

Olga făcu un semn de aprobare cu capul, arătând că înţelege franceza. Micuţul, care îi privea uimit, i se adresă lui Porta care răsturnase o sârboaică îndărătnică:

— Câtă eleganţă în bordelul ăsta! Vorbeşte unei scroafe într-o limbă străină.

Tuşi zgomotos, îşi trase în sus centura, îşi aranjă pistolul şi îşi reluă vânătoarea. Prinse o fată blondă ca spicul grâului, o puse să facă o piruetă şi o împinse într-un caporal bulgar care sosea cu o tavă plină de pahare: totul zbură în aer. Şiroaie de alcool se scurgea peste tot. Fata, care rămăsese pe jos în chiloţi cu dantelă verde, ciorapi lungi şi jartiere roşii, începu să râdă ca o nebună, lovind cu pumnii în pardoseală, pradă unui acces de veselie.

Un râs nebun o cuprinse şi pe Anna din Hanovra, care nu era departe:

— N-am mai avut vizite asemănătoare! Ce bandă-i asta? Asemenea vizite n-am mai avut. Un adevărat noroc că am reuşit să trecem linia rusească!

Porta îşi agită mâinile, entuziasmat:

— Nimeni nu te va crede, Sven, dacă într-o zi vei descrie războiul lui Adolf.

Îşi umflă pieptul şi apucă fata de sâni:

— Înţelegi tu, Suzi, vor fi amintiri din acest război nenorocit. Câte n-am văzut! Am reuşit să traversăm Volga, am făcut pe mortul în Mediterana, în timp ce navele în flăcări se scufundau; ne-am răcit fundul pe o banchiză de gheaţă în Golful Botnic; am trecut printre nori de ţânţari în mlaştini, am făcut dragoste în troienele de zăpadă de la Suomisalmi, am alergat pe schiuri sute de kilometri, am scuipat în vale din vârful muntelui Elbrus.

Bătrânul izbucni într-un hohot de râs.

— Adevărat, Porta. Dar ce nu am făcut noi? Acum, la ce bun să povesteşti aceste lucruri? Nu interesează pe nimeni.

Porta dădu o palmă la fund fetei şi reluă:

— Am ieşit din tancuri în flăcări, am traversat pe bac Marea de Azov, am tras atâtea beţii, încât ne-au trebuit luni pentru a ne reveni, am făcut baie în şampanie şi ne-am spălat la fund cu vin roşu. Travestiţi în uniforma lui Ivan, am hoinărit la bordul unui T-34. Am fost infanterişti, meharişti, paraşutişti, spioni, mecanici de locomotivă, pionieri, temniceri, călăi, hoţi, asasini, falsificatori de documente. Vinovaţi de înaltă trădare de zece ori pe zi, *Mein Kampf* şi cărţile lui Alfred Rosemberg ne-au servit pentru a ne şterge la fund.

Îşi întoarse capul şi scuipă spre pianul la care cânta furios un locotenent ungur degradat. Muzică din ţara lui, de la Budapesta, din perioada în care, ofiţer elegant, era primit în saloanele femeilor frumoase. Acum nu mai ştia unde se află: acolo, în mijlocul soldaţilor murdari, fără iluzii, incapabili să se gândească la altceva decât la alcool şi la femei.

— Porta s-a pişat chiar pe steag! urlă Heide. Cu o oră înainte de a fi decorat de un general de corp de armată. Apoi a sărutat steagul chiar în locul cu pricina. Ce am râs! Dar nu aşa!

Sărută o fată şi îi mângâie părul.

— Vino, fetiţo, vino, Julius Heide este gata.

— Ce te încălzeşte dansul ăsta ţărănesc! strigă Barcelona, vărsându-şi în cap apa dintr-un vas cu flori, pe care apoi un artilerist bulgar îl umplu cu votcă.

Locotenentul degradat începu să cânte un cântec de dragoste, un cântec trist. Micuţul turnă votcă din vasul de pe pian.

— Scândura asta muzicală trebuie să fie însetată, dacă ar fi să te iei după ceea ce scoate din ea.

Îl bătu pe umăr pe ofiţerul degradat şi, cu un surâs, spuse:

— Nu mai eşti ofiţer, cretinule, eşti un camarad printre alţi camarazi. Ce se înţelege din cântecele tale ungureşti? Nimic. Ştim doar că Ivan vine spre noi în tancuri T-34 şi că vom sfârşi sub o cruce de lemn, cu o cască ruginită în vârf! De aceea, cântă lucruri de înţeles.

Legionarul se apropie, clătinându-se: era beat criţă.

— Domnule locotenent, cântă moartea, dulcea moarte.

Se aplecă asupra pianului, execută câteva acorduri şi cântă:

Tunurile cântau ultimul psalm,
Vino, dulce moarte, vino,
Ia-mă de mână.

Apoi râse răguşit, aruncând o privire spre marea pe care soarele cobora, roşu ca sângele.

— Auziţi? întrebă.

Ne-am ciulit urechile. Bubuitul tunului venea spre noi, ca un mormăit surd.

— Bat la uşă, rânji Legionarul. Fidelii noştri colegi vor fi în curând aici, la dracu'! În zori vom fi morţi.

Micuţul îşi afundă faţa într-un vas plin de coniac, bere şi votcă şi bău ca un cal. Scuipă o sorbitură în faţa Olgăi şi, ca răspuns la vehementele sale proteste, smulse de pe perete un portret al lui Adolf Hitler şi i-l trecu pe cap.

— Aceste portrete murdare nu ne plac! strigă, rotind portretul în jurul gâtului grăsanei. Ce dracu' te-a apucat, scroafa bătrână! Nu ştii că fotografiile pornografice sunt interzise?

Porta apucă o sticlă de coniac, o „decapită" pe colţul pianului şi o stropi pe Olga, care stătea pe podea cu Hitler în jurul gâtului.

— Enormă oroare! Vei merge în frunte cu Hitler al tău, şi închide gura aia urâtă când vorbeşte Joseph Porta! Eu sunt coloana vertebrală a armatei. Trăiască armata!

— Fiţi gentili, imploră Olga, pentru a petrece împreună o oră plăcută.

— Sigur că va fi plăcută! Doar nu crezi, munte de grăsime, că am fi putut face o asemenea călătorie pentru a ne plictisi?

Deşurubă un bec şi îl aruncă în curte, unde explodă ca o lovitură de pistol.

— Ajutor! ţipă Micuţul. În curte-sunt satiri care trag.

Se sculă de pe divan, unde se tolănise cu două fete goale, scoase pistolul şi trase opt gloanţe în podeaua de lemn; aşchiile şi proiectilele ricoşau în jur. Fetele ţipau, Olga blestema, Micuţul se strâmba de râs.

Locotenentul cânta:

Husarii roşii aleargă în viteză
Şi tu, iubito, vino cu noi.

Deodată, Olga îşi dădu scama că marea piele de urs dispăruse. O avea în dar de la un ofiţer chinez şi era mândră de ea: dinţii erau de aur şi în fiecare nară era încrustat un rubin.

— Cine a furat ursul?

Îl apucă pe Micuţul, strigând:

— Porcule! Tu ai furat ursul.

— Nu mai spune! Ursul s-a plictisit de compania ta şi şi-a rupt funia! concluzionă el, dând o palmă grea peste fundul femeii.

Julius Heide venea, clătinându-se spre ei: era beat, foarte beat. Întinse un deget acuzator spre Olga, dar îşi pierdu echilibrul şi degetul se afundă în gura grăsanei.

— E ceva ce nu se potriveşte, anunţă el cu încăpăţânarea omului beat. Porta, bătrâne Porta, numit şi Joseph în cinstea unui sfânt, nu ţi se pare şi ţie? E ceva ce nu merge. Acest hoit a cerebralizat muzica burgheză. Păzeşte-te, Olga. Te vom reduce la tocătură de cârnaţi, cu centurile.

Mângâie râzând părul grăsanei care transpira abundent de frică, înnebunită la ideea că, în euforia generală, fetele ei ar fi putut vorbi, în acest caz, ar trece printr-un pericol de moarte. Comandantul oraşului plecase ca un laş, poliţiştii o şterseseră şi ei. Postul de poliţie cel mai apropiat era la o sută de kilometri; de aceea nu putea spera niciun ajutor din partea lor. Ce dracu' trebuia să facă acum cu haita asta de hoţi? Nu-i trebuise mult să înţeleagă rostul benzii pe care o aveau pe mânecă, bandă cu două cranii pe care scria „Sonderabteilung“: regimentul morţii, compus din asasini şi bandiţi, cărora li se schimbase ghilotina cu frontul.

Clienţii ei, ofiţerii, vorbeau adesea de soldaţii din aceste regimente. Un general-maior spusese că aceştia cădeau ca muştele, dar erau cei mai buni soldaţi din lume. Inamicului îi era frică de ei şi nu îi cruţa când cădeau prizonieri. Ei ştiau şi nu mai

dezertau. Pe de altă parte, dacă totuşi o făceau, familia lor era imediat arestată şi de aceea, chiar dacă erau hoţi sau bandiţi, nu ţineau să atragă dizgraţia asupra lor.

Olga privea la Micuţul. Cine ştia dacă gorila asta avea o familie? De patru ori o ameninţase că o strangulează. Dacă i-ar fi descoperit secretul, ar fi strangulat-o fără să ezite. Ce mâini! Se putea strangula un elefant cu mâinile alea! Şi cât era de brutal! Mai bine să se arate gentilă, poate se domesticea. Heide îi întrerupse cursul gândurilor.

— Olga, împuţită uriaşă, am o idee. Dezbracă-te. Vrem să te vedem goală.

O fată brună, cocoţată pe un dulap, unde o urcase Micuţul, strigă cât o ţinea gura:

— Este suficient s-o puneţi sub pielea de urs şi nimic altceva.

Olga o ţinti cu o privire rapidă. „Nelly pune ceva la cale, gândi ea. N-ar fi trebuit s-o mai ţin pe belgiana asta.“ Surâzând, îi spuse pe un ton suav:

— Nu se strigă aşa, micuţă Nelly. Nu mai face mofturi.

Nelly râdea şi gâdila gâtul Micuţului cu degetul mare de la picior.

— E o zgârcită, s-o luaţi cu voi când plecaţi!

Micuţul o întrebă pe Olga:

— Unde este ursul? Îl vreau. Îl voi purta pe front, ca să nu îngheţ în timpul iernii.

Nelly sări jos de pe dulap şi îi şopti ceva Micuţului care izbucni în râs.

— Nelly, eşti minunată! Dacă toţi belgienii sunt ca tine, mă voi duce în Belgia. Olga, vacă premiată, ridică-ţi rochia şi arate-ne fundul. De mult vreau să văd un fund ca al tău.

Porta râdea zgomotos.

— Pe Sfântul Moise, goală! Pielea de urs trebuie să fie pusă chiar pe şorici!

Olga protesta cu violenţă:

— Trebuie să fiţi nebuni!

— Atenţie! îi avertiză Nelly, vrea s-o şteargă!

— Nimeni nu pleacă fără permisiunea mea, declară Micuţul şi, cu o piedică, o trânti pe Olga pe burta lui Heide.

Apoi o apucă de glezne şi o învârti în aer. Erau aproape o sută douăzeci şi cinci de kilograme de carne vie pe care le învârtea cu greutate.

— Lasă-mă, lasă-mă! urla Olga.

— Pentru dame, fac orice! rânji Micuţul, lăsând-o brusc.

Scăpată ca din puşcă, traversă camera, răsturnând nişte mese, peste Heide şi două fete, şi se opri în pian cu zgomot. Locotenentul, fără să clipească, trecu la alt cântec. Încet, Olga se ridică vlăguită, sufocată de furie.

— O să mi-o plătiţi, porcilor!

Micuţul şi cu Annie, aşezaţi pe jos, jucau zaruri cu nişte bulgari. Annie îşi pusese gulerul unui marinar în loc de sutien. Profesoara se apropie foarte nervoasă, se înclină cam ţeapănă, cu ochii care clipeau în spatele lentilelor groase, fixaţi în gol, îmbujorată până la rădăcina părului, tuşi timid şi, în final, spuse:

— Cer iertare, domnişoară, pentru îndrăzneala mea, dar vrei să fii a mea?

Micuţul uită să mai arunce zarurile şi rămase cu gura căscată. Annie îşi apropie de buze sticla cu votcă şi bău o sorbitură.

— Ce părere ai tu, idioato? Pe mine ori mă iei cu violenţă, ori te duci la dracu'!

Profesoara se îndepărtă, clătinându-se, şi se refugie în grădina din vecinătatea stabilimentului. Barcelona, aplecat peste fereastră, vomita.

Deodată, buna Nelly îşi schimbă locul. Aşezându-se între Bătrân şi Legionar, începu să le vorbească. Povestea sa părea să suscite interesul Legionarului, care din când în când îşi scărpina cicatricea. Ochii i se strângeau, deveneau răi în timp ce asculta lungul discurs al lui Nelly. Bătrânul îşi trase pe ceafă bereta neagră şi fuma. Nori grei de fum urcau în cameră.

Olga începu să se mişte încet spre uşă. Era timpul. Scârnăvia de Nelly, ce povestea? Şi Legionarul. Un bandit al deşertului, periculos; un tip dubios, căruia nu-i plăceau femeile. Dumnezeu ştie de ce. Dacă ar putea ajunge la Feldjandarmerie… Uşa era în apropiere. Un strigăt al lui Porta o opri.

— Hei, tu, de colo! Olga! Vrei s-o ştergi?

Apucă femeia şi o târî din nou în centrul sălii.

Micuţul se apropie, clătinându-se, urmat de Heide care era beat criţă.

— Vreau să-ţi văd fundul! strigă Micuţul. Onoratul public este rugat să ia loc. Cea mai grasă scroafa din lume va face *strip-tease.* Noi doi suntem cameristele.

Un cor de râsete se ridică. Toţi făcură cerc în jurul grupului.

— Fusta! strigă Micuţul.

O fustă neagră zbură pe fereastră.

— Sutienul!

Sutienul luă aceeaşi cale.

— Brâul! izbucni în râs Heide, smulgând cu o lovitură burtiera.

Olga lansă un strigăt de durere, apărându-se furioasă.

— Onorat public, strigă Micuţul. Ceea ce vedeţi nu e o velă, e un chilot, cel mai mare chilot din lume, fabricat într-un şantier naval pentru acest bastiment de grăsime!

— Loveşte-o! strigă Nelly. Loveşte-o pe scroafa asta!

Legionarul, cu un rânjet rece, spuse:

— Stai calmă, vei fi satisfăcută, nu te teme!

Olga se ridicase goală ca un vierme. Micuţul făcu doi paşi înapoi şi o contemplă cu mâinile împreunate ca un copil.

— Sfinte Moise, amiral al Mării Roşii, ce adunătură de gunoi!

— Unde este ursul? Să i-l punem pe Moş Martin în spate, strigă Porta.

— Cine a furat ursul? urlă cu furie Olga. Bandă de hoţi!

Fetelor li se făcu rău de atâta râs. Porta, în patru labe, adulmeca pe sub mobile.

— Unde-i ursul? Unde-i ursul?

Urmă o scenă furioasă, stupidă, nestăpânită. Se deşurubară picioarele meselor, intrară în dulapuri; coşul de gunoi fu golit în salon; ţigările zburară pe fereastră, aspiratorul de praf fu făcut bucăţi; becurile explodau cu un zgomot de mitralieră. Micuţul spărgea farfuriile.

— Unde-i ursul?

— Unde-i ursul? necheză Barcelona, făcând bucăţi mesele.

Fetele se ţineau de burtă de atâta râs. Olga plângea, proferând blesteme. Ne întrebam urlând, dintr-o cameră în alta:

— Ai găsit ursul?

— Nu! făcea ecou o voce.

Porţelanurile ajunseseră bucăţele, ferestrele sparte fuseseră aruncate afară. Deodată, se auziră nişte împuşcături şi toţi se precipitară să vadă ce se întâmplă. Deasupra unui dulap trona blana de urs cu capul mare aplecat.

Porta şi Micuţul, ascunşi în spatele unei uşi împreună cu trei femei, trăgeau cu puştile-mitralieră în nenorocitul animal.

— Încă o comandă! striga Porta. Apoi trecem la lupta corp la corp.

Olga plângea disperată.

— Să-l batem! completa Micuţul, aproape urlând. Urs murdar! Vei avea ce meriţi!

Împlântă cuţitul în ceafa ursului şi îi trase pielea, care căzu cu dulap cu tot peste el. Porta, dintr-o singură lovitură, desprinse capul ursului.

— În sfârşit! exclamă Micuţul. L-am doborât.

Porta gâfâia:

— Am obosit!

Se ridicară amândoi, transpiraţi, şi aruncară blana în braţele Olgăi care fu cuprinsă de un acces de furie constatând dezastrul. Porta izbucni în râs şi îi arătă fundul Annei care avea pe una din fese o vânătaie.

— Cineva a muşcat-o de fund! Ursul tău ar fi putut s-o muşte din altă parte; în schimb, tu eşti salvată, draga mea grăsană.

Legionarul se apropie încet. Se opri înaintea Olgăi, cu o ţigară în colţul gurii, cu bereta neagră lăsată pe frunte.

— Între noi doi, Olga. Sunt nişte lucruri pe care trebuie să le clarificăm.

Surâsul său te îngheţa: cicatricea era roşie ca sângele. În spatele lui, erau Bătrânul şi Nelly. Olga uită de urs. Privirea ei trecea de la unul la altul. Ce putuse să-i povestească fata? înghiţi-o-ar infernul! Ah, dacă ar fi acceptat când *Hauptsturmführer* Nehri îi propusese să le ia pe toate cu el. Dumnezeule, ce proastă fusese! Dacă ar fi fugit cu Nehri, ar fi putut să pună pe picioare, în scurt timp, un alt bordel. Cei de la poliţie i-ar fi furnizat material uman. Francezul ăsta murdar o îngrozea. De necrezut că germanii l-au acceptat în rândul lor. Doar dacă nu şi-au dat seama că e un ucigaş.

— Olga, îţi plac mult tipii de la Gestapo?

Legionarul surâdea. Dar era ceva în vocea lui care îi zgâria urechea. Îşi şterse pleoapele şi îl privi cuprinsă de un amestec de ură şi teamă.

— Ce vrei să insinuezi? Lucrez de douăzeci şi cinci de ani şi n-am făcut în viaţa mea nimic dezonorant.

— Dezonorant?

Cuvântul fu repetat încet, silabisit.

— Am cunoscut odată un individ în legiune; venise în grupa mea. În acel timp luptam într-o ţară la sud de Siria. Venea de la Paris. Spunea că nu făcuse nimic dezonorant. Dar într-o zi un

gigant danez, sergentul Hansen, găsi un ziar. Ce crezi că era în el? În ziar era o fotografie a amicului nostru. Era căutat. Omorâse un copil. Multă vreme îl bătuse pe copil şi apoi într-o noapte în care plângea prea tare l-a strâns de gât până când n-a mai plâns. Apoi fugise şi ajunsese la noi. Dar Allah a făcut în aşa fel încât ziarul să cadă sub ochii uriaşului danez şi acea fiinţă murdară a fost trimisă la Allah cu un cuţit în spate. Ăsta e cuţitul!

Legionarul arătă femeii livide cuţitul maur ascuţit. Un râs îi gâlgâi în gât.

— Episodul s-a întâmplat în 1940-’41. În acel timp cu voi erau băieţii lui Stalin. După ce te vei fi răcorit pe ursul tău, vei fi legată cu un fir dublu de cei din NKVD.

Uitase complet că era goală ca un vierme. Legionarul îşi trecu o mână peste faţă şi-şi şterse surâsul. Persoana lui emana răceală. Tăcerea se aşternu peste salon ca un văl. Doar muzica locotenentului continua în surdină.

— Bine, Olga. Ai auzit de Regimentul 2 din Legiunea Străină? Mândria Tunisului? Eram noi, cu drapelul roşu. Spânzuram sub acest steag duşmanii poporului. Voi, cei de pe malul Mării Negre, ce le faceţi?

— Îi spânzurăm şi noi! strigă Nelly. Asta este una dintre cele mai rele. Ne-a cumpărat de la Gestapo. Nu ne-a lăsat să alegem: bordelul sau lagărul de exterminare.

— E adevărat, spuse o altă fată. E un monstru. Are bordeluri la Bucureşti şi la Sarajevo. Ne-a luat de peste tot, din oraş; pentru evreice: bordelul sau camera de gazare. Dacă deschideam gura, eram de asemenea trimise în lagăr. A trimis cinci fete la Ravensbruck, luna trecută; a strangulat-o ea însăşi pe Desa cu o sârmă. Mergea la Gestapo în fiecare zi: împărţea câştigurile cu *Hauptsturmführer*-ul Nehri.

Porta o apucă pe Olga de gât, în timp ce Micuţul îi împungea fesa cu baioneta. Femeia urla de durere.

Locotenentul degradat cânta cu furie, bătând cu pumnii pe taste. Stătea aplecat înainte; îşi pierduse chipiul şi sudoarea îi curgea pe fruntea palidă. Muzica încetă un moment, pentru a reîncepe cu un crescendo sălbatic, o cascadă de sunete sacadate… Această muzică dementă ne înnebunea. Porta aruncă un pahar de cristal într-un perete. Micuţul apucă o sticlă de votcă, îi tăie gâtul cu baioneta şi îi vărsă conţinutul în gura

căscată. Se clătina. Avea ochii injectaţi de sânge. O fixă pe Olga şi îi aruncă sticla în faţă; cu un reflex rapid, femeia se feri de periculosul proiectil... Votca îi inundă faţa. Micuţul izbucni în râs şi spuse:

— Eşti rapidă, Olga. Dacă ai fi primit lovitura în gât, acum ai fi fost în cer!

Respiraţia îi mirosea a alcool, cuvintele îi erau pline de răutate. Nu era niciun dubiu; aceşti oameni erau în stare de orice. Olga îşi dăduse seama şi deodată îi fu frică; o frică teribilă. Îl căuta cu privirea pe Bătrân. Poate el mai era, totuşi, o fiinţă umană. Alergă spre el; acesta stătea jos şi fuma în tăcere.

— Domnule! Fă-i să înţeleagă, te rog. Sunt nebuni! Domnule, trebuie să mă ajuţi. Am bani, te voi recompensa, apără-mi cauza. Am fost constrânsă să ţin bordelurile. Ajută-mă!

Bătrânul o privi. Se ridică încet, se răsuci pe călcâie şi ieşi din salon. Olga se simţi pierdută; ştia că Bătrânul era unicul care ar fi putut să o apere.

Făceau cerc în jurul ei cu pistoalele pe genunchi şi toţi erau aproape goi. Spectacol grotesc. Femeile, cu ochii lucind, se aşezară în spatele nostru.

— Din vina ei, Margaret Rose din Bremen a fost împuşcată, strigă una dintre ele.

— Ea le-a trimis pe Ivonne şi pe Ilse în lagăr, spuse o alta.

— Au fost strangulate cu sârmă ghimpată. Ea însăşi ne-a povestit, ameninţându-ne cu aceeaşi soartă. A biciuit-o pe Silvia până a murit, pentru că-i povestise unui locotenent de infanterie în ce mod erau trimise în bordelul ei.

— Ne lua toţi banii, adăugă Nelly cu ură. Ne bătea de mai multe ori pe zi. Răzbunaţi-ne!

Legionarul apucă cu gesturi măsurate o ţigară.

— Bine, spuse el. Ne trebuie un juriu. Odată, în Legiune, aveam un juriu. Interogam vinovatul într-un furnicar şi îi puneam miere în urechi, dacă juriul decidea această pedeapsă.

Luă un scaun şi îl puse în mijlocul camerei.

— Vă prezint un membru al juriului, Ivonne.

Apucă un altul şi îl aşeză alături de primul:

— Iat-o pe Ilse.

Alt scaun.

— Desa, aici Margaret Rose şi alături Silvia. Pe cine punem aici?

— Lone, spuse o fată. Lone pe care au spânzurat-o în lagărul de la Tichileşti.

— Bine, spuse Legionarul, aici, Lone, pe care au spânzurat-o.

Porta îi dădu un alt scaun.

— Aici, Gerda. Gerda, pe care au împuşcat-o în grădină pentru că a aruncat o sticlă în capul grăsanei.

— Nu uitaţi pe Monica din Viena. Au aruncat-o într-o carieră de piatră abandonată, împreună cu Silvia din Kiev.

Legionarul aduse alte două scaune.

— Nouă scaune, nouă fete moarte. Sunt multe, dar nu destul. Ne lipsesc trei. Alte trei moarte?

O fată belgiană se săltă pe scaun, cu ochii aprinşi, cu degetul arătător spre Olga, care se strângea tremurând lângă perete. Amintea de un tablou de Rubens.

— Îţi aminteşti de Alice din Frankfurt? De ateniana Gola? De italianca Cecilia? Şi atâtea altele care nu mai sunt?

— Mii de mulţumiri, domnişoară, spuse Legionarul. Avem acuma douăsprezece nume.

Arătă spre Nelly.

— Tu vei fi judecătorul. Eu, acuzarea publică. Nu avem nevoie de apărător.

Micuţul înaintă puţin.

— Bătrâne, permite-mi şi mie să fiu judecător! Mereu mi-am dorit să judec pe cineva. Măcar pentru a mai schimba puţin situaţia, înţelegi, ar fi acum rândul meu.

Legionarul acceptă, apoi o alese şi pe iugoslava Sorka, cea care fusese în nouă bordeluri statale şi care stătea cu un surâs crud pe faţă. Micuţul îi dădu pistolul.

— Ia pistolul meu. Foloseşte-l ca ciocan în cazul când cineva strigă prea tare. Trebuie linişte pentru a putea pronunţa sentinţa; va fi ceva frumos, vă asigur eu.

Sorka bătu de trei ori în masă cu mânerul pistolului.

— Şedinţa este deschisă. Aduceţi acuzata.

— Grăbeşte-te, strigă Porta spre Olga, împungând-o cu baioneta. Vreau să te interoghez.

— Nu! hohoti Olga. Nu aveţi dreptul să mă judecaţi! Sunt nevinovată! Sunt nevinovată! Nu eu am făcut legile, ci guvernul Reich-ului. Eu nu am făcut decât să mă conformez legilor.

— Bine, o asigură Legionarul. Juraţii vor analiza toate capetele de acuzare. Dacă te vor considera vinovată, vei fi spânzurată.

Altfel, vei putea pleca.

— Dar e vinovată în mod sigur, strigă Micuţul care bău cu lăcomie. De ce atâtea poveşti pentru o scroafa? S-o spânzurăm!

— Acuzarea, vă rog, interveni Sorka.

Legionarul luă cuvântul:

— Doamnelor şi domnilor, în numele poporului, o acuz pe Olga Geis de asasinate, torturi, sclavagism şi trădare.

— Ai auzit? spuse Micuţul, apoi, dându-şi seama că grăsana stătea jos, adăugă: Ia stai puţin, munte de grăsime, nu ştii că trebuie să-ţi ridici fundul şi să stai în poziţie de drepţi, când un judecător binevoieşte să-ţi acorde cuvântul? Eşti vinovată sau nu? Răspunde concis, ca în armată.

— Nevinovată, se bâlbâi Olga.

— Să continuăm ancheta, reluă Sorka. Acuzata poate să stea jos.

Legionarul se întoarse spre scaunele goale ale juriului şi puse mâna la ureche, ca şi cum ar fi ascultat atent.

— Ce gândeşte nobilul juriu? Vinovată sau nevinovată? Din nefericire, juriul nu poate vorbi cu voce tare şi mă roagă să transmit verdictul. Juriul o declară pe Olga vinovată de toate capetele de acuzare şi aşteaptă ca nobilii judecători să decidă pedeapsa.

— Uşor! strigă Micuţul. Propun spânzurarea lentă, cu o candelă aprinsă sub fund.

Olga se aruncă la pământ, strigând cu o voce isterică:

— Ajutor! Ajutor!

Chiar în acel moment, o voce dură răsună în capătul opus al salonului, lângă uşa cu două batante care dădea în vestibul.

— Ce se întâmplă aici? Mâinile sus!

Nu ne venea să ne credem ochilor. În cadrul uşii, apărură trei jandarmi cu pistolul în mână. Cel care strigase era un plutonier-major.

O secundă mai târziu, se auzi şuieratul unui glonţ tras de unul dintre jandarmi. Olandeza Anna scoase un strigăt şi se prăbuşi peste Barcelona, în timp ce un val de sânge îi ieşea din gură.

Olga se ridică în picioare cu un strigăt de triumf:

— Voiau să mă asasineze! Salvaţi-mă de aceste brute!

— Calmează-te, mormăi plutonierul-major. Vom aranja noi totul. Suntem specialişti.

Nu avu timp să termine. Sergentul, care stătea alături, căzu la

pământ cu un horcăit sufocant. Îi vibra în piept cuţitul maur al Legionarului. Plutonierul-major rămase stupefiat. Rapid ca fulgerul, Legionarul culese arma mortului şi, făcându-şi scut din corpul Annei, o îndreptă spre cei doi jandarmi.

— Mâinile sus!

Încet, cei doi oameni ridicară mâinile. Barcelona îi dezarmă. Porta îi percheziţionă. Locotenentul degradat cânta:

„Ţara mea este atât, atât de departe…“

Legionarul îşi recuperă pumnalul, îl şterse pe haina mortului şi îl repuse în mânecă. Apoi, întorcându-se spre judecători, spuse:

— Scuzaţi întreruperea, am uitat să închidem uşa.

Cei trei judecători şopteau. Micuţul începu să râdă.

— Spânzurată, anunţă el. Acuzată, ridică-te!

Surâsul triumfător al Olgăi dispăru. Nici în cele mai negre gânduri ale ei nu i-ar fi venit ideea să ridice mâna asupra unui jandarm. Aceşti soldaţi o vor lichida. Trebuia să-l informeze pe *Führer.* Neliniştită, se întoarse şi văzu portretul sfâşiat al lui Hitler. Gemu.

— În numele poporului… începu Sorka cu voce tare şi distinctă.

Olga îşi ridică ochii. Era un coşmar. Sorka în sutien şi chiloţi roşii, ciorapi lungi din tul negru şi o beretă neagră pe cap. Şi lângă ea, Micuţul, complet gol, cu centură şi cizme. Ah! Ce bandit oribil!

— În numele poporului, Olga Geis, eşti condamnată în unanimitate la moarte prin spânzurătoare. Unul dintre judecători a cerut să fii torturată şi cadavrul tău să fie dat drept hrană la câini.

— Eu am fost, spuse Micuţul. Dar ţine seama că vei fi cruţată de aşa ceva.

— Bine, spuse Legionarul, acuzarea se declară satisfăcută.

Heide smulse un cordon gros dintr-o galerie.

— Lată şi funia, spuse el.

Făcu un laţ şi îl petrecu în jurul gâtului Olgăi, paralizată de teroare, în timp ce Micuţul îi lega mâinile la spate cu un sutien pe care îl găsise pe jos.

— Acum, marele salt, fetiţa mea!

Olga începu să urle. Deodată, îşi dădu seama de oroarea care se va întâmpla. Zgâria, lovea cu piciorul, muşca. Pentru o clipă, reuşi să se elibereze, dar câteva fete o prinseră şi o ţinură ferm.

Micuţul şi Heide o traseră spre fereastră, pe care o altă fată o deschisese, şi înnodară coarda de lancea drapelului.

Barcelona pregătise un carton cu următoarele cuvinte:

„Trădătoarea poporului.“

Micuţul ordonă Olgăi să sară. Drept răspuns, femeia începu să urle. Nelly apucă o puşcă, o bătu peste călcâie, făcând-o să se precipite în gol.

Lancea drapelului se curbă ca un arc, păru că se rupe, dar rămase întreagă. Grăsana se bălăbănea; se rotea ca un titirez; gâtul îi deveni curios de subţire şi de lung. Cei din faţă fremătară. Fereastra fu închisă şi toţi reveniră în salon; locotenentul cânta încă.

Reîntors la jandarmii livizi, Legionarul întrebă:

— Care dintre voi a tras în fata de colo? şi arătă corpul Annei care zăcea într-o baltă de sânge.

Plutonierul-major avea bale la gură; clipea des privind la micul Legionar. Apoi clătină capul şi mormăi cu o voce tremurătoare:

— Eu am apăsat pe trăgaci, dar nu am făcut-o dinadins, credeţi-mă.

— Te credem, dar asta nu o va învia pe Anne. Şi ea doreşte compania ta în grădina lui Allah.

Privi la Heide şi la Barcelona.

— Duceţi-i afară în curte, în spatele grămezii de gunoi. Câinii furioşi trebuie suprimaţi.

— Cu plăcere! făcu Heide, rânjind. Vino, micuţule.

Ieşiră. Stăteam toţi, ascultând. Locotenentul încetase să mai cânte. Aşteptarea fu lungă. Se auzea chiar şi suflul respiraţiei noastre. Micuţul şi Porta tăceau şi ei. În final, răsunară şase împuşcături de mitralieră; apoi un P-38 pocni.

— Amin, spuse Porta, ducând la gură o sticlă de coniac.

Toţi îi urmarăm exemplul. A fost o beţie furioasă!

Ruşii străpunseră tot sectorul de sud al frontului.

Bătrânul luă contact cu Armata a III-a română, la care eram detaşaţi.

Ordinele au fost scurte: să reluăm lupta şi să ţinem poziţia.

Aveau haz! Toată armata era distrusă, opt divizii întregi fugeau şi un pluton compus din elementele tuturor armelor trebuia să ţină poziţia!

— Vă veţi bate? întrebă o fată.

— Contra ta, răspunse Porta, răsturnând-o la pământ.

Bătrânul ne mustra. Micuţul bea, locotenentul ungur cânta fără încetare. Barcelona şi Heide trăgeau cu pistolul-mitralieră într-o pisică. Împreună cu Legionarul, ascultam o fată povestindu-şi viaţa.

— Asta am auzit de multe ori, spuse Legionarul, pregătindu-se de rugăciunea cotidiană, întinzând pe podea covoraşul pe care îl purta mereu rulat.

Fata râse ironic, dar râsului îi urmară lacrimile.

— Nu se râde de lucrurile sacre.

Legionarul o pălmuise.

Îngenunche. Şi se închină întors către Mecca.

MICUŢUL ŞI CONSILIUL DE RĂZBOI

Cheful continuă şi aproape că uitasem războiul şi ceea ce se întâmpla la nord-est de oraş.

Frontul căzuse. Coloane de fugari blocau pe toată lungimea şoseaua strategică: o amestecătură de soldaţi care soseau în valuri din poziţiile de pe front în apropierea pasului Kunduk.

De cealaltă parte a fluviului, câteva regimente rămăseseră încercuite de diviziile uşoare ruseşti. De la Chişinău se scurgeau alţi fugari, pradă unei panici nebune.

În frunte alergau artileriştii, care îşi abandonaseră tunurile intacte.

Dispersaţi în mulţime, se vedeau jefuitori şi infanterişti şi câţiva tanchişti. Rezervele proaspete, cerute pentru a umple golurile, fuseseră şi ele „contaminate“ şi îşi aruncau armele.

Cum începuse panica? Ca şi în multe alte dăţi înainte. Pentru a ridica moralul unui contingent de infanterie, o companie de T-

34 fusese probabil introdusă în prima linie germană, foarte subţire, ca de obicei. La sosire începuse să tragă în stânga şi în dreapta. Cineva a strigat:

— Suntem încercuiţi! Scapă cine poate! Tancurile lui Ivan sunt pe stradă.

Aşa a început. Un singur gând devenise obsesia tuturor: să evite încercuirea şi capturarea. Să ajungă la vest de cercul de tancuri cu orice preţ.

La statele-majore ajunseră nişte informaţii catastrofale. Compania de T-34 se transformă în fantezia soldaţilor în batalioane, regimente, divizii întregi. Un căpitan asigură că toată Armata a V-a rusă spărsese frontul: lucru complet imposibil, deoarece grosul tancurilor grele îşi îngrijea răniţii lângă Kerci. Acest căpitan ordonă să fie arse toate documentele secrete şi să se arunce în aer toate vehiculele, în afara unuia, acela la bordul căruia scapă. Apoi acelaşi căpitan scrise un memoriu asupra retragerii strategice de la Tatar Bunar, care a fost considerat un model de tactică modernă de retragere. Actualmente, cartea este adoptată în şcolile militare, căpitanul a devenit colonel de stat-major şi a primit „Crucea de Cavaler“ pentru succesul manevrei sale. Când apoi a fost absolvit de tribunale, cartea i-a adus alte onoruri.

Tancurile T-34 care cauzaseră atâta panică au rămas unul lângă altul pe strada strâmtă, împingând spre vest vreo sută de soldaţi disperaţi. Câţiva izolaţi care încercau să analizeze situaţia cu minte lucidă ajungeau curând să fie luaţi de valul fugarilor. Un general-maior zbură ca o minge în mlaştină. Când ieşi de acolo după eforturi disperate, se găsi în ariergardă în plină panică: erau răniţi care sângerau şi mutilaţi transportaţi în spate de cei care erau mai puţin răniţi. Generalul plânse, dar lacrimile nu opreau tancurile ruseşti împinse înainte de comisari fanatici.

Rafalele neîntrerupte de mitralieră coseau în turma umană. Pentru un moment, generalul-maior privi acel infern. Disperat, îşi smulse „Crucea de Cavaler“ care-i spânzura la gât; apucă nişte grenade în mână, le legă mănunchi şi alergă spre primul T-34. Dar, la jumătatea drumului, se împiedică: grenadele se rostogoliră sub tancul următor, fără să explodeze. Generalul se clătină un moment în preajma şenilelor şi, încercând să se apuce de ceva, se sprijini de tubul de eşapare care scuipa flăcări

lungi: mâna i se prăji ca un ou într-o sobă supraîncălzită; şenilele îi apucară poala mantalei şi ofiţerul alunecă sub roţi. Strigătul său fu auzit de comandantul tancului, locotenentul Pimen din Regimentul 19 căzăcesc. Privi prin ferestruică şi văzu un braţ care părea că salută.

— Am ciupit un nazist, spuse râzând tunarul.

Ca dintr-o uriaşă maşină de tocat, generalul-maior, baron von Bielow, a fost transformat într-o pastă. Tancurile care urmară tocară ceea ce mai rămăsese; muştele şi gândacii nu întârziară să apară.

În Germania, baroneasa află, trei luni după aceea, că generalul căzuse în fruntea trupelor sale în timpul unui atac al poziţiilor fortificate sovietice. Nimeni nu cădea în timpul unei retrageri.

De cealaltă parte a frontierei, la Kita, un Consiliu de Război se afla în casa primarului. Componenţii lui nu fuseseră informaţi de ultimele evenimente: simplă omisiune. Consiliul trebuia să judece o mulţime de dezertori şi condamnările la moarte veneau fără încetare. Chiar în momentul în care tancurile T-34 şi grenadierii de pe tancurile siberiene intrau pe poarta de est a micului orăşel, era judecat un infanterist care îşi aruncase arma.

Colonelul care prezida Consiliul de Război se bălăcea fericit în lumea legilor; le idolatriza; era capabil să stea să citească ore întregi operele de drept din biblioteca sa; spera ca după ce va fi semnat şi a doua sută condamnare la moarte să fie promovat general, să fie rechemat la Berlin şi numit la Tribunalul Suprem al Reich-ului. În prezent era la a o suta treizeci şi şaptea condamnare; nu văzuse nicio spânzurare sau împuşcare. Îi convenea. Scenele de violenţă îi făceau oroare. Victimele sale nu erau decât material juridic; condamnarea, un rău inevitabil în uriaşul aparat, necesară războiului şi victoriei.

Aruncă o privire indiferentă infanteristului năucit care va trebui să moară pentru a da un exemplu. Un jandarm uriaş îşi puse mâna grea pe umărul îmbrăcat în zdrenţe şi spuse încet:

— Să mergem, camarade, te-au terminat.

Condamnatul îşi reveni din stupoare:

— Nu, nu! strigă, zbătându-se.

Jandarmul cel gras era obişnuit cu aceste reacţii. Dădu deoparte blândeţea şi şopti:

— Porcule! (îi dădu cu măiestrie picioare grele în spate.)

Spurcăciune! încearcă să mă loveşti!

Şi, răsturnându-l pe nenorocit cu o dureroasă lovitură de jiu-jiţu, îl târî spre uşă.

Chiar în acel moment trei lovituri de tun bubuiră în faţa clădirii, în curte căzu moloz, rafale lungi ţăcăniră.

— Ce este cu acest zgomot? mormăi colonelul Schmidt, foarte iritat, curăţându-şi cu mâna frumoasa uniformă.

Unul dintre judecători, căpitanul Laub din Regimentul 7 Biciclişti, se ridică şi se aplecă peste fereastră. Alb ca varul, se trase înăuntru:

— Ruşii! strigă.

— Ce spui? Cum pot fi ruşii aici? Ia spune, căpitane, nu eşti cumva un propagator de informaţii tendenţioase?

Procurorul, maiorul Blank, care era la o altă fereastră, spuse cu un surâs forţat:

— Din nefericire, căpitanul Laub are dreptate. Sunt ruşii.

— Ai înnebunit, maior Blank? strigă colonelul, privind la maiorul care continua să surâdă.

Jandarmul lăsase condamnatul la moarte. Frica îi intrase în oase.

— Ivan! Doamne, ce facem?

Condamnatul, întrevăzând salvarea, se ridică precum un arc şi se precipită pe coridorul gol; ţâşni în stradă unde tancurile T-34 scuipau moartea în toate părţile. Din spatele caselor ţâşneau soldaţi în uniformă maro; casca verde ondulată le dădea un aspect bizar, diabolic, în lumina flăcărilor. Un uriaş cu beretă din pai şi haină de piele se îndrepta în salturi bine măsurate spre scara edificiului. Se împiedică de câteva cadavre, dădu un brânci infanteristului şi îi strigă în germană:

— Ce se întâmplă aici?

Infanteristul tresări, apoi încremeni şi niciun sunet nu-i ieşi din gură.

Ridicând puşca-mitralieră, comisarul îi trase două gloanţe în cap.

Băiatul se rostogoli pe scară până la stradă.

„Ascultaţi, ascultaţi! spusese doctorul Goebbels, condamnaţii la moarte se vor bate pentru al III-lea Reich!“

Şi milioane de nenorociţi au crezut. Dar nici doctorul Goebbels, nici alţii nu vor şti care a fost soarta infanteristului Wulff. Îl căutară un timp ca dezertor; părinţii şi rudele apropiate

avură necazuri. Mama fu arestată ca ostatică, fiind bănuită că îşi ascundea fiul. Adevărul era mult mai simplu. Grenadierul tanchist Pavel Rilsky luă cadavrul drept un simulant şi aruncă în el o grenadă de mână; apoi un T-34, mergând înapoi strivi ceea ce mai rămăsese din Wulff; un câine mâncă o bucată; un porc rătăci restul.

Comisarul dădu un ordin scurt. Şase siberieni în uniformă brună intrară în casă. Colonelul, aplecat asupra biroului, îi privea stupefiat. Căpitanul Laub căută pistolul, dar, în acelaşi moment, caporalul siberian Balama îi descărcă în spate puşca-mitralieră.

Colonelul, om bine educat, nu reuşea să-şi ascundă nemulţumirea de a fi fost întrerupt din cea mai scumpă ocupaţie a lui.

— Domnilor, domnilor! Controlaţi-vă, strigă cu un aer nemulţumit. Ne predăm şi punem destinul nostru în mâinile voastre.

Caporalul Balama scuipă şi strigă:

— *Stoi!*

Jandarmul care se lipea de zid fu lovit cu mânerul pistolului şi în prada fricii se precipită lângă şeful său care se dădu înapoi, scârbit. Colonelul nu putea suporta mirosul omului nespălat.

— *Davai, davai!* comandă caporalul Balama.

Soldaţii săi repetau, râzând:

— *Davai, davai!* şi dădeau brânci ofiţerilor.

Un trăgător de elită siberian îşi afundă încet baioneta în ceafa plutonierului de artilerie care fusese martor în timpul proceselor. Nenorocitul lăsă trei fii şi o văduvă care avea doi amanţi: un intendent din portul Murvik şi un măcelar din Neumünster, care producea cârnaţi pentru aviaţie. Aceşti cârnaţi, cu multă grăsime, erau în general consideraţi o delicatesă. Pentru mulţi ani l-au cruţat pe fabricantul lor de front. O ladă cu carne de porc extra era servită pentru cumpărare căpitanului de la recrutări – războiul putea să dureze treizeci de ani! Era incredibil câte putea obţine măcelarul din Neumünster cu cârnaţii lui.

Comisarul în haină de piele sosi în sala unde fusese instalat tribunalul şi, împingându-şi spre ceafă bereta din piele, strigă ordine cu voce guturală. Supravieţuitorii Consiliului de Război fură alungaţi cu brutalitate afară şi adunaţi în spatele unui T-34 care, în lipsa muniţiilor, se întorcea la poziţiile de plecare, escortând prizonierii.

Micuţul şi Barcelona, ascunşi într-un pâlc de brazi, zăriră tancul T-34. Şenilele scrâşneau, conducătorul accelera în van motorul: îi era frică. Simţea din instinct pericolul. Deja de două ori rătăciseră strada şi numai Dumnezeu ştia unde erau în acel moment! Comisarul ameninţa conducătorul de fiecare dată când motorul tuşea.

„Ticălosule!“ gândea conducătorul, dar nu spunea niciun cuvânt. Comisarul era un puturos, abia sosit din şcoala de poliţie de la Moscova.

— Ah, dacă s-ar nimeri un oarecare Fritz să-i încălzească fundul, şopti întors spre tunar.

— Iată că soseşte un sicriu de plumb, mormăi Micuţul, ridicându-se pe coate. Acest imbecil vrea să moară. Ce zici, amatorule de portocale? Îl terminăm? Tu mă acoperi pe mine, cel mai bun soldat din lume, cu mitraliera ta, şi eu le atac păduchii.

— Nu fi nebun! protestă Barcelona. Lasă-l pe idiotul ăsta să se topească. Suntem aici pentru a-i împiedica pe ruşi să dea peste bordel şi apoi roaba asta nu va face altceva decât să rămână pe stradă. Când va rămâne acolo, vom pune mine pe stradă.

— Doamne! oftă Micuţul, arătând tancul T-34 care se ivea în depărtare. Priveşte ce mulţime în spatele tancului... Sunt ai noştri!

— Vei vedea că este o bandă de eroi obosiţi, în drum spre Moscova.

Motorul tancului avu două sau trei rateuri şi apoi se opri. Se auzi o vociferare furioasă. Micuţul rânji, apucând mitraliera cu patul bine fixat în umăr. Pentru a privi mai bine, îşi împinse pe ceafă melonul.

— Nu face prostii! i se adresă Barcelona. Îţi spun că nu suntem aici pentru aşa ceva. Bătrânul nu ne-a dat ordin să tragem.

Micuţul, aproape râzând, apucă încărcătorul şi fără zgomot îl introduse în armă. În acest exerciţiu era socotit maestru: îl învăţase Legionarul.

Primul care căzu fu comisarul cu haina de piele.

Într-un moment de furie, sărise jos din tanc.

— Veţi sfârşi în batalionul disciplinar! urla, ameninţându-i pe conducătorul tancului şi pe tunar.

În acel moment, se auzi un foc de armă. Unul singur.

Comisarul se întinse mai întâi cât era de lung, apoi se prăbuşi ca o scândură, cu faţa în jos. Tunarul strigă înspăimântat:

— Ce s-a întâmplat?

O mare tăcere înconjura totul. Nu se auzea altceva decât vântul puternic printre vârfurile copacilor; deodată, broaştele din mlaştină începură să orăcăie în cor, ca şi cum ar fi comentat evenimentul.

În spatele tancului, prizonierii se înghesuiau unii în alţii, înspăimântaţi. Colonelul îşi pierduse bereta şi părul alb îi lucea ca mătasea: avea aerul unui bunic, nu al unui judecător crud.

— Cine dracu' a tras? întrebă tunarul.

Nu îi răspunse nimeni, deoarece nimeni nu ştia nimic. Comisarul, martor mut al dramei, era în stradă, cu faţa într-o baltă de sânge, pe care deja chefuiau o mulţime de muşte.

Tunarul ieşi afară din turelă şi sări pe pământ, urmat de conducător şi de un trăgător de elită, care se lipeau unul de altul, înnebuniţi de frică, contemplându-şi şeful mort. Se simţeau neverosimil de izolaţi în acea pădure plină de soare.

Micuţul continua să râdă în tăcere.

— Exact ca în curte, într-o zi de exerciţii! şopti el, mângâindu-şi arma.

Foarte încet, ridică arma; îşi fixă mecanismul de ochire şi puse cu precauţie degetul pe trăgaci. Barcelona urmări din ochi degetul care se curba.

— Termină, îţi spun! Vor reuşi să ne păcălească până la urmă. Bătrânul ţi-a spus să nu tragi!

— Mă doare-n fund. Aceşti împuţiţi vor trece liziera. Nu se găsesc în fiecare zi cretini ca ăştia să coboare din tancul lor! Cultivatorule de portocale, trebuie pedepsiţi aceşti soldaţi de carton.

Loviturile explodară una după alta. Broaştele se speriară; cei trei tanchişti căzură unul peste celălalt ca nişte marionete de paie. Jandarmul german se ridică şi, punându-şi braţele deasupra capului, strigă:

— *Tovarişi, tovarişi!* Nu trageţi!

— Ai mai văzut aşa eroi? întrebă Barcelona în bătaie de joc. Este chiar unul dintre cei buni, cu plăcuţă şi harnaşament complet, care s-au predat lui Ivan. Omoară-l, Micuţule! Îi urăsc pe împuţiţii ăştia.

— Cerule! strigă Micuţul, ridicându-se şi el în picioare. O

întreagă Curte Marţială. Nu vezi o asemenea turmă de călăi decât o dată la zece ani. Ce voia Ivan de la aceşti împuţiţi?

Barcelona, ridicându-se în picioare, făcea semne de invitaţie, agitând puşca-mitralieră.

— Înainte, veniţi, micuţilor!

Toată banda se puse în mişcare. Cu grijă, ca şi cum ar fi mers pe cioburi, membrii Consiliului de Război se îndreptau spre cei doi soldaţi murdari, care râdeau între brazi. Micuţul, cu exuberanţa sa de bun camarad, gâdilă burta colonelului, fredonându-i un cântec compus atunci pe loc.

— Lăsaţi-i să treacă pe aceşti domni! spuse pe un ton batjocoritor Barcelona, închinându-se în direcţia cărării din trunchiuri aruncate peste mlaştină.

Păreau toţi paralizaţi, cu excepţia lui Barcelona şi a Micuţului care erau, dimpotrivă, într-o excelentă dispoziţie.

— Vorbiţi încet, scumpi camarazi, chicoti Micuţul, altfel vă va lovi vreun glonţ de-al lui Ivan.

Chiar în acel moment se auzi ţăcănitul unei rafale de mitralieră printre tufişuri.

— Petarde! strigă Barcelona către maiorul care tremura şi care, înainte de neaşteptata intrare a ruşilor, primise funcţia de procuror.

— De ce trag aşa? întrebă jandarmul.

— Cred că nu le place grupul nostru împuţit, răspunse arogant Micuţul.

Ajunşi în apropierea unui desiş, Barcelona se opri.

— Ce zici? Riscăm să mergem înainte sau aşteptăm să se întunece. Am impresia că pe Ivan îl mănâncă palmele. Se pare că ştie că împuţiţii ăştia sunt cu noi.

Barcelona surâse colonelului din Consiliul de Război.

— Să-i tragem un pui de somn, mormăi Micuţul, aruncându-se pe pământul umed.

Barcelona se aşeză alături şi scoase din raniţă nişte chiştoace umede. Cu multă atenţie, pentru a nu pierde un fir de tutun, îşi înfăşură o ţigară din ziar, o strânse la cele două extremităţi şi i-o dădu Micuţului; apoi îşi fabrică una pentru sine, puţin mai mică, natural, cea mai mare trebuia să o aibă camaradul!

— Pentru Dumnezeu! Ce zi minunată! spuse cu un oftat uriaşul.

Muşchiul umed era moale şi nu mai conta dacă hainele se

îmbibau cu apă.

— Sunt bune ţigările astea? întrebă zeflemitor juristul Consiliului de Război, privind de sus la cei doi soldaţi îngrozitori de murdari, aşezaţi pe nămol la picioarele lui.

— Deloc, spuse Micuţul. Şi ştii de ce, domnule şef al vânătorilor de capete? (Sublinie cuvântul şef.) Pentru că eşti tu aici în faţa mea, *panimaieşi?*

Juristul se sufocă. Un lucru atât de îngrozitor nu mai auzise. Un soldat de pe front cu faţă de răufăcător… O rafală de gloanţe ţâşni în spatele lor.

— Dumnezeule! se lamentă colonelul, muşcându-şi buzele.

— Fără frică, fără frică, spuse Barcelona, râzând. Ivan vrea numai să ne facă să ştim că este încă aici, ca să nu ne treacă prin minte că noi suntem învingătorii.

— Pentru ce dracu’ nu mergem înainte? întrebă maiorul neliniştit, privindu-l pe Barcelona care stătea lângă Micuţul.

Niciunul, nici celălalt nu clipi când rafala de mitralieră trecu prin boschet.

Maiorul repetă întrebarea.

Barcelona îl fixă lung înainte de a-i răspunde. Răspunsul clar aduse consternarea în sufletul membrilor Consiliului de Război.

— Fă zece metri înainte, maiorule, dacă vrei să dai bună ziua colegilor. De aici până la vechea poziţie, unde tancurile noastre îşi constituiseră centrul de rezistenţă, sunt o mulţime de cadavre ale imbecililor care au aţâţat pe Ivan, arătându-se în plină zi. Noi trebuie să mergem mult mai departe, pentru că acolo este acum centrul de rezistenţă al lui Ivan; şi va trebui chiar să-l traversăm pentru a ajunge la bordel.

— La ce? se bâlbâi maiorul.

— La bordel. Poziţia este acum acolo, şi Barcelona râse. Adică acolo unde camarazii, în compania puicuţelor, aşteaptă inamicul.

Membrii Consiliului de Război se priveau; limbajul le era necunoscut.

— De ce atâta grabă? mormăi Micuţul. Aici nu-i pericol. Dincolo de mlaştini se află moartea eroilor şi măcelul.

Suflă mult în sus într-o păpădie. Când microscopica paraşută zbură departe, constată cu aerul unuia care încredinţează un mare secret:

— Suntem încercuiţi.

— Încercuiţi?

Şi maiorul începu să-şi frece mâinile, nervos.

Fără a se mai ocupa de maior. Micuţul şi Barcelona începură o discuţie despre preferinţele lor culinare pe bază de slănină şi fasole uscată. Micuţul clătina din cap:

— Şi nu uita să pui şi câteva bucăţi mari de ceapă. Dar când se merge în coada coloanei şi contra vântului şi dacă compania este strânsă la un loc... hm!

— Ce porci! exclamă colonelul, dezgustat, îndepărtându-se.

Chiar în acel moment se auzi la sud-est un urlet. Un urlet lung, care părea răgetul unui mortier multiplu: nedefinit şi totuşi distinct la mulţi kilometri în jur. Urmară două sau trei urlete, apoi deodată izbucni cataclismul unei orchestre de sute de mortiere care urlau toate pe ton jos. O paralizie aproape totală cuprinse tot sectorul frontului. Trăgătorii de elită coborau puştile; servanţii tunurilor de câmp se strângeau unii în alţii, încercând să se apere reciproc: cuvântul „foc“ muri pe buzele ofiţerilor; nasul Micuţului săpă o groapă adâncă în nămol. Jandarmul îşi arătă gingiile de câine bolnav; maiorul zgâria solul cu piciorul, ca şi cum ar fi vrut să-şi sape o vizuină în mlaştină; colonelul, uitând ce fiinţă împuţită era Micuţul, i se lipi instinctiv de spate şi Dumnezeu ştie dacă nu emana un miros pestilenţial. Era un an şi ceva de când o bucăţică de săpun nu se mai apropiase de corpul lui.

Uriaşul surâse şi privi părul alb uşor parfumat al juristului, pe care trecea o muscă. O muscă mare albastră. Micuţul se simţi rău din pricina sforţării pe care o făcea ca să nu scuipe musca. Ţintirea ei ar fi fost un record! Dar văzu ochii colonelului fixaţi în ai săi. Erau ochii unui bătrân în care se reflecta frica de ceea ce ar putea să se întâmple.

Izbucni un gheizer de foc. Un tunet surd uriaş se revărsa peste tot; atât de tare tremura pământul, încât fugea de sub picioare. Arborii loviţi se prăbuşeau, împroşcând noroi. O întreagă baterie de campanie ţâşni o clipă în aerul învolburat; tunuri, oameni, lăzi: totul se prăbuşi într-o înspăimântătoare adunătură de fiare. O a treia rafală ajunse un batalion disciplinar motorizat care era în poziţie într-o cută a terenului: în cinci minute, din batalion nu rămase decât un mic pluton şi un ofiţer cu un ochi smuls, un locotenent foarte tânăr, abia sosit pe front. Dar toate astea Micuţul şi ceilalţi nu le ştiau. Auzeau doar în

spatele lor zgomotul asurzitor din acel infern. Micuţul rămase multă vreme întins ca mort, cu capul afundat în nămol, atât de acoperit de nămol, încât era practic invizibil. Primul care se mişcă fu Barcelona. Ridicându-şi faţa stropită de noroi, privi în jur.

Departe se mai auzea încă explozia minelor de mare calibru.

— Doamne, Dumnezeule! Ce înşelătorie! Şi Goebbels care continuă să spună că Ivan a pierdut războiul!

— Proiectilele lui Stalin, de cel mai mare calibru, constată Micuţul, blestemând tot universul.

Barcelona râse şi îi arătă cu degetul pe membrii Consiliului de Război, care rămăseseră blocaţi în nămol.

— Forţă! Mirosiţi pământul rusesc! strigă ironic. Nu vă băgaţi în cap, câinilor, că veţi trăi în eternitate. Sunteţi pulbere şi în pulbere vă veţi întoarce.

Micuţul bombănea şi îşi scobea cu degetul nasul.

— În picioare, eroilor! Războiul continuă.

Toţi se ridicară năuciţi; jandarmul plângea în tăcere.

Micuţul îl scuipă în spate.

— Ce te-a apucat, împuţitule? S-a sfârşit. Gata, până data viitoare, desigur. Şi nu este nimic în comparaţie cu ceea ce vă va face Chiorul. Aşteptaţi să-l vedeţi. Chiorul vă va rade fundul!

Şezând, goni ţânţarii, îşi culese melonul de pe jos şi îl puse pe cap. Era comic, dar nimeni nu râse.

— Vedeţi voi, eroilor, eu sunt Micuţul din Sf. Paul. Trei mii de lupte corp la corp şi atâţia colegi au ieşit din joc, încât nu mai pot povesti. Nu există nicio formă din acest război împuţit pe care să nu o cunosc. Sunt mascota companiei. M-am bălăcit în Marea Neagră, am mâncat icre negre pe malul Volgăi, de mai multe ori am dat o lovitură cu capul în stomacul lui Ivan. Am un sac plin cu dinţi de aur, luaţi de la eroii crăpaţi; când veţi crăpa, îi voi lua şi pe ai voştri. Îmi vor servi după război. Voi vinde aurul şi voi cumpăra un han. La Fagen, câinii ăia m-au bătut într-un mod incredibil. Dar vă jur, mie nu mi-a mai fost frică de nimic, chiar când aveam impresia că mi se ia carnea de pe oase. Nu este adevărat, amatorule de portocale?

— Foarte adevărat, admise Barcelona pe un ton admirativ, încărcându-şi puşca-mitralieră.

Vocea Micuţului coborî până ajunse o şoaptă; curăţându-şi ochii, ridică mâinile ca pentru a se apăra.

— Ei bine, eu, chiar eu, am tremurat într-o zi ca un iepure în faţa unui şarpe boa; chiar şi Legionarului i-a fost frică de diavol şi tuturor camarazilor li s-a ridicat părul în cap. Şi cine i-a băgat atât de tare în speriaţi? Numitul Mercedes, Chiorul.

Maiorul, care părea îngrozit de acest discurs, nu putu rezista tentaţiei de a întreba cine era acest faimos „Chiorul“.

— Imbecilule! îl întrerupse Micuţul, uitând cu cine vorbeşte. O să afli în curând. Cinci minute cu Chiorul, şi te umpli de rahat pentru cinci zile. Amatorule de portocale, spune-le tu cine este Chiorul.

Barcelona îşi şterse cu mâna fundul pantalonilor, îşi umezi buzele şi spuse pe un ton de veneraţie:

— Chiorul este comandantul regimentului nostru. Cântăreşte o sută optsprezece kilograme. Nicio cască nu este destul de mare pentru capul lui şi de aceea poartă doar o bonetă rusească.

— Comandantul vostru? strigă maiorul, uluit. Şi voi îndrăzniţi să-l numiţi Chiorul în prezenţa unui ofiţer? Cred că voi face un raport.

— De acord, ricană Micuţul. Dar aşteaptă întâi să-l vezi pe Chiorul. Ţi-l va băga pe nas înapoi.

Maiorul, stacojiu, deschise gura, dar Barcelona nu-l lasă să vorbească:

— Comandantul nostru, colonelul Carl Ulrich Mercedes, care cântăreşte o sută optsprezece kilograme, are un singur ochi, celălalt este acoperit de o bantă neagră. Când luptăm şi comandantul este cu noi, şi este cu noi totdeauna, vrea ca toţi să-l numească Chiorul. Cei care au uitat să o facă nu mai sunt printre noi. Abia sfârşită lupta, în repaus, se revine instantaneu la disciplină. Oricui i se poate întâmpla să uite; dar nu mai rămânea printre noi după aceea. În luptă, Chiorul nu suportă nici distincţii, nici decoraţii, nici epoleţi.

Şi Barcelona privi cu insolenţă epoleţii auriţi ai interlocutorilor săi.

— Chiar dacă ar fi să credem, e totuşi greu de înţeles, spuse colonelul maiorului. Se impune o anchetă. E ceva necurat la mijloc!

— Nu eşti prea deştept, chicoti Micuţul, dar vei deveni când vei schimba patru cuvinte cu Chiorul.

De data asta, colonelul explodă:

— Încearcă, înainte de toate, să schimbi tonul când mi te adresezi. Vei vedea ce se va întâmpla când comandantul tău va fi în faţa mea.

— Vai de mine! se smiorcăi Micuţul.

Orice urmă de culoare dispăru de pe faţa colonelului. Îşi înghiţi saliva, din gât îi ieşiră nişte sunete stranii. Micuţul surâdea, aşteptând urmarea. Nu fu nicio urmare, dar maiorul, fost procuror al tribunalului, făcu un pas înainte, ducând mâna acolo unde ar fi trebuit să se găsească pistolul. Deodată, îşi aminti că nu mai avea pistol; i-l luaseră ruşii. Mâna rămase imobilă un moment, apoi recăzu pe lângă corp.

— Vă voi aduce în faţa Consiliului de Război, mormăi.

— Şi, în concluzie, spânzurătoarea sau ghilotina, judecătorule.

Întors către Barcelona, Micuţul spuse:

— Ai o ţigară?

Sub ei cărarea din trunchiuri, aruncată deasupra mlaştinii, rula ca o barcă pe valuri. Micuţul mergea în frunte cu puşca-mitralieră înainte, gata să tragă de la şold; în spate venea Barcelona; gata să tragă şi el la cel mai mic semn suspect. Nici un singur arbore nu le scăpa. De peste tot putea să apară moartea!

Colonelul, puţin obişnuit cu aceste cărări mobile, înainta cu greutate. Îşi pierduse toată fala, uniforma gri deschis nu mai era decât o pată de noroi, gulerul înalt, sfăşiat pe jumătate, pantaloni de cavalerie ferfeniţă. Părul alb lucea printre plantele verzi ivite din apa mlăştinoasă. Gâfâia, îi era frică… Se afla într-o lume inimaginabilă, un vis îngrozitor, un coşmar… El, colonel jurist, judecător în Consiliul de Război, în compania acestor soldaţi împuţiţi, ticăloşi… Dumnezeule, măcar să găsească un pat, un pat alb şi parfumat… Deodată, se împiedică, îşi pierdu echilibrul şi alunecă la vale. Scoase un ţipăt ascuţit. Îi tremurau buzele. Zbătându-se, apucă o ramură care se rupse dintr-o dată, afundându-se şi mai mult. Strigă disperat. O pasăre înspăimântată îşi luă zborul. Apucă un alt ram care se rupse ca şi primul.

Micuţul şi Barcelona se opriră.

— Ce faci acolo înăuntru? întrebă Micuţul, râzând cu răutate.

Niciunul din cei doi nu mişcă un deget pentru a-l ajuta pe bătrânul care nu suporta mirosul soldaţilor nespălaţi. Maiorul îngenunche, încercând să întindă o mână colonelului, dar fără

rezultat; jandarmul îşi scoase vestonul şi îl întinse nenorocitului care îl prinse din zbor. Amândoi începură să tragă omul care se scufunda, dar inutil. Părea ţintuit. Mlaştina nu-şi lăsa uşor prada.

— Ai face mai bine să stai liniştit, camarade, îl sfătui Micuţul. Te vei afunda mai încet şi viaţa va fi mai lungă.

Îşi răsuci o ţigară pe care o împărţi cu Barcelona şi amândoi priviră în tăcere omul care dispărea.

— Nu are decât maximum cinci minute, prezise Micuţul. Apoi va trebui să mănânce noroi, dacă va vrea să urce din nou.

Maiorul sări în picioare cu un salt.

— Ajutaţi-l imediat. Vă ordon!

— Nu ne mai plictisi, mârâi Micuţul.

Ofiţerul luă de pe pământ o ramură groasă. Se apropie încet de cei doi oameni care-l priveau cu curiozitate şi ridică ramura. Micuţul surâse şi trase. O explozie seacă. Rea.

Maiorul lăsă să cadă ramul, ridică braţele şi căzu. Cei doi soldaţi, cu o mişcare identică, se lipiră de pământ.

— Unde este celălalt? şopti uriaşul, strângând cu forţă arma la umăr.

— Cred că acolo jos, între copaci. Dar porcul va avea mai puţină răbdare decât noi; vom vedea noi.

Jandarmul, într-adevăr, se aruncase la pământ alături de maiorul mort. Se ridică în picioare, în curând. Un glonţ explodă, încercă să se ridice. Alt glonţ, şi un corp acoperit în întregime de crenguţe se rostogoli pe cărare. Casca şi puşca de precizie sclipeau.

— Bună treabă, spuse Micuţul, bătându-l pe Barcelona cu palma pe umăr. Vei deveni un foarte bun cultivator de portocale când războiul lui Adolf va fi pierdut.

Se ridicară amândoi mulţumiţi. Răsuciră jandarmul pe spate şi îi goliră buzunarele cu mâini experte. Micuţul scoase afară cleştişorul dentar. Cu ţeava pistolului, deschise gura maiorului şi trei dinţi de aur dispărură în săculeţ.

— Acel păduchios de colonel mi-a furat doi dinţi, spuse el şi scuipă în direcţia părului alb care încă mai plutea în nămol.

— Consiliul de Război s-a luminat pentru eternitate, spuse Barcelona. Să se ducă dracului adunătura asta de împuţiţi!

Se aşezară un moment pentru a calcula averea Micuţului: optzeci şi şase de dinţi de aur.

— Nu crezi că ar trebui să-mi dai şi mie unul?

— Asta nu, este prea periculos. Ştii bine că şi Porta face colecţie. N-aş dori să-i am în gură.

Micuţul bagă dintele în săculeţ, apoi arătă cadavrul jandarmului.

— Şi dacă are şi el?

— I-ai fi văzut când ţipa la noi, dar putem încerca.

Apucă cu ambele mâini falca mortului şi examină dantura.

— Ce mizerie! Îi lipsesc trei dinţi şi ceilalţi sunt toţi negri. Să fii plutonier şi să nu-ţi îngrijeşti dinţii! E ruşinos!

Se ridicară şi porniră la drum cu toate simţurile în alertă, un pas în spatele celuilalt, fără grabă. Deodată, ceva se mişcă printre trestii.

Micuţul trase şi un strigăt ascuţit dovedi că lovitura îşi atinsese ţinta.

— Ce tâmpenie! Erau candidaţi la sinucidere înarmaţi cu cuţit. Dacă ne cădeau în spate, ne tăiau gâtul.

— E dezgustător să crapi pe aici. Te scufunzi până la gât şi niciun amărât nu profită.

Cădea noaptea când cei doi soldaţi intrară în micul oraş românesc şi povestea aventurii lor fu acompaniată de votcă şi cârnaţi. Bătrânul trăgea puternic din pipă.

— Nu e niciun dubiu, suntem încercuiţi. Julius Heide şi Sven au fost spre spatele frontului şi au dat peste o companie de infanterie cu autoblindate.

Se întoarse spre Porta.

— Ai fost spre plajă cu românul? Ai văzut trăgători?

— Destui pentru a crăpa. Nu prea aveau aerul că vor să facă o staţiune de odihnă la mare.

— Hm!

Bătrânul trase din pipă şi îşi frecă nasul cu degetul. Semn că gândea intens.

— Cum să trecem printre ei?

— Vin ruşii? întrebă o fată în rochie verde, care juca zaruri cu un caporal român.

Nu-i răspunse nimeni. Fata câştigă şi uită de ruşi.

Bătrânul deschise o hartă şi se aplecă să o studieze împreună cu Legionarul.

— Cred că pe aici se poate trece, spuse Legionarul care urmărea cu degetul o linie verde ondulată.

— Şaizeci de kilometri de mlaştină şi de pădure deasă,

mormăi Bătrânul, după ce citi indicaţiile semnelor convenţionale. Dar nu avem de ales.

Micuţul care bea cu lăcomie întrebă dintr-o dată:

— Unde este tipul care cânta la pian cu pumnii? Îmi place să ascult muzică în timp ce mănânc.

— A luat un glonţ în cap, răspunse Heide.

Uriaşul sări în picioare.

— Imposibil! Unde este acum sărmanul diavol?

— Cruţă-ţi forţele, hohoti Porta, arătându-i un dinte de aur.

Bătrânul se ridică şi îşi examină armele.

— S-o ştergem. Dintr-un moment în altul, poate sosi Ivan. Tu, Heide, fă în aşa fel încât fiecare fată să aibă un pistol.

— Dar nu ştim să tragem, spuse una dintre ele.

— Loveşte cu mâinile între ochi.

Ieşirăm din oraş în grabă, îndreptându-ne către mlaştină. În frunte, mergeau Porta şi Micuţul care erau neîntrecuţi în găsirea unei poteci. În timpul unei scurte opriri într-un desiş, auzirăm în spatele nostru un violent schimb de focuri.

— A sosit Ivan, chicoti Porta.

— Repede, înainte!

Strania coloană se puse în mişcare. Cinci infanterişti ruşi, care făceau de gardă la un pod, au fost atât de surprinşi de aspectul soldaţilor care ieşeau din pădure, încât au uitat să tragă. Soldatul avea pe cap un joben galben şi era îmbrăcat într-o haină de camuflaj rusească. În spatele lui mergeau două fete înarmate, îmbrăcate jumătate civil şi jumătate militar. Patru români le urmau: uniforma lor kaki putea fi confundată cu uniforma rusească. Aceasta era avangarda unui stol de fete mai mult sau mai puţin îmbrăcate şi înarmate până în dinţi.

Cei cinci ruşi şi-au dat seama prea târziu cu cine aveau de-a face. Cuţitele străluciră şi zăngăniră, şuierând. Soldaţii căzură horcăind pe scândurile podului şi cinci fete le luară imediat uniformele.

— Dacă Ivan le prinde îmbrăcate în felul ăsta, le spânzură, îi şopti Legionarul lui Porta.

— Şi pentru noi un glonţ în ceafă.

Tancurile îşi făceau intrarea în micul oraş românesc. Primul lucru pe care îl văzură fu corpul Olgăi agăţat de steag. O mulţime de oameni era adunată în faţa pancartei. Trădătoarea poporului!

Un foc îndrăcit izbucni spre casă timp de un sfert de oră, însoţit de explozia grenadelor de mână; apoi asediatorii îşi dădură seama că e goală. Discutară asupra identităţii spânzuratei şi ajunseră la concluzia că era o eroină asasinată de bandele fasciste.

La strigătul „moarte călăilor“, au tras jos corpul Olgăi pe care aparatele de filmat l-au prins pe peliculă agăţat de steag.

„Aici zace Olga Geis, moartă luptând eroic pentru libertatea poporului. Trăiască Stalin!“

Chiar şi ceremonia fu filmată. Apoi forţară pivniţele şi toţi băură aşa cum numai ruşii ştiu să bea. Se dezlănţui un chef infernal.

În acest timp, Porta şi Micuţul, ghemuiţi pentru a-şi satisface nevoile fireşti, discutau cu plăcere privind un ziar rusesc. Confruntau două fotografii în culori, una a lui Hitler, alta a lui Stalin. Porta se şterse cu Stalin, Micuţul cu Hitler.

— Este foarte moale hârtia, chiar foarte potrivită, spuse Porta, răspândind restul pe pământ.

— Nu este înaltă trădare ştersul la fund cu Hitler? întrebă Micuţul.

— Tot ce se face este înaltă trădare, răspunse placid Porta. Dar cel mai rău lucru care ni se poate întâmpla este un batalion de marş.

SFÂRŞIT

CUPRINS

COMANDO SPECIAL.....4
PATRULĂ ÎN SANIE.....24
SCHMIDT CEL ROŞU.....31
LOVITURA ÎN CEAFĂ.....41
LUPTA DE TANCURI DE LA LUGANSK.....74
ÎNCHISOAREA MILITARĂ TORGAU.....108
ASASINUL LUI JERN GUSTAV.....132
GESTAPO.....157
GENERALUL DE INFANTERIE VON GRABACH.....170
BORDELUL DE LA MAREA NEAGRĂ.....197
MICUŢUL ŞI CONSILIUL DE RĂZBOI.....223

SVEN HASSEL

Sven Hassel, pe numele său adevărat Sven Pederse, s-a născut pe 19 aprilie 1917, la Fredensborg, în Danemarca, într-o familie de oameni simpli, muncitori. În 1937, Hassel s-a înrolat ca voluntar în armata germană. După un an, el a încercat să scape. „Am fost pur și simplu epuizat. Nu m-am întors la unitatea mea, după o scurtă plecare. Au numit-o dezertare. Am fost transferat la Sonderabteilung, o unitate penală condusă de criminali și disidenți".

În 1949, Sven Hassel a fost eliberat și doi ani mai târziu s-a căsătorit cu Dorthe Jensen. La început a lucrat într-o fabrică de mașini, dar soția sa l-a încurajat să scrie despre experiențele sale din război. Prima lui carte „Legiunea blestemaților" a fost publicată în 1953. În total, a publicat 14 romane, care au fost traduse în optsprezece limbi.

Sven Hassel a lăsat în urma sa o carieră de excepție și o adevărată experiență de viață. Autorul și-a dorit ca scrierile sale să arate ororile războiului, în speranța că generațiile tinere își vor dedica existența salvării oamenilor, și nu distrugerii lor.